

**ИЗБРАНА
СВЕТОВНА
ФАНТАСТИКА**

В далечното бъдеще
информацията иска
да е свободна!

ФАНТАСТИКА

128

Закопчайте коланите
за най-дивото пътешествие в
съвременната фантастика.

ЧАРЛЗ СТРОС СИНГУЛАРНО НЕБЕ

Отминал е дваисет и първи век
и животът не е същият.

ЧАРЛЗ СТРОС СИНГУЛАРНО НЕБЕ

Превод: Юлиан Стойнов

chitanka.info

Отминал е два̀сет и първи век и животът не е същият. Овладени са полетите със свръхсветлинна скорост, а от дебрите на Мрежата се ражда Есхатонът, свръхчовешки изкуствен интелект. Странно събитие, наречено Сингуларността, предизвиква принудително разселване на земната цивилизация. Появява се и разрушителна информационна напаст с неизвестен произход. Закопчайте коланите за най-дивото пътешествие в съвременната фантастика. Чарлз Строс е на гребена на вълната!

ПРОЛОГ

В деня, в който бе обявена войната, от небето върху калдъръмените улици на Нови Петроград с тропот се посипа дъжд от телефони. Някои бяха полуразтопени при навлизането в плътните слоеве на атмосферата, други бръмчаха и цъкаха, докато изстиваха бързо в предутринния хлад. Любопитен гълъб кацна наблизно, завъртя озадачено глава и започна да кълве блестящата кутийка на един от апаратите, но литна изплашено, когато той зазвъня. Чу се тъничък гласец:

— Ало? Ще ни забавлявате ли?

Фестивалът бе дошъл на Рошардов свят.

Едно кльоцаво хлапе бе сред първите жертви на атаката срещу икономическата независимост на една от най-младите колонии на Новата република. Руди — никой не знаеше името на неговия покровител или баща — видя един телефон в калната канавка на една уличка, докато отиваше на работа, праметнал през рамо лекъсан сак, който по-скоро наподобяваше старо войнишко одеяло. Телефонът лежеше на каменното дъно на канавката и лъщеше като полирана цев — Руди се огледа боязливо, преди да го вземе, в случай че господинът, който го е изпуснал, все още се навърта наблизно. Когато джунджурийката изчурулика, той едва не я изпусна — *машина!* Машините бяха за хората от горната класа и следователно забранени, охранявани от мрачните лица и сивите униформи на властта. Но въпреки това Руди реши да го отнесе на вуйчо Шмюел, с надеждата да получи в замяна нещо за ядене — все щеше да е по-добро от възнаграждението за сак с кучешки лайна в работилницата за щавене на кожи. Ала докато го въртеше в ръцете си и се чудеше как да го изключи, тъничък гласец го попита:

— Ало? Ще ни забавлявате ли?

Руди едва не изпусна телефона, готов да хукне накъдето му видят очите, но любопитството го задържа за секунда, колкото да попита:

— Защо?

— Забавлявайте ни и ще ви дадем каквото поискате.

Руди изцъкли очи. Металната вафла лъщеше многообещаващо в ръцете му. В главата му се пробудиха приказни истории, които по-голямата му сестра обичаше да му разказва, преди да я отнесе в гроба кашлящата болест — приказки за вълшебни лампи, магьосници и джинове, които отец Борозовски неминуемо щеше да заклейми като еретични глупости. В душата му се надигна борба между естественото желание да се измъкне от грубата действителност на повседневното съществуване и присъщия му песимизъм, пропил съзнанието му след близо десетилетие изнурителен труд. Накрая реализмът победи. Ала той не каза: „Да, искам летящо килимче и торба златни рубли“, нито: „Искам да съм принц Михаил в неговия царски дворец“, а само:

— Можете ли да нахраните семейството ми?

— Да. Забавлявайте ни и ще нахраним семейството ви.

Руди напъна измъчения си мозък, лишен от каквато и да било идея как да се справи с подобна странна задача, след това премигна. Беше очевидно! Той приближи телефона до устата си и прошепна:

— Искате ли да ви разкажа една история?

До края на същия ден, когато от небето започна да се сипе манна и хорските мечти почнаха да се превръщат в реалност, подобно на причудливи пълзящи растения, разцъфващи наред пустинята след дъжд, Руди и неговото семейство — болната му майка, впиянченият му вуйчо и седемте братчета и сестричета — вече не бяха част от политическата икономика на Новата република.

Войната бе обявена.

Далече във външните покрайнини на звездната система строителният флот на Фестивала сглобяваше сложна конструкция, като използваше мъртва материя. Самият Фестивал пътешестваше „без багаж“, натъпкан в миграционни звездни платна^[1] — под достойнството му бе да прибъгва до употребата на свръхсветлинни кораби човешка конструкция. При пристигането си в покрайнините на системата той бе разцъфнал в ярката светлина на стотици термоядра, изръсващи в абсолютния мраз на открития космос летаргизираните си екипажи. Веднага след завършването и разполагането на станцията на

орбита пътешествениците щяха да изплуват от летаргичното си състояние, готови да слушат и да търгуват.

Рошардов свят беше затънтена колония на Новата република, която, от своя страна, едва ли можеше да се похвали като най-развития клон на постраселническите човешки цивилизации. При ограничената индустриална база, която да привлича търговия — ограничена както от закона, така и от възможностите — малцина бяха онези, които следяха небесата за предупредителните сигнали на пристигащи кораби. Единствено изведеният на геосинхронизирана орбита космопорт поддържаше постоянно наблюдение, но то бе съсредоточено върху вътресистемната еклиптика. Фестивалният флот вече бе разрушил луната на един газов гигант и три комети, бе започнал работа върху втората луна и се готвеше да предизвика дъжд от телефони от орбита, преди Имперското бюро за контрол на трафика да забележи, че нещо не е наред.

На всичко отгоре в началото настъпи пълно объркване. Макар и да не беше част от вътрешните светове, Новата република не бе и прекалено отдалечена от тях, докато родното място на Фестивала се намираще далеч отвъд пределите, до които би могла да се разпрости Новата република, и на хиляди светлинни години от старата анархистка Земя. И макар да споделяха общо родословие, Новата република и Фестивалът се бяха развивали отделно в продължение на толкова много векове, че всичко — от установените протоколи за комуникация до икономиката и генетичния фонд — бе напълно различно. Тъкмо по тази причина Фестивалът засече, но не обърна внимание на бавното монохроматично бръщолевене на Имперския контрол на трафика. Много по-необяснимо бе защо не бе хрумнало на никого от двореца на херцога да вдигне някой от полуразтопените телефони, разпилени из околностите, и да попита: „Кои сте вие и какво искате?“ А може би не беше чак толкова изненадващо, тъй като към ранния следобед Нови Петроград вече бе в състояние на едва сдържан граждански бунт.

Боря Рубенщайн, радикален журналист, агитатор-демократ, а от известно време и политически затворник (прокуден в изгнание, обитаващ покрайнините на града, със забрана да се връща на родната

планета — същото важеше и за любовницата му и синовете му — в продължение на поне още едно десетилетие), побутна с почернял от мастило пръст сребрилата машинка на бюрото.

— Та казваш падат навсякъде? — попита той със заплашително нисък глас.

Маркус Волф кимна.

— Навсякъде из града. Миша ми звънна от провинцията да каже, че и там е същото. Хората на херцога са наизлезли по улиците, въоръжени с метли и чували, за да ги събират, но са твърде много, за да се справят с тях. Има и други неща.

— *И други неща.* — Тъй като пропусна да придаде на думите си въпросителна интонация, Боря ги придружи с повдигане на веждите.

— *Неща*, които падат от небето — не става въпрос за обичайния дъжд или за жаби! — Олег Тимошевски подскачаше развълнувано и едва не бутна сложената на малката масичка пишеща машина — важен елемент от нелегалната печатница, създадена от Боря с риск да получи още десет години изгнание. — Но от тях само телефоните говорят и всички повтарят едно и също: „Забавлявайте ни, учете ни, в замяна ще ви дадем каквото поискате“. И го правят! С очите си видях от небето да пада велосипед! Всичко това само защото Георгий Павлович каза, че го иска, и докато го чакаше, разправи на машинката историята на Роланд.

— Направо не мога да повярвам. Дали да не опитаме и ние?

Боря се ухили хищно и Маркус си спомни времето, когато Боря имаше пламък в сърцето, револвер в ръката и беззаветната обич на десет хиляди работници от Железопътно-машиностроителния съюз — времето на неуспешното октомврийско въстание преди дванайсет години. — Питам се, щом нашите анонимни доброжелатели са готови да разменят велосипед за стара историйка, какво ли ще предложат за общата теория на постиндустриалната политическа икономика?

— Когато вечеряш с дявола, си вземи много дълга лъжица — предупреди го Маркус.

— О, не се плаши, искам да задам само няколко въпроса. — Рубенщайн взе телефона и започна да го разглежда с нескрито любопитство. — Къде ли е... Аха! Ето го. Машинка. Чуваш ли ме?

— Да. — Гласът бе тънък, лишен от акцент, мелодичен.

— Хубаво. Кой си ти, откъде си и какво искаш?

— Ние сме Фестивалът. — Тримата дисиденти се наведоха, за да чуват по-добре, и едва не си сблъскаха главите над телефона. — Пътували сме много — двеста-петдесет-шест светлинни години, посетили сме много-шестнайсет необитаеми светове. Ние сме събирачи на информация. Ние търгуваме.

— Вие търгувате? — Боря поклати разочаровано глава. Междувездните капиталисти-предприемачи не бяха в списъка на очакванията му.

— Ще ви дадем каквото пожелаете. Вие ще ни дадете нещо. Каквото и да е, стига да не го знаем вече: изкуство, математика, комедия, литература, биография, религия, гени, проекти. Какво искате да ни дадете?

— Като казвате, че ще ни дадете всичко, което поискаме, какво имате предвид? Вечна младост? Свобода? — В гласа му се долови ирония, но Фестивалът не показа да я е забелязал.

— Абстракциите са трудни. Размяната на информация е трудна — няма достъп, малък информационен диапазон. Но можем да ви направим каквото поискате и да го спуснем от орбита. Искате нова къща? Каляска без коне, която може да лети и да плава? Дрехи? Ние направим.

Тимошевски зяпна.

— Да нямате Всепроизвеждаща машина? — попита задъхано той. Боря прехапа език, подразни се от прекъсването, но пък въпросът бе особено важен.

— Имаме.

— Ще ни дадете ли една? Заедно с инструкция за употреба и чертежи за построяване на колония? — попита с разтуптяно сърце Боря.

— Може би. Вие какво ще ни дадете?

— Мммм. Какво ще кажете за постмарксистка теория на посттехнологичната политическа икономика и доказателство, че наследствената аристократична тирания може да бъде поддържана само чрез систематично потискане и експлоатация на трудещите си и селяните и не би могла да оцелее веднага след като народът се сдобие със самовъзпроизвеждащи се средства на труда?

Настъпи пауза, през която Тимошевски въздъхна отчаяно. Тъкмо когато се готвеше да заговори, телефонът издаде странен метален звън.

— Това ни удовлетворява. Съобщете теорията на тази единица. Подготовката за клониране на възпроизвеждаща машина вече е в ход. Въпрос: възможно ли е да осигурите доказателство за валидността на теорията?

Боря се ухили.

— Възпроизвеждащата машина ще съдържа ли и скица за собственото си възпроизвеждане? Освен това може ли да бъде снабдена с планове за производство на термоядрени оръжия, бойни самолети и оръдия?

— „Да“ и „да“ на всички запитвания. Въпрос: възможно ли е да осигурите споменатото доказателство за валидността на теорията?

Тимошевски раздаваше удари във въздуха и подскачаше из канцеларията. Дори обикновено флегматичният Волф се кискаше като побъркан.

— Дайте само средствата за производство на работниците и ще докажем теорията — заяви Рубенщайн. — Сега трябва да обсъдим някои неща. На връзка след час, с готовия текст за вас. — Той натисна бутона за изключване. — Така!

След около минута Тимошевски се поуспокои. Рубенщайн го поглеждаше снизходително, но в интерес на истината изпитваше желанието да се държи по същия начин. Ала като водач на нелегалното движение негов дълг бе да мисли с няколко хода напред. А ги чакаше доста мислене, защото съвсем скоро предстоеше мащабна среща между размирни глави и улични павета: Фестивалът, който или каквото да бе той, изглежда, не осъзнаваше, че е предложил да размени за късче хартия ключа от затвора, в който милиони крепостни бяха държани от векове по волята на своите господари-аристократи. И всичко това в името на спокойствието и традициите.

— Приятели — каза той с разтреперан от вълнение глас, — да се надяваме, че това не е някаква жестока шега. Защото ако не е, ще можем най-сетне да пратим в забвение грозния призрак, който броди из Новата република още от нейното създаване. Надявах се това да се случи с нечия... друга помощ, но ако това, което става, е истина, ще е много по-добре. Маркус, събери колкото можеш членове на комитета. Олег, ще напиша позива, трябва веднага да го разпечатаме в пет хиляди екземпляра и да ги разпръснем още тази нощ, преди Политовски да се усети и да обяви извънредно положение. Днес

Рошардов свят е на прага на своето освобождение. Утре същото ще бъде и с Новата република!

Призори на следващата сутрин войници от дворцовата охрана на херцога и гарнизона на Черепов хълм, от който се виждаше като на длан старият град, обесиха шестима селяни и техници на пазарния площад. Екзекуцията беше предупреждение, придружаващо заповедта на херцога: „Който търгува с Фестивала, ще умре!“ Вероятно някой чиновник в канцеларията по надзора на населението най-сетне бе осъзнал смъртната опасност, която представляваше Фестивалът за режима, и бе решил да вземе драстични мерки.

Но беше твърде късно да попречат на Демократическата революционна партия да разпръсне позиви, в които се обясняваше за какво служат телефоните, въргалящи се навсякъде из града, и се подчертаваше, казано с думите на една стара пословица: „Дай на човека риба и ще го нахраниш за един ден, научи го да я лови и ще го нахраниш за цял живот“.

Имаше и по-радикални плакати, насърчаващи работниците да искат от телефоните самовъзпроизвеждащи се средства на труда, с което да ускорят краха на потисническия режим.

По обед на същия ден четирима банкови крадци нахлуха в местната пощенска служба на Плоцк, малко градче, разположено само на осем километра от столицата. Крадците бяха въоръжени е невиджани оръжия и когато на сцената се появи полицейски щепелин, го свалиха с един изстрел. И това не беше изолиран инцидент. От всички краища на планетата полицията и *апаратчиците* от Държавна сигурност докладваха за случаи на въоръжени нападения, нерядко с помощта на високотехнологични оръжия, които сякаш се бяха материализирали от въздуха. По същото време, подобно на причудливи гъби, из разни чифлици и затънтени селца никнеха куполовидни постройки, оборудвани и обзаведени по такъв начин, че можеха да си съперничат по лукс с двореца на херцога.

Ярки светлини разцъфнаха в небето, а по радиото не се улавяше нищо освен пращане и шум. Малко по-късно в атмосферата на юг от Нови Петроград се очертаха светещите дири на спасителни капсули. Същата вечер флотът обяви, с дълбоко прискърбие, за загубата на

космическия разрушител „Сахалин“ при героична атака срещу бойния флот на противника, който бе обсадил колонията. Говореше се и за нанесени сериозни щети на агресора; въпреки това по релативистичния канал бяха поискани подкрепления от Имперската столица и за случая бе докладвано на Негово императорско величество.

През нощта избухнаха спонтанни демонстрации на работници и войници, а по мостовете през река Хава, разделяща двореца на херцога от града, бяха разположени бронирани коли.

Но най-зловещият признак на задаващите се драстични промени бе възникването на импровизиран панаир на откритото място на Северния параден площад — панаир, където никой не работеше, всичко беше безплатно и всичко, което някой би могъл да си пожелае (както и някои неща, за които никой не би могъл дори да мечтае), се получаваше незабавно, стига само да го поискаш.

На третия ден от нашествието Негово превъзходителство херцог Феликс Политовски, губернатор на Рошардов свят, се появи в Звездната палата за среща със своята канцелария, а впоследствие, по време на сърцераздирателен и невъобразимо скъп телемомент, се обърна с апел за помощ към императора.

Шейсет и четири годишният Политовски беше възпълен, с посребрели коси, показващ белези на застаряване въпреки употребата на контрабандно внесените подмладяващи медикаменти. Говореше се, че му липсвало въображение, и със сигурност се знаеше, че не разполага със солидни политически връзки сред управляващите. Ала въпреки привичната си твърдоглавост и липсата на проникателност Феликс Политовски бе дълбоко обезпокоен.

Както униформените, така и цивилните чиновници от неговата дипломатическа служба се изправиха и застанаха мирно, когато той влезе в богато обзаведената зала и се насочи към челното място на заседателната маса.

— Моля, седнете, господа — изръмжа Политовски, след като се отпусна в креслото, което двама прислужници нагласиха под задника му. — Бек, има ли някакви новини от снощи насам?

Герхард фон Бек, ръководител на канцеларията по надзора, поклати мрачно глава.

— Нови размирици на южния бряг, но метежниците не са останали да се бият, когато пратихме там едно армейско подразделение. Засега бойният дух в казармите остава висок. Молинск е отрязан, от вчера нямаме никакви съобщения оттам, а вертолетът, който изпратихме на разузнаване, не се върна. В града цари суматоха, подклаждана от демократите и радикалите. Опитах се да задържа подбудителите, но те декларираха създаването на свободна съветска република и отказаха да ни сътрудничат. Най-враждебните елементи са се събрали на Житна борса, две мили южно оттук, провеждат нескончаеми срещи на комитети и на всеки час издават прокламации и революционни комюникета. Окуражават хората да търгуват с противника.

— Защо не използвате войската? — изграчи Политовски.

— Заплашват ни, че имат атомни оръжия. Ако ги притиснем... — Той повдигна рамене.

— Аха. — Губернаторът засука огромните си мустаци и въздъхна. — Комендант Яначек. Какви са новините от Флота?

Яначек стана. Беше висок мъж с набраздено от тревоги лице, облечен във флотска униформа и изглеждаше крайно неспокоен на фона на отлично владеещия се Фон Бек.

— Открихме две от спасителните капсули на „Сахалин“ и разпитахме оцелелите. По всичко изглежда, че „Сахалин“ се е доближил до един от големите съдове на нашествениците и е настоял незабавно да напуснат ниска орбита и да допуснат митническа проверка. Агресорът не отговорил и „Сахалин“ изстрелял предупредителен залп. Не е много ясно какво точно е последвало — никой от оцелелите не беше офицер от мостика и докладите им са противоречиви и объркани — но изглежда, е имало нещо като стълкновение с чуждо тяло, което по-късно изяло разрушителя.

— *Изяло го?*

— Да, сър. — Яначек преглътна. — Забранена технология.

Политовски пребледня.

— Борман?

— Да, сър? — Адютантът му подскочи като пружинка.

— Както изглежда, положението надхвърля нашите способности да се справим без допълнителни средства. С какъв обем релативистичен трафик разполага Канцеларията — за телемост със столицата?

— Хъм, около петнайсет минути, сър. Следващият инфозапас между нашата колония и Нова Прага трябва да пристигне с делта-V^[2] крайцер след, хъм... осемнайсет месеца. Ако ми позволите да бъда откровен.

— Говори.

— Не бихме ли могли да запазим около минута информационен трафик само за текстови съобщения? Давам си сметка, че положението е извънредно, но ако източим наличния канал, ще изгубим всякаква връзка със столицата до пристигането на новия инфозапас. С цялото ми уважение към комендант Яначек, не съм съвсем сигурен, че Флотът ще е в състояние да прати куриерски кораби през вражеските линии.

— Съгласен — кимна Политовски и разкърши рамене. — Една минута, не повече. Останалото ще заделите за телемост с Негово величество при първа възможност на отгътаната страна. Искам да уговорите моста и да ми съобщите веднага щом сте готови. И като стана дума за това, вземи... — Той се наведе и постави подписа си върху едно писмо. — Обявявам извънредно положение и с властта, дадена ми от Господа Бога и Негово императорско величество, заявявам, че встъпваме във война с... с кого, по дяволите, всъщност сме във война?

Фон Бек се покашля.

— Твърдят, че се наричат „Фестивалът“, сър. За съжаление в момента не разполагаме с повече информация за тях, нито при нас, нито в канцеларския архив.

— Добре. — Борман подаде на Политовски бележка и губернаторът кимна. — Господа, моля станете за посрещане на Негово императорско величество!

Те се изправиха и като един извърнаха пълни с очакване лица към екрана на отсрещната стена.

[1] Хипотетични междузвездни сонди, изобретени от писателя Робърт Фуоурд. Звездните платна представляват мрежи от изключително фини и леки нишки, дълги много километри и

преплетени на разстояния, съответстващи на дължината на микровълните, които ще ги тласкат из космоса със скоростта на светлината. В конкретния случай Фестивалът се съхранява под формата на информация върху няколко подобни звездни платна и използва нанотехнологични конструктори, за да се изгражда отново в края на всяко пътуване. — Б.пр. ↑

[2] В астродинамиката δv е скаларна величина за количеството „усилие“, необходимо за осъществяването на орбитална маневра, тоест преминаването от една орбита на друга. — Б.пр. ↑

В НАВЕЧЕРИЕТО НА БУРЯТА

— Мога ли да попитам в какво съм обвинен?

Слънчевата светлина, която се процеждаше някъде отгоре, озаряваше пращия въздух на стаята със сребристи вертикални колони — Мартин наблюдаваше причудливия танц на пращинките зад заоблената като куршум глава на чиновника. Единственият звук в стаята идваше от драценето на писалката върху плътната официална хартия и равномерното потракване на пружинния механизъм всеки път, когато помощникът се навеждаше към аналитичната машина на бюрото. В помещението миришеше на смазочно масло и страх.

— Въобще обвинен ли съм в нещо? — упорстваше Мартин.

Без да му обръща внимание, чиновникът продължаваше да попълва бланката. След като приключи с работата си, младият помощник започна да изважда хартията от машината.

Мартин се надигна.

— Щом не ме обвинявате в нищо, не виждам причини да остана повече тук.

Този път чиновникът вдигна глава, погледна го и изсъска:

— Седнете!

Мартин седна.

Навън бе ясен и студен априлски следобед, камбанарията на „Свети Михаил“ току-що бе отброила четиринайсет удара и на Площада на Петте ъгъла скулптурата на херцогинята изиграваше обичайната си пантомима. Мартин бе обзет от непреодолима досада. Беше му ужасно трудно да свикне с монотонния ход на живота в Новата република, още повече, когато трябваше да се изправи срещу тукашната несъкрусима бюрократична машина. Беше пристигнал преди четири месеца — четири безвъзвратно изгубени месеци за работа, която можеше да се свърши само за десет дни. От известно време се питаше дали ще доживее да види отново Земята, или ще пукне тук от старост.

В интерес на истината, до такава степен му бе омръзнало да чака разрешението за работата си, че когато тази сутрин неочаквано го повикаха в учреждението зад желязната фасада на Василиска, изпита нещо като облекчение, възбуда от промяната на монотонния ритъм. Отначало дори не му хрумна да си зададе въпроса за какво може да е притрябвал на Канцеларията по надзора един инженер-предприемач от далечна планета, пристигнал тук с непоклатим договор от Адмиралтейството. Призовката му бе предадена върху поднос, носен от униформен куриер, а не късно през нощта след зловещо почукване. Този факт сам по себе си говореше за известна доза уважение към неговата персона и Мартин реши да продължи с ролята на изненадан и смутен, а също и малко ядосан чужденец.

След около минута чиновникът вдигна писалката и отново изгледа Мартин.

— Моля, кажете си името.

Мартин скръсти ръце.

— Че защо ще съм тук, ако вече не ви е известно?

— Моля, съобщете си името за протокола — повтори чиновникът с нисък боботещ глас, като машина. Говореше на тукашния търговски език — смесица от почти универсалния староанглийски и немски.

— Мартин Спрингфийлд.

Чиновникът си записа.

— А сега, моля, кажете вашата националност.

— Моята какво?

Мартин сигурно изглеждаше стъписан, защото чиновникът повдигна едната от посивелите си вежди.

— Моля, кажете вашата националност. На кое правителство сте поданик?

— Правителство? — Мартин се облеци. — Аз идвам от *Земята*. За правна и застрахователна помощ прибягвам до „Пинкертънс“, които са под закрилата на военновъздушни сили „Нов модел“. Що се отнася до моя работодател, аз съм служител на строително-инженерна корпорация, която е в търговски и договорни отношения с много различни организации, между които и вашето Адмиралтейство. По носталгични подбуди съм регистриран гражданин на Народна република Западен Йоркшир, макар че не съм ходил там от двайсет години. Но не бих казал, че съм поданик на нито една от изброените

институции, и отговарям само пред моите договорни партньори — надявам се те да ми отвърщат със същото.

— Но сте от Земята? — попита чиновникът, вдигнал писалката във въздуха.

— Да.

— Аха. В такъв случай сте поданик на Обединените нации. — Той си отбеляза нещо. — Защо не искате да го признаете?

— Защото не е вярно — отвърна Мартин и си позволи в гласа му да се долови раздразнение. (Но съвсем леко, той си даваше сметка за властта, с която разполага чиновникът, и не искаше да го предизвиква.)

— Земята. Върховната политическа сила на тази планета е Организацията на Обединените нации. От това произтича, че сте неин поданик, така ли е?

— Ни най-малко — Мартин се наведе напред. — Доколкото ми е известно, на Земята съществуват поне петнайсет хиляди правителствени организации. От тях едва деветстотин разполагат с представителства в Женева и не повече от седемдесет поддържат постоянни места в Съвета за сигурност. ООН не разполага с власт над нито една неправителствена организация, нито над отделните граждани, това е чисто арбитражна организация. Аз съм суверенна личност и не съм поданик на нито едно правителство.

— Аха — повтори чиновникът, сложи внимателно писалката върху документа и втренчи поглед в Мартин. — Виждам, че не ме разбирате. Ще ви направя огромна услуга и ще се престоря, че не съм чул последното, което казахте. Василий?

— Да? — веднага отвърна младият помощник.

— Излез.

Помощникът — нищо повече от хлапе в униформа — напусна стаята със строева стъпка. Вратата се хлопна шумно зад гърба му.

— Ще го кажа веднъж и само веднъж. — Чиновникът направи пауза и Мартин едва сега осъзна, че привидната му безстрастност е маска на бушуващ зад нея гняв. — Пет пари не давам за тъпите идеи на някакви земни глезльовци относно тяхната суверенност. Пет пари не давам и за това, че недорасъл и невъзпитан младок като вас си позволява да се държи оскърбително с мен. Но докато сте на тази планета, ще спазвате правилата, към които се придържаме, и ще се постараете да се държите прилично! Ясно ли се изразих?

Мартин трепна. Чиновникът изчака да види дали ще заговори, но като не видя реакция, продължи с вледеняващ глас:

— Вие сте тук, в Новата република, по покана на правителството на Негово величество и при всяка ситуация ще се държите така, както подобава. А това означава да проявявате нужното уважение към Техни императорски величества, да спазвате законите, да плащате данъци на Имперската хазна и да не извършвате подривна дейност. Вие сте тук по работа, а не за да разпространявате вражеска пропаганда, нито да очерняте нашия начин на живот. Достатъчно ясно ли се изразявам?

— Не разбирам... — Мартин млъкна, опитваше се да подбере най-дипломатичната формулировка. — Позволете ми да се поправа. Искрено съжалявам, ако съм ви обидил с нещо, но ако в това се състои провинението ми, ще бъдете ли така добър да ми кажете поне в какво? За да мога да го избягвам в бъдеще. Ако не ми кажете какво не бива да правя, как бих могъл да избегна ново, случайно оскърбление?

— Значи не знаете? — попита чиновникът. Изправи се, заобиколи Мартин и закрачи напред-назад зад него. След това спря, пое си дъх и излая ядосано: — Преди две вечери, в бара на хотел „Великолепната корона“, са ви чули съвсем ясно да разказвате на някого — по-точно на някой си Вацлав Хашек — за политическата система на вашата родна планета. Пропаганда и всякакви глупости, но *примамлива* пропаганда, особено за определена част от нашия лумпенпролетариат. Освен това сте си позволили някои коментари, като например: „идеята за облагане на населението с данъци е чисто насилствен акт“, или „социален договор, приложен със сила, няма тежестта на договор“. А когато сте се развеселили след четвъртата бира, сте подхванали темата за социалната справедливост, но не в какъв и да е аспект, а изразявайки съмнение доколко тя е била спазена в съдопроизводството при някои случаи на престъпления спрямо Короната и Негово величество.

— Това е нелепо! Става въпрос за разговор на чаша бира!

— Ако бяхте поданик на нашата страна, щеше да е достатъчно, за да бъдете пратен на едностранно пътуване до граничните колонии на Негово величество за следващите двама месеца — заяви хладно чиновникът. — Единствената причина, поради която си позволявам този малък тет-а-тет, е важността на вашата работа в Кралската корабостроителница. Но ако продължавате и с други подобни

разговори „на чаша бира“, напълно възможно е Адмиралтейството да си измие ръцете от вас. И тогава какво ви очаква?

Мартин потрепери, не предполагаше, че чиновникът ще е толкова груб.

— Наистина ли сте толкова чувствителни към разговори на политически теми?

— Да, когато става въпрос за разговори, провеждани на обществено място и подхващани от представители на други страни. Новата република не е като дегенериралия анархистки рай, в който се е превърнала вашата родина. Запомнете го добре. Благодарение на особеното си положение на чужденец вие разполагате с известни привилегии, дадени ви от Техни императорски величества. Но ако превишите правомощията си, ще ви настъпим, и то ще ви настъпим здраво. А в случай, че ви е трудно да го осъзнаете или спазвате, съветвам ви да прекарате остатъка от пребиваването си тук, затворен в хотелската си стая, за да не позволявате на голямата си уста да се изпусне „случайно“. Питам ви за трети път: изразих ли се достатъчно ясно?

Мартин се направи на изплашен и заекна:

— Н-напълно.

— В такъв случай напуснете канцеларията.

ПРИВЕЧЕР

Мъж на средна възраст, с кестенява коса и късо подрязана брада, лежеше облечен в резбованото легло на хотелската си стая, сложил на очите си кърпа. Сенките върху килима постепенно се удължаваха — слънцето се спускаше към хоризонта. Пламъчетата на газовите свещници по стените потрепваха и хвърляха бледи отблясъци. Една муха прелетя из стаята по свой сложен криволичещ маршрут.

Мартин не спеше. Целият му инвентар от микроавтомати за издирване и засичане на системи за наблюдение беше изкаран да патрулира — претърсваше стаята за бръмбари, в случай че от Канцеларията го бяха поставили под наблюдение. Вярно, че не разполагаше с голям брой работи — в Новата република те бяха строго забранени и се наложи да ги прекарва през митницата умело прикрити в слюнчените му жлези и под зъбни пломби. Сега обаче ги бе развърнал в цялата им скромна мощ, за да търсят подслушвателни устройства и да докладват на вплетените в клепачите му монитори.

Най-сетне, успокоен, че е съвсем сам в стаята, той повика мухата — датчиците ѝ не бяха засекали никакви подозрителни въздействия — и я върна в летаргичното ѝ състояние. Стана и затвори прозореца. След това бръкна във вътрешния джоб на сакото си (измачкано, след като бе лежал с него) и извади тънка книга с кожена подвързия.

— Слушам те.

— Здравей, Мартин. Зареждането е приключено, конфиденциалност сто процента.

— Това е добре. — Той се покашля. — Включи обратен канал. Искам да говоря с Херман.

— Изпълнявам.

Книгата млъкна и Мартин потъна в безстрастно очакване. Книгата приличаше на персонален асистент, дискретен цифров секретар за всеки съвременен земен бизнес консултант. И макар че подобни устройства можеха да бъдат изработени под всякаква форма — от дрехи до изкуствени зъби, — Мартин предпочиташе неговото да

наподобява старинна книга. Вярно, нормалните персонални асистенти не вървяха с релативистична приставка, най-малкото с такава, която да има обхват от деветдесет светлинни години и капацитет няколко петабита. Въпреки че почти два петабита бяха изчерпани, когато местният агент му бе предал книгата чрез предварително уговорения тайник в градския парк, тя оставаше незаменим помощник за Мартин. Спокойно би могъл да каже, че я цени, колкото живота си — защото със сигурност щеше да се раздели с него, ако книгата попаднеше в ръцете на тайната полиция.

Една субсветлинна сонда бе изгубила почти сто години, за да откара една квантова черна кутия в самата сърцевина на релативистичния канал, извън системата Септагон, друга подобна кутия бе прекарала осемдесет години в товарния отсек на търговски кораб, следващ курс към Земята. Благодарение на тези сложни маневри двете устройства осигуряваха канал за мигновена връзка от една планета до друга, мигновена в релативистичния смисъл на Специалната теория, но без да се нарушава причинно-следствената връзка и с общ капацитет, ограничен до няколко кубита. Изчерпеха ли се, тези пет милиона мегабита нямаше да могат да бъдат възстановени, докато не пристигне следващата субсветлинна сонда.

(Подобни транспортни сонди съвсем не бяха рядкост — конструирането и изстрелването на звездно платно с тегло един килограм, способно да пренася на десетки светлинни години през космоса *огромната* тежест от стотина грама, сами по себе си не представляваха особено затруднение дори за текстилната индустрия, само дето властите тук, в Новата република, бяха ужасно чувствителни на тема контакти с идеологически нечистата обитаема част на вселената.)

— Ало? — рече персоналният асистент.

— С Херман ли говоря? — попита Мартин.

— Тук персоналният асистент. Херман е на линия. Автентичността потвърдена.

— Днес имах среща с чиновник от Канцеларията по надзора на населението — продължи Мартин. — Оказа се, че са страшно чувствителни на тема идеологическа пропаганда.

Двайсет думи за пет секунди, около половин милион бита, предадени директно. Транскрибирани като текст обаче те нямаше да

надхвърлят и стотина бита, може би дори по-малко от петдесет, при подобаваща компресия. Което осигуряваше още петдесетина бита за връзка между персоналния асистент на Мартин и Земята. Ако отидеше в някоя пощенска станция, щяха да му вземат по долар на дума, да се реди цял ден на опашка и освен това пощенският инспектор щеше да подслушва разговора.

— Какво стана? — попита Херман.

— Нищо сериозно, освен че ми направиха предупреждение. Ще го включа в доклада си. Не мисля, че има общо със свръзката.

— Тогава с какво — с работата?

— Не. Никакви подозрения, поне доколкото можах да определя.

— В такъв случай защо те викаха?

— Някой е подслушвал в бара. Искаха да ме сплашат. Още няма разрешение да се кача на борда на „Лорд Ванек“. Достъпът до корабостроителницата е строго ограничен. Струва ми се, че са обезпокоени от нещо.

— Някакви признаци за необичайни събития? Маневри на флота? Подготовка за отлитане?

— Нищо, което да ми е известно. — Мартин преглътна останалата част от коментара. Разговорите с Херман чрез нелегалния предавател винаги го изнервяха. — Отварям си очите на четири. Край на доклада.

— До скоро.

— Персонален асистент — изключи канала.

— Каналът изключен. — Мартин не пропусна да отбележи, че през цялото време на разговора гласът на персоналния асистент бе неговият собствен. Това бе съвсем естествено — релативистичната мигновена връзка бе толкова скъпа, че изпращането на звуков поток можеше да се определи само като безразсъдна екстравагантност. Но от друга страна, да разговаря със себе си през бездна от седемдесет светлинни години бе доста самотно занятие. Особено като се имаше предвид, че страховете му бяха съвсем реални.

Поне досега бе успял с ролята на дебелокож чуждоземен инженер, който има голяма уста и очаква кога най-сетне ще го допуснат до двигателите на кръстосвача на Негово величество „Лорд Ванек“, за да извърши уговорените в договора подобрения. Всъщност

се справяше със задачата толкова добре, че дори бе успял да види как изглежда отвътре Василискът и да се измъкне жив.

Кое то едва ли щеше да му се случи втори път, ако науче за кого работи.

— Мислите ли, че е шпионин? — попита младши прокураторът Василий Мюлер.

— Не, доколкото ми е известно. — Чиновникът, който всъщност бе старши прокуратор, си позволи едва забележима усмивка, но белегът, който разсичаше бузата му, му придаде сатанински изглед. — Ако разполагах и с най-малки доказателства, че е шпионин, на мига щеше да стане *бивш* шпионин. Дори *бивш всичко*, ако мога да се изразя така. Но не това те попитах оде, нали? — Той втренчи поглед в помощника си и си придаде недоволна физиономия, каквато използваше винаги, когато разговаряше с новаци. — Кажи ми защо го пуснах?

— Ами, защото... — Младши прокураторът го гледаше объркано. Беше тук от шест месеца, по-малко от година след завършването на гимназията, и неумението му все още си личеше. Изглеждаше почти невръстен юноша, русокос и синеок, крайно неопитен в изкуството на социалните контакти, като безброй подобни на него интелигентни млади мъже, бълвани от образователната система. Личното мнение на прокуратора бе, че такива като него са крайно неподходящи за работата в тайната полиция. Преди това бе добре да преминат през месомелачката на живота. Този тук несъмнено бе наследил интелигентността на баща си. Ако бе наследил и неговата гъвкавост, но без склонността за бунт срещу установените порядки, накрая сигурно щеше да стане чудесен служител.

След близо минута мълчание прокураторът го подкани отново:

— Млади човече, отговорът ти е съвсем неприемлив. Опитай пак.

— Ами... пуснахте го, защото има голяма уста и ще е лесен за подслушване, където и да отиде.

— По-добре, но също така напълно невярно. Но това, което каза оде, ме заинтригува. Защо не мислиш, че е шпионин?

Василий се намираше под двойно натоварване — не само че го изпитваха, но трябваше да издържа и на погледа на прокуратора.

— Защото, сър, говори прекалено много. От шпионите не се очаква да привличат внимание върху себе си. Не е в техен интерес. Освен това той е инженер, има сключен договор за работа с Флота, но корабът, за който става въпрос, е построен от неговата компания. Искам да кажа — за какво им е да шпионират собствения си кораб, нали? А не би могъл да е и професионален пропагандатор. Всеки професионалист би се справил много по-добре в онзи бар. — Той млъкна и на лицето му се изписа полудоволна физиономия.

— Добро начало. Жалко, че не мога да се съглася с теб.

Василий преглътна стреснато.

— Но аз си помислих, че вие не го смятате за... да не искате да кажете, че е твърде... че се държи прекалено предизвикателно за шпионин? Приказва на висок глас в бара, спори за политика, прави неща, които не би направил никой шпионин — сякаш се опитва да приспи бдителността ни?

— Много добре — кимна прокураторът. — Ето, че започваш да мислиш! Но моля да отбележиш — аз нито веднъж не съм казвал, че господин Спрингфийлд не е шпионин. Нито съм твърдял противното, разбира се. Може да е, също както и да не е. Това, което искам от теб, е да ме убедиш, с неоспорими доказателства, в едното или другото. Разбра ли ме?

— Искате да ви докажа, че не е шпионин? — попита Василий. — Но това е невъзможно!

— Точно така! — почти изкряка прокураторът и тупна помощника си по рамото. — Също както и обратното, поне на този етап. Ето ти една подходяща задача за обозримото бъдеще, младши прокуратор Мюлер. Опитай се да докажеш, че нашият раздразнителен посетител от тази сутрин не е шпионин — или събери достатъчно доказателства, които да оправдаят арестуването му. Хайде, ставай! Не ти ли се ще да напуснеш това мрачно учреждение и да се поразходиш из столицата? Ето ти една възможност. Освен това ще има какво да разказваш на онази фуста, след която търчиш, откакто се появи тук!

— Ах... за мен е чест — отвърна Василий. Изглеждаше малко изплашен и гледаше прокуратора с нескрито страхопочитание. — Но,

сър, ще ми позволите ли да попитам защо? Искам да кажа — защо сега?

— Защото е крайно време да научиш нещо повече от онова, което чуваш на сутрешния рапорт — отвърна прокураторът. Очите му лъщяха зад стъклата на очилата, а мустаците му бяха едва забележимо настръхнали. — Идва време, когато всеки офицер трябва да поеме пълното бреме на отговорностите си. Предполагам, че имаш поне известна представа откъде да започнеш, благодарение на докладите, които четеш така внимателно. Време е да се премине към действие. Задачата не е от опасните, не те пращам да гониш революционери. Ха-ха. Днес следобед ще слезеш на втори подземен етаж за инструктаж и от утре се захващаш. Ще чакам доклади на бюрото си всяка сутрин, като започнем от вдругиден. Покажи ми за какво те бива!

На следващата сутрин Мартин се събуди от настойчиво тропане по вратата.

— Телеграма за Мартин Спрингфийлд! — извика доставчикът.

Мартин се загърна с халата и откряхна вратата. Подадоха му плика, той се подписа и го върна, като задържа съдържанието. След това, като премигваше сънено, отиде до прозореца, вдигна завесите и зачете. Беше достатъчно приятна изненада, за да забрави яда си от ранното събуждане — потвърждение, че визата му е одобрена, наложените ограничения са вдигнати и още тази вечер, в 18:00, трябва да се яви на входния терминал на флотския космoeлеватoр в Южна Австрия за транспортиране до флотската корабостроителница на геосинхронизирана орбита.

Телеграмите, помисли си той, са много по-нецивилизовани от електронната поща — последната не пристига заедно с доставчик, оборудван с бележник, в който да оставиш подписа си. Жалко, че електронната поща бе забранена в Новата република. Но това бе съвсем обяснимо — електронната поща, ако не друго, е децентрализирана, телеграмите — не. А в Новата република бяха побъркани на тема централизация.

Той се облече, избърсна се и слезе в столовата да закуси. Носеше местно облекло — тъмно сако, тесни панталони, ботуши, риза с дантелено жабо — но кройката бе леко демодe, колкото да намекне, че

не е съвсем наясно с тукашните традиции. Вече знаеше, че чуждоземските дрехи не се посрещат с добро око, когато общуваш с местните, но ако изглеждаше поне малко различен, точно колкото да се разбере, че не е оттук, без обаче да го подчертава, можеше да си позволява известни волности в държането. Без никакво съмнение Новата република бе строго изолирано общество, с което бе трудно да свикне дори някой пътувал много като Мартин, но го радваше, че поне обикновените хора го приемат съвсем радушно.

Дотолкова вече бе свикнал с местните обичаи, че вместо да се дразни от тях, ги приемаше с безмълвно търпение. Надменният начин, по който го гледаше помощник-управителят на хотела, хладното, почти нелюбезно поведение на камериерките, всичко това бяха само късчета от мозайката, която оформяше душевния облик на Новата република. Миризмата на паркетин и на хлорен разтвор за тоалетната, черният дим от котелното в мазето, мирисът на кожена тапицерия в столовата — все чужди аромати в едно общество, което не бе достигнало епохата на пластмасата. Не всички местни обичаи обаче му бяха неприятни. Сгънатият на масата до закуската му сутрешен вестник пробуждаше странното усещане, че си е у дома — сякаш се бе прехвърлил триста години назад в своето време, а не близо 180 светлинни години в космоса. Макар че, в известен смисъл, двете пътешествия бяха еквивалентни.

На закуска имаше задушени в масло гъби, пържени гъши яйца и невероятно ароматен препечен ръжен хляб, който преглътна с помощта на лимонов чай. Когато приключи, тръгна към рецепцията.

— Бих искал да си уредя транспорт — поде той. Дежурният администратор вдигна глава и го погледна с отсъстващо изражение. — По въздух, до флотския космoeлеватор в Кламовка, колкото се може по-бързо. Ще взема само ръчен багаж и няма да освобождавам стаята, макар че ще отсъствам няколко дни.

— Разбирам. Един момент, господине. — Администраторът изчезна в лабиринта от стаи и коридори, започващ от другата страна на рецепцията.

Върна се след малко, придружен от помощник-управителя — мъж с увиснали рамене, облечен от главата до петите в черно, с мъртвешко изражение и хлътнали бузи, който се държеше с ленивото достойнство на граф или дребен благородник.

— Необходим ви е транспорт, господине? — попита помощник-управителят.

— Заминавам за флотската база в Кламовка — отвърна Мартин. — Днес. Колкото се може по-бързо. Ще оставя багажа си в хотела. Не зная колко ще отсъствам, но няма да освобождавам стаята.

— Ясно, господине. — Помощник-управителят кимна на дежурния администратор, който изтърча някъде и се върна с три дебели книги — разписания на различни железопътни служби. — За жалост следващият цепелин за Кламовка е чак утре. Но бихте могли да стигнете дотам с влак — ако тръгнете незабавно.

— Чудесно — отвърна Мартин. Имаше усещането, че незабавното му заминаване е единственото, което може да всели радост в живота на помощник-управителя, освен, разбира се, ако пукне веднага и на място. — Връщам се след пет минути. Ще бъдете ли така добър да уредите въпроса с билетите? И да ги запишете на моя сметка.

Помощник-управителят кимна. Лицето му беше като от камък.

— От името на хотела ви пожелавам плодотворно пътуване — каза той монотонно. — Маркус, погрижи се за господина. — После се обърна и излезе.

Администраторът отвори най-горната от дебелите книги и погледна въпросително Мартин.

— Коя класа, господине?

— Първа. — Едно от първите неща, които Мартин бе научил след пристигането си в Новата република, бе, че тук имат странни представи за пътническите класи. — Трябва да пристигна преди шест тази вечер — обясни той. — Слизам след пет минутки. Нали ще бъдете така добър дотогава да ми запазите...

— Да, господине.

Когато си тръгна, дежурният администратор продължаваше да се рови в справочника. Ала когато след няколко минути Мартин слезе, следван от пиколото с багажа, администраторът го пресрещна на входа.

— Билетът ви, господине. — Подаде му оранжева карнетка, която по-скоро наподобяваше паспорт. Отвън вече го чакаше парна карета. Мартин се настани на седалката, кимна на дежурния администратор и каретата потегли към гарата сред облаци дим.

Утрото бе мъгливо и влажно и Мартин едва успяваше да различи очертанията на правителствените сгради през замътеното стъкло.

В хотелската стая може да нямаше телефон, компютърната мрежа и разни други хитроумни изобретения бяха под възбраната на правителството, понякога липсваха елементарни удобства, но едно трябваше да ѝ се признае на Новата република — влаковете ѝ вървяха навреме. ПС1347, слънцето, около което се въртеше Нова Московия, бе младо джудже от клас 02, образувало се преди по-малко от два милиарда години (сравнени с петте милиарда на Слънцето), вследствие от което планетарната кора на Нова Московия съдържаше достатъчно активни ураниеви залежи, за да може горивото от тях да поддържа критична маса без допълнително обогатяване.

Каретата излезе право на перона на Трансполуостровния експрес. Мартин слезе от кабината и се огледа — намираха се на около четвърт километър по мраморния перон от грамадния локомотив и въпреки това на близо километър от опашката, където се помещаваше „четвърта класа“ и пощенските вагони. Издокарацията с тъмнозелен мундир със златисти ширити кондуктор прегледа внимателно билета му, преди да го допусне до купетата на горната палуба. Помещението, облицовано със светлосиня кожа и стар дъб, украсено с медни лайстни и златни пластини и мебелирано с масивна мраморна масичка и везан шнур за повикване на прислугата, наподобяваше по-скоро на пушалнята в хотела, отколкото на нещо, свързано с обществен транспорт.

Щом кондукторът излезе, Мартин се отпусна на една от меките седалки, вдигна завесите, за да се полюбува на архаичните колони и тавана на станцията, и отвори персоналния си асистент в режим на книга. Малко след това влакът едва доловимо се разтърси и се заплъзга по релсите. Мартин надникна през прозореца тъкмо когато напуснаха гарата.

Град Нова Прага бе построен по ниските брегове край широкия естуар на река Вис — само Василискът, щръкнал на върха на една вулканична гранитна канара, се издигаше над равнината. Докато пътуваше през полето, влакът щеше да използва само една от машините си. Вторият реактор щеше да достигне критична маса едва когато композицията наближеше подножието на Апенините, планинската верига, която разделяше полуострова от континенталната част на Нова Австрия. След това влакът щеше да се понесе по правата като стрела линия, пресичаща по протежение на деветстотин

километра пустинята, преди да спре, шест часа по-късно, в подножието на космoeлeвaтopa при Кламовка.

Пейзажът бе наистина впечатляващ. Известно време Мартин му се любува с възторг, граничещ с благоговение. Макар да не му се щеше да признае, дълбоко в себе си той си оставаше чистосърдечен турист, постоянно търсещ свежата красота, на която да се наслаждава. Отдавна нищо подобно не можеше да се види на Земята — безумното опустошение на природата през двайсети век и събитията, последвали Сингуларността^[1] през двайсет и първи, бяха изменили до неузнаваемост ландшафта на всяка индустриализирана нация. И дори след катастрофалния спад на популацията все още не можеше да се видят зелени поля, ферми, огради и малки подредени селца, без картината да бъде развалена от вездесъщите монорелсови пътища, изоставени промишлени райони, „горещи“ радиоактивни зони и причудливите изкуствени хълмове — остатък от Последния строеж. Равнинните части, през които преминаваше Трансполуостровният експрес, напомняха донякъде за предпостиндустриална Англия, останала в мечтите страна, в която влаковете пристигали навреме и слънцето над империята никога не залязвало.

Но пътешествието с влак омръзва бързо и след по-малко от половин час, когато от високата скорост пейзажът зад прозореца започна да се размазва, Мартин насочи вниманието си към книгата. Скоро след това бе погълнат от нея до такава степен, че дори не забеляза, когато вратата се отвори и затвори. Вдигна глава едва когато една непозната жена се настани на седалката срещу него.

— Простете — рече той, докато я оглеждаше. — Сигурна ли сте, че не сте сбъркали купето?

Тя кимна.

— Съвсем сигурна, благодаря. Не съм искала индивидуално купе. А вие?

— Мислех, че... — Той бръкна в сакото си и извади билета. — Ах, да. — Прокле мислено дежурния администратор, изключи персоналния асистент и извърна глава към непознатата. — Мислех, че купето е само за мен, но очевидно съм сбъркал. Моля да приемете извиненията ми.

Жената кимна снизходително. Имаше дълга черна коса, навита на кок, високи скули и кафяви очи. Тъмносинята ѝ рокля изглеждаше

скъпа — поне според представите на Мартин за тукашния стандарт. Вероятно домакиня от средната класа, помисли си той, но не беше съвсем сигурен. Трудно му бе дори да определи възрастта ѝ, заради солидното количество грим на лицето, плътно пристегнатия корсаж, бухналата рокля и издутите ръкави, които скриваха ръцете ѝ.

— Далече ли пътувате? — попита тя жизнерадостно.

— Чак до Кламовка и после на орбита с космолеватора — отвърна Мартин, малко изненадан от прямотата ѝ.

— Какво съвпадение! Аз също отивам там. Простете, че ви питам, но струва ми се, не сте тукашен?

Гледаше го с любопитство, което Мартин намираще за дразнещо. Той повдигна рамене.

— Да, не съм. — После наново отвори персоналния асистент и забодя нос в него.

— От акцента ви съдя, че не сте и от тази планета. Освен това отивате в корабостроителницата на Адмиралтейството. Ще имате ли нещо против да ви попитам по каква работа?

— Да — отсече той, без да вдига поглед от книгата. Поведението ѝ не само го дразнеше, а вече пробуждаше тревогата му. Нещо не беше наред. „Агент-провокаатор?“ — зачуди се той. Нямаше никакво намерение да дава на тайната полиция нови поводи да го задържат, предпочиташе да си мислят, че се е поучил от грешките си и е твърдо решен да се поправи.

— Хъммм. Но когато влязох, четяхте монография за корективния алгоритъм на релативистичната несиметричност, приложена върху архитектурата на двигателните трансформатори на съвременните звездолети. Предполагам, че сте специалист, нает от Адмиралтейството за работа върху някой от корабите. — Тя се усмихна и изражението ѝ подсили допълнително безпокойството му — снежнобели зъби, червени сочни устни... имаше нещо в нея, което му напомняше за жените от Земята. Жени, които не бяха отглеждани като украшения на фамилното дърво. — Права ли съм?

— Нямам право да коментирам. — Той затвори персоналния асистент и втренчи поглед в нея. — Коя сте вие и какво искате? — От малкото, което бе научил за маниерите в Новата република, осъзнаваше, че държането му е изключително грубо по отношение на

една дама, но тя бе толкова дама, колкото той републикански чифликчия. Тъй че маниерите можеха да вървят по дяволите.

— Казвам се Рейчъл Мансур и отивам в корабостроителницата по работа, която може да има общо с вашата. Ако не греша — и в такъв случай поднасям искрените си извинения, — вие сте Мартин Спрингфийлд, инженер на договор с Адмиралтейството, който трябва да осъществи надзора при модернизирването на системата за управление в двигателния отсек на „Лорд Ванек“, линеен кръстосвач клас „Швейк“. Кръстен на Ърнест Ванек, основоположника на Флота на Новата република. Права ли съм?

Мартин прибра персоналния асистент в джоба си и извърна лице към прозореца. Помъчи се да потисне внезапно надигналата се вълна на студен страх.

— Да. На вас какво ви влиза в работата?

— Сигурно ще ви е любопитно да узнаете, че преди четири часа консенсусно абсолютно време ВВС „Нов модел“ — към които сте на служба и вие — изискаха прилагането на Есхатоновата клауза за всички стратегически договори, имащи отношение с Новата република. Изглежда, някой е подшушнал на Постоянния комитет на ООН за Многостранно междузвездно разоръжаване, че Новата република се готви за война, или по-точно за защита на нейна обсадена периферна колония. Предполагам, че договорът ви не включва допълнителна застраховка за извънредни ситуации и избухване на войни? Сигурно са ви покрили само срещу заболяване и кражба.

Мартин най-после я погледна.

— В шпионаж ли ме обвинявате всъщност? — Очите му срещнаха нейните. Бяха черни, проникателни, интелигентни — и абсолютно неразгадаеми. — Коя сте вие, мътните ви взели?

Тя измъкна от ръкава си карта и я разтвори пред него. Вътре се мъдреше холографско изображение на глава — по всичко изглеждаше, че е нейната, но с късо подстригана коса. Жестът ѝ бе толкова неочакван, че по гърба му пролазиха тръпки, докато имплантантите се опитваха да потиснат паническата реакция, която се надигаше от адреналните му жлези.

— Дипломатическо разузнаване на ООН, отряд за специални операции. Тук съм, за да разузна какво е положението, а това означава и да разбере какви модификации възнамерява да извърши

Адмиралтейството в последния момент върху експедиционния си корпус. Предполагам, че ще ни сътрудничите. — Тя му се усмихна с изражение, което му напомни на изгладняла невестулка.

— Ами... — „Какво, по дяволите, търсят тук ММР? Планът на операцията беше съвсем различен!“ Той се почеса по челото и я погледна пак — тя все още очакваше отговора му. „Импровизирай, ленивецо, какво чакаш? Направи нещо, преди да те е заподозряла!“ — Вижте, имате ли представа как постъпват тук с шпионите?

Тя кимна, но усмивката ѝ се бе стопила.

— Имам. Но освен това си давам сметка и за общото положение, а то е, че назрява война. От мен се иска да следя развоя на събитията — не можем да си позволим размирици толкова близо до Земята. Сигурно е доста неприятно да ти нахлузят примка на шията, но да избухне междузвездна война, която да привлече вниманието на Есхатона, е много по-страшно, поне за останалите десетина планети, които нямат нищо общо с конфликта, но ще пострадат от неговите последици. Точно те са моята грижа.

Тя го изгледа втренчено. Картата изчезна в ръкава ѝ.

— Мартин, с теб трябва да се съберем и да си поговорим. Ще те потърся веднага щом се качиш на станцията. Не ме интересува мнението ти, тъй че можеш да го задържиш за себе си. Смятам да се поровя из мозъка ти и да се уверя, че си случаен свидетел, а после ще го съобщя и на твоите застрахователи. Разбра ли ме добре?

— Уф... да. — Той се постара да изглежда така, сякаш се е изправил пред самия дявол и току-що е подписал продажбата на душата си. Надяваше се да му повярва — наивен инженер, озовал се в ситуация, далеч надхвърляща правомощията му, и изправен пред агент, олицетворяващ Върховната власт. Ала си даваше сметка, че ако номерът му не мине, ще загази здравата. Херман и ММР не се разбираха никак добре...

— Чудесно. — Тя бръкна в чантата си и извади малко очукан персонален асистент с металносива облицовка. — Прати съобщение: „Заекът е в капана“. Потвърди.

— Потвърдено — отвърна персоналният асистент. — Съобщението е изпратено. — Изминаха няколко секунди, преди Мартин да си даде сметка, че персоналният асистент бе отговорил с неговия глас.

Тя прибра металната кутия и се изправи.

— Виждаш ли — рече му от вратата и на устните ѝ отново заигра усмивка, — животът не е чак толкова скучен, колкото го смяташе. До скоро...

[1] Сингуларност — точка в пространство-време, в която кривината на пространство-времето става безкрайна. В случая става въпрос за процес на експоненциално развитие на земната цивилизация. — Б.пр. ↑

ПОДГОТОВКА ЗА ЗАМИНАВАНЕ

Негово императорско величество император Иван Хашек. III, закрилник на народа на Новата република по волята на Всевишния, изръмжа ядосано.

— Измъкнете адмирала от леглото и го приведете в представителен вид — следобед свиквам съвещание на кабинета. Искам да разговарям с него веднага, инак...

— Слушам, сър! Моля разрешете да изляза, за да изпълня заповедта на ваше величество! — Икономът се поклони, извърна се и хукна към телефона.

— Какво се крие зад „инак“? — попита херцог Михаил, братът на императора. — Да не смяташ да го оковеш във вериги?

— Как пък не! — изсумтя императорът, доста по-развеселен, отколкото го изискваха обстоятелствата. — Нещастникът е надхвърлил осемдесетте и му е време да пази постоянно леглото. Но щом е толкова болен, че не може дори да стане, когато империята е изправена пред война, ще се опитам да го накарам да си подаде оставката. Само дето не знам как ще погледнат на това в Адмиралтейството. Представяш ли си — пенсиониран адмирал! Такова не сме имали никога. — Той се подсмихна. — Може дори да му дадем пенсия!

Херцогът се покашля изтънчено.

— Е, време му е все пак. След втория удар...

— Да, да.

— Все още смятам, че беше неразумно да му се поверява Флотът.

— А помисли ли си какво щеше да стане, ако му бях отказал? — Прекият телефон звънна, преди брат му да успее да отговори. Един от лакеите дотича и поднесе на Негово величество слушалката от слонова кост и бронз. Херцогът вдигна втората слушалка, за да чуе разговора.

— Сир? Моят господар, адмирал Курц, е готов да разговаря с вас. Изпраща най-искрените си извинения, задето...

— Стига празни приказки. Бъди добро момче, дай го на телефона. — Императорът почука нервно с пръсти по облегалката на

креслото, което наподобяваше по-скоро средновековен уред за мъчение. — Ах, адмирале. Точно вие ми трябвахте! Радвам се да ви чуя. Как се чувстваме днес?

— Дне-еее ли? — отвърна му от другия край на жицата треперещ несигурен гласец. — А-хъм, да, днес значи. Действително, днес. Ами, добре съм, милейди... предполагам, че не сте виждали моите хамелеони?

— Не, адмирале, няма никакви хамелеони в двореца — отвърна с видимо недоволен глас императорът. — Всъщност знаете ли с кого разговаряте?

Настъпи кратка пауза, през която двамата си представиха как адмиралът премигва объркано.

— Ах-оох. Ваше величество? О, Иване, момко! Нима вече си император? Как лети времето!

— Да, чичо. Обаждам ви се, защото... — Изведнъж му хрумна друга мисъл. — Станахте ли вече?

— Да, амхъм. Сега съм... в седящата вана. Нали знаеш, старите ми крака. Толкова са немощни. Трябва да ги увиват в чаршафи, за да не се строят. Вече не правят такива крака, каквито когато бях млад. Но съм станал — да.

— О, чудесно. Виждате ли... — Умът на императора превключи на високи обороти, докато премисляше всички възможности. Беше чул, разбира се, за неразположението на адмирала, но досега не се бе налагало да се съобразява с него. Най-разумно би било да го освободи от поста — все пак човекът беше болен и на преклонна възраст. Пък и да го натовари с тежката задача, която му предстоеше, щеше да е най-малкото нецелесъобразно, нито в интересите на държавата.

Но от друга страна, той все още беше действащ адмирал, военен герой на Новата република, защитник на империята, бич за безбожниците, завоевател на поне три незначителни и доста изостанали колониални свята и — не на последно място — чичо на самия император по линия на втората държанка на неговия дядо. Съществуваше отколешна традиция, че адмиралите никога не се пенсионираха, и досега никой не бе измислил как да се отърват от ненужните стари коне — пък и те обикновено умираха преди подобен въпрос да излезе на дневен ред. Да го свали от поста беше немислимо, още по-немислимо бе да поиска от него да предвожда флотска

експедиция — императорът се бореше със съвестта си, надяваше се подсъзнателно, че старецът сам ще му помогне, като се откаже доброволно. Никой нямаше да го обвини за подобна постъпка — кой би очаквал от един немощен старец в инвалидна количка да оглави битката за отечеството, — а междуременно щяха да поставят на поста някой напорист младок.

След като премисли всичко това, императорът взе решение.

— Имаме проблем. Случи се нещо ужасно и Рошардов свят е под обсада. Смятам да изпратя там флота. Но сигурно сте твърде болен, за да я поведете? — И намигна на брат си, изпълнен с надежда...

— *Война!* — кресна старецът с глас, който направо проглуши императора. — Победа за вечно бдителните сили на праведните срещу всички врагове на Новите консерватори! Смърт на онези, които защитават промяната! Безброй мъчения за предателите на империята! Къде са тези копелета? Дайте ми ги само! — Топуркането на заден фон може би беше от захвърлени патерици.

Херцогът метна мрачен поглед на брат си и каза:

— Е, най-сетне получи отговор на въпроса си. Няма да произнасям баналности като „нали ти казвах?“, но кого ще пратиш да му тика количката?

Нова Прага бе само на хиляда километра северно от екватора (планетата бе твърде хладна, за да се извършва тераформиране на водните басейни) и влакът пристигна на станция Кламовка малко след обед. Мартин слезе и взе такси до флотското депо в подножието на космoeлеватора, като преднамерено игнорираше Рейчъл — или каквото ѝ беше името. Да си се оправя сама, в момента присъствието ѝ в неговия живот вещаеше само неприятности.

Космoeлеваторът се извисяваше над военното депо като гигантски флагщок — четири заострени конуса от диамантени полимери, които достигаха геосинхронизирана орбита и дори малко отвъд нея — радикално изключение на ограниченията, налагани върху технологиите от Новата република. Бронзови елеваторни гондоли се издигаха и спускаха по кабелите — бяха достатъчно широки и удобни, тъй като пътешествието до орбита отнемаше цяла нощ. Тук нямаше и следа от характерната за местната архитектура декадентска атмосфера

— чиста проба нешлифована функционалност: спални капсули, предлагащи опростено удобство и конструирани съобразно изискванията за ограничение на теглото. (Гравитационните приспособления, макар и достъпни, бяха още една от забранените в Новата република технологии — най-вече за невоенно приложение.) Мартин побърза да се качи на борда на първата свободна гондола и за свое облекчение не видя никъде Рейчъл.

Веднага щом пристигна, се отправи към военния сектор на космическата станция, представи се на дежурния офицер при контролния пункт и бе допуснат едва след щателен рентгенов преглед, при който вероятно получи доза лъчение, надхвърляща годишнодопустимия лимит. Имаше един неприятен момент, когато някакъв старши сержант го помоли да му покаже персоналния си асистент, но обяснението — че го ползва ежедневно, че вътре държи всичките си работни бележки и че не би могъл да се справи без него — бе прието. След което го оставиха да си поеме дъх в спартански оборудвана боядисана в зелено чакалня.

Най-сетне един техник дойде да го прибере.

— Вие ли сте инженерът? Отдавна ви очакваме.

Мартин въздъхна нещастно.

— И аз също. — Той се изправи. — Заведете ме при началника.

По поръчка на Новата република базираната на луната корабостроителница „Микоян — Гуревич — Квернер“ бе проектирала и построила линеен кръстосвач, достоен да носи името на основателя на Флота: с изричното настояване от страна на поръчителя изделието на външен вид да прилича на боен кораб, а не на кубистична представа за кръстоска между вируса на беса и кутия за сода (както изглеждаха повечето съвременни кораби). Така стилът имаше предимство пред функционалността при конструирането на отделните елементи, ала въпреки това последната не бе пострадала особено — бароковите ракетни батареи и фазовите лазерни установки убиваха също толкова безпощадно, колкото всяко съвременно оръжие. Но корабът *наистина* изглеждаше страховито, което бе позволило на МиГ да осъществи главозамайващи продажби на няколко недоверчиви хунти от други светове, демонстрирайки колко е важно да изглеждаш стилно, когато сплаваш и убиваш — както бяха подчертали от рекламния отдел.

Ако питаха Мартин, „Лорд Ванек“ бе издокаран в същия водевилен стил, в който и всичко в Новата република — водевил, който не беше чак толкова смешен, когато му попаднеш в зъбите. Натруфените церемонии, веещите се знамена и разпънатите лозунги във възхвала на империята, униформените блюдолизци, сложната пирамида на военна плутокрация, всичко това подсказваше на Мартин, че приемането на тази работа не е било кой знае колко умно — в потвърждение на същото бяха и обесените дисиденти, които се поклащаха от корниза на Василиска. В този момент с радост би се отказал от цялото възнаграждение срещу възможността да се прибере у дома — ако не беше зовът на дълга.

След кратко объркване на станцията, покрай доковите съоръжения и транзитните тунели на бойните кораби той се добра до вратата на осмоъгълен, озарен в червено коридор, в който се поддържаше нулева гравитация. Нисък оплешивяващ инженер крещеше на изплашен тийнейджър пред вдигнатия капак на едно командно табло.

— Няма да пипаш нищо, без да питаш мен или старши Отченашек първи, безмозъчно магаре такова! Виждаш ли това табло? Оттук се командва главната разпределителна конзола, тъпако! А това — той посочи друго, затворено с прозрачен капак табло — е главното табло на електронната разпределителна кутия, която старшият ти каза да провериш. Копчето, което за малко щеше да натиснеш...

Мартин забеляза накъде сочи пръстът на офицера и неволно потрепери. Ако някое недорасло кретенче му погледеше подобен номер, щеше да го обеси на собствените му черва. Макар че ако кретенчето успееше да дръпне шалтера на електронната разпределителна кутия, обесването му щеше да се окаже излишно — обикновено то няма ефект върху напълно обгорен труп.

— Инженер-командир Крупкин? — попита той.

— Да? Кой? Вие трябва да сте корабният механик. — Крупкин се извърна към него и остави стреснатия младок да се оправя сам с таблото. — Доста закъсняхте, трябва да отбележа.

— Виновни са от Канцеларията по надзора — отвърна малко троснато Мартин и веднага щом думите излязоха от устата му, съжали за тях. — Простете. Имах лоша седмица. С какво мога да помогна?

— Значи неприятности с тайната полиция, а? Е, тук нямаме много ченгета. — Крупкин изсумтя недоволно, после се сети нещо и го изгледа примиренчески. — Разбирате ли нещо от тези играчки? — И кимна към таблото.

— МиГ ги продава. Вие ги използвате. Хората ги развалят. Аз ги поправам. Това ли искахте да знаете?

— Стига ми за начало. — Крупкин неочаквано се ухили. — Да опитаме с друг въпрос. Какво знаете за преференциалните трансформатори на проходната несиметричност? И по-точно за конфигурацията на този К-340. Кажете ми всичко за настройките.

Мартин прекара следващия половин час да му обяснява всякакви възможни варианти за разстройване на преференциалния трансформатор. След това Крупкин му показва истински К-340, а не учебен модел. Когато приключиха, беше време за работен обяд, а после отново се върнаха при машините, извадиха техническата инструкция и се заеха да проверяват връзките една след друга. Окончателно свършиха чак късно вечерта...

Рейчъл Мансур стоеше гола в средата на ръчнотъкания килим, покриващ пода на хотелската стая, която бе наела преди два часа във флотския пристанищен град Кламовка. Въпреки че беше скъпа, стаята миришеше на влага и изгнило дърво, карболов сапун и цепеници за горене. Тя си пое бавно въздух и плавно разпери ръце и крака — добре познатият ѝ ритуал за разкършване. Завесите бяха дръпнати, вратата — заключена, а отвън бяха поставени датчици, които да я предупредят в случай, че се появят нежелани гости, тъй като тя нямаше никакво намерение да обяснява действията си на който и да било от хотелските служители.

Рейчъл по принцип не обичаше да обяснява на хората каквото и да било за себе си. Новата република я изпълваше с горчив, безнадежден гняв — тя го осъзнаваше, ала не можеше по никакъв начин да се пребори с него. Тази безсмислена загуба на човешки потенциал, на която всъщност Републиката дължеше съществуването си, я дразнеше почти толкова, колкото изгарянето на книги на някой площад или масовото клане на невинни.

Новата република беше на двеста и петдесет години и отстоеше на двеста и петдесет светлинни години от Земята. Когато бе преместил девет десети от земното население през пространствен тунел — по причини, които не си бе направил труда да изясни — Есхатонът бе сортирал част от тях по етническо, социално или психологическо сходство. Новата република бе получила смесен състав от източноевропейски антитехнократи и роялисти, бленуващи за уютната сигурност на отдавна отминали векове.

Основателите на Новата република познаваха страданията на безличното технологическо общество. В пазарно ориентираните демокрации на предсингуларната Земя те бяха виждали милиони неудачници, изхвърлени на бунището на историята. След като получиха цял един нов свят, който да покорят, и средствата за това, те веднага се заеха да изграждат строго консервативен социален ред. Само едно поколение по-късно бе избухнала ожесточена гражданска война между тези, които настояваха да се продължава употребата на нанотехнологичните Рогове на изобилието — всепроизвеждащите машини, способни да бълват всякакви материални средства — и онези, които искаха да преминат към по-опростен начин на живот, където всеки щеше да знае своето място и щеше да има място за всекиго. Прогресивистите изгубиха и така Новата република в продължение на два века бе останала почти непроменена — Европа, каквато би изглеждала през двайсети век, ако физиката и химията се бяха задържали на нивото от 1890 г. Всички патентни служби бяха затворени — пуснаха кепенците пред релативистите-мечтатели.

Докато стоеше гола в средата на килима, Рейчъл Мансур се опита поне за малко да се отърси от всичко това. Да се абстрахира от обкръжаващия я свят и да остави на имплантатите да поемат пълен контрол върху движенията от упражненията по самоотбрана. Упражненията започваха с тренировка на дишането — следваше изометрично съкращение на онези мускулни групи, които щяха да участват в обучението — и завършваха с няколко толкова светкавични движения, че отстрани изглеждаха размазани: вградените невротрансмитери подмятаха тялото ѝ като марионетка в серия от сложни бойни фигури. Десетминутен цикъл, изпълняван два пъти седмично, я поддържаше в необходимата форма точно толкова добре,

колкото ако трябваше да прекарва по един час дневно в гимнастическия салон.

Като се въртеше и подскачаше на невидимите и несъществуващи нишки, тя отблъскваше и поваляше въображаеми демони — не беше никак трудно да прехвърли върху тях натрупаната в нея омраза. „Това“ за слепия просяк, когото бе видяла на улицата и който страдаше, защото културата, към която принадлежеше, отхвърляше всякакви модерни медицински техники. „Това“ за закрепостените от закон към земята си селяци, които отдавна бяха изгубили човешкия си облик. „Това“ за жените, осъдени да умрат, ако родят незаконни деца. „Това“ за свещениците, които насърчаваха предразсъдъците на управляващата класа и предлагаха на останалите измамното успокоение за отвъдния свят, след като повечето от страданията, на които бяха обречени, отдавна не съществуваха в цивилизованите светове. А „това“, „това“ и „това“, задето се отнасяха с нея като с човек втора категория. Гневът я подхранваше да удължи катата^[1].

„Не искам този свят. Не го харесвам, не изпитвам нужда от него, не чувствам никакво състрадание към неговите обитатели. Ако поне те имаха малко нужда от мен...“

Стаята бе снабдена с миниатюрна тоалетна — скъпо удоволствие за тукашното общество. Когато приключи, тя влезе вътре да се освежи, доколкото имаше възможност, и същевременно да се отърве и от мрачните мисли. „Нали затова съм тук — припомни си. — За да помогна да се оправят нещата“.

След като се подсуши, се върна в стаята, седна на ръба на леглото и отвори очукания си персонален асистент.

— Свържи ме с посланика на ООН — нареди Рейчъл. В Новата република имаше само един посланик, Джордж Чо, постоянен представител на Съвета за сигурност, и тя отговаряше единствено пред него. (Новата република систематично отказваше да признае която и да било от останалите земни политически институции.)

— Свързвам. — *Биип*. — „Рейчъл, съжалявам, но в момента не съм на разположение. Очаквам информация за инцидента на Рошардов свят. Ако искаш, можеш да ми оставиш съобщение след сигнала...“ — *Биип*.

— Здравсти, Джордж. Рейчъл съм. Обаждам се от Кламовка. Моля те, свържи се с мен при първа възможност: струва ми се, че трябва да

изляза от нелегалност и ще ми е нужна дипломатическа подкрепа. Да го обсъдим. Край на съобщението.

Затвори персоналния асистент и го прибра. След това се загледа навъсено в гардероба. Костюмът ѝ (все не можеше да свикне с мисълта, че трябва да носи подобни дрехи) лежеше смачкан на масата. Чакаха я още няколко посещения, налагаше се да спазва необходимия етикет, преди да може да премине към открито действие. „Писна ми да се прикривам — помисли си. — Трябва ми цивилизована компания, инак току-виж съм превъртала от скука и досада“. Като стана дума за това, се сети, че ще е добре да се обади на онзи инженер. Беше ѝ се видял малко студенокръвен, не особено склонен да сътрудничи, но тя нямаше намерение да го изпуска. Със сигурност можеше да изкопчи повече от него по време на обяд в ресторанта, отколкото от адмиралтейските чиновници за цял месец дипломатически коктейли и официални срещи.

Отново извади персоналния асистент.

— Помощник, открий гласовата поща на инженер Спрингфийлд. Предай звуково съобщение, както следва...

Джордж Чо, пълномощен посланик на Съвета за сигурност на ООН при двора на Негово императорско величество Иван Хашек III (по волята на Всевишния и прочее), кимна любезно. Усещаше как под високата му якичка се стичат струйки пот.

— Да, ваше превъзходителство, напълно разбирам гледната ви точка. Но въпреки това и макар че споменатата територия е анексирана от Новата република, ще заявя отново, че според мен инцидентът е от нашата компетенция дори само защото не става въпрос за обикновен дипломатически гаф — освен ако Фестивалът не е някой причудлив местен обичай, за който не съм бил известен? — и следователно над всичко това надвисва грозната глава на Клауза деветнадесет.

Негово превъзходителство ерцхерцог Михаил Хашек поклати глава.

— Не можем да го приемем — каза той и изгледа Чо с воднистите си сини очи. „Нахални, досадни чужденци“ — помисли си. Не че имаше нещо против Чо, който бе съвсем поносим за дегенерирал земен анархист-технофил, разбира се. Михаил винаги го

оприличаваше на хрътка — заради изпъкналите му очички, вечно меланхоличния изглед и ум като натегнат капан за вълци.

Джордж Чо въздъхна и се облегна в креслото. Плъзна поглед покрай ерцхерцога към портрета на неговия баща, окачен отзад на стената. Император на четиридесет, починал от старост на шестдесет, Хашек II — феномен и двигателна сила за прогреса на това невероятно консервативно общество. Човекът, измъкнал Новата република от черупката ѝ, създал могъщ флот и колонизирал три-четири забутани планети. Отличен ученик по история. *Опасен.*

— Забелязах, че гледате баща ми. Той беше ужасно твърдоглав човек. Мисля, че това е обща черта на цялата фамилия — допълни надменно Михаил. — Ние не обичаме чужденци, които си пъхат носа в нашите работи. Може да ви се стори късогледо, но... — Той повдигна рамене.

— А. — Чо отмести поглед от херцога. — Да, разбира се. Питам се обаче дали си давате сметка за предимствата на една намеса на ООН? Уверен съм, че имаме какво да ви предложим, не бих си позволил да ви потърся с подобно предложение, ако не смятах, че и вие ще извлечете полза от него.

— Съществуват ползи и съществуват последствия. Имате ли нещо конкретно предвид? — Михаил се наведе напред.

— Да... в интерес на истината. Да се върнем на Клауза деветнадесет: забраната за употреба на оръжия, нарушаващи причинната връзка. „Този, който разполага и използва оръжейни системи, способни да нарушат причинността и прочее, е виновен за престъпления срещу човечеството и подлежи на международно признато съдебно преследване“. Знаем много добре, че вие нямате намерение да използвате подобни оръжия срещу един от своите светове. Но не ни е известно нищо по въпроса, що се отнася до този така наречен Фестивал. Липсата на информация сама по себе си е крайно обезпокоителна. Това, което ви предлагам, е да вземете на борда независими наблюдатели от ООН, които да потвърдят, в случай че се наложи, че Новата република не е извършвала никакви „престъпления срещу човечеството“, докато силите ви са атакували споменатия субект.

— Аха! — Михаил стисна зъби и се усмихна. — И какво ви кара да мислите, че ще има подобна експедиция?

Беше ред на Чо да се усмихне: уморено, защото не бе мигвал от четирийсет и осем часа — беше преглеждал докладите от разузнаването и съобщенията в медиите и се бе опитвал да си създаде цялостна картина.

— Но, моля ви, ваше превъзходителство, нима искате от нас да повярваме, че Новата република ще преглътне подобна обида, да не говорим за загубата на територия, без да отвърне както подобава? Ответната реакция е неминуема. И като се има предвид липсата на флотски кадри на тази среща, както и повишената активност на военния и инженерния персонал в базите ви в Кламовка, Липау и В-1, няма никакво съмнение, че се подготвя военна експедиция. Или събирате цялото това войнство само за да го накарате да тракне послушно с токове и да изпее три пъти „Нийде не е тъй добре, както у дома“?

Михаил се почеса по носа в опит да прикрие намръщената си физиономия.

— На този етап не мога нито да потвърдя, нито да отхвърля подготвянето на военна експедиция.

— Разбира се. — Чо кимна.

— Обаче. Знаете ли нещо за този Фестивал? Или за онова, което става на Рошардов свят?

— Изненадващо малко. Не на последно, място заради вас. Виждам, че се опитвате да потулите нещата там, не съвсем успешно, но достатъчно, за да ни затрудните. Но не само вие го правите. Ще ви призная, моите хора не можаха да изровят никаква информация за този Фестивал — никъде, — което е крайно обезпокоително. Изпратихме дори зов за помощ до Есхатона, но единственото, което получихме в отговор, бе криптограма с текст: „Ф. Т. Барнум беше прав“.

— Кой ли пък е този Ф. Т. Барнум^[2]? — отбеляза Михаил. — Няма значение. Фестивалът оказа катастрофално въздействие върху Рошардов свят. Икономиката му е в руини, носят се слухове за размирици сред гражданското население, дори за всеобщо въстание. В интерес на истината... — той млъкна и втренчи поглед в посланика — давате ли си сметка какво може да означава всичко това за моралните устои на нашата цивилизация?

— Тук съм само в качеството си на посланик и представител на ООН в Новата република — заяви неутрално Чо. — Нямам никакво

намерение да ставам ваш съдник. Това би било най-малкото безочливо.

— Хъммм. — Михаил погледна към бележника си, после призна: — Вярно е, че обмисляме пращането на военна експедиция. — Чо едва успя да прикрие изненадата си. — Врагът вече сериозно се е окопал на позициите си. Не знаем откъде е пристигнал. И ако пратим флота директно, съдбата му може да е същата като на местния флотски отряд. Ето защо обмисляме един малко... хъм, отчаян ход.

Чо се наведе напред.

— Ако става въпрос за нарушаване на причинността, съветвам ви...

Ерцхерцогът поклати глава.

— Уверявам ви, посланик, няма да има никакви смущения в глобалната причинност вследствие от действията на флота на Новата република. — После направи кисела физиономия. — Но вие разбирате, че при определени тактически обстоятелства в непосредствения светлинен конус^[3] на мястото на сражението са допустими локализиращи смущения в причинността. Сигурно го знаете. Въпросът е как ще ги окачестви този ваш наблюдател? Ще признае ли, че действията ни са били законосъобразни и коректни?

— От наблюдателите се очаква да докладват добросъвестно цялата истина — отвърна Чо. Отново бе започнал да се изпотпява.

— Ясно. В такъв случай, мисля, че ще успея да уредя въпроса, стига да бъде взето решение за изпращането на тактически отряд. Само един инспектор, с дипломатически акредитиви, ще може да се качи на флагманския кораб. Позволено му е да проследява за прилагането на нарушаващи причинността оръжия от двете страни на конфликта и да увери цивилизованите светове, че Новата република не е прибегвала до неоправдано преместване във времето като оръжие за масово поразяване.

Чо кимна.

— Струва ми се приемливо. Ще информирам инспектор Мансур, която в момента се намира в Кламовка.

Михаил си позволи мимолетна усмивка.

— Аз пък ще пратя бележка на моя секретар. И ще уведомя щаба на адмирал Курц. Мисля, че ще мога да ви гарантирам пълно съдействие по всички линии.

Младши прокуратор Василий Мюлер от Канцеларията по надзора стоеше пред големия панорамен прозорец, обхващащ Четвърта тераса, и рееше поглед из пространство, обхващащо безброй светлинни години. Звездите се въртяха пред погледа му като разхвърляни върху тъмна маса диаманти. Въртеливото движение на огромната станция осигуряваше слабо, но осезаемо притегляне, вероятно осемдесет процента от нормалното. Непосредствено зад двойния прозорец бе разположена корабостроителницата — огромният цилиндричен корпус на един звездолет закриваше част от космическата панорама.

Изострени от вакуума сенки падаха върху лъщящото тяло на кораба. На различни места по корпуса се виждаха отворените капаци на сервизните люкове: от тях, подобно на изтръгнати вътрешности, се показваха кабели и шлангове, около които щъкаха дистанционни автомати — прикрепваха се за стените с магнитни клампи. Корабът приличаше на гигантски изтърбушен кит, изяждан от рояци зеленикави крабове. Но Василий знаеше, че не е мъртъв: само го оперираха.

Корабът беше като маратонец, преправян от хирурзи с надеждата да се превърне в някакво кибернетично чудо, което да побеждава при всякакви условия. Василий не пропусна да отбележи приликата с него самия — главата все още го наболяваше, ала промяната, на която се бе подложил, бе абсолютно необходима предвид сложната борба, която му предстоеше. Вече усещаше зараждането на новите връзки — като фантоми на неоформени крайници, помръдващи нейде отвъд пределите на обективните му възприятия. Само още три дни — успокояваха го лекарите тази сутрин — и щеше да може да започне упражненията с краниалната приставка. Бяха му дали цяло куфарче с инструкции, миниатюрен и абсолютно нелегален (да не споменаваме и ужасяващо скъп) комплект с инструменти и VIP пропуск за пътуване до орбиталната станция, при това със совалката на военните, а не с бавния космолеватор.

— Прокуратор Мюлер, ако не се лъжа? — Той се обърна. Зад него стоеше спретнат офицер със зелена униформа и знаци на Флота на Негово величество. Имаше лейтенантски ширити на ръкавите. Той отдаде чест. — Свободно. Аз съм старши лейтенант Сойер, офицер от службата за сигурност на „Лорд Ванек“. За първи път ли сте тук?

Василий кимна, бе твърде смутен, за да измисли някакъв отговор. Соьер се обърна към прозореца.

— Впечатляващо, нали?

— Да! — Видът на огромния кораб предизвика вълна на гордост в гърдите му: неговите сънародници имаха такива кораби и летяха на тях. — Доведеният ми брат служи на такъв кораб — „Сквостий“. Мисля, че е от същата категория.

— О, чудесно. Отдавна ли е там?

— От три... да, три години. Той е младши офицер в оръдеен контрол. Лейтенант, също като вас.

— Аха. — Соьер втренчи любопитен поглед във Василий. — Великолепно. Но кажете ми, как намирате този кораб? Струва ли ви се могъщ, величествен?

Василий поклати глава, все още замаян от великолепната гледка.

— Не мога да си представя нещо по-величествено от него! Нима е възможно да построят по-добър?

Соьер се подсмихна и отбеляза:

— Вие не сте космонавт, а детектив. Ако бяхте завършили флотското училище, щяхте да сте по-наясно по въпроса. Вярно е, че не биха го нарекли на името на Ърнест Айрънсайд, ако не беше страшно добър — най-добрият кораб, който имаме — но не всички по света имат нашите представи. Какво пък, всеки е в правото да играе собствената си игра — което, разбира се, е и причината да сте тук и да водим този разговор. Искате да защитавате кораба и Републиката, нали?

Василий кимна пламенно.

— Да. Началникът ми не ви ли информира защо съм тук?

— Получих изчерпателен инструктаж. Ще ви кажа, че охраната на корабната сигурност е много строга — има забранени за достъп места, където няма да допускат дори вас. Но аз ще се постарая да ви съдействам. И естествено ще държим под око вашия „подопечен“. Честно казано, радвам се, че ви пратиха да вършите тази работа. Аз самият имам предостатъчно неприятности и в края на краищата не е важно кой е свършил работата, щом всичко е благополучно, нали?

Едва сега Василий започна да осъзнава, че разговорът е тръгнал в странна посока, но не знаеше дали да не го отдаде на неопитността

си. А не му се искаше още от самото начало да се сближава прекалено със Соьер.

— Можете ли да ми покажете къде ще работи Спрингфийлд?

— За съжаление — Соьер разпери ръце — в момента Спрингфийлд е вече на борда. Сигурно ви е известно, че той работи върху междузвездния реактивен двигател?

— Уф. — Василий го погледна стреснато. — Искате да кажете, че ще трябва да се прехвърля на кораба?

— Искам да кажа, че *не можете* да се прехвърлите на кораба — не и докато не преминете през медицински преглед, не получите разрешение от отдела за сигурност, не минете три инструктажа по ориентиране на кораба и не бъдете одобрен от Стария — което ще стане най-рано утре сутринта. Така че за момента мога да ви отведа само в офицерската чакалня — докато сте на наша територия, ще имате привилегии като флотски курсант.

— Това е наистина чудесно — съгласи се зарадвано Василий. — Ще бъдете ли така добър да ми покажете пътя?

Междувременно първата група от антуража Критици на Фестивала пристигаше в орбита около Рошардов свят.

Някога част от човешката цивилизация, но трансигрирал в собствена компютърна мрежа, сега Фестивалът беше пътешествачка мисия, средище за размяна на културна информация между звездите. Основният му интерес бе насочен към други виртуални култури, но и по-изостанали цивилизации не бяха подминавани с пренебрежение. Като се движеше по криволичещ маршрут през сферата от обитаеми светове в продължение на хиляди години и се преместваше навътре от периферията, Фестивалът искаше от своите благоразположени или неблагоприятно разположени домакини само едно: „Забавлявайте ни!“

Фестивалът бе стриктно ограничен от плътността на информацията, която можеше да се сбие в миниатюрните звездни платна, пренасящи го през междузвездното пространство. За разлика от нормалните трупаци информация цивилизации, Фестивалът не беше в състояние да възпроизвежда собствената си реалност достатъчно правдоподобно, че да избегне естествените рискове на живота във виртуална вселена: той беше пустинно цвете,

съществуващо години наред под формата на семе между периоди на екзалтиран растеж — когато се появят подходящите условия.

Също като циркаджийските кервани, Фестивалът увличаше със себе си стопаджии, скитници, разнородна свита от привърженици и паразити. В замразените мозъчни ядра на звездните платна имаше място за милиони пътници — но недостатъчно, за да могат да мислят между началните и крайните точки на пътуванията. Същинските умове пребиваваха в хибернация по време на скоковете между планетарните цивилизации, опростени полуразумни наблюдатели поддържаха курса на звездните платна и наглеждаха автоматичните системи. След пристигане обслужващият персонал построяваше необходимата инфраструктура за разтопяването и зареждането на същинските умове. Едва след осъществяване на контакта и вземане на решение за действие остатъчният капацитет се предоставяше на пътниците, включително и на Критиците.

Кълбо диамантена пяна се разрастваше в орбитата около Спутник, външната луна на Рошардов свят. Странни емулсии се плискаха във вътрешността на някои от мехурите — кипяща супа от катализирани от наномашини химични реакции. Други мехури потъмняваха — поглъщаха слънчевата светлина с почти стопроцентова ефективност. Към криволичетата на хаотична орбита пяна се носеше постоянен поток от цистерни, натоварени с вещества от миньорските заводи в периферията на системата. В мехурите възникваше живот — клетки, сглобявани от наномашини, вместо да следват естествения цикъл на деление и развитие. Изминаха няколко хиляди секунди — цяла вечност за работливите конструктори — и се появиха първите скелети, в началото ефирни силуети, а сетне своеобразни коралови израстъци, плаващи в централните плацентарни мехури. Започнаха да се формират кръв, тъкани, зъби и органи — наноконструкторите изпомпваха синтезирани ензими, ДНК, рибозоми и други клетъчни елементи в мастните везикули, които предстоеше да се превърнат в живи клетки.

И ето че телата на Критиците започнаха да потрепват.

[1] Ката — система за упражнения в някои видове източни бойни изкуства. — Б.пр. ↑

[2] Финиъс Тейлър Барнум (1810–1881), основател на първия пътуващ американски цирк. — Б.пр. ↑

[3] Повърхност в пространство-време, бележеща възможните посоки на светлинните лъчи, преминаващи през дадено събитие. — Б.пр. ↑

КОСМИЧЕСКИЯТ ХОРИЗОНТ

Вратата на кабинета се отвори и облеченият в ливрея прислужник влезе и каза високо:

— Комодор Бауер на посещение при адмирала.

— В-въведете го!

Комодор Бауер влезе в кабинета на адмирала и отдаде чест. Настанен зад импозантното бюро от полирано дърво в центъра на огромното помещение (облицовано с ужасно скъпо вносно дърво и украсено с червени копринени завеси), адмиралът изглеждаше мъничък: съсухрена костенурка с мустаци на морж наред морето от сребристосин килим. Но въпреки това днес бе в отлична форма, издокаран в униформата, сияещ с медалите и ордените си, удобно настанен в истинско кресло.

— Коммммодоре. Добре дошъл. Моля, с-седнете.

Комодор Бауер прекоси помещението и седна в креслото, което му посочиха.

— Как е баща ви днес? Отдавна не съм го виждал.

— Добре е, сър. — „Всъщност почина преди четири години“. — Бауер хвърли тъжен поглед на началника си. Някога най-острата шпага в арсенала на Новата република, контраадмирал Курц ръждясваше с ужасяващо темпо: навярно вече подготвяха погребението му. Все още имаше периоди на просветляване, понякога продължителни, но да го принуждават да предвожда тази експедиция — нито един офицер не би могъл да откаже имперска заповед и да задържи поста си — бе направо жестоко. И наистина, нима Негово величество не знаеше в какво състояние е адмиралът? — Мога ли да попитам защо ме повикахте, сър?

— Ах... ах... ах... да. — Адмиралът подскочи, сякаш му бяха приложили електрошок. Лицето му внезапно се изопна. — Извинете ме, комодоре, напоследък някои моменти ми се губят. Исках да обсъдим фислокацията... тъъ, дислокацията на флота. Очевидно вие ще осъществявате ежедневното командване на оперативната група,

както и общото тактическо командване, когато тя пристигне на Рошардов свят. По въпроса за планирането на операцията обаче, струва ми се, и аз имам какво да кажа. — На лицето му изгря вяла усмивка. — Съгласен ли сте с мен?

— Разбира се, сър. — Бауер кимна, леко окуражен. Старецът несъмнено склерозираше, но в моментите на просветление умът му сечеше като бръснач: щом бе решил да остане на заден план, докато Бауер върти кормилото, в това нямаше нищо лошо. (Стига да не забравя кой е Бауер, а и кой е той самият.) Бяха работили заедно и преди — Бауер беше младши лейтенант под командването на капитан Курц при Нахлуването в Термидор и оттогава изпитваше дълбоко уважение към неговия интелект, както и заради упорития му отказ да отстъпи срещу превъзхождащ ги числено противник.

— Съобщиха ми, че Управлението на Генералния щаб подготвяло доста необичаен план за снемането на обсадата, ако това имате предвид?

— Да. — Адмирал Курц посочи сложената на бюрото му папка с червена кожена подвързия. — Вариант Омега. Трябва да призная, че участвах в създаването на първия документ, преди десетина години, но сега предполагам по-млади умове са го превърнали в план за атака.

— Вариант Омега — повтори замислено Бауер. — Не беше ли „сложен на трупчета“ поради юридически съображения?

— Да — кимна Курц. — Но само като план за атака. Сега обаче ни е позволено да летим в затворени времеви маршрути, използвайки свръхсветлинна скорост, за да пристигнем преди избухването на войната. От това произтичат всички притеснения. *Съседите* ни предупреждават, че на *Господ Бог* това нямало да му се понрави. Пълна безсмислица, ако ме питате. Но така или иначе, те вече ни нападнаха. Искам да кажа — те първи дойдоха при нас. Затуй решихме да пристигнем в нашето минало, но след като е започнала атаката — трябва да призная, че за мен това е жалко извинение, но какво да се прави. Та ето за какво става дума — Вариант Омега.

— Аха — Бауер посегна към червената папка. — Ще позволите ли?

— Но р-разбира се.

Комодорът започна да чете.

Да се надвишава скоростта на светлината е, разбира се, невъзможно. Общата теория на относителността го бе превърнала в постулат още в далечния двадесети век. Съществуваха обаче няколко начина да се заобиколи това ограничение — до момента имаше поне шест метода за прехвърлянето на маса от точка А до точка Б, без да се достига c ^[1].

Два от тези начини разчитаха на един квантов трик, на странна хитринка, използваща идеята на Босе–Айнщайн да се подредят частици като квантови точки, разделени от светлинни години — също както при релативистичния канал, слетите точки трябваше да се разделят при субсветлинни скорости, превръщайки се в средства за връзка, но не и за транспортиране на материални тела. Някои от гореспоменатите начини — като Есхатоновите пространствени тунели например — не подлежаха на обяснение, понеже се базираха на принципи, които човешката физика все още не познаваше. Но имаше два метода, залегнали в основата на задвижването на космическите кораби: реципрочното разширяване на Линде–Алкъбир и скоковият двигател. При първия зад и пред кораба се образува вълна от разширяващо се и свиващо се пространството — идея, колкото изумително изтънчена, толкова и опасна: космически кораб, който се опитва да лети през плътната гънка на пространство-време, се излага на риска да се разбие на парченца при срещата с най-миниатюрната пращинка.

За разлика от него, скоковият двигател бе много по-надежден, ако се изключеха някои дребни капризи. Съоръжен с такъв двигател звездолет използваше за ускорението си гравитационната котва на най-близката звезда. След определяне на еквипотенциална точка от плоско пространство-време в близост до избраната звезда корабът включваше полевия генератор и преминаваше през тунел между началната и крайна точка, без дори да се намира някъде между тях. (Ако приемем, разбира се, че избраната звезда остава горе-долу на същото място и в непроменено състояние, когато корабът изключи полевия си генератор — в противен случай никой никога няма да го види отново.)

Но за военните скоковият двигател имаше твърде много неудобства. Първо, той действаше само при плоско пространство-време, на големи разстояния от звездите и планетите, което

означаваше, че пунктът на пристигане ще е отдалечен от набеязаната цел и на свой ред — че противникът ще те засече много преди да успееш да го атакуваш. Второ, двигателят не можеше да се похвали с голям обseg. Колкото по-далеч се опитваш да скочиш, толкова по-голяма е вероятността условията в мястото на пристигане да не са такива, каквито си предполагал, което би изисквало допълнителни скокове. Но най-сериозният довод бе, че скоковият двигател по същество създаваше тунел между две екипотенциални точки от пространство-време. Объркаш ли изчисленията, ще се озовеш в абсолютното минало, по отношение както на стартовата, така и на крайната точка. Би могъл дори да не го разбереш, докато не се прибереш у дома, но така или иначе вече ще си нарушил причинно-следствената връзка. А Есхатонът имаше *сериозен* проблем с онези, които го правят.

Тъкмо по тази причина Вариант Омега бе един от най-поверителните документи в библиотеката на военно-плановия отдел на Новата република. В Омега се обсъждаха възможните начини и средства за използване на нарушената причинност — като пътешествие във времето в определена, предпочитана времева рамка — с цел осигуряване на стратегическо преимущество. Рошардов свят отстояше на цели четиридесет светлинни години от Нова Австрия, при нормални обстоятелства за достигането му щяха да са необходими пет до осем скока — сериозно пътуване, отнемащо три до четири седмици. Но сега, във време на война, следваше да се предположи, че зоните за директен достъп от Нова Австрия са поставени под охрана. При скока си атакуващият флот трябваше да заобиколи мъглявината Кралска глава, практически непроходим слой от облаци, около който се бяха формирали три или четири протозвездни обекта. За осъществяването на Вариант Омега — прецизно определяне на времето на пристигане така, че да съвпадне с получаването на първия сигнал за тревога от Рошардов свят, за да се избегне *абсолютно* нарушаване на причинно-следствената връзка и същевременно появата им да завари противника неподготвен — щяха да са нужни дори повече скокове, които да ги отведат още по-надалеч в техния собствен бъдещ светлинен конус, преди да извият обратно, по самия ръб на космическия хоризонт на събитията.

Бауер едва сега си даде сметка, че това ще е най-далечната военна операция в историята на Новата република. И — с помощта на Господа Бога — успешното ѝ осъществяване щеше да е в негови ръце.

Боря Рубенщайн стовари износения си ботуш върху грубо скованата маса и кресна:

— Тишина! — Никой не му обърна внимание — обиден, той извади матричния пистолет, който му бе изработила по поръчка машината, и стреля в тавана. Чу се само тихо бръмчене, но посипалата се мазилка привлече вниманието на останалите. — Настоявам да се въведе ред в комитета!

— И защо трябва? — попита един нагъл тип от дъното на залата.

— Защото ако не млъкнете и не ме оставите да говоря, ще трябва да отговаряте пред Политовски и неговите драгуни. Най-лошото, което мога да ви направя, е да ви гръмна — но ако ви спипа херцогът, ще трябва да бачкате за прехраната. — Смях. — За *неговата* прехрана. Нима не разбирате, че разполагаме с безпрецедентната възможност да отхвърлим оковите на икономическото робство, които ни обвързват към земята и фабриките, и да дадем началото на една епоха на социално равенство и просветление, в която ще бъдем свободни да се усъвършенстваме, да подпомагаме всеобщото благоденствие, да се учим да работим и да живеем с ускорени темпове. Но, другари, силите на реакцията са безмилостни и бдителни, докато ние с вас тук си чешем езиците, Флотът прехвърля военни части във Външен Челм с намерението да го превърне в опорен пункт за атака срещу нас.

Олег Тимошевски се надигна от мястото си и размаха ръце.

— Без паника! Ще ги смажем! — Изпъна лявата си ръка напред и юмрукът му започна да се преобразява, приемаше формата на гранатомет. След като се бе потопил в морето от възможни способности за физическо усъвършенстване с възторга на роден киборг, той вече спокойно можеше да позира за рекламен плакат на Трансхуманисткия фронт или дори на Партията за Космос и Свобода.

— Достатъчно, Олег. — Боря го изгледа кръвнишки, после се обърна към публиката и заяви: — Не бива да побеждаваме с насилие. Това е изкусителна политика в краткосрочен план, но само ще ни дискредитира пред масите, а традицията показва, че не може да има

революция, ако не си осигурим тяхната подкрепа. Трябва да докажем, че силите на реакцията ще се разпаднат пред нашите миролюбиви редици, защитаващи идеята на прогреса и свободното предприемачество, без да се прибегва до каквото и да било насилие — инак в края на краищата ще станем точно такива, каквито са нашите врагове. *Това ли е, което искате?*

— Не! Да! НЕ! — Той се стресна от фурора, който бяха предизвикали думите му. Делегатите започнаха да буйстват, изпълнени с възторг от мястото, което им предопределяше неумолимият ход на историята, заедно с нескончаеми количества бира и водка. (Вярно, синтетична, но пък почти не се различаваше от истинската.)

— Другари! — Един русокос мъж с жълтеникаво лице махаше от вратата на помещението. — Моля за вашето внимание! Реакционерски ешелони на империалистическия режим се готвят да обкръжат Северния параден площад! Свободният пазар е в опасност!

— Уф, мамка му — прошепна Маркус Волф.

— Иди да видиш какво става — рече му Боря. — Вземи и Олег, махни ми го от главата, а аз ще удържам положението тук. Опитай се да намериш някакво занимание на Ярослав — да стреля там с водни пистолети по войниците, или каквото му хрумне, тук само ми се пречка в краката.

— Ще бъде направено, шефе. Сериозно ли говориш — че не трябва да трошим глави?

— Дали говоря сериозно? — Рубенщайн повдигна рамене. — Лично аз съм против употребата на всякакво оръжие, особено атомно, но имаш пълна свобода да правиш всичко, което е необходимо, стига да съхраним морално превъзходство над врага. Ако е възможно. На този етап все още е твърде рано да влизаме в бой. Ако изчакаме една седмица, войниците сами ще започнат да дезертират като плъхове, напускащи потъващ кораб. Опитай се засега да ги баламосаш нещо. Подготвил съм комюнике, в което обяснявам положението им на лакеи на управляващата класа.

Волф се изправи, заобиколи масата и се приближи към Тимошевски.

— Олег, ела с мен. Чака ни работа. — Боря не им обърна внимание: беше забол нос в наръчника на текстовия редактор — скъп дар от Рога на изобилието. След като през целия си живот бе писал на

ръка или — в най-добрия случай — на разнебитена пишеща машинка, невъобразимите възможности на процесора му се струваха черна магия. Да можеше само да разбере как се преброяват знаците и думите на един ред и как да определя дължината на абзац, или на колона.

Революционният конгрес бе свикан преди три дни в сградата на Житната борса. Чудновати израстъци, наподобяващи черни метални папрати, бяха обсебили тавана и поглъщаха цялата проникваща отгоре светлина. Дълго време Годунов, който трябваше да отговаря за снабдяването, се оплакваше от липсата на сервизи и прибори за хранене (сякаш истинският революционер би се обезпокоил от подобни дреболии), докато в един момент Миша, който бе навлязъл много по-навътре от Олег в директния мозъчен интерфейс, не сбърчи нос и не нареди на странните неща от покрива да се заемат с производството на прибори. След това Миша се запиля нанякъде и никой не знаеше как се изключва неуморната фабрика. За щастие поне храната беше в изобилие, а също и мунициите. Изглежда, блъфът на Боря бе сполучил и херцогът наистина бе повярвал, че демократическият съвет разполага с атомни оръжия. Поне засега драгуните стояха надалеч от сградата от жълтеникави тухли в единия край на Площада на свободата.

— Боря! Ела бързо! Нещо става при вратите!

Рубенщайн вдигна глава от черновата на прокламацията и попита ядосано:

— Какво има? Говори де!

Другарят (Петров май му беше името) дотича при бюрото и каза задъхано:

— Войници.

— Аха. — Боря се изправи. — Откриха ли стрелба? Не? В такъв случай ще поговоря с тях. — Той се протегна с видимо удоволствие. — Води.

При вратите на Житната борса се бе струпала малка тълпа. Имаше селянки със забрадки, работници от чугунолеярния завод в другия край на града — спрял производство, след като на мястото на цеховете му се издигна чудноват, почти органичен роботизиран комплекс, който продължаваше да се разширява — и дори няколко остригани до голо зека^[2] от исправителния трудов лагер от другата страна на замъка: всички бяха наобиколили отряд изплашени войници.

— Какво става тук? — попита властно Рубенщайн.

— Тези хора... те казаха...

— Оставете ги да говорят. — Боря посочи един от войниците. — Ти. След като не стреляш по нас, какво търсиш тук, другарю?

— Ами аз... — Войникът млъкна, смутен и объркан.

— Писна ни да ни подритват проклетите аристократи, ето к'во — извика войникът до него, мършав мъж с пожълтяло лице и висока астраганена шапка, която със сигурност не беше част от униформата. — Тез' имперски тунейдци, дет' са се затворили в замъка и се наливат с шампанско, а ние трябва да ги пазим значи. Докато вие туканка си гледате кефа, а на ония май песента им е изпята. Дойде ли, братя, свободата, значи?

— Добре дошли в редиците ни, другари! — Боря разпери ръце към войниците. — Истина е, да! С помощта на нашите съюзници от Фестивала желязната ръка на реакционния режим най-сетне ще бъде отхвърлена безвъзвратно! Ражда се нова икономика, веднъж завинаги ще бъде премахната принадлежната стойност и отсега нататък всяка стока, произведена веднъж, ще може да се копира безкрайно. От всекиго според въображението, всекиму според потребностите! Присъединете се към нас, или още по-добре — доведете своите другари войници и работници!

Във върховния момент на тази вдъхновена реч от металния таван на борсата отекнаха кълтящи удари и всички уплашено вдигнаха глави. Нещо се беше повредило в тайнствените механизми на фабриката за прибори и към небето се издигаше фонтан от пластмасови ножове и вилици, които се сипеха по паважа на улиците като предвестници на задавалото се общество на всеобщо благополучие. Зяпнали от почуда работници и селяни наблюдаваха втрещени тази изумителна проява на продуктивност, а след това се наведоха да събират разноцветните кухненски прибори на революцията. Отекна залп и Боря Рубенщайн вдигна ръце — хилеше се като пощурял, — за да приеме салютите на войниците от Черепов хълм.

„А сега вечерният осведомителен бюлетин. Новините от днешния ден. Продължава кризата, предизвикана от нашествието на така наречения Фестивал срещу Рошардов свят. Провалиха се всички

опити за дипломатическо уреждане на конфликта, по всичко изглежда, че военната намеса е неизбежна. Почти няма сведения от окупираните територии, но доколкото е известно, гарнизонът под командването на херцог Политовски продължава да се сражава упорито за опазване на имперското знаме. По-рано в нашата програма посланик Ал Хак от Турку заяви, че Фестивалът представлява изключителна заплаха за мира.

Потвърдено е, че жената, която вчера сутринта се бе приковала с белезници за оградата на Имперската резиденция и настояваше да бъдат дадени равни права, включително и правото на гласуване, на всички жени, действително е с душевно заболяване от дълги години, диагностицирано като параноидна истерия. Днес водачите на Сдружението на майките отрекоха да имат каквато и да било връзка с нея, а действията ѝ определиха като противоречащи на женската етикеция. Предполага се, че жената ще бъде обвинена в нарушаване на обществения ред.

Лишените от почва слухове, разпространявани на Старата Земя, че Адмиралтейството модернизирало бойния ни флот, доведоха до повишаване цените на стоките, предлагани от почти всички междупланетни корпорации, и до изтегляне на застрахователните компании от пазара в Новата република. По непотвърдени данни председателят на Имперската банка подготвя съдебни искиове срещу компаниите, предизвикали суматохата на пазара, като ги обвинява в клевета и конспирация с цел да бъде създаден монопол.

Четиримата анархисти, обесени днес в затвора Крумхопф, бяха погребани...“

Щрак,

— Мразя тази шибана планета — прошепна Мартин и се потопи дълбоко в порцелановата вана: единственото приятно разнообразие в миниатюрния апартамент, в който го бяха настанили. (И който без съмнение гъмжеше от бръмбари.)

Телефонът иззвъня.

Мартин изруга, надигна се от ваната и забърза към стаята; оставяше мокри дири по пода.

— Да?

— Как беше денят? — Женски глас. Трябваша му няколко секунди, за да го познае.

— Отвратителен — произнесе той с чувство. „И гласът ти не го прави по-добър“. Идеята да го въвлекат в дипломатически скандал никак не го привличаше. Но желанието да се оплаче бе по-силно от раздразнението. — Дори краниалните приставки са включени в тукашния списък на забранени технологии. Всичко, с което разполагат, са онези долнопробни ръкавици за виртуален контрол и клавиатури: и сега пред очите ми се мержелееят само фосфоресциращи правоъгълници, а пръстите ме болят.

— Както виждам, наистина си имал чудесен ден. Успя ли да хапнеш?

— Още не. — Едва сега Мартин осъзна, че е изгладнял. — Защо?

— Знам един добър ресторант на палуба „В“, в трети коридор, близо до портал номер пет. Мога ли да те поканя на вечеря?

Мартин помисли за миг. При други обстоятелства би отказал, още повече че представителката на ООН го плашеше. Но беше гладен, и не само за храна. Непредвидената покана му напомни за дома, място, където хората можеха да разговарят свободно. Домъчня му за приятна компания и след като даде съгласието си, той отново изслуша напътствията как да намери ресторанта.

Въпреки, че апартаментът му се намирал сред помещенията за гостуващи офицери, пак се налагаше да премине един контролен пост, преди да се озове в цивилните отсеци на станцията. От другата страна на поста започваше главният коридор — следваше вътрешната окръжност на станцията и извиваше плавно вляво: от него се отваряха многобройни пасажи и други коридори. Когато сви зад един ъгъл, Мартин се озова право срещу Рейчъл.

— Мартин! — Тя го хвана за ръката. — Много се радвам да те видя!

Беше със зелена рокля с плътно прилепнал корсаж, голи рамене и дълги черни ръкавици. На шията си носеше панделка, което му се стори странно и пробуди забравени спомени.

— Поне се престори, че ти е приятно да ме видиш. — Тя го сръга в ребрата. — Заради камерите. Нали ще ме водиш на вечеря. И пред другите ме наричай Людмила.

— Разбира се. — Той се усмихна насила. — Скъпа! Колко се радвам да те видя! — Потупа я по ръката и я поведе, като трескаво си

припомняше инструкциите ѝ. — Накъде беше? — прошепна, след като се обърка.

— Добре се справяш за новак. Третото разклонение вдясно. Масата е запазена на твое име. Аз съм твоята компаньонка за тази вечер. Прощавай за тези потайни игрички, но си под постоянно наблюдение и ако се появи тук в истинското си амплоа, ще започнат да задават въпроси. Много по-удобно е да се представя за жена с нисък морал.

Мартин неволно се изчерви.

— Разбрано. — В местното общество всяка жена, която показваше разголена плът от брадичката надолу, се смяташе за продажна. Което означаваше, че хотелът сигурно е пълен с...

— Още ли не си прибягвал до услугите на хотела? — попита тя и повдигна любопитно вежди, сякаш бе прочела мислите му.

Мартин поклати глава и смотолеви с видимо неудобство:

— Не исках да ме арестуват за нарушаване на чужди закони. А тукашните привички са наистина объркани. Ти какво мислиш за тях?

Тя го стисна за ръката.

— Без коментар. — И добави нехайно: — Дамите не бива да ругаят. — Той протегна ръка към вратата пред тях и тя прибра широките поли на роклята си. — Ала въпреки това се съмнявам, че подобен социален ред може да издържи много време. Сигурно им отнема огромни усилия да поддържат статуквото толкова дълго.

— Говориш, сякаш очакваш всеки момент да се срине. — Той подаде визитната си картичка на облечения в ливрея сервитьор, който се поклони и ги поведе навътре в ресторанта.

— Очаквам. А ти?

Мартин въздъхна.

— Дори да стане, няма да пророня сълзи. Не мога да си позволявам каквито и да било чувства — тук съм по договор, за да се справя с чисто технически проблем. Всичко, което искам, е да си свърша работата час по-скоро и да си събера багажа.

— Ще ми се и моят живот да бе толкова прост. Не мога да си позволя да се ядосвам — от мен се очаква да помогна на тези нещастници да се спасят от собствената си глупост. Но е много трудно да се бориш срещу социалната несправедливост, особено когато хората, на които се опитваш да помогнеш, са мъртви.

— Масата ви, сър — каза сервитьорът и се поклони. Рейчъл се изкиска лекомислено.

Рейчъл продължи с ролята на безгрижна кокетка и когато се настаниха в сепарето и поръчаха. Изостави я веднага щом сервитьорът си тръгна.

— Значи искаш да знаеш какво става, коя съм аз и за какво е всичко това — попита тихо. — А също дали трябва да ми сътрудничиш и какво ще спечелиш от това. Права ли съм?

Той кимна мълчаливо. Питаше се дали тя знае нещо за истинската му работа.

— Добре. — Тя го разглеждаше със сериозно изражение. — Предполагам, че вече си се отказал да ме предаваш на отдела за сигурност. Това ще е голяма грешка, Мартин, ако не за теб, то за много други хора.

Той сведе поглед и го втренчи в масата. Имаше сребърни прибори, порцеланови чинии, ленени салфетки. И над всичко това — гърдите на Рейчъл. Роклята ѝ правеше невъзможно да не бъдат забелязани, въпреки че той се стараяше да не гледа в тях. Жена с нисък морал — нали тя го бе казала. Вдигна поглед към лицето ѝ.

— Има нещо, което не разбирам. Кое е?

— Всичко ще ти бъде обяснено. Но първо, искам да знаеш, че след като изслушаш предложението ми, ако решиш, можеш да станеш и да си тръгнеш. Ще ми помагаш само ако го правиш по вътрешно убеждение, но тогава смятай, че си в играта и няма мърдане. Досега те смятаха за инженер от Земята с голяма уста. Ако се вгледат в мен... — Тя направи пауза. — Ще видят жена. Разкрият ли ме, няма да има милост, но ще им е трудно да повярват, че съм таен агент, а до утре по същото време акредитивните ми писма ще са готови и ще мога да изляза от нелегалност. Та за това, което става тук. Но първо, ще станеш ли да си вървиш, или оставаш?

Мартин помисли за момент. „Какво да правя?“ Решението изглеждаше очевидно.

— Нека да изслушам обясненията ти. И да вечеряме. Все ще е по-добре, отколкото да се прибера в онази дупка в базата.

— Ясно. — Тя се облегна назад. — Първо — тя вдигна пръст — какво става тук? Виж, малко е трудно да се обясни. ООН няма юрисдикция над Новата република, но разполагаме с достатъчно

влияние да прекратим търговските споразумения на Републиката с половината от съседите ѝ, ако например открием, че води война със забранени средства и технологии.

— Забранени технологии? — Мартин се изсмя. — Тези тук?

— Наистина ли смяташ, че биха пропуснали възможността да се модернизират? Императорското семейство например?

— Хъмм. — Мартин се почеса замислено по брадичката. — Добре, значи са прагматични технофоби, ако това искаш да кажеш.

— Точно така. — Тя повдигна рамене. Мартин отново неволно сведе поглед към разголените ѝ рамене. — Нашите договори за ограничения във въоръжаването нямат сила тук, но пък Новата република разчита на търговските си връзки. Те си дават сметка за това, а там мога да се намеся, стига да успея да получа официалните си акредитиви, преди да са ме спипали. Но както и да е... второ. — Тя вдигна още един пръст. — Целта на ограниченията във въоръжението е да не се провокира намесата на Есхатона. Те действат в две посоки. Докато хората се придържат към дреболии като релативистични ракети и невропаралитични газове, *Е* ще си трае. Но веднага щом някой си завре носа в забраненото... и знаеш ли, за рождения ѝ ден татко ѝ подари ей толкоз голям изумруд! — Тя се захили и Мартин я погледна изненадано. След това и той се засмя — сервитьорът тъкмо поставяше пред тях димящия супник.

След като сервитьорът приключи с разливането, наля им вино и тръгна, Рейчъл отново стана сериозна.

— Та докъде бях стигнала? Няма да повярваш колко ми е омразна тази роля на глупаво момиче. През цялото време се държа като умствено изостанала десетгодишна... добре де, та за *Е*. *Е* никак не обича хората, които създават автономни, самовъзпроизвеждащи се оръжия или устройства, нарушаващи причинността, както и всякакви други адски машини за масово унищожение. Бактериите — вълн. Грей гуу^[3] — вълн. Всичко, което намирисва на самоусвършенстващ се команден софтуер — вълн. Никакви забранени оръжия. Започне ли някоя цивилизация да си играе с тях, рано или късно се появява *Е* и тогава тя става *бивша* цивилизация.

Мартин кимаше, опитваше се да си придаде вид, сякаш чува всичко това за първи път, макар че едва се сдържа да не поправи

последното ѝ изявление. Вдъхновението ѝ беше заразно и той откри, че двамата имат общи интереси по въпроса.

Рейчъл сръбна от супата.

— *Е* може да е невероятно жесток. Разполагаме с потвърдена информация за избухването на поне една атипична свръхнова на около петстотин светлинни години извън нашия — имам предвид земния — светлинен конус. Има логика, ако се опитваш да унищожиш потенциално нарастваща заплаха, та предполагаме, че е дело на Есхатона. Както и да е, сигурно и ти ще се согласиш, че ще е проява на лоша политика, ако позволиш на съседа да си играе със стратегически ядрени глави, нали?

— Разбира се. — Мартин кимна и също опита супата. — Подобни неща могат да те накарат да си забравиш премията за бързо свършена работа.

Тя присви очи и го погледна.

— Сарказъм, но неуместен. Досега как си спасяваше задника с тази голяма уста?

— Ами, не съм. — Той остави лъжицата. — Тъкмо по тази причина, ако ми позволиш да го кажа, не ми се щеше да се обвързвам с теб. Никак не ми се иска да прекарам остатъка от дните си в дранголника.

Рейчъл въздъхна.

— Съжалявам. Не зная как ти е подействало всичко, което ти казах... но исках да имаш представа за цялостната картина. Новата република е само на двеста и петдесет светлинни години от Земята. Ако *Е* реши да гръмне тукашното светило, ще се наложи да евакуираме петдесет звездни системи. — Тя го погледна разтревожено. — Ето за какво става дума. И защо те въвлякох в тази история.

Тя сведе поглед и започна да се храни съсредоточено. Мартин не можеше да откъсне очи от нея. Гладът му се беше изпарил. Беше успяла да прикове вниманието му напълно. Спомни си за родителите си и най-вече за сестра си на Марс, към която бе особено привързан. Беше по-лесно да я гледа как яде, да се наслаждава на приятната руменина на кожата ѝ, да надзърта крадешком в деколтето ѝ, отколкото да мисли за страшните последствия. Той премигна, протегна слепешком ръка към чашата с вино и я изпи на един дъх. Тя вдигна

поглед, видя го, че я гледа, и се засмя. А сетне бавно облиза устни. Ефектът бе прекомерен — той отмести очи.

— О, стига бе, човек, нали се предполага, че си ме поканил на вечеря като прелюдия към това да ме любиш, докато не остана без дъх! — прошепна тя. — Не можеш ли поне да си придадеш заинтригувано изражение?

— Извинявай — смотолеви той. — Не ме бива в актьорството. Така ли трябва да изглежда отстрани?

Тя вдигна чашата си — беше празна.

— Налей ми де. Моля. — Тя го изгледа настойчиво и той побърза да изпълни молбата ѝ. — Не исках да ти убия апетита. Още повече че ти си единствената сваятна компания на светлинни години.

— Аз съм инженер по звездни двигатели — рече той, като полагаше усилия да се съсредоточи върху разговора. „В какво се забърках?“ — повтаряше един глас отчаяно. Само допреди час сучаеше в стаята, а ето че сега една интелигентна и привлекателна жена — която на всичко отгоре беше шпионка — го бе домъкнала на вечеря. Нещо тук не беше наред. — Обичам да работя с машини. Обичам корабите. Аз... — Той се прокашля. — Не ме бива особено да общувам с хората.

— Това проблем ли е?

— Ами да. — Видя, че го гледа съчувствено. — Все не успявам да разгадая намеренията на местните. Тъкмо по тази причина се бях скрил в стаята си.

— А сега хормоните се обадиха, така ли?

— Което сигурно е нормално след четири месеца самота. — Той отпи от виното. — При теб как е?

— Не съвсем същото, но почти. Имам работа, която трябва да свърша. Не бива да се забърквам в никакви истории. От мен се иска да се смеси с тълпата, а това невинаги е лесно. Честно казано, ако трябваше да спазвам правилника, не биваше да се срещаме лично. Достатъчно беше да ти подхвърля една микрослушалка и да ти предам информацията.

— Но дойде тук. — Той се усмихна. — Хормоните, а?

— Аха — призна тя. — И твоите, нали?

— Някой чака ли те у дома? Извинявай. Искам да кажа, разбираш ме, при когото да се върнеш? Някой, с когото да се

разговориш. Писма или нещо друго.

— Уф. — Тя се намръщи, без да сваля поглед от него. — Мартин, в моята професия може да си омъжена само за работата. Това е важно, отколкото в твоята. Ако беше женен, щеше ли да домъкнеш жена си в Новата република?

— Не. Не искам да кажа, че...

— Зная какво искаше да кажеш. — Лицето ѝ стана замислено. — Ако не друго, поне ми е приятно, че можем да разговаряме открито.

— И на мен. — Мартин почна да си играе с чашата си. — Тази последна седмица ми дойде отгоре. — И спря, като забеляза, че тя го гледа със странно изражение.

— Усмихни ми се де. Така е по-добре. Не спирай да се усмихваш. Наблюдават ни. Не се тревожи за микрофоните — погрижила съм се за това. Опитай се да изглеждаш, сякаш нямаш търпение да ме отведеш някъде и да ме напъхаш в леглото. Иначе ще започнат да се чудят какво търсиш тук. — Устните ѝ разцъфнаха в широка усмивка. — Мислиш ли, че съм хубава?

— Да — отвърна той и се почувства като кръгъл идиот. — Мисля, че си много хубава. А също и решителна.

Някъде по средата на този дуел на усмивки се появи сервитьорът и започна да поднася основното ядене.

— О, изглежда страхотно! — Тя взе ножа и вилицата. — Хъмм. Не се озъртай, но онзи, дето ни следи, излезе за малко. Знаеш ли какво? Ти си истински джентълмен. Повечето мъже в подобна ситуация досега щяха да ми пуснат ръка. Свързано е с териториалното чувство на самец.

— След като подминеш определена възраст, знаеш, че няма смисъл да бързаш с пускането на ръце. Птичката няма да избяга. Само че тук подмладяващите медикаменти са извън закона и аз... — Той погледна смутено настрани.

— Ясно, разбрах. — Тя го дари с поредната усмивка. — Някой казвал ли ти е, че имаш чаровна усмивка? От толкова време съм тук, че тези неща взеха да ми правят впечатление. Както и да е... — Той замръзна. Кракът ѝ се плъзгаше нагоре по неговия. — Мисля, че те харесвам.

— Смятай, че си ме очаровала — призна той.

— Наистина? — Тя се разсмя и кракът ѝ продължи да пълзи нагоре.

— Недей, моля те! — рече той задъхано. — Ще предизвикаш скандал! — Огледа се с престорена уплаха. — Надявам се, че никой не ни гледа.

— Не се безпокой, нали за това са покривките. — Тя прихна и той се присъедини към нея. — Но да се върнем към работата. Утре, когато се качиш на борда на „Лорд Ванек“, ще ти предложат допълнително заплащане срещу удължаване на договора. Ако искаш да си натъпчеш добре джоба, а и да спасиш няколко милиона невинни, ще се съгласиш. Случайно научих, че щабът на адмирала възнамерява да определи „Лорд Ванек“ за флагмански кораб, и тъй като аз също ще съм на него...

— Ще си на него? Но как ще го направиш?

— Като дипломатически наблюдател. Работата ми е да се убедя, че Фестивалът — ще ми се да знаех малко повече за тях — не нарушава поне шест различни договорености. А неофициално ще следя за същото и Новата република. Тук става нещо повече, отколкото са склонни да признаят. Но нека това не ни пречи на вечерята. Ако си съгласен, след нея ще идем някъде, където да останем насаме. Тогава ще те запозная с подробностите, докато местната Щази си мисли, че един инженер-ерген се развлича. А като се прибереш у дома, ще те чака тлъст чек, плюс голям хонорар от Разузнавателния отдел на Комитета по отбрана към ООН. Всичко ще е наред, повярвай ми. Хайде, яж, преди да ти е изстинала храната.

— Звучи наистина чудесно. Най-вече онази част с прикритието срещу местното Щази.

— Да. — Тя забодя вилицата в храната.

— Нещо против да вземем една бутилка вино? Да поохладим страстите, когато всичко свърши.

— Ами, защо не... — Тя го погледна. Зениците ѝ бяха леко разширени.

— И на теб ти се отразява добре вечерта. От колко време не си го правила?

— Повече от четири месеца. — Изведнъж кракът ѝ се отдръпна.

— Хайде, храни се — подкани я той. — Сега пък ти ще нарушиш прикритието.

— Персонален асистент: открий канал до Херман.

— Осигурявам канал... свързан си. Здравей, Мартин. Какво има?

— Проблем.

— Голям ли е?

— От женски вид. Всъщност тя е от Земята и... работи под прикритие за отбранителния отдел на ООН. По-специално се интересува от нарушаващи причинността оръжия, неспазване на договори по разоръжаване, такива неща.

— Това е интересно. Дай подробности.

— Казва се Рейчъл Мансур. Показа ми документи, които изглеждат напълно автентични, и е почти изключено да е местна или агент-провокация — освен ако не са я пращали на продължителна специализация на Земята. Твърди, че Нова Прага подготвя нещо като военна експедиция, за да свали обсадата от една тяхна колония. Смята, че утре, когато отида на кораба, ще се опитат да ме наемат за същото. Това, което иска от мен, засега не изглежда незаконно — само да си отварям очите и да внимавам какво става. Да няма използване на неразрешени стратегически оръжия. Това е началната позиция. Въпросът е...

— Моля те, без предварителни анализи. Има ли и други наблюдатели на ООН около теб?

— Не съм забелязал, но тя спомена някаква местна връзка и акредитиви, които очаква да ѝ подготвят. Каза, че също ще лети с експедицията. Предполагам, че разполага с цяла група помощници от ООН. Сигурно са надушили нещо и се готвят да реагират на момента. Според мен казва истината, но не цялата.

— Правилно. Ти какво ѝ каза?

— Съгласих се да правя онова, което поиска. — Мартин млъкна, обмисляше думите си. — Ако смяташ, че е разумно, ще приема предложението ѝ за заплащане. А после ще правя каквото ми каза — ще се оглеждам за незаконни действия. Някакви възражения? Как намиращ положението?

— По-лошо е, отколкото си мислиш.

— Какво! — Мартин се ококори.

— Познавам Рейчъл Мансур. Чакай малко. — Персоналният асистент млъкна. В стаята цареше мрак. Мартин се стресна — асистентът никога досега не бе замлъквал и за миг. Той беше като добре смазана машина. Може да нямаше готов отговор, но тази тишина...

— Мартин? Слушай внимателно. Разполагам с независим източник, който потвърди, че ООН наистина осъществява операция под прикритие в Новата република. Водещ специален агент е Рейчъл Мансур, което говори, че очакват сериозни неприятности. Тя е тежка артилерия, не са я виждали от около година, което значи, че оттогава е в Новата република. Междувременно представител на тяхната агенция е взел документите ти от Луната и преговаря за откупуване на договора ти. Освен това, изглежда, са прави в предположенията си. Новата република се готви да прати почти целия си флот на Рошардов свят, но по доста дълъг, заобиколен маршрут, а след това да нападнат Фестивала. Това е ужасно лоша идея — те очевидно си нямат представа какво е Фестивалът, но подготовката е вече в напреднал стадий. В никакъв случай не бива да проявяваш безпокойство, защото ще се разкриеш. Като се има предвид, че си под постоянно наблюдение, всеки опит да зарежеш работата и да побегнеш към дома ще се оценява като предателство и незабавно ще доведе до ответна реакция от Канцеларията по надзора. Мансур едва ли ще е в състояние да те защити, дори и да иска. Повтарям — Новата република се готви да започне война и точно сега едва ли ще можеш да се измъкнеш.

— Ух, мамка му!

— Но положението не е спасяемо. Искам да си съдействаш напълно с Мансур. Свърши си работата и после изчезвай. Ще се опитам да уредя заминаването ти веднага щом е възможно. Помни — точно сега опасността е най-голяма.

— Добре. — Мартин малко се поуспокои. — Имаш ли някакъв резервен вариант за мен, ако ООН оплеска работата? Някакви идеи как да си спася кожата? И информация за това какво представлява Фестивалът?

Херман отново млъкна за малко, после каза:

— Имай предвид, че от действията на много и различни хора ще зависи животът на милиони. Назряват важни политически промени. Ако Новата република се изправи открито срещу Фестивала, напълно

възможно е това да предизвика вътрешна революция. По очевидни причини ООН има интерес от последното. На този етап не мога да ти кажа повече за Фестивала, защото ще бъдеш изложен на опасност, ако издадеш, че знаеш нещо по въпроса, но запомни, че Новата република е по-голяма опасност за себе си, отколкото за него. Готов съм да ти предложа хонорар, два пъти по-голям от този на ООН, ако останеш на място и изпълниш задачата, която ти се възлага.

— Съгласен. Но като се има предвид критичното положение и огромният риск — нека бъде утроен. В случай, че загина, хонорарът да се прехвърли на роднините ми.

Мълчание. После:

— Прието. Край на връзката.

Рейчъл лежеше в леглото, втренчила поглед в тавана, и се опитваше да си изясни чувствата си. Беше ранна сутрин: Мартин си бе тръгнал преди малко. Глождеше я лошо предчувствие за тази работа, въпреки че засега всичко вървеше добре. Тя се обърна на една страна и обгърна коленете си с ръце.

А трябваше да е най-обикновена вербовка. Нищо особено на пръв поглед. Вместо това, още докато седяха на масата в ресторанта, тя започна да си дава сметка, че човекът отсреща е свестен — не ѝ пуска ръце, не се опитва да се възползва от положението, не хленчи за още пари. Сигурно и двамата бяха изнервени от дългото отсъствие от дома, а и хормоните, разбира се... Но сега тя се безпокоеше за него — а това не беше част от плана.

Всичко бе започнало, след като приключиха обсъждането на задачата, седнали от двете страни на кухненската маса. Тя забеляза, че я гледа с изражение на любопитно очакване. Кръстоса крака и глезенът ѝ се подаде изпод роклята. Той я разглеждаше внимателно.

— Това ли е всичко? — попита. — Да си отварям очите, да нося приставката и ако видя нещо подозрително — да те информирам?

— Да. Това е всичко.

— Защото аз... — Не сваляше поглед от нея. — Мислех, че ще има повече.

— Може и да има. — Тя скръсти ръце. — Но само ако го искаш.

— Искам го, разбира се. Стига да не е част от работата.

— Не е. — Тя наклони леко глава. — С работата вече приключихме. Спомняш ли си какво ти казах оде в ресторанта?

— Да, разбира се.

— Нещо притеснява ли те?

— О, не.

— Ела тогава. — Тя стана и му подаде ръка.

— Какво? — Той поклати глава. — Аз още не съм...

— Тръгвай де. В дневната.

— Добре. — Той се изправи. Беше по-висок от нея и избягваше погледа ѝ.

— Какво има? — попита тя.

Той се изсмя, но смехът му не беше весел.

— Ти си първият свестен човек, с когото разговарям от месеци. Да ти кажа, почти бях отвикнал да приказвам нормално.

— Радвам се да го чуя. Продължавай да приказваш, щом ти е приятно.

— Аз... — Той пак млъкна. „Защо го прави?“ — зачуди се тя.

— Кажи нещо де.

— Аз... — Той поклати глава, после изведнъж продължи: — Това място ме потиска непрестанно. Сякаш ми изсмуква жизнените сили. Те искат от мен само работа и нищо друго.

— Добре, стига. — Тя сложи длан на устните му. — Така е по-добре. — Беше ѝ приятно да го докосва. Прегърна го през раменете и след секунда той последва примера ѝ. — Забрави за работата. Да, добре ме чу. Можеш да забравиш за Новата република. Ще се справиш ли, поне за няколко часа?

— Ще се опитам — обеща той.

— Добре. Хайде идвай. Ще се преместим във всекидневната. — Тя го прегърна през кръста.

— Сигурна ли си, че го искаш?

— Че защо да не съм сигурна? — Тя го целуна страстно, с език. Имаше чувството, че ще се пръсне в дрехите си. Той я привлече нежно към себе си и тя забодде брадичка в гърдите му. — Толкова отдавна не съм го правила — прошепна тя.

— Аз също. — Той я вдигна на ръце. — Самотна ли беше?

Тя се разсмя пресипнало.

— Нямах представа. Имам чувството, че са ме заточили тук от векове. Заобиколена от мъжкарите, които смятат, че ролята на жената е да ражда деца и да ги отглежда. Като поживееш известно време сред такива, и ти започваш да разсъждаваш като тях.

— Какво? Голям и силен правителствен агент като теб да мисли такива работи? — подхвърли той с претворена насмешка.

— Прав си — промърмори тя, притворила очи, докато ръката му се плъзгаше надолу по гърба ѝ.

— Извинявай. Ако аз бях прекарал сам половин година в тази дупка, сигурно щях да се побъркам.

— Повече от половин година.

— Ще ида да взема виното — рече неочаквано той. — Струва ми се, че малко избързваме.

— Щом искаш. Не, по-добре си остави ръката там, където е сега. Приятно е.

Най-сетне се преместиха във всекидневната, без да се пускат.

— В началото те сметнах за агент-провокактор — призна той. — Но вместо това се оказа първият истински човек, когото срещам тук.

— Знаеш ли, ако бяха само хормоните, досега все щях да си хвана някое зажадняло за женски ласки моряче. Но изглежда, не там ме сърби.

— Започвам да се питам дали си подходяща за тази работа. Щом си толкова...

— *Узвима* ли щеше да кажеш?

— Може би. Не точно.

Тя го отведе до дивана.

— Искях компания. А не само бързо чукане. — Каза го, сякаш се извиняваше.

— Ставаме двама значи. Какво ще правим сега?

— Стига си приказвал. — Със затворени очи тя намери устните му.

Оттук нататък събитията излязоха от контрол.

Първия път се любиха с трескава бързина, Рейчъл излегната на дивана, с вдигната и омотана около кръста пола, Мартин — със смъкнати до глезените панталони. След това по някакъв начин се озоваха на леглото, смъкнаха си дрехите и продължиха да се любят, но този път нежно и бавно. Мартин се оказа внимателен и опитен

любовник: в разговора след това спомена, че преди няколко години се бил развел. Разговаряха часове, почти до изкуствената зора, настроена така, че да съвпада с изгрева на планетата под тях. След това отново се любиха и пак почиваха...

Сега тя лежеше будна в леглото — той си бе тръгнал — и главата ѝ се въртеше. Опитваше се да намери някакво рационално обяснение за всичко това — самотата и напрежението понякога бяха достатъчни, за да се държиш по този начин. Но една мисъл не ѝ даваше покой: Мартин не беше случайно завоевание, нито изминалата нощ бе отдадена само на страсти. Само мисълта, че ще го види отново, я изпълваше със странно вълнение, подправено от горчивата мисъл, че да се смесва работата и удоволствието е крайно глупаво.

Претърколи се в леглото и премигна: часовникът от вътрешната страна на левия ѝ клепач показваше 07:00. След два часа щеше да получи официалните си акредитиви, потвърждаващи дипломатическия ѝ статус, а после да се облече и да почне работа. По това време Мартин щеше да е на борда на „Лорд Ванек“. Рейчъл въздъхна и се опита да подремне поне още час, но така и не успя.

Малко по-късно осъзна, че пак е потънала в сладки спомени за изминалата нощ. Засега нямаше какво друго да прави, дори си помисли, че все още има немалък риск да се прости с живота си — ако предположенията ѝ относно намеренията на Новата република се окажеха погрешни. Нямаше ли това да е чудесен начин за завършека на сто и петдесет години живот? Физически тя все още бе млада, като да бе на двадесет — поддържана в това състояние благодарение на модерните средства, които ѝ осигуряваха на Земята. Рядко чувстваше бремето на изживените години — само когато си спомняше колко малко от хората, които е познавала и обичала, са все още живи. Спомни си дъщеря си като малка, припомни си миризмата ѝ — и какво от това? Ала дори не можа да извика в представите си лицето на Йохан — въпреки че двамата бяха женени повече от петнайсет години. Мартин изпълваше мислите ѝ докрай. Тя пак премигна, малко ядосано, и се надигна.

„Глупачка — рече си. — Да се влюбиш в един стегнат задник, сякаш още си в първите сто години от живота си“. Ала въпреки това усещаше, че няма търпение да се види отново с Мартин. Тръпнешцото

вълнение прогонваше цинизма, макар че бе достатъчно възрастна, за да знае какво означава. Усложнения...

Междуорбиталната совалка се отдели от флотския док и започна да се приближава плавно към космoeлеватора — изтласкваше се върху струи бързо изстиващ газ. След десетина минути внимателно маневриране пилотът получи разрешение от контролната кула да запали главните двигатели. Яркооранжеви пламъци бликнаха от големите правоъгълни сопла, монтирани зад вратите на товарния хангар, и совалката започна да набира скорост. Беше добре известно, че йонните двигатели са бавни, но също така много ефективни. След хиляда секунди совалката вече се отдалечаваше от станцията със скорост от двеста километра в час и скоро трябваше да премине в спиращ режим, за да се срещне с кораба, който се намираше на почти шейсет километра от станцията.

Шейсет километра, в орбитални представи, са нищо: „Лорд Ванек“ бе почти на прага на космoeлеватора. Но в позицията му имаше едно значително предимство. Корабът бе готов за отлитане, и при това, ако се наложи, за много кратко време. Веднага щом инженерът приключеше с модернизиранието на основните двигателни трансформатори, щеше да е подготвен за действие.

Капитан Мирски наблюдаваше как носът на совалката се извързва към „Лорд Ванек“ от един от мониторите на работната си станция. Беше сам и преглеждаше директивите и наръчниците — водеше си бележки във връзка с текущото положение: нещата доста се бяха объркали, откакто пристигна последната заповед, а и той си даваше сметка, че това е само началото.

Мирски бе на средна възраст, с прошарена брада, побеляла коса и широки рамене — истински образец на флотски капитан в Новата република. Зад маската на увереност обаче се криеше един не толкова сигурен в себе си човек: той беше наблюдавал развоя на събитията през последната седмица и колкото и да се опитваше да намери разумно обяснение за тях, не можеше да се отърве от досадното предчувствие, че нещо някъде се е объркало.

Погледна последната получена заповед. В нея за кой ли път се настояваше да се усилят всички охранителни мерки, сякаш вече не го

бяха направили. Освен това изискваха от него да оказва пълно съдействие на намиращия се на борда прокуратор Мюлер от Канцеларията по надзора и да се държат под постоянно наблюдение чуждестранните инженери, работещи по договор над модернизирването на главните двигатели. Той изпръхтя от досада и посегна към микрофона.

— Намерете ми Иля.

— Капитан трети ранг Муромец, сър? Веднага.

На вратата се почука.

— Отворено е! — провикна се Мирски. Влезе Иля Муромец, неговият помощник-капитан.

— Заповядай — подкани го Мирски, като видя, че спира, за да отдаде чест.

— Благодаря, сър. Какво ще наредите?

— Това... — Мирски кимна към екрана. — Някакъв самонадеян прокуратор иска да позволя на подопечния му да прави с кораба ми каквото си пожелае. Да знаеш нещо по въпроса?

— Честно казано, да, сър. — Муромец се приближи. Мустаците му потрепваха нервно.

— Брей. Я да чуем.

— Чух за някакъв чуждестранен инженер, който щял да работи по модернизирването на първи и втори двигател. Бил незаменим, но го накарали да чака три месеца, защото плямпал твърде невъздържано и по тази причина привлякъл вниманието на онези параноици от Василиска, И те му лепнали човек от тайната полиция, който да го следи непрестанно. Предадох прокуратора на лейтенант Сойер и му наредих да не ни занимава с него.

— Сойер какво каза?

— Каза, че прокураторът още имал жълто около устата, като нашите новобранци. Нямало да ни създава проблеми.

— Дано да е така — въздъхна капитан Мирски.

— Така ще е, сър. Нещо друго?

Мирски махна към един фотьойл.

— Сядай де. Как ти се струва обстановката?

— Слуховете летят като куршуми, капитане — отвърна Муромец, като метна поглед към вратата. — Засега избягвам да им обръщам внимание. Изчаквам официалното съобщение...

— Няма да има официално съобщение. Поне още шестнайсет часа.

— Ако ми позволите да попитам, какво ще последва?

— Ще последва... — Капитанът направи пауза. — Казаха ми, че тогава ще получа подробна информация и ще мога да я сведа до знанието на офицерите. А междувременно, мисля, че ще е най-добре, ако се постарая да намерим работа на всички. Толкова много работа, че да нямат време да разпространяват слухове. А, да, и гледай да приведеш в изряден ред флагманската каюта, че сигурно ще имаме високопоставени гости.

— Разбирам. — Муромец кимна. — Ще бъде направено, сър. Значи да им намерим работа, казвате. Освен това да зачестим проверките, да назначим инспектираща група, да приведем в състояние на бойна готовност всички станции на кораба. Ако се наложи — бичуване за повишаване на бойния дух. А също — симулирани маневри и стрелби за тактическите звена.

Капитан Мирски кимаше.

— Да. Но каютата е на първо място. Утре искам да сте готови за официална проверка. Това е всичко.

— Да, сър.

— Свободен си.

Муромец излезе и Мирски остана сам с мрачните си мисли. Сам, за да разсъждава над заповеди, които му бе забранено да съобщава на останалите в близките шестнадесет часа.

Насаме с хладната увереност, че назрява война.

[1] Скоростта на светлината. — Б.пр. ↑

[2] Затворници (от рус). — Б.пр. ↑

[3] Изгубили контрол нанороботи, които могат да предизвикат края на света. Описани за първи път от Ерик Дрекслер в неговата книга „Машините на създанието“. — Б.пр. ↑

ЧОВЕКЪТ НА АДМИРАЛА

Линейният кръстосвач „Лорд Ванек“ лежеше в дрейф на шейсет километра от флотския космoeлeвaтop Кламовка. Покрай корпуса му премигваха навигационни червени и сини светлинки, точно над главната ракетна площадка бе вдигнат имперският флаг с двуглавия орел. Само преди два часа бяха докарали на борда Курц. Скоро крайцерът щеше да е готов за полет.

Рейчъл Мансур едва успяваше да скрива предателската усмивка, която непрестанно изпълзяваше на устните ѝ. Реакцията, която бе предизвикала у охраната при появата си на главната врата, бе достатъчно оправдание за дългите месеци на самота и параноя. Бяха се опитали да я задържат, но тя веднага позвъни в посолството и малко след това пред нея се появи зачервен и заекващ от объркване флотски лейтенант. Опита се да я разпитва за целта на посещението ѝ, но тя му запуши устата с вече готовите акредитиви — не му оставаше друго, освен да ѝ вземе багажа и да я придружи до совалката за прехвърляне на кръстосвача. През цялото време долната му устна трепереше и той се озърташе боязливо през рамо.

Людмила Индришек, легендата, която бе използвала през последния месец, се бе стопила със сутрешния душ и на нейно място бе дошла Рейчъл Мансур, специален агент към Постоянния комитет на ООН за Многостранно междузвездно разоръжаване. Людмила Индришек беше кокетка, обличаше се с модни дрешки и се прекланяше раболепно пред мъдрите мъжки решения; специален агент Мансур бе започнала кариерата си на полигона за обезвреждане на бомби, беше се издигнала до насочвач при тактически въздушни атаки срещу размирни местни владетели, нарушаващи международните договорености, а сега носеше черен, наподобяващ униформа костюм, който подчертаваше чуждопланетния ѝ произход. Интересно беше да се наблюдава ефектът, който имаше костюмът ѝ върху околните, особено когато знаеха за положението, което заема. Докато очакваха да

се качат на борда на совалката, тя оглеждаше любопитно останалите пътници.

Най-сетне люкът на шлюзовото отделение се отвори.

— Внимание! — викна дежурният офицер. Войниците, които очакваха да се напъхат в шлюза, застанаха мирно. Мороници, офицерът, който я бе придружил дотук, отдаде чест. Дежурният не му обърна внимание.

— Хайде, качвайте се на борда — извика той на войниците. Мороници, какво стоиш там, помагай! Не ме карайте да ви чакам, имам важна работа. — Той изгледа Рейчъл. — Ей, ти. Какво търсиш тук?

Рейчъл му подаде пропускателна карта.

— Дипломатически корпус. Аташирана към щаба на адмирала, по изрична заповед на ерцхерцог Михаил. Лейтенант...

Лейтенантът се изцъкли.

— Но ти си...

— Полковник от Земния съвет за сигурност, ООН. Коя част от изричната заповед на ерцхерцог Михаил не ви е ясна? Така ли ще стоите тук и ще се кокорите, или смятате да ме поканите на борда?

— Уф! А-а, да. — Лейтенантът изчезна в шлюзовото и се появи обратно след минута. — Полковник... а-а, Мансур? Моля, заповядайте на борда.

Рейчъл кимна и го подмина с безстрастно изражение. Настани се в офицерската класа, разположена непосредствено зад пилотската кабина. И наостри слух.

Дежурният офицер инструктиреше войниците.

— Свободно, момчета — изръмжа им. — Намерете си места. Ей там, на последните седалки. А сега се закопчайте. Проверете дали на облегалката пред вас е поставена кесия за повръщане. Добре дошли на драйфащата комета — това корабче е твърде малко да разполага с гравитационни емулятори и едва ли ускорява по-бързо от четириног в инвалидна количка, тъй че, ако ви призлее, докато сме в безтегловност, се постарайте да повръщате в кесиите. Всеки, който се издрайфа върху мебелите, после ще ги чисти цяла седмица. Ясно ли е?

Войниците закимаха. Изглежда, всички бяха новаци — с изключение на лейтенант Мороници. Което означаваше, че

информацията на Рейчъл е вярна — армията бе приведена в повишена бойна готовност и сигурно скоро щяха да отлетят.

Вратата на пасажерската кабина се затвори. Зад стената се чу тропот — прехвърляха багаж с автоматичния транспортър. Мороници почука на предната врата, изчезна от погледа ѝ и след минутка пак се появи и каза:

— Излитаме след две минути. Дръжете се здраво!

Двете минути се проточиха, сякаш бяха цяла вечност. Зад стената отново се чу тракане, този път от разкачването на снабдителните шлангове, последва разтърсване на корпуса и свистене откъм въздушния шлюз.

— Тук всички сте новобранци — почна Мороници. — Няма нищо странно в това, защото е началото на следващия набор. Аз обаче — той забодде пръст в гърдите си — не съм срочнослужещ. Аз живея на кораба, на който отиваме. И бих искал да доживея на борда му до времето, когато ще ме пенсионираат. Което означава, че няма да позволя нито на вас, нито на никого, да изложи на опасност настоящия ми дом. Първото правило на космическите полети е... — той се люшна настрана при поредното разтърсване на совалката, — че всяка грешка е фатална. Космосът е враждебно настроен към нас и може да убива. Никой не получава втори шанс.

Сякаш за да подчертае думите му, подът под краката на Рейчъл внезапно изчезна. В първия миг тя имаше усещането, че е попаднала в лапите на невидими меки клещи, които я дърпат нагоре, а после — че литва към тавана. Лицата на новобранците бяха изопнати, лейтенант Мороници се подхилваше доволно.

— След пет минути ще включат главния двигател — каза той. — Сега се отдалечаваме с маневрените. Та както вече ви казах, грешките убиват. Нямам никакво намерение да ви позволя да ме убиеете. Ето защо, докато сте на борда на „Лорд Ванек“, ще правите точно това, което ви нареждам аз или всеки един от другите офицери. Ще го изпълнявате точно и без бавене, инак ще ви набутам главите толкова навътре в задниците, че да можете да си отхапете сливиците. Разбрахте ли ме? — Продължаваше да игнорира Рейчъл, вече преодолял мисълта, че няма власт над нея.

Войниците занимаха. Един запрегльща мъчително, Мороници се стрелна към него, извади зелена кесия от облегалката на предната

седалка и я разклати пред лицето му. Рейчъл разгада намеренията му — заплашителната реч целеше да отвлече вниманието на новобранците от неприятните усещания в безтегловност.

Рейчъл затвори очи и задиша дълбоко и равномерно. Веднага съжали — в помещението миришеше на застояла пот и ацетон. Отдавна не се бе молила за нищо, но сега ѝ се искаше това отвратително пътуване в миниатюрна консервена кутия да приключи час по-скоро. Совалката бе на преклонна възраст, сякаш бе извадена от някой стар филм. Ала полетът продължи още много време. Докато накрая, най-сетне, не се скачиха със стабилизиращата платформа на „Лорд Ванек“, чиято механична ръка застържа отвън по корпуса, преди да ги улови и да ги придърпа. Последва познатото свистене откъм шлюза.

— Тъъ... полковник?

Тя отвори очи. Лейтенант Мороници я гледаше навъсено. Очевидно не знаеше как да се държи с нея.

— Всичко е наред, лейтенант. Не ми е за първи път да летя на военен кораб. — Тя се изправи. — Очакват ли ме?

— Тъй вярно, госпожо. — Не смееше да я погледне, сякаш щеше да се изчерви от срам.

— Чудесно. — Тя нагласи баретата си. — Водете.

Шлюзът се отвори.

— Отделение... мирно!

Още щом пристъпи в хангара, почувства, че е център на всеобщо внимание. Един старши офицер, капитан трети ранг, ако се съдеше по знаците, я очакваше, със застинало в маска на безкрайна изненада лице.

— Полковник Мансур от Постоянния комитет на ООН за Многостранно междузвездно разоръжаване — представи се тя. — Здравейте, капитан...

— Муромец. — Той премигна объркано. — Документите ви, ако обичате. Лейтенант Менвик ме информира, че сте аташирана към свитата на адмирала. Но не ми казаха да ви очаквам...

— Няма нищо. — Тя посочи към коридора, който водеше към вътрешността на кораба. — Те все още не знаят за мен. Във всеки случай, докато не ги предупреди ерцхерцог Михаил. Заведете ме при адмирала и всичко ще е наред.

Куфарът ѝ се изгърколи безшумно зад нея върху безброй лъщящи разноцветни топчици.

Адмиралът имаше лоша сутрин — отново го измъчваше фалшивата му бременност.

— Зле ми е — мърмореше той с тих гласец. — Трябва ли въобще да ставам?

— Ще ви стане по-добре, сър — опита се да го увери Робард, неговият ординарец, докато подпъхваше ръка под мишницата му, за да го изправи. — Отлитаме след четири часа. Два часа след това е насрочен щабен съвет, а преди него ще трябва да се срещнете с комодор Бауер. Освен това пристигна спешна телеграма от Негово императорско височество.

— Добре де — донеси я. Проклетата болест...

В този момент откъм съседното помещение се чу мелодичният звън на камбанка.

— Ще проверя кой е, сър — рече Робард. И след малко: — Имате посетител, сър. Без предварителна уговорка. Ах... какво е това? Да... разбирам. Той ще бъде готов след минута. — Върна се в спалнята и се прокашля. — Готов ли сте, сър? Хъм, да. Отвън ви чака посетител. Дипломат, нещо като чуждестранен наблюдател, пратен от ерцхерцога.

— Уф. — Курц се намръщи. — Не сме имали такива от времето на Втора минога. Е, хубаво де. Тогава гърмахме по чернилки. Ужасни досадници бяха тези черньовци, не искаха да стоят неподвижно, докато ги стреляме. Проклети чужденци! Покани го.

Робард огледа началника си с критичен поглед. Седнал в леглото, със загърнати с жилетка мършави рамене, той приличаше на възстановяваща се след продължително боледуване костенурка. Стига да не обясняваше нищо на посетителя, страданието можеше да мине и за пристъп на подагра.

— Слушам, сър.

Вратата се отвори и ченето на Робард увисна. Пред него стоеше непознат, облечен със странна униформа. Имаше нещо в него, което не му даваше покой, и в първия миг той реши, че чужденецът е обратен. Устата му се изкриви от отвращение.

И тогава посетителят заговори — с ясен и висок глас.

— Постоянен комитет на ООН за Многостранно междузвездно разоръжаване. Аз съм полковник Мансур, специален агент и военен аташе към посолството, аташиран към експедицията като наблюдател от страна на централните сили. Ето акредитивните ми писма.

„Този глас! Още малко и щях да го сметна за женски...“ — помисли Робард.

— Благодаря. Последвайте ме. Милорд днес е неразположен и ще ви приеме в спалнята си. — Робард се поклони и пристъпи в покоите на адмирала. Старецът похъркваше, подпрян на възглавниците.

— А-хъм. Сър! Ваша милост! — Един зачервен клепач помръдна и се вдигна. — Позволете да ви представя полковник, въъ...

— Рейчъл Мансур.

— Рейчъл Мансур! — повтори той пискливо. — Военен аташе към Земното посолство! Неговите, въъ, акредитивни писма. — Полковникът се подсмиваше, докато ординарецът поднасяше папката на адмирала.

— С-странно име за полковник, полковник — промърмори адмиралът. — Сигурен ли сте, че не сте, въъ... — Той подсмръкна и се изправи. — Проклети възглавници, а уж от гъши пух — оплака се огорчено. — И проклета подагра. Вече нищо не е като на Втора минога.

— Така е — съгласи се сухо Рейчъл. — Доколкото си спомням, там всичко беше покрито с пясък.

— Съвършено вярно, драги! Ужасно много пясък, наистина, само пясък. Слънцето пече, на всяка крачка те дебнат парцаливи бунтовници и нищо достатъчно голямо, че да го праснеш с водородна бомба от орбита. Вие под чие командване бяхте тогава?

— Щом стана на въпрос, бях в трибунала за военнопръстъпници. Пресявахме мумифицирани трупове в търсене на улики.

Робард позеленя — очакваше адмиралът да изригне, — но старецът само се изсмя дрезгаво.

— Робард! Бъди така добър, помогни ми да се изправя! Ще ви призная, не очаквах да срещна тук ветеран от онези славни времена. Трябва да му прегледам акредитивите! Заведи ме при бюрото.

По някакъв начин двамата успяха да изминат петнайсетината крачки до кабинета на адмирала, без той да започне да се оплаква от

цените на памперсите или да оглежда внимателно краката си, за да се увери, че през нощта не са станали стъклени — един от най-честите му кошмари, — и женственият полковник се настани дискретно в креслото отсреща. Робард втренчи поглед в него. Висок и тънък женски глас. Би си помислил, че е...

— Херцог Михаил се съгласи да получи това назначение по две основни причини — заговори Мансур. — Първо, сигурно си давате сметка, че част от работата ми към ООН е да докладвам незабавно за нарушения на подписаните от вашето правителство договорености. Но по-важното е, че липсва каквато и да било информация относно съществата, които са нападнали вашата колония. Освен това съм тук в качеството си на свидетел, в случай че бъдат употребени забранени или нелегални оръжия, а също и на неутрален посредник при преговори за размяна на военнопленници и прекратяване на огъня, както и за да се уверя, че военните действия се водят с цивилизовани средства.

— Радвам се да го чуя, драги ми господине, и добре дошли в моята свита — рече адмиралът. — Чувствайте се свободен да ме търсите по всяко време и по всякакъв повод! Виждам, че сте човек видял и препатил, след като и вие като мен сте се сражавали на Втора минога. — Изведнъж на лицето му се изписа безпокойство. — О, миличкото! Пак взе да рита.

Мансур го погледна учудено. Робард отвори уста, но чуждестранният представител заговори, преди той да успее да смени темата.

— Миличкото?

— Бебето — призна нещастно Курц. — Слонче е. Не зная какво да правя с него. Ако баща му... — И млъкна. Лицето му пребледня.

— Хм. Струва ми се, че ще е най-добре да си вървите, сър — Каза Робард, втренчил хладен поглед в Рейчъл. — Време е за лекарството на Негова милост. Боя се, че за в бъдеще ще трябва да се обаждате преди посещение. Понякога адмиралът получава подобни пристъпи.

Рейчъл поклати глава и стана.

— Ще се постарая да го запомня. Довиждане, сър. — После се обърна и излезе.

Докато помагаше на адмирала да стане, на Робард му се стори, че чува висок женски глас да подмята отвън:

— Не знаех, че имате слонове.

Той поклати отчаяно глава. Жени на борда на имперски флагман, адмирали, които мислят, че са бременни, и флот, подготвящ се да поеме на най-дългото пътуване в цялата военна история на империята срещу напълно непознат противник. Как ли щеше да свърши всичко това?

Старши прокураторът го погледна със скучаещо изражение.

— И така. В резюме: след като те помотаха няколко дни, момчетата от флота най-сетне те пуснаха на борда на кръстосвача. През това време ти си изгубил връзка за цял един работен ден с наблюдавания субект. И какво друго? Той как е прекарал вечерта?

— Не разбирам, сър. — Василий повдигна рамене. — Какво имате предвид?

Прокураторът се намръщи. Дори предавано от четирийсет хиляди километра, лицето му на екрана изглеждаше достатъчно страшно, за да накара Василий да потрепери.

— В доклада ти пише — продължи прокураторът, като натъртваше на всяка дума — че субектът е напуснал апартамента си, бил е изгубен за пет минути, а след това открит да седи на обществено място в компанията на някаква си актриса. В чийто апартамент впоследствие е прекарал нощта, преди да се върне в базата. И ти не си я разследвал?

Василий се изчерви до уши.

— Мислех си, че...

— Досега той правил ли е нещо подобно? Докато е бил в Нова Прага например? Мисля, че не. Според досието му е водил монашески живот още преди да пристигне в Републиката. Нито веднъж, *нито веднъж* за почти двата месеца в хотел „Великолепната корона“ не е проявил и най-малък интерес към момичета за забавление. Ала веднага щом пристига на работното си място, го прави. Защо?

— Не помислих за това.

— Зная, че не си помислил. — Старши прокураторът замълча за миг, лицето му бе все така мрачно. Василий продължаваше да трепери.

— Повече не смятам да разсъждавам вместо теб, но може би ще бъдеш така любезен да ми кажеш какво смяташ да правиш оттук нататък?

— Уф. — Василий премигна. — Да поискам пълна проверка за нея? Ако е чиста, да я извикам на разпит? Да я държа под строго наблюдение за в бъдеще?

— Много добре. — Прокураторът се ухили хищно. — А ти какво научи от това фиаско?

— Да наблюдавам поведението на субекта и да следя за промени — докладва вдървено Василий. — Не само за неща, които прави, но и за такива, които не прави. — Беше нещо, на което ги бяха учили още в школата, и той само можеше да се сърди на себе си, че го е забравил. Как бе могъл да пропусне очевидното?

— Правилно. — Прокураторът се облегна назад, отдалечавайки се от камерата. — Това са основни принципи, Мюлер. Но всички се учим от грешките си. Гледай да си вземеш бележка от своята, ясно? Не ме интересува дали ще трябва да следиш твой човек чак до Рошардов свят, стига да си отваряш очите и да забележиш, когато реши да действа. Мисли си за всичко, на което са те учили. Този съвет ти го давам безплатно, но следващия път, когато пропуснеш нещо важно, ще се постарая да ти стане неприятно!

— Да, сър.

— Дочуване. — Връзката се разпадна на разноцветни квадратчета. Василий се измъкна от кабината, опитваше се да си представи какво може да се крие зад последната заплаха на прокуратора. Колкото по-бързо приключеше с този случай и докажеше, че Спрингфийлд е, или не е шпионин, толкова по-добре — животът на кораба никак не му се нравеше. Може би щеше да е най-добре, ако започнеше деня с разговор с инженера, за който работеше Спрингфийлд? Дали прокураторът нямаше предвид точно това. А курвата щеше да остави за по-късно.

Щом подаде нос в коридора, едва не бе прегазен от тълпа новобранци — влачеха някакво тежко снаряжение. При втория опит бе достатъчно предпазлив да се огледа в двете посоки, преди да излезе — този път нямаше никакви пречки. Тръгна по тесния, боядисан в синьо коридор — следваше извивката на вътрешния корпус. Докато се носеше из пространството, „Лорд Ванек“ разчиташе на собствени генератори за симулиране на гравитационно поле, Василий се отправи

към пресечката, където бяха асансьорите за инженерния отсек, разположен в сърцевината на кораба.

Навсякъде имаше хора — по коридорите, в помещенията от двете страни. На няколко пъти улови, че го изпровождат с любопитни погледи, но никой не го спря — повечето хора предпочитаха да избягват вниманието на един прокуратор, пък бил той и младши. Най-сетне успя да се добере до инженерния отсек — просторна мъждиво осветена зала, пълна с непознати машини и трескаво щъкащи хора. Странно, но когато влезе, почувства някаква лекота. От Спрингфийлд, разбира се, нямаше и следа — залата бе достатъчно голяма да побере няколко хиляди души.

— Това ли е палубата на главния двигател? — попита той един техник.

— А ти какво си мислиш, че е? — отвърна троснато мъжът. Василий сви раздражено рамене и продължи нататък — *и нататък...*

— Ей, какво правиш тук? — Някой го улови за лакътя. — Внимавай бе, човек!

Василий едва сега забеляза промяната. Подът бе изчезнал, таванът бе съвсем близо и той пропадеше към далечната стена...

— Помощ! — извика уплашено.

— Дръж се здраво. — Ръката се премести от лакътя към рамото му и го дръпна силно. Някакъв тежък сандък с инструменти се появи в полезрението му и той се хвана за него.

— Благодаря. Това ли е инженерният отсек? Търся главния инженер. — Беше му малко трудно да говори с толкова разгуптяно сърце.

— Значи си го намерил. — Василий погледна спасителя си. — Какво искаш?

— Ами... — Василий спря. — Съжалявам. Можем ли да разговаряме насаме?

Инженерът — на табелката му пишеше „Крупкин“ — се намръщи.

— Може, но в момента съм доста зает. След половин час излитаме. Толкова ли е важно?

— Да, По-скоро за мен, отколкото за вас, но така може да не се наложи да се срещаме повторно.

— Хъм. Да видим тогава. — Инженерът се огледа. — Виждаш ли ей онзи кабинет? Чакай ме там след десет минути. — Той се обърна рязко, отгласна се от платформата и се отдалечи сред хаоса от движещи се във всички посоки тела и роботи.

— Божичко! — Василий се огледа изплашено. Бяха го изоставили на тясна платформа в почти лишено от гравитация грамадно помещение и той вече усещаше как закуската му се опитва да изскочи навън оттам, откъдето я бе напъхал.

Твърдо решен да не се излага, той започна да се спуска, сантиметър по сантиметър, към пода. В стената недалеч от него имаше ръкохватки и когато ги доближи, видя, че са направени така, че да могат лесно да се свалят. Ако за миг си представеше, че подът всъщност е стена, в такъв случай вратата на кабинета бе само на десетина метра над него и до нея водеше точно такава стълбичка от ръкохватки.

Пое си дъх, пропълзя от другата страна на сандъка с инструменти, прицели се във вратата и се отблъсна. Резултатът бе удовлетворителен — полетя право нагоре, към кабинета. Стената обаче се приближаваше твърде бързо. Василий разпери ръце и успя да се улови за миг за един прелитащ покрай него робот. Беше достатъчно, за да намали малко скоростта. Вратата бе широко отворена. Той прелетя през нея, извъртя се във въздуха и се удари с гръб в пода. Помещението беше малко, но вътре имаше бюро, терминал и няколко стола. Пред компютъра седеше техник.

— Ей — подвижна му Василий, докато се надигаше. — Изчезвай, ако обичаш.

— Слушам, сър. — Техникът побърза да затвори капака на стъклената кутия, в която бе включен терминалът, и излезе в безтегловната зона. Все още потресен от преживяното, Василий седна на един стол и зачака да се появи главен инженер Крупкин. Наближаваше 11:00, а какво бе постигнал днес? Нищо, освен да научи, че мотото във флотата е „Бързай и чакай“. Прокураторът нямаше да е никак доволен.

Междувременно на мостика на линейния кръстосвач „Лорд Ванек“ продължаваше подготовката за стартирането на главния

двигател.

Като флагман на експедицията, „Лорд Ванек“ бе разположен в сърцето на Първа ескадра, в компанията на три от най-ранните крайцери от клас „Славен“ и два по-малки крайцера от клас „Победа“ — „Камчатка“ и „Реджина“ (и двата ужасно стари ръждясали ветерани, видели и по-добри дни). Втора ескадра на свой ред се състоеше от смесени сили от леки миноносци, разрушители и ракетни крайцери и щеше да стартира шест часа след Първа. На опашката трябваше да е снабдителната композиция от седем бавноподвижни товарни кораба и лайнера „Мечтата на Сикорски“ (преустроен в кораб-болница), която щеше да потегли след още осем часа.

На междузвезден език „Лорд Ванек“ би могъл да се характеризира като максимално опростена машина за убиване: деветдесет хиляди тона метал и хиляда души екипаж, затворени в херметическа сфера, в чийто център се спотайваше черна дупка с размери на електрон и маса на планинска верига. Черната дупка — ядрото на двигателя — се въртеше около оста си толкова бързо, че нейният хоризонт на събитията бе пронизаем: двигателят го използваше, за да дърпа кораба, като черпеше енергия от сингуларността по няколко различни начина. При нерелативистични скорости „Лорд Ванек“ маневрираше, като прехвърляше маса в ядрото, където сложни взаимодействия в квантовите тунели — истинска игра на надлъгване с ергосферата — я превръщаха в ускорение. При повисоки скорости енергията, която се изпомпваше в ядрото, можеше да се използва за генерирането на скоково поле, с чиято помощ да се „прокопае“ квантов тунел между кораба и някаква точка на определено — огромно — разстояние от него.

Ядрото имаше още няколко други приложения — то беше евтин източник на електрическа енергия и радиоизотопи и при внимателно боравене с междузвездния двигател беше възможно да се използва за създаването на гравитационно поле от изкривено пространство. Като последно средство, то можеше да бъде изхвърлено в космоса и превърнато в могъщо оръжие. Но ако имаше един термин, който никак не му прилягаше, той бе „маневреност“. Осем милиона тона ускорена маса едва ли можеха да направят остър завой.

Щом стъпи на мостика, капитан трети ранг Крупкин отдаде чест.
— Сър, главният инженер с доклад за състоянието на двигателя!

— Влизай. — Капитан Мирски му кимна от командното кресло.
— Какви вести ми носиш?

Крупкин си позволи да се отпусне.

— Сър, всички системи функционират нормално. Готови сме за старт веднага щом наредите. Разполагам с доклади от... — той изреди всички помощни звена и добави: — Бих искал да спра вниманието ви върху модернизираната система за управление на двигателя, която поръчахте. Никога не сме имали нещо подобно. Системата, изглежда, действа безупречно, програмата за проверка потвърди пълната ѝ изправност, но не мога да кажа нищо повече, преди да съм отворил черните кутии.

Мирски кимна.

— Там всичко е наред. — Крупкин съжали, че не може да почувства същата увереност, която излъчваше капитанът. Черните кутии, докарани на борда само преди седмица и свързани със системата за управление на главния двигател, бяха за него постоянен източник на безпокойство. Макар да знаеше, че заповедта за тяхното доставяне и монтиране идва от най-високо ниво и се отнася за всички кораби във флота, той едва сдържаше гнева си всеки път, когато се налагаше да заговори за тях. Дявол го взел, негова задача бе поддръжката и правилното функциониране на главния двигател, кой ако не той би трябвало да знае как работят и каква роля изпълняват тези проклетни неща! В тези кутии би могло да има какво ли не — от свръхмодерни (разбирай нелегални) високотехнологични устройства до джуджета-магьосници — а отговорността за работата им лежеше на неговите плещи.

В другия край на мостика стоеше мъж с черна брада.

— Позволете да докладвам, сър.

— Да? — каза Мирски.

— Приключих с прехвърлянето на навигационните елементи от системата за контрол на трафика. В момента ги въвеждат в автопилота. След десет минути ще разполагаме с достатъчен спин за отпътуване.

— Добре, лейтенант. А, капитан трети ранг, предайте най-сърдечните ми поздравии на адмирала и комодора и им съобщете, че сме готови за старт след десет минути. Лейтенант Хелсингус, продължавайте с плана за отпътуване. Прехвърлям ви управлението.

— Слушам, сър, поемам управлението. Заминаване след десет минути. — Хелсингус се наведе над говорителната тръба, а техниците около него се заеха с хладна решителност да местят разни медни ръчки и да изпращат импулси по нервната система на кораба, която го превръщаше в нещо, наподобяващо истински жив организъм. (Въпреки че наноелектрониката бе почти незаменима в командната зала, адмиралтейството на Новата република упорито отстояваше мнението си, че на мостика на кораб, чийто екипаж се състои от храбри войни на империята, няма място за подобни модернистични глезотии.)

— Е, капитан трети ранг — каза Мирски на инженера. — Как се чувствате, след като най-сетне дойде време да се размърдаме?

Крупкин сви рамене.

— Ще се успокоя едва когато излезем в открития космос. Носят се слухове, че...

За един кратък миг лицето на капитана помръкна.

— Да, наистина. Точно по тази причина още преди заминаване ще бъде обявена пълна бойна готовност и ще остане в сила, докато първият скок не приключи успешно. Никога не знаеш какво може да те очаква от другата страна.

— Мъдра предпазна мярка, сър. Ще разрешите ли да се върна на поста си?

— Тръгвай. С Бога напред, капитан трети ранг.

Крупкин отдаде чест и тръгна към инженерния контролен център толкова бързо, колкото позволяваха късите му крака. Чакаше ги страшно много работа — въпреки помощта на чуждестранния инженер Мартин. Каквото и да имаше в онези мистериозни черни кутии, трябваше на всяка цена да си остане вътре.

Пълзящи и гърчещи се в новосъздадената си колония, Критиците се готвеха за излюпването на унищожителна рецензия. Сравнително млад и енергичен вид, потомци на постсингуларното процъфтяване, развихрило се след края на Разселването преди три хиляди години, те носеха в люспестите си студенокръвни тела съвсем оскъдни остатъци от човешкия генотип. Въпреки земния си произход само мозъците им в

известна степен наподобяваха тези на далечните им предци — защото не всички изгнаници от Земята бяха човекоподобни.

Като пасажери, Критиците нямаха директен достъп до Фестивалното съзвездие от ретранслаторни спътници, нито до огромната мрежа от визуални и звукови сензори, разхвърляни по повърхността на планетата. (Повечето от тези сензори се разнасяха на крилете на насекомоподобни роботи, задръстили цялата биосфера, тъй като на всеки телефон, спуснат от орбита, съответстваха по милион такива работи.) Лишени от тази възможност, Критиците бяха принудени да изработят свои собствени прибори — допотопна мрежа от „всевиждащи очи“ на ниска орбита, крилати шпиониращи автомати и не особено надеждни бръмбари, кацнали на рамките на прозорците или върху комините на по-високите здания.

С присъщата им смесица от изумление и черноглед цинизъм Критиците наблюдаваха как войниците от Първи и Четвърти батальон разстрелват офицерите си и дезертират масово под черните знамена на ръководения от Боря Рубенщайн Национален екстропиански^[1] революционен фронт. (Мнозина от войниците изгориха униформите си и захвърлиха оръжията, други приеха новите знаци и заедно с тях получиха причудливи сребърни оръжия, изработени в копиращата фабрика на комитета.) Критиците продължаваха да следят развоя на събитията, докато безброй селяни настояваха ненаситно да получат от Фестивала още свине, овце и кози и в един случай дори снасяща златни яйца кокошка, а жените им молеха за всеизцераващи лекарства, домакинска посуда и платове. В замъците ехтяха изстрели — прислугата избиваше животните на аристократите, за да се прехранва. Дъжд от златни рубли, поръчан от неизвестен икономически саботьор, се изсипа върху улиците на Нови Петроград, но никой не му обърна внимание: по това време икономическият срив, породен от Фестивала, почти бе приключил.

— Колко са жалки, наистина — отбеляза Тази, която наблюдава Първа и чукна с бивните си по соматичната банка, върху която се нижеха сцените от повърхността — тъкмо в момента неколцина все още верни на режима гренадири влачеха към вратите на замъка някакъв ужасен обуцар, следвани от молецото за пощада семейство. — Неовладени инстинкти, неспособност да възприемат реалността, напълно лишени от чувство за перспектива.

— Дъвчеш ли корени, ще се заровиш надълбоко — проскърца наскърбено Страж Пети, като демонстрира своето обичайно ниво на проникателност (тъй като интелигентността не бе на особена почит сред обитаващите тунелите воители). — Вкус на кръв и кал.

— За войниците всичко има вкус на кръв и кал — изсумтя Тази, която наблюдава Първа. — Яж грудки, братко, докато твоите сестри обсъждат въпроси отвъд твоята компетентност. — Тя се претърколи на една страна, като побутна неволно Сестра на Уловка Седма, която в отговор я захапа нежно за хълбока. — Какво виждаш, сестрице-съкотилничке?

— Очаква ги време на нарастващи промени — отвърна Сестра Седма, която обичаше да прави подобни мрачни обобщения, вероятно с наивната надежда, че ще ѝ спечелят репутацията на ясновидка (още един плюс, когато реши да постави кандидатурата си за кралица). — Може да са дезорганизирани пълзачи по повърхността и ядачи на стебла, но има известно величие в борбата им, определена доза прямота, която рядко се наблюдава при примитивните създания. И наистина са примитивни, след като вътрешният им монолог е белязан от пълната липса на последователност. Гърча се от изненада защо въобще Фестивалът прахосва вниманието си с тях.

— Не си права. Те са антитеза на Фестивала — не го ли чувстваш с мустачките си? — Сестра Седма премигна в червено на Тази, която наблюдава, и се протегна към контролното дърво на соматичната банка.

— Това тук сигурно е жилищно гнездо. — Картината — следваше арестувания обуцар зад стените на замъка — показваше затворено помещение. — Фенотипното разнообразие води най-често до тясно специализиране, така характерно за човешката цивилизация. При тази тук обаче базовата структура цели възпрепятстване на разпространението на информация.

— Разпространение на информация? *Възпрепятстване?* Животът е информация!

Сестра Седма се изпърдя самодоволно.

— Следя внимателно Фестивала. Нито един от тези туземци не е поискал информация! Предмети — да. Храна — също. Машини, включително възпроизвеждащи. Но философия? Изкуство?

Математика? Онтология? Нищо чудно да наблюдаваме цивилизация на зомбита.

Зомбитата бяха феномен, който отдавна привличаше Сестра Седма. Според една древна хипотеза още от времето на оригиналната предсингуларна ур-цивилизация „зомби“ бе лишено от собствено съзнание същество, което притежава поведението на съзнателен, индивид: смее се, плаче, говори, храни се и по всичко останало прилича на нормално същество, но зад привидната завеса няма никой, никакъв възприеман модел на вселената, в която живее.

Някои философи обаче смятаха, че зомбитата не биха могли да съществуват и че представата за тях се базира на напълно съзнателни индивиди, които обаче по някаква причина са прикривали вътрешния си мир. Сестра Седма не бе склонна да се съгласи с тях. Човешките същества — тези сбръчкани ендотермични антропоиди с техните абсурдно малки резци и анархични социални порядки — не й се струаха особено реални. Ето защо тя търсеше доказателства, че те въобще не са хора.

Тази, която наблюдава, бе на мнение, че нейната съкотилничка отново е дъвкала корени на щастieto, но за разлика от Сестра Седма, тя не беше прагматичен критик: беше наблюдател.

— Струва ми се, че наистина ще е добре да се разберем по този въпрос за зомбитата веднъж и завинаги, преди да преминем към следващите проблеми.

— И как предлагаш да го направим? — попита Тази, която наблюдава. — Въпросът отново е чисто субективен. Казвам ти, единственият сигурен аналитичен метод е предварителното становище. Ако нещо твърди, че е съзнателно, приеми думите му за чиста монета и се отнасяй с него така, сякаш има съзнателни намерения.

— Ах, но аз мога лесно да програмирам морската котка да чурулика: „Мисля, следователно съществувам!“ Не, сестрице, трябва да копаем тунела близо до повърхността, за да намерим корените на разумното. Необходима е проверка, изпит, на който зомбито ще падне в капана, а човекът ще премине, макар и със затруднение.

— Имаш ли идея за подобен изпит?

Сестра Седма размаха дългите си мустачки във въздуха.

— Да, мисля, че ще мога да го конструирам. Една от най-важните характеристики на съзнателното същество е, че е в състояние да формира становище, или, в повечето случаи, да имитира становището на други същества, за да може да предвижда тяхното поведение. Когато подобен модел бъде приложен към останалите, съществото се сдобива със способността да реагира на техните намерения, преди те да станат явни, а когато бъде приложен към самото същество, то придобива чувство за собствена личност, тъй като се нуждае от разбиране на своите мотиви и на способността да ги променя. Досега не съм се натъквала на доказателства, че мотивите им търпят промени, нито на нещо друго освен повърхностните двигателни рефлексии. Ще ми се да ги подложат на изпитание, като ги поставят в ситуация, където тяхното вътрешно аз ще влезе в противоречие със собственото им поведение. Ако съумеят да адаптират своето „аз“ към новите обстоятелства, ще знаем, че си имаме работа със събрата по разум. Което ще предизвика фундаментални промени в нашата рецензия.

— Прилича ми на нещо трудно и опасно, сестрице. Трябва да го обмисля, преди да го предам на Нашата майка.

Седма нададе бълбукащ смях и се прегъна през издутото си коремче.

— О, сестрице! А ти какво мислеше, че възнамерявам да направя?

— Не зная. Не че не си постъпвала така и преди... — Тази, която наблюдава млъкна, зърнала триумфалните пламъчета в очите на сестра си.

— Не предлагам нищо повече, отколкото да критикуваме шепа от тях малко по-сурово, отколкото останалите — заяви Сестра Седма. — Когато приключат, тези, които оцелеят, ще знаят, че са били критикувани. Такива са моите методи...

Цели два часа бяха необходими на капитан трети ранг Крупкин, преди да се върне при Василий Мюлер — и това не беше нарочно. Веднага след като бе включен главният двигател и корабът започна да се отдалечава плавно от космoeлеватора Кламовка, на пейджъра му се изписа:

ВСИЧКИ ОФИЦЕРИ НЕЗАБАВНО В ИНСТРУКТАЖЕН КАБИНЕТ Д

— Триста дяволи! — измърмори той. След това подхвърли на Павел Грубор: — Старецът ме вика незабавно. Ще поемеш ли работата тук — искам да наглеждаш дежурния техник, който следи настройките на компенсатора. Съобщи ми, когато приключи с инсталацията. — И тръгна към изхода, без да чака отговор.

Михаил Крупкин обичаше работата си и нито очакваше, нито жадуваше за повишение — беше на този пост от петнайсет години и се надяваше да доживее времето, когато ще се пенсионира и ще продължи на служба в някой търговски кораб. Но съобщения като това, което бе получил, напълно го изваждаха от равновесие. Те означаваха, че началството ще му задава въпроси за надеждността на системата за управление, а как би могъл да отговаря, след като не знаеше какво има в черните кутии! Засега „Лорд Ванек“ се подчиняваше на командите, но би ли могъл да се закълне, че ще е така и за в бъдеще?

Адмиралтейството бе прарасало няколко милиона крони за модернизирани двигателите. При това бяха особено настоятелни да се въведе допълнителен софтуерен контрол върху тях. Черни кутии, прикачени към двигателя, който на свой ред бе свързан чрез нова широкообхватна връзка с тактическата мрежа — всичко това намирисваше.

С тези и други подобни мрачни мисли той се качи на експресния асансьор към заседателната зала на офицерския отсек. Вратата на кабинета на палуба „Д“ бе отворена — очакваха го. Повечето от останалите старши офицери вече бяха дошли. Иля Муромец, заместник-командир на кораба, лейтенант Хелсингус от оръдеен контрол, групата от тактическо планиране, Вулпис от Релативистичния... Крупкин сигурно бе последен, ако се изключеше капитанът, който идваше най-отдалече.

— Иля. Какво става?

Иля го погледна.

— Капитанът идва с адмирала. Изглежда, ще направи важно изявление. Не зная какво, но не е „нещо особено“.

Крупкин въздъхна. Не е „нещо особено“ означаваше, че няма да е свързано с управлението на кораба. Днес поне нямаше да пекат никого на бавен огън. Капитан Мирски не беше педант според стандартите на флота на Новата република, но можеше да е безмилостен към всеки, за когото смята, че не си върши работата.

Внезапно в атмосферата в стаята настъпи промяна. Всички извърнаха погледи към входа: разговорите замряха, офицерите застанаха мирно. Капитан Мирски спря и огледа присъстващите един по един. Изглежда, това, което видя, го задоволяваше, защото, когато заговори, първите му думи бяха: „Моля, седнете, господа“. После седна на масата и сложи пред себе си дебела папка.

— Сега е 11:30. Вратата на кабинета е заключена и ще остане така до 12:00. Упълномощен съм да ви съобщя, че всички ние сме приведени на военновременно разпореждане. Не е моя работа да обсъждам политическата страна на подобно решение, но бях информиран от щаба на адмирал Курц, че не съществува друго решение за кризата освен войната, в съответствие с което ни е заповядано да изпълняваме всички директиви, като главна част от Първа тактическа оперативна група, и да преминем към план „Омега — Зелен хоризонт“. Има ли въпроси по общата част, преди да премина към подробностите?

Лейтенант Марек вдигна ръка.

— Сър, известно ли ни е нещо за агресора? Струва ми се, че Отделът по цензурата досега си вършеше работата достатъчно стриктно.

Бузата на капитан Мирски потръпна.

— Добър въпрос. — Крупкин погледна лейтенанта — млад и напорист офицер от Отдела по тактическо планиране, бяха го взели на борда само преди половин година. — Добрият въпрос заслужава добър отговор. За съжаление не мога да ви дам такъв, тъй като никой не си е направил труда да ме информира. Как, според вас, ще се справят нашите въоръжени сили, ако и най-лошите ни предчувствия се сбъднат?

Лейтенант Марек преглътна с усилие. Не беше прекарал достатъчно време на борда, за да опознае сократовския маниер на капитана да проверява по всеки повод знанията и подготовката на

подчинените си — навик от времето, когато Мирски бе работил като преподавател във Флотската щабна академия.

— Срещу кого, сър? Ако става въпрос да се справим с местните бунтовници, няма да представлява никакъв проблем. Но Рошардов свят разполагаше с известен контингент, състоящ се от един разрушител, плюс отбранителни съоръжения, и би трябвало да се справи и без нас. Няма да ни пращат, ако това не беше достатъчно за овладяване на положението. Вероятно там има активно действащ противник, който вече е унищожил местните сили.

— Точна преценка. — Капитан Мирски се засмя сухо. — Максимални изводи от минимални факти. За съжаление и аз зная колкото вас, но едно е сигурно: по всичко изглежда, че разрушителят „Сахалин“ е бил *изяден*. Не зная дали това е метафора, или дословна истина, но изглежда, никой няма представа какъв е този Фестивал, на какво е способен и дали разрушителят поне му е създал известни стомашни неудобства. Да не забравяме обаче, че сме се клеили във вярност пред императора и републиката — каквото и да решат да направят, ние сме тяхната дясна ръка. Ако изберат да ударят врага, значи ще го ударим с всички сили. А дотогава нека предвиждаме най-лошото. Като например, че врагът разполага с всепроизвеждащи машини.

Марек го погледна изненадано.

— Това е нож с две остриета, сър. От една страна, ще разполагат със средство, позволяващо им да произвеждат оръжия бързо и в големи количества, без дори да си изцапат ръцете. Но от друга, ако са отвикнали да работят, няма ли да се превърнат в лишени от боен дух дегенерати? Способността да произвеждаш не означава, че победата ще е на твоя страна, особено ако хората, разполагащи с такива машини, се уповават на роботите, за да поддържат жизненото им равнище. Как в такъв случай биха могли да съхранят военни традиции и висок боен дух?

— Това предстои да се изясни — отвърна критично капитанът. — Но, както вече казах, нека засега предполагаваме най-лошото. А то е, че противникът има всепроизвеждащи машини, че не е в упадък, нито се страхува.

Марек поклати невярващо глава.

— Въпрос ли имате? — попита Мирски.

— Ами... Мислех си, че... — Марек изглеждаше обезпокоен. — Дали наистина е възможно?

— Всичко е възможно — отвърна капитанът и се навъси. — Когато се подготвяш за най-лошото, изненадите са по-малко. — Изглежда строго наивния лейтенант. — Следващият.

Крупкин, който, като инженер, имаше свои възгледи по въпроса за забраната на модерните технологии, кимна едва забележимо. Въпреки че Мирски никога нямаше да го признае открито, той знаеше какво си мисли капитанът — това, че животът ти се поддържа от работи и всемогъщи машини, съвсем не означава липса на военни традиции. Напротив, би им осигурило повече време да се съсредоточат върху важните неща. Междувременно капитанът продължаваше да извиква на доклад офицерите един по един.

— Инженерен отдел. Капитан трети ранг Крупкин?

Крупкин се надигна.

— Наеният чуждестранен инженер все още монтира усъвършенстваните модули на гравитационните компенсатори. Очаквам по-късно тази сутрин да получа доклад от него за хода на работата. Предполагам, че ще са необходими три смени до приключване на модернизацията и още една — за изпитанието на новата система. Нямам никакви оплаквания по отношение на работата му — справя се чудесно и е истински виртуоз. Разполагаме и с резервна система за управление, която е напълно функционираща. Вече сме набрали максимална скорост, но ще можем да се възползваме от модернизираната система след минимум четири, до пет дни.

— Ясно. — Капитанът си отбеляза нещо в бележника, после вдигна глава и прониза Крупкин с ясения си поглед — друг, по-неопитен на негово място щеше да се сгърчи в креслото. — Възможно ли е да се ускори модернизацията? След два дни ще пресечем чуждо пространство-време и трябва да очакваме присъствието на вражески миноносци и бойни кораби на нашия курс.

— Хъм... вероятно, сър. За съжаление, нашите инженери не са запознати добре с процеса на модернизиране. Спрингфийлд е единственият специалист в тази област и засега работи с пълна пара. Предполагам, че бихме могли да ускорим работата, но с риск да бъдат допуснати грешки, поради умора и недоглеждане. Ако ми позволите, ще използвам едно сравнение. Това е като хирург, който извършва

важна операция. Още едни ръце само ще му се пречкат, а продължителното натоварване ще влоши качеството на работата му. Струва ми се, че ще успеем да скъсим процеса с ден-два, но не повече.

— Разбирам. — Капитан Мирски изгледа многозначително Муромец. — Но въпреки това сме в състояние да маневрираме и да се бием и новата система с черните кутии вече е интегрирана. — Той кимна. — Хелсингус, какво става в Тактическо планиране?

— Поведохме няколко учения, базирани върху стандартен профил за поведение на агресора, който ни беше сведен от Адмиралтейството. Ако не ни сполетят изненади в стратегическото поведение на противника, готови сме да се справим с тях, които и да са те.

— Добре. — Мирски помисли за миг. — Трябва да ви съобщя, че днес следобед ще имам среща с комодор Бауер и телеконференция с останалите капитани. Вече ви съобщих, че действаме по военновременни правила. Всички трябва да сте готови за встъпване в бой в най-близко бъдеще. Междувременно очаквам от вас ежедневни доклади за състоянието на двигателя и огневата ни готовност. А също и от всички останали служби. Разполагаме с минимално време, за да достигнем деветдесет и девет процентова готовност. Утре ще получим допълнително снабдяване с гориво и амуниции от „Аврора“, предполагам, че още след първия скок ще се наложи да преминем към активни бойни действия. Това означава, че разполагате само с трийсет и шест часа да се подготвите за действие. Има ли други въпроси, господа?

Хелсингус вдигна ръка.

— Да?

— Сър. Миноносци? Къде отиваме, че е възможно да се натъкнем на мини?

Мирски кимна.

— Добър въпрос, капитане. Първият ни скок ще е към Вълчо хранилище. Зная, че това не е на директния маршрут към Рошардов свят, но така избягваме опасността врагът да ни очаква в околностите. Това, което не знаем, е какво *знаят те* за нас. Надявам се да получим допълнителна информация днес следобед. — Той се изправи. — Трябва да сме готови, ако решат да ни нападнат неочаквано. Бог е на наша страна, всички признаци сочат, че този

фестивал е някакво езическо израждане, и от нас се иска само да следваме повелята на сърцата си и да стискаме здраво оръжията. Други въпроси? — Той огледа помещението. Никой не вдигна ръка. — Добре. Тръгвам си. Ще поддържам постоянна връзка с комодора. Свободни сте.

Капитанът напусна смълчаната зала. Но веднага щом излезе, вътре настъпи суматоха.

Мартин беше в отвратително настроение — Крупкин му бе съобщил новината преди няколко часа.

— Съжалявам, но нещата стоят така — приключи той. — Двойни смени. Военновременно разписание. Особено за вас — не ви се позволява почивка, докато не приключите с монтажа, заповед на капитана. След като свършите, можете да спите колкото си искате, но системата ни е необходима, преди да влезем в бой.

— Ще ми отнеме минимум шестнайсет часа — отвърна Мартин: едва сдържаше гнева си. — Приставките ще бъдат инсталирани до края на тази смяна, но не мога да пусна системата, преди да съм провел пълни тестове. Регресивните тестове са напълно автоматизирани и отнемат двайсет хиляди секунди. След това идват тестовете за маневреност, които обикновено продължават цяла седмица, ако е бил модернизирани и корпусът. Накрая идва тестът за пригодност на двигателя, който е с продължителност три месеца, особено когато става въпрос за нови и неизпитани системи, каквато всъщност бе поръчана от вашето Адмиралтейство. Какви са шансовете да ни осигурят спокойствие за толкова продължителен период?

— Никакви. — Крупкин сви рамене. — Още утре ще започнем с маневрите. Ще можете ли да превключите днес на фаза бяла кутия?

— О, по дяволите! — Мартин си смъкна очилата и ръкавиците. — Потърсете ме малко по-късно. Сега съм зает. Ще си получите проклетите приставки. Само ме оставете на мира. — И пак се гмурна в оптичния интерфейс, като игнорира капитана — който го прие изненадващо меко.

Толкова по-добре. Мартин едва сдържаше гнева си, но под лесно възпламенимата повърхност го измъчваха тревожни мисли. Историята с Рейчъл го бе изкарала извън релси, непрестанно беше напрегнат, и не

само заради опасното положение. Появата ѝ в живота му го бе заварила неподготвен, възможните последствия бяха колкото непредсказуеми, толкова и катастрофални.

Работи, без да спира, през останалата част от деня — проверяваше педантично всички нови връзки между съществуващата система за управление на двигателя и корабната невронна мрежа. Успя да отстрани няколко проблема в работните характеристики на датчиците за обратен контрол, да настрои прецизно компенсаторите и да монтира върху вътрешния енергиен кръг няколко допълнителни приставки, които мониторираха черната дупка, но не повлияваха функцията на балансиращата примка. Освен това инсталира още една допълнителна специална верига — по настояване на Херман.

Работи до вечерната смяна, след това пусна регресивния тест — всъщност цяла серия от рутинни самоконтролни тестове, които щяха да проверят и докладват за всички аспекти на модернизиранието на двигателя. Инсталирането и проверката на модула беше лесната част — утре трябваше да провери взаимодействието му с ядрото, изключително отговорна и тежка задача. Малко преди полунощ се протегна, прозя се, смъкна ръкавиците и датчиците за обратна връзка и се изправи.

— Ааах. — Протегна се пак. Чувстваше се замаян, изморен и леко болнав. Премигна — всичко му изглеждаше плоско и едноцветно след часовете, прекарани сред фалшивите цветове на триизмерния контрол, а и го боляха китките. И защо, по дяволите, дори в тази епоха корабите трябваше да вонят на зелена туршия, застояла пот и канали? Тръгна към вратата — олюляваше се. Един от техниците го погледна въпросително.

— Трябва да подремна — обясни Мартин.

— Моля почакайте тук, сър.

Мартин зачака. След няколко минути се появи заместникът на Крупкин, пълзеше като гигантска муха по ръкохватките в стената.

— Вашата каюта? Веднага, сър. На палуба „Д“, каюта 24. Закуската е в 07:00. Паулус, отведи господина в стаята му.

— Оттук, сър. — Техникът го поведе по един зелен коридор с люкове от двете страни. — Ето я и вашата каюта. — Той спря пред един люк.

Мартин опря око в ирисовия индикатор, премигна и люкът се отвори.

Беше като помещение в кабинен хотел или купе на трансконтинентален влак — с две койки. Долната се прибираще към стената, когато не се употребяваше. Всичко беше чисто до стерилност, чаршафите бяха колосани, на долната койка бе сгънато одеяло. Миришеше на смазочно масло, сапун и безсънни ноци. Някой бе сложил на долната койка чист комбинезон без знаци и надписи. Мартин го огледа недоверчиво и реши да задържи цивилните си дрехи, докато не се изцапат съвсем. Имаше нещо символично в това да облече униформата на Новата република — намирисваше му на предателство.

Намали светлината, смъкна си обувките и чорапите и се излегна на долната койка. Беше изморен и ядосан, виеше му се свят, но поне не се бе случило най-лошото — никой не го бе потупал по рамото, за да го отведе в неизвестна посока. Никой, изглежда, не знаеше за кого всъщност работи. Ала в работа като тази човек никога не можеше да е напълно сигурен. Всичко бе странно и необяснимо, най-вече молбата на Херман да се съгласи с предложението на Рейчъл.

Вратата се отвори и затвори.

— Мартин — прошепна глас до възглавницата му. — Говори тихо. Как върви работата?

Той подскочи и едва не си удари главата в горната койка.

— Какво правиш тук?

— Аз ли? Същото, каквото и ти. Боря се с умората, питам се какво търся в тази лудница.

— Не те очаквах — въздъхна поуспокоено Мартин.

— Тук съм по работа, като дипломатически представител към щаба на адмирала. Виж, не мога да остана задълго. Няма да е добре, ако ме открият в твоята стая. Ако не друго, току-виж те сметнали за шпионин и тогава...

— Но аз съм шпионин — избъбри той. — Нали искаше...

— Зная какво съм искала. Но първо работата. Докъде стигна с модернизиранието на двигателите?

Различи в мрака очертанията на лицето ѝ. Късата коса и сенките я правеха различна, придаваха ѝ суров вид. Но имаше нещо в изражението ѝ, нещо, което намекваше за вътрешна неувереност. „Първо работата“ — така бе казала.

— Модернизирането ще отнеме още известно време — каза той. — Почти сме готови за началото на серия от тестове утре сутринта. Но избързването носи съответните рискове. Сигурна ли си, че е безопасно да си тук? Как ме намери?

— Не беше трудно. Охранителната и животоподдържащата система са на МиГ. В момента за нея ти си съвсем сам в каютата. Реших, че ще е по-безопасно да те навестя лично, отколкото да се свързваме от разстояние.

Мартин приседна и ѝ направи място на койката. Едва сега забеляза, че е с униформа — не беше униформата на Новата република.

— През цялото пътуване ли ще останеш?

Тя се изкиска.

— Тъкмо ще се опознаем по-добре. Успокой се. Ако ти се наложи да разговаряш с местния дипломатически представител, да знаеш, че това съм аз. Те също имат нужда от мен, или от някой като мен. Кой ще им уговаря прекратяването на огъня?

— Аха. — Мартин потъна в замислено мълчание. Почти болезнено усещаше близостта ѝ. — Поемаш голям риск — рече накрая. — Едва ли ще ти благодарят...

— Тихо. — Тя се наведе към него. Той долови дъха и на бузата си. — Мартин, приставките, които инсталираш, са част от нелегална оръжейна система. Сигурна съм в това. Не зная точно какво в тях е незаконно, но предполагам, че става въпрос за нарушаване на причинно-следствения принцип. Ако скоро започнат маневри, ще имам възможност да проверя за какво са предназначени. Затова трябва да съм тук. И по същата причина ми е необходима помощта ти. При други обстоятелства не бих те товарила с това, но наистина ми трябва помощ — активна помощ, за да разбере какво става. Ясно ли ти е?

— Ясно ми е, ама съвсем малко — отвърна изнервено Мартин, усещаше, че пулсът му се учестява. Измъчваше го вина, че крие от нея цялата истина, Рейчъл беше последният човек, който би изложил на риск неговата мисия — и той я харесваше, изпитваше желание да сподели тревогите си с нея. Но предпазливостта и опитът повеляваха да си държи устата затворена. — Тук съм по служба. — Просто не можеше да ѝ каже за Херман. Не знаеше как ще реагира, а и

последствията можеха да са катастрофални. Риск, който не смееше да поеме.

— Искам да разбереш едно — заговори тя тихо. — На карта е заложен животът на много хора. Не само моят или твоят, или на целия кораб — става въпрос за всичко живо в радиус от трийсет светлинни години. А това са *наистина много* хора.

— Но защо смяташ, че нещо може да привлече на сцената *Е*? — попита той. Беше ужасно уморен и лесно можеше да се издаде, че знае повече. А не искаше да я излъже. „Най-добре да я оставя да говори“. Ако тя мълчеше, току-виж той се изпуснал. А това щеше да е голяма грешка.

Тя го докосна по ръката.

— Есхатонът ще се интересува по една съвсем проста причина — той е абсолютен враг на всякакви нарушения в причинността. Моля те, не се преструвай на наивен. Четох биографията ти. Зная къде си бил и какво си правил. Не си глупак и имаш ясна представа какви може да са последствията от попадането на напълно контролиран изкривяващ пространството двигател в ръцете на експерт. Според Специалната теория на относителността да се движиш със скорост, надхвърляща скоростта на светлината, е равносилно на пътуване във времето — поне от гледна точка на хипотетични наблюдатели в различни реферативни рамки. Те виждат светлината от твоето пристигане, която е по-близо до тях, много преди да видят светлината от отпътуването ти, която е пределно далече. Но тъй като ти се движиш по-бързо от светлината, събитията губят последователността си. Права ли съм? Същото е и с причинно-следствената връзка при квантовия комуникатор. Това обаче изобщо не означава, че се извършва реално пътуване във времето или че ще създадеш парадокс — да си способен да наблюдаваш развитието на събитията отстрани и да се намесваш в гледната точка на наблюдаващия винаги се е смятало за предимство от стратегите, Есхатонът не се интересува от такива тривиални неща като пътешествията във времето, но удря здраво по истинските намеси — като затворени в примка времеви пътища, които биха могли да изложат на риск неговото минало съществуване. *Е* не позволява да му играят по диагонал с офицера — назад във времето, а после напред, така че да могат да бърникат в епохата на неговото възникване. Някой се опитва да създаде мигновено средство за връзка? Няма проблем. Но

продължава, като създава логически портал, който предава изходните си данни в собственото си минало, където пък те се прехвърлят към входния портал? Това е основата на противоположностната логика и осигурява първото средство за изграждането на трансцендентен изкуствен интелект, *Пуф*, планетата е бомбардирана от орбита с гризачи-канибали или нахапана до смърт от астероиди-убийци — или кой знае какво. Както и да е, не ме интересува какво е намислила да направи Новата република на Фестивала. Искам да кажа, разбира се, че ме е грижа за съдбата на отделните хора в Новата република и може би жителите на Фестивала са много приятни, но не в това е въпросът. Вълнува ме единствено какво смятат да направят в светлинния конус на Земята. Ако то включва широкомащабно нарушаване на причинността, *Е* може да реши да почисти цялата „заразена“ зона. А ние знаем, че е заселил колонии на почти три хиляди светлинни години оттук — дори да предположим, че държи да има подръка човешки цивилизации, пак може да си позволи да помете няколкостотин планети. — Мартин си бе прехапал езика, за да сдържи желанието си да я поправи. Тя замълча. Той я изчака да продължи, но тя не проговаряше. Изглеждаше наистина потисната.

— Виждам, че си съвсем наясно с нещата. Казала ли си им за предположенията си? Или на някой друг?

— Ако го направя, колко още, според теб, ще ме търпят тук, преди да ме изхвърлят зад борда, с или без вакуум-скафандър? И без това ги тресе параноята: смятат, че на борда има шпионин, страхуват се от миноносци и саботьори по курса.

— *Шпионин?* — Той се надигна стреснато. — Те знаят, че на борда има...

— Тихо! Да, шпионин. Пратили са един глупак От Канцеларията по надзора да души. Тихо ти казах. Той е хлапе, стажант с жълто около устата. Гледай, когато си с него, да се държиш уверено. От гледна точка на ситуацията ти е позволено да разговаряш с мен, в края на краищата аз съм официален представител на твоята страна.

— Кога ще напуснем кораба? — попита напрегнато той.

— Вероятно след като пристигнем. — Тя стисна окуражаващо ръката му. — Върши си работата и гледай да не се набиваш на очи. Но каквото и да правиш, не изглеждай гузен и не признавай нищо.

Повярвай ми, Мартин, казах ти го и преди — сега и двамата сме в една лодка.

Мартин се наведе към нея. Тя също беше напрегната, усещаше го.

— Това е безумие! Тази идиотска експедиция ще погуби и двамата ни!

— Може би. — Тя отново стисна ръката му.

— Не ми се ще. Още не съм имал възможност да те опозная.

— Аз също. Това ли искаш? Наистина?

— Ами... — Той се облегна на стената. — Нямах много възможности да мисля по въпроса. Но от доста време се чувствам ужасно самотен. Още преди да се захвана с тази работа — повярвай ми. Имах нужда от... — Той затвори очи. — Дявол го взел! Така е — имах нужда да се отърва известно време от нея. За година или две, колкото да разбере кой съм в действителност. Нуждаех се от промяна... и почивка. Ако и ти си си мислела за същото, тогава ние...

— Мисля, че си страшно изморен. — Тя потрепери. — Но и аз съм изморена. Знаеш ли, Мартин, между нас има нещо общо. Новата република ни изсмуква. Натрупала съм почти две години неизползван отпуск. Когато се върнем у дома, ако искаш, ще заминем някъде...

— Страхотно — рече той. — Но точно в този момент... — И млъкна, и отмести поглед към вратата.

Настъпи смразяваща тишина.

— Няма да те изоставя — обеща му тя шепнешком. След това го прегърна за миг, пусна го и се изправи. — Прав си. Наистина не трябваше да съм тук. Имам си своя каюта и сигурно ме наблюдават.

Той взе кепето ѝ от койката и го нагласи на главата ѝ. После отвори вратата. Тя го изгледа за миг и той се поколеба дали да не я помоли да остане. Но тогава сигурно щеше да ѝ разкрие всичко. След секунда тя вече бе отвън, в коридора на спящия кораб.

— По дяволите — изруга той тихо. — Твърде е късно вече...

[1] Екстропианизъм — дефинирани от д-р Макс Мор философски принципи, базираци се на рационално мислене и практически оптимизъм, „без конкретна вяра, технология или политика“. — Б.пр. ↑

ИНЦИДЕНТЪТ ПРИ ВЪЛЧО ХРАНИЛИЩЕ

Престрелката започна с телеграма.

Заел мястото си в плътна формация от шест големи кораба, „Лорд Ванек“ се носеше към хелиопаузата — зоната, където слънчевият вятър се срещаше с абсолютния вакуум на междузвездното пространство. Вълчо хранилище се намираше на пет светлинни години по-нататък и на близо пет години в бъдещето — тъй като според плана флотът щеше да следва частично затворен времеви път, гмуркайки се дълбоко в бъдещето (като същевременно оставаше във вътрешността на светлинния конус, чийто връх се намираше при Нова Прага, в момента на първата атака), а след това, с помощта на черните кутии, прикрепени към двигателните модули, да отскочи назад в миналото. Без да престъпва буквата на Есхатовия закон — *Не нарушавай глобално причинността*, — флотът щеше да се появи в орбита около Рошардов свят малко след първоначалната атака на Фестивала, но много по-рано, отколкото ако бе направил необходимите осем скока, за да покрие разстоянието, разделящо го от колонията. По този начин корабите на Републиката щяха да заобиколят във времето всякакви сили, разположени от противника на неговия предполагаем директен маршрут — и пътьом да приберат една времева сонда, съдържаща анализи на битката, написани от бъдещи историци, които щяха да подпомогнат плановете на адмирала.

Така поне трябваше да стане на теория. Да се озоват там неочаквано рано, с огнева мощ, по-голяма от тази, която би очаквал агресорът, и с изпреварваща информация за начина на действие на противника. Какво би могло да се обърка?

Командната зала бе истински кошер, тук се бяха събрали всички офицери от „златната“, смяна — смяната, която щеше да е на дежурство в момента на извършването на първия скок, същия, който трябваше да отведе флота в бъдещето, както и дълбоко в открития космос. Течеше проверка на системите.

Капитан Мирски стоеше в дъното на залата, близо до масивната херметично затворена врата, и следеше разположените по постовете офицери — на главния екран течеше информация за всички извършвани проверки. Атмосферата бе напрегната. За първи път в историята на Новата република нейни кораби щяха да се изправят срещу високотехнологичен противник, а и никой досега — доколкото бе известно на комодор Бауер — не бе извършвал подобна тактическа маневра. От агресора можеше да се очаква всичко. Скок от пет години в бъдещето бе максимумът, на който бяха дръзнали да се решат — на теория там би трябвало да ги очаква само навигационен фар, но ако нещо се беше объркало, можеше вместо него да ги дебне врагът. Мирски си позволи едва забележима усмивка. „Още една причина да сме максимално предпазливи — рече си. — Обърка ли се нещо, няма да има втори опит“.

Военният аташе на Земята се бе самопоканила за операцията и очевидно бе докладвала на господарите си за нейната подготовка. На този етап това едва ли имаше някакво значение, но привикналият на ред и дисциплина Мирски се дразнеше от присъствието на тази „туристка“, още повече че лоялността ѝ беше под въпрос. Той се стараеше да я игнорира и се надяваше да му се удаде подходящ случай, за да я изгони.

— Първи контролен пункт след пет-нула секунди — обяви корабният механик. — Преминавам на преференциални компенсационни буфери. Начален пункт за задаване дължина на скока след шест-нула секунди. — Последваха още подробности на почти неразбираем технически жаргон, рутинен шаблон на кораба, където всеки етап се дефинираше от процедурния наръчник.

Първо оръдейно:

— Прието. Готовност за захранване на лазерния модулатор. — Огромната маса лазери — повече от няколко милиона малки клетки, разхвърляни върху корабната обшивка и способни да оперират като еднофазова установка — задейства тестовите си програми и изпрати потвърждение за готовността да изпълнява зададените команди. Корабът приближаваше точката за скок, като същевременно всмукваше енергия от намагнетизирания нестабилен вакуум отпред и я съхраняваше, ускорявайки въртенето на двигателното ядро —

микроскопичната зареждана електрически черна дупка, която се гушеше в сърцето на херметичната сфера в двигателния отсек.

Инженерно звено:

— Главният инерционен двигател задържа на минус две секунди.

Три-нула секунди до скока.

Корабът се приближаваше все повече до транзитната точка на скоростта на светлината. Нагънатото пространство отпред започна да се сплесква и да пропуска енергия към подлежащия вакуум. Другите шест огромни кораба ги следваха на петминутни интервали; Втора ескадра, състояща се от по-леки бойни съдове, вече ги бе изпреварила в скока с шест часа, въпреки че бе потеглила по-късно.

Комуникации:

— Сър, телеграма от флагманската палуба.

— Прочети я! — нареди Мирски.

— Телеграма от адмирал Курц, отворена, до всички. Начало: „Очаквано вражеско присъствие отпред. Точка. За честта на империята. Точка“. Изпратена по релативистичния канал до всички кораби. — Релативистичните канали между корабите скоро щяха да бъдат прекъснати, а предаваната по тях информация да се превърне в безсмислен набор от импулси веднага щом корабите осъществят първия скок между екипотенциални точки — квантовата верига беше крехък феномен и не можеше да оцелее при свръхсветлинни преходи.

Мирски кимна.

— Потвърдете приемането. Заместник, свържете ме с бойните станции.

Из кораба зазвучаха тревожни сигнали.

— Реферативна рамкова примка създадена — последва нов доклад. — Включвам скоковото поле. Имаме бяла кутия в група Б, повтарям, бяла кутия в Б. — Успешното създаване на реферативна рамкова примка означаваше, че е извършено прецизно засичане и картографиране на пространствено-времевите координати на тяхното местонахождение. Чрез новомонтираната система за управление на двигателя „Лорд Ванек“ беше в състояние да се върне в същата точка във времето от всяка бъдеща точка, затваряйки по този начин примката на времето.

— Скок, когато сметнете, че има пълна готовност — каза Мирски.

Нямаше премигване на светлини, нито някакво усещане за движение и почти нищо не се случи — освен краткия изблик на странни частици, инжектирани в ергосферата на квантовата черна кутия в двигателния модул на кораба. Но въпреки това, без излишен шум, звездната подредба зад стените на кораба се промени.

— Скокът извършен успешно.

Почти всички на борда въздъхнаха облекчено.

— Топографско, докладвайте за местонахождението. — Мирски не показваше никакви признаци на напрежение, въпреки че корабът току-що бе скочил с пет години в своето бъдеще и на парсек и половина в непознатото.

— Слушам, сър. Лазерният модулатор напълно зареден, сър. — Около два гигавата електрическа енергия — достатъчна, за да захрани цял голям град — бе пренасочена към лазерните клетки върху корабната обшивка. Ако имаше нещо, което „Лорд Ванек“ можеше да си позволи да пилее с широка ръка, това бе електричеството. Корабът засвети като пулсар, излъчвайки вълна от кохерентна ултравиолетова светлина, достатъчно мощна, за да изпепели всичко, намиращо се в радиус от десетки километри. Вълната се стабилизира, събра се до тесен лъч, който сканира всичко в непосредствена близост до кораба. След минута лъчът беше изключен.

Радарно:

— Няма данни за чужди тела. Пространството наоколо е чисто. — Което следваше да се очаква. Тук, на петнадесет до петдесет астрономически единици разстояние от най-близката звезда, биха могли да летят сто милиона километра във всяка посока, без да се натъкнат на предмет, по-голям от снежна топка. Мощният УВ-импулс на лидера^[1] щеше да се разпространява няколко минути, преди да се превърне в едва доловима следа от присъствието на кораба в пространството.

— Добре. Двигателно, пълен напред. Ускорение едно g , при скорост десет километра в секунда. — Мирски изчака, докато рулевият приключи с разпоредената маневра. Десет километра в секунда не беше кой знае каква скорост, но достатъчна, за да отдалечи „Лорд Ванек“ от точката на поява в пространството, без той да излъчва голямо количество „шум“ от двигателя, и същевременно да остави място за движещите се зад него кораби. Лидарен импулс напред

нищото можеше да означава само появата на боен кораб и щеше да е ужасно нездравословно да се навъртат дълго около тази точка. В Оортовия облак^[2] на една индустриализирана система дори снежните топки можеха да причиняват сериозни щети.

— Сигнал на девет-две-шест-четири! — извикаха от Второ радарно. — Разстояние четири-точка-девет-хиляди километра, азимут седем-пет на три-три-две. Множество горещи гама-кванти до едно-точка-четири Мегаелектронволта — пекат се на антиматерия!

— Ускорение? — попита Мирски.

— Засичам... едно-точка-три потвърдено. Без промяна. Ох, момент...

— Комюнике от „Камчатка“, сър.

— Прочетете го.

— Чета дословно: „Масивен вражески ракетен обстрел. Точка. Положението сериозно. Точка. Къде са подкрепленията. Точка. До всички — моля отговорете. Край“.

Мирски се ококори. *Вражески кораби? Толкова скоро?* Вълчо хранилище беше буквално на прага на Новата република — рудодобивна система, притежавана и експлоатирана от богатия тежкоиндустриален „Септагон Централ“. Какво, за Бога, правеха там, как позволяваха на чужди бойни кораби...

— Втори сигнал на девет-шест-четири — докладваха от Първо радарно. — Идентична емисионна картина. Изглежда, сме разбутали гнездо на оси!

— Почакайте! — изграчи Мирски и разтърси глава, изненадан от новините. — Почакайте, дявол ви взел! Искам да видя какво става там. Свързочно, при никакви обстоятелства не отговаряйте на сигналите от „Камчатка“ или на който и да било, движещ се пред нас — докато не получите разрешение от мен. Ако там има вражески кораби, няма никакъв начин да разберем дали сигналите ни няма да бъдат прехванати.

— Слушам, сър. Сигнално мълчание на всички наблюдавани обекти.

— Тъй... — Той се наведе и надзърна в екрана пред себе си. — Ако това е клопка...

На главния екран светнаха следи от гама-лъчи, миниатюрни надписи указваха позицията им и вектора на движение спрямо

системата пред тях. Ускорение 1,3 *g* не беше нещо особено, но напълно достатъчно, за да пробуди студени тръпки по гърба на Мирски — то говореше недвусмислено за мощни двигатели с термоядрено, антиматерийно или грави-квантово задвижване, далече надхвърлящи анемичните йонни двигатели на роботизираните миньорски влекачи. Възможностите бяха няколко: субсветлинни релативистични бомбардировачи, ракетни крайцери, вътресистемни прехващачи, все от тоя род. „Лорд Ванек“ трябваше да прелети съвсем близо до тях, за да се приближи до следващата скокова зона. При най-голямото си приближение щеше да се носи със скорост от 1000 километра в секунда — скорост, при която бе достатъчно нещо съвсем дребно, песъчинка дори, за да разруши кораба напълно. Ако това наистина бе засада, вероятно целта ѝ бе да спре цялата тактическа група.

— Радарно — почна той, — дайте ми втори лидарен импулс, след три-нула секунди. След това планирайте пресечен курс на неизвестните обекти, с най-голямо приближение от един-, нула хиляди километра, ускорение едно-нула *g* и залп от две СЕР-20 на едно-нула-нула хиляди километра.

— Слушам, капитане.

— Ракетите заредени, задръжка при изстрелването от минус една-нула секунди — докладва от Първо оръдейно капитан трети ранг Хелсингус.

Искам хубаво да ни зърнат, преди да ги ударим — заяви капитанът. — Приближете се. Всички готови. — Иля Муромец го погледна крадешком, забеляза, че капитанът го гледа, и кимна.

— Гама-изблик! — извикаха от Второ радарно. — Сигнал на едно-четири-седем-едно. Разстояние един-един-точка-два милиона километра, посока седем-пет на три-три-две. Прилича на обстрел, сър!

— Разбрано. — Мирски сплете пръсти и Муромец потрепери, когато капитанът започна да пука с кокалчетата си. — Бързай и чакай. Рулеви — какво става с курса за атака?

— Подготвяме го в момента, сър.

— Преден лидар. Изглежда, се озовахме в разгара на боя. А те вече знаят, че сме тук. Да видим как изглеждат.

Свързочно:

— Сър, ново съобщение от „Камчатка“. И съобщение от „Аврора“.

— Прочети ги.

Мирски кимна към свързочната станция и дежурният старшина започна да чете съобщението, разпечатано върху хартия, която се точеше от медната уста на кучешка глава.

— От борда на „Камчатка“, чета: „Нападнат от вражески ракетни катери. Точка. Отвърщам на огъня. Точка. Вражески кораби ни осветяват с маркиращ радар. Точка. Положението отчаяно. Точка. Къде сте. Край“. „Аврора“ пише: „Нямам контакт с противника. Точка. «Камчатка» встрани от курса. Точка. Подготвям корекция на посоката. Точка. За какво е тази престрелка. Край“.

— Ох, да се... — изруга Муромец.

— Наистина. — Мирски кимна с привидно спокойствие. — Въпросът е кой стреля? Тактическо планиране — докладвайте за обстановката.

— Целта е засечена, сър. Разстоянието слезе до четири-точка-осем хиляди километра, скоростта надхвърля едно-нула-нула километра в секунда. Влизаме в бой след две-точка-четири килосекунди.

Мирски погледна екрана.

— Имаме... три-нула-нула секунди резерв. Това трябва да е достатъчно. Ще можем да огледаме най-близкия противник, без да му дадем възможност да изстреля ракетите си срещу нас. Всички готови ли са? Оръдейно: искам реалновремево засичане на корабите. Да видим как ще се справят. Радар: можете ли да сондирате целта със спектроскоп?

— При три хиляди километра в секунда от хиляда километра разстояние? Сър, ще се опитаме, но ще ни е нужен солиден фар, който да ги освети.

— Ще ви осигурим. — Муромец се ухили широко. — Оръдейно: измерете тези корабчета и намерете някое с размери един-нула килотона, преди да гърмите по него. Стандартни МИ-З^[3] глави?

— Слушам, сър.

— Зареждайте.

Подпряна на стената, в дъното на мостика, Рейчъл се опитваше да сдържи реакцията си. Беше добре запозната с ефекта от употребата на америциевата бомба — ядрено оръжие, изработено от изотоп с плътност, надхвърляща тази на плутония и по-висока стабилност от

калифорния. Нищо по-различно от добрите стари термоядрени бомби, натъпкани с мощен експлозивен заряд и фасети ситно натрошени медни игли — шрапнел, който във вакуумна среда щеше да се разпръсне във всички посоки със скоростта на светлината.

Следващите трийсет минути изминаха в напрегната тишина, нарушавана единствено от лаконичните доклади на Първо и Второ радарно. Но нямаше повече цели, които да изскочат ненадейно от космическия мрак, а и да имаше, те бяха достатъчно далеч, за да бъдат засечени от интензивните сигнали на радара и лидара. Същевременно пасивни сензори засякоха две ядрени детонации в диапазон от половин светлинен час — някой определено извършваше обстрел. А от пространството отвъд тях долетяха сигналите на шест бойни кораба, изникнали наред вакуума след скок — продължаваха да се носят с огромна скорост, като опипваха космоса с лидерите си.

— Изстрелване след шест-нула секунди — обяви Хелсингус. — На установката заредени две СЕР-20.

— Стрелба по график — нареди Мирски и втренчи поглед в екрана. Зелената стрелка, показваща вектора на движение на „Лорд Ванек“, бе нараснала и придобила виолетов оттенък, изобразяващ релативистичните отклонения: корабът вече приближаваше половин процент от скоростта на светлината — опасно висока скорост. Още малко и нямаше да е в състояние да проследява ефективно целите, по-лошо, нямаше да може да променя рязко посоката си или да осъществи безопасен скок.

— Три-нула секунди. Зареждам. Всички показатели в зелено, сър.

— Засичаме излъчване от целта — обади се от Второ радарно. — Множество сигнали... прилича на заглушаване, сър!

— Осветете целта с лазерните емулятори — реагира мигновено Мирски. — Оръдейно, премини на пасивно засичане.

— Слушам, сър. — При пасивно засичане на целта ракетите я избираха след осветяването ѝ от лазерните батареи на „Лорд Ванек“ и се ориентираха по отражението ѝ.

— Целта продължава леко да ускорява — отвърнаха от Първо радарно. — Прилича на ракетен катер.

— Една-нула секунди. Ракетната установка задействана.

— Огън при пълна готовност — нареди капитанът.

— Слушам, сър. Осем секунди. Актуализирана навигационна картина. Инерционните платформи в пусков режим. Ракетите заредени, бойни глави... готови за действие. Пет секунди. Изстрелване на първа... изстреляна. — Палубата едва доловимо се разтърси: тежащата десет тона ракета се понесе по дължината на кораба в хватката на спиралното оръдие и се изстреля пред кораба със скорост, надхвърляща километър в секунда. — Лидарно прихващане. Потвърдено запалване на двигателя на първа. Втора заредена... пълна готовност... изстрелване. Запалване на двигателя.

— Готово — обади се Иля.

На екрана се появиха две червени стрелки, сочещи движението на ракетите. В действителност ракетите не разполагаха със собствени двигатели — нито един инженер със здрав разсъдък не би посмял да монтира квантова черна дупка и нейния двигателен механизъм в роботизирана самоубийствена машина. Вместо това лазерните емулатори на кораба окъпваха ракетите в море от енергия, като свръхнагорещяваха реактивната им маса, докато те не полетят със скорост, по-голяма от тази на кораба. Заради ограничения обseg на действие, ракетите се смятаха за остаряло оръжие и единственото им предназначение бе да изведат носеното от тях термоядрено устройство на точния курс на пресичане — подобно на междуконтиненталните балистични ракети от далечния двайсети век. Носителите им щяха да изгорят след трийсетина секунди, но по това време бойните глави щяха да скъсат дистанцията между проектирания курс на „Лорд Ванек“ и вражеския кораб. Малко след като кръстосвачът навлезеше в опасната зона, ракетите му щяха да са в непосредствена близост до целта и да нанесат смъртоносния си удар.

— Първо радарно. Къде са? — попита Мирски.

— Проследявам... — докладва офицерът. — Поддържат същия курс и вектор. Излъчват много смущения.

— Първа, главни двигатели изключени до една-нула секунди — обади се Хелсингус. — Опитват се да заглушат сигнала, сър. Но няма да стане — добави той с нескрито задоволство, сякаш фактът, че неизвестният противник полага отчаяни усилия да се защити, оправдаваше още повече наказателната акция. Понякога дори опитни офицери преглъщаха с труд първоначалния миг на термоядреното клане.

Напрегнат и дрезгав глас от Второ свързочно:

— Сър, смущенията преустановени! Получавам радиофаров сигнал за помощ. Два... не, три сигнала! Повтарям, три сигнала за помощ. Изглежда, сякаш са напуснали корабите, преди да бъдат уцелени.

— Твърде късно — рече Хелсингус. — Ще ги ударим след две-нула секунди. Ще са в обсега на поражение.

Рейчъл потрепери. Изведнъж в главата ѝ започна да се оформя ужасяващо предположение.

Мирски отново изпука пръсти.

— Оръдейно. Заредете програмата за избягващ маньовър при максимално приближение едно-нула секунди, ако все още сме тук.

— Слушам, сър — отвърна отсечено Хелсингус. — Поддръжка на лазерните емулятори?

— Всичко, което е необходимо. — Мирски размаха величествено ръка. — Ако все още сме тук, за да се наслаждаваме на фойерверките.

Хелсингус започна да щрака с копчетата като обезумял. На екрана двете ракети подминаха точките за изключване на двигателите и продължиха по балистична крива. Подобно на злокобни синкави пръсти към тях се протягаха траекториите на вражеските ракети.

— Капитане — тихо се обади Рейчъл.

— ... една-нула секунди. Продължават да излъчват смущения, сър, но ракетите летят по курса.

— Ами ако „Камчатка“ греши? Ако това са цивилни, миньорски кораби?

Капитан Мирски не ѝ обърна внимание.

— Пет секунди! Първа готова за представление — обхват един-нула километра. Има потвърждение за електромагнитни импулси. Има сензорно засичане. Спускане на оптичните завеси — бум. Сър, докладвам за детонацията на първа. Бум. Сър, втора избухна.

— Радар. Какво виждате? — попита Мирски.

— Изчакваме да се изчисти мъглата. Сензорите активизирани, сър. Вражеските ракети продължават да се приближават. Метеорните останки смущават радарната дейност. Преминавам на лидар. Спектроскопът задействан, потвърждава взрив на обект алфа. Спектроскопичен анализ — кислород, азот, въглеродни емисии от корпуса. Мисля, че ги ударихме, сър.

— Ударили сме ги... — Мирски млъкна и се обърна към Рейчъл.
— Какво искахте да кажете?

— Питам — ако това са цивилни? Разполагаме само със съобщението на „Камчатка“, че са подложени на атака, и никакви преки доказателства освен взривовете на бомбите — които биха могли да са от „Камчатка“.

— Глупости! — изсумтя Мирски. — Никой от корабите ни не може да допусне подобна грешка!

— Ами ако никой не е стрелял по нас? В последното съобщение преди скока ни предупреждаваха за вражески ракетни катери. Каква е вероятността „Камчатка“ да се е натъкнал на миньорски кораб, да го е взел, в уплахата си, за вражески и да е открил безпорядъчна стрелба по всичко, което се движи? И сега да виждаме на екрана тъкмо това.

Мъртвешка тишина. Всички бяха втренчили гневни погледи в Рейчъл — никой не можеше да разговаря по този начин с капитана! И изведнъж зад нея се чу глас:

— Сър, радарът засича отломъци от взривения кораб. Целта се разпада. Тъъ... капитане, разрешете да доложя. Получихме сигнал за помощ. Цивилни...

„Лорд Ванек“ се носеше твърде бързо, за да може да забави навреме, а и като флагмански кораб и водещ на оперативната група, дългът не му позволяваше да го направи. Ето защо подадох сигнал на един от следващите ги разрушители да се отклони от курса и да прибере оцелелите от ужасяващата атака.

Цялостната картина, сглобена след цели осем часа, бе крайно неприятна. „Ракетносите“ в действителност се оказаха влекачи от рафинерията, прикачени към мигриращите роботизирани фабрики, които траулираха астероидните тела в Куйперовия пояс^[4], извличайки от ледените топки хелий 3. Внезапната промяна в скоростта им имаше съвсем простичко обяснение: бяха изпаднали в паника, сетне се бяха освободили от товара си, за да могат да напуснат района с максимална бързина. Една от далечните експлозии беше от „Камчатка“, която едва не бе ударила „вражески кораб“ — в случая крайцера „Индия“. (За щастие само леки поражения по обшивката и няколко евакуирани

отсека. За нещастие, в един от отсеците бил корабният свещеник — и отпътувал на скоропостижна среща със създателя си.)

— Така им се пада, задето ни се изпречиха на пътя, дявол ги взел — бе първият коментар на адмирал Курц, след като комодор Бауер му съобщи вестта лично. — Какво си въобразяват? — И почти се изправи, забравил за „стъклените“ си крака. — Тъпаци с тъпаци!

— Сър, опасявам се, че имаме проблем — намеси се Бауер, докато Робард се опитваше да върне господаря си в креслото. — Тази система принадлежи на „Септагон“. Преди половин час получихме съобщение, че в района се е появил техен боен кораб, който се движи на пресечен курс.

Адмиралът изсумтя презрително.

— Какво може да направи *един* кораб?

Рейчъл, която си бе осигурила място на срещата с адмирала под предлог, че е неутрален наблюдател и че е неин дълг да действа като посредник в подобни ситуации, наблюдаваше пелтеченето на Бауер с нескрит интерес. „Възможно ли е наистина да е толкова глупав?“ — зачуди се тя и погледна адмирала, който въртеше глава като плешив папагал.

— Сър, корабът, който ни подава сигнали, според последните ни сведения е флотски щурмоносец от клас „Аполо“, От радарното съобщиха за допълнителни сигнали, указващи, че го следва цяла бойна група. Вярно, че числено ги превъзхождаме, но...

Рейчъл се покашля и каза:

— Те ще ви изядат за закуска.

Бауер рязко извъртя глава към нея.

— Какво казахте?

Тя почука с пръст по разтворения на масата пред нея персонален асистент.

— Според анализите от разузнаването на ООН политиката на „Септагон“ да строи щурмоносци вместо стандартните лазерно-ракетни платформи, приети на въоръжение във вашия флот, им осигурява значително преимущество при необходимост да получат доминиращ контрол в пределите на цяла система. Казано опростено, макар да не им достига огнева мощ на къса дистанция, те са в състояние да изстрелят цял рояк прехващачи, които да ви нанасят удари извън вашия максимален огневи обseg. Не им липсва подготовка

или опит, доколкото си спомням от същия доклад, и може съвсем определено да се каже, че дори само този кораб надхвърля по маса *целия* ваш флот. Не бих искала да си мислите, че ви подценявам спрямо Септагоновия флот, но ако възнамерявате да се биете с тях, ще бъдете ли така добри да ме предупредите предварително? В такъв случай ще имам възможността да се метна още в първата спасителна капсула.

— Какво пък, мисля, че не бива да се съмняваме в оценките на ООН по отношение огневата мощ на различни флотове, нали, колеги? — обърна се Бауер към заместниците си.

— В никакъв случай, сър. Полковникът е съвършено права — отвърна един млад лейтенант, като избегна погледа на Рейчъл. Е, тя вече бе свикнала да я игнорират.

— Проклети да са всички свръхмодерни изобретения! — мърмореше свадливо Курц. — Гадните технофили пак намериха начин да ни затъкнат прът в колелата! — И продължи по-високо: — Трябва да продължаваме с плана!

— Без съмнение — кимна умно комодор Бауер. — Според мен трябва да продължим сближаването със следващия пункт и да оставим дипломатическите подробности да си ги урежда посолството. Като стана дума за това — лейтенант Косов, какви са последните сведения? Получихме ли допълнителна информация за този Фестивал — що се отнася до бойните им възможности и мотиви за действие? Въобще — какво ново по въпроса?

— Тъъ... — Лейтенант Косов смъкна с нервен жест пенснето си и започна да го бърше. — Ами... трябва да призная, че и тук имаме проблеми. Капсулата на Адмиралтейството, изглежда, не е пристигнала. Трябваше да засечем сигнала на флотски радиофар, но въпреки че изминахме почти четвърт от предварително определения курс, все още няма никакъв знак. Или са закъснели... или въобще не са я изпращали.

— Този орбитален радиофар... — Рейчъл пристъпи напред. — Това стандартен насочващ фар ли е? С дипломатически пакет, съдържащ всичко, което Републиканското разузнаване е успяло да научи за Фестивала в продължение на пет години след нашия скок?

Косов хвърли тревожен поглед на комодора, който му кимна.

— Да, полковник. Защо питате?

— Ами щом го няма, има три възможни обяснения. Първото е, че е бил там, но че някой го е прибрал или повредил...

— Вероломните септагонци! — Робард побърза да се наведе над господаря си, после вдигна извинително рамене.

— Точно така, адмирале. Втората възможност, както щях да спомена, е, че въобще не е бил залаган там — поради грешка, невъзможност да се събере информация за противника или защото просто са ни забравили.

Изказването ѝ бе прекъснато от шумното хъркане на Курц. Всички погледи се извърнаха към адмирала. Робард видимо се напрегна.

— В последно време адмиралът страда от постоянни болки в краката и дозата на лекарствата му бе увеличена значително — опита се да обясни той. — Възможно е да спи часове и...

— В такъв случай... — Бауер разпери ръце. — Най-добре ще е да откарате Негово превъзходителство в покоите му. Аз ще продължа съвещанието и ще изготвя доклад, за да го запозная с нашите решения, когато се почувства по-добре. Освен ако някой не държи да се обърне лично към него? — Никой не посмя да отговори. — Добре. Пет минути почивка.

Робард и помощникът му изтикаха креслото на адмирала от стаята. Всички се изправиха и отдадоха чест, докато возеха похъркващия старец покрай тях. Рейчъл се стараше да запази равнодушно изражение, за да скрие съжалението и гнева, които я изпълваха. „Той е толкова млад, че би могъл да ми е внук. Как могат да постъпват така със себе си?“

След краткото прекъсване Бауер зае председателското място и почука с пръст по масата.

— Съвещанието продължава. Има думата военният аташе от Земята. Докъде бяхте стигнали?

— До третата възможност, която е, че Новата република вече не съществува — заяви тя дръзко. След това продължи, като игнорира възклицанията от всички страни. — Изправени сте срещу противник, за чиито възможности не знаете практически нищо. Страхувам се, че ще трябва да призная същото и по отношение на ООН. Както вече отбелязах, има три възможни причини Новата република да не може да се свърже с вас и нейният пълен разгром за изминалия, макар и кратък

период, съвсем не бива да се изключва. В момента се намираме в началната фаза на затворена времева примка, която скоро ще напусне хронологичната линия на тази вселена, за да ви прехвърли във вашето минало — и абсолютно непосредствено бъдеще на Новата република, — където се надявате да заварите агресора неподготвен. Това обаче може да доведе до някои непредвидени усложнения. Първо, хронологическият порядък, който ще заварим в примката на времето, може да няма нищо общо с евентуалния изход, към който сме се насочили. Второ... — Тя сви рамене. — Ако се бяхте посъветвали с мен преди началото на тази операция, щях да се опитам да ви разубеда в нейния смисъл. Въпреки че технически погледнато няма нарушение на Деветнайсета клауза, предприятият от вас ход е достатъчно близо до онзи тип дейности, които в миналото са предизвиквали реакцията на Есхатона. *Е* никак не обича пътешествията във времето, най-вероятно защото се опасява, че ако стигнат твърде далеч, могат да повлияят на собственото му възникване. Ето защо се опасявам, че това, срещу което се изправяте, не е само Фестивалът, а някаква по-висша сила.

— Благодаря, полковник. — Бауер кимна любезно, но на лицето му бе изписано неодобрение. — Уверен съм, че поне на този етап трябва да отхвърлим подобна възможност. Ако Есхатонът реши да се намеси, никой няма да може да направи нищо, затова смятам да продължим, като се основаваме на предположението, че няма да го направи. В такъв случай единственият ни противник остава Фестивалът. Косов. Какво научихме за него, преди да потеглим?

— Ами... хъм... трябва да призная, че... — Косов се огледа изплашено, прелисти страниците на бележника си и въздъхна. — Та за Фестивала. Да...

— Зная как се нарича, лейтенант — прекъсна го ядосано Бауер. — Какво представлява и какво иска?

— Никой не знае. — Косов най-сетне намери сили да срещне погледа на началника си, но изглеждаше като завързано на релсите на приближаващ се експрес зайче.

— Тъй значи. — Бауер втренчи хищен поглед в Рейчъл и попита язвително: — А какво би могла да ни съобщи по въпроса многоуважаемата представителка на земното правителство?

Рейчъл само поклати глава. Даваше си сметка, че познанията ѝ за Фестивала не са кой знае колко по-обширни от тези на присъстващите.

Настъпи продължителна тишина.

— Е? — подкани я Бауер.

Рейчъл въздъхна.

— Информацията ни е съвсем оскъдна. Изглежда, досега нито един земен представител не е влизал в контакт с агенцията, определяща се като „Фестивалът“ — информацията, с която разполагаме, идва от втора ръка и не може да бъде потвърдена. Нито, честно казано, звучи като нещо, на което да може да повярваме. Вероятно споменатият Фестивал не е нито правителство, нито агенция в смисъла, по който разбираме тези понятия. Нещо повече, не е изключено той въобще да не принадлежи към човешкия род. Всичко, което ни е известно, е, че нещо, подвизаващо се с подобно прозвище, се появява в далечни заселени системи — никога на по-близо от хиляда светлинни години от Земята, с изключение на последния случай — и онова, което следва, по данни на участниците в него, неизменно се описва като „празненство“. Всичко... замира. За периода на своето пребиваване Фестивалът изцяло обсебва ежедневието на завзетата система. — Тя погледна Бауер в очите. — Това ли искахте да чуете?

Той поклати глава с видимо недоволство.

— Не точно. Интересувах се възможностите му.

Рейчъл сви рамене.

— Нищо не знаем за тях. Както вече ви казах, никой не го е виждал отблизо.

Бауер свъси вежди.

— Значи и на вас ви е за пръв път, така ли? Което ни води до следващия етап. Актуализация на навигационен план „Делта“...

След няколко часа, изтегната по корем на койката в каютата си, Рейчъл се опитваше да прогони целия свят от мислите си. Не беше лесно — твърде голяма част от същия този свят я бе преследвала през изминалите години — и бе настоявала да й обръща повече внимание.

Ако не друго, поне все още бе жива. Даваше си сметка, че би трябвало да изпитва облекчение дори само от този факт, но това, на което бе станала свидетел по време на съвещанието, я бе потиснало повече, отколкото бе готова да признае. Адмиралът бе сенилният

вакуум в сърцето на това безумно начинание. Разузнавателният отдел искаше да си върши работата, но го игнорираха напълно — и служителите му бяха с вързани ръце. Рейчъл положи неимоверни усилия да обясни на всички присъстващи как действат напредналите цивилизации и продължи да говори, докато не я заболя устата, ала не пожелаха да я разберат! Кимаха ѝ вежливо, защото беше дама — макар и прекалено предизвикателна, но нали беше *дипломат* — и веднага забравяха или игнорираха съветите ѝ.

Не можеш да се съпротивляваш на *инфоатака* с ракети и лазери, също както не можеш да нападаш локомотив с копия и каменни брадви. Не можеш да отбиваш репродуктивен щурм, като го заливаш с енергия и материя, защото машината просто ще ги засмуче и ще ги превърне в гориво. Те кимаха одобрително и продължаваха да обсъждат предимствата на активните контрамерки, сравнени с пасивните наблюдателни системи. Така и не можаха да разберат какво им казва, сякаш самата мисъл за съществуването на нещо като Фестивала или дори на управлявана от „Септагон“ система заемаше някакво сляпо петно в мозъците им. Можеха да приемат жена с панталони, дори с полковнишка униформа, много по-лесно, отколкото да преглътнат идеята за технологична сингуларност.

Кой знае защо, Рейчъл си спомни един семинар, в който бе участвала преди много години на Земята. Едноседмична среща на експерти от различни специалности: херменевтични инженери, умопомрачени от виждане в мистериозните дебри на Сингуларността, демографи, които все още се мъчеха да разгадаят скритата логика в разселването на колонии, неколцина мълчаливи висши военни и консултанти по търговско разузнаване, обсебени от дълговременни предпазни застрахователни клаузи срещу евентуалното завръщане на Есхатона. И като подправка на тази странна смесица, шумна котерия съветници по отбраната и дипломати от ООН. Организатор на семинара беше, разбира се, ООН, която, като единствения съхранен остров на стабилност сред море от спорадична добронамереност, можеше да си позволи да спонсорира подобно глобално събитие.

По време на семинара тя бе присъствала на среща-коктейл, устроена на тераса от бял бетон, изпъкнала от фасадата на огромния хотел в Женева — настоящото средище на ООН. По това време вече носеше униформа — работеше като ревизор в Комисията по атомно

разоръжаване. Черен костюм, бели ръкавици, непроницаеми очила, озаряващи ретината ѝ с последни новини и данни от радиационния фон. Възбудена след погълнатия коктейл от алкохолни антагонисти, тя посръбваше от запотената чаша джин и разговаряше с един вежлив белгийски космолог. Взаимната неспособност да се разбират, обагрена от надвиснали мрачни предчувствия, превръщаше разговора им в причудлива среща по пинг-понг. „Има много, което не разбираме, по отношение на Есхатона — настояваше космологът. — Особено що се отнася до взаимоотношенията му с раждането на вселената. Големият взрив“. — И вдигна многозначително вежди.

„Големият взрив? Това не беше ли една извънпланова свръхкритична увеселителна атракция с ужасяващи последствия?“ — опита се тя да настрои разговора на хумористична вълна.

„Не бих казал. В онези дни не е имало туристически атракции — говоря за зората на пространство-времето, преди ерата на разширяване и първоначалната поява на маса и енергия, около една милиардна от една милиардна от милионна част от една секунда живот на вселената“.

„Но Есхатонът едва ли може да бъде винен за подобно нещо. Той е съвременен феномен, нали?“

„Може да не е виновен — повдигна рамене белгийският космолог. — Но не е изключено обстоятелствата, при които е възникнала вселената, да са създали необходимите условия за неговото съществуване или за нещо свързано, дори надхвърлящо Есхатона. Съществува цяло космогонично течение, събрано около слабия антропоморфен принцип, че вселената е такава, каквато е, защото ако е различна, ние няма да съществуваме, за да можем да я наблюдаваме. Има, разбира се, и една не толкова популярна школа, базираща се на силния антропоморфен принцип, според която пък вселената съществува, за да даде живот на определен тип разуми. Не вярвам, че ще успеем да разберем Есхатона, докато не разберем защо съществува вселената“.

Тя му отвърна с озъбена усмивка и позволи на един пруски дипломат да я спаси от досадния разговор, като прояви престорен интерес към предложението му да ѝ разкаже подробности за падането на Варшава по време на последните размирици в прибалтийския район. Около година по-късно вежливият космолог бе убит от

алжирски религиозни фундаменталисти, сметнали, че възгледите му за вселената са богохулство срещу постулатите на пророка Юсуф Смит, изписани върху две златни плочки. Но всичко това, разбира се, бе съвсем типично за Европа, обезлюдена и жертва на напирания от изток ислямски свят.

Междувременно тя също бе претърпяла промени. Беше прекарала няколко десетилетия — по-голямата част от втория си живот в началото на двайсет и втори век — в борба със злочестините от неконтролираното използване на ядрена енергия. Започнала като фанатизирана активистка с наклонности да се приковава с белезници към железни врати и изпълнена с наивната младежка увереност, че не може да ѝ се случи нищо лошо, по-късно тя бе стигнала до извода, че е по-добре да продължи борбата, облечена в „умен“ костюм, охранявана от наемници и размахваща над главите на жертвите си заплахата да им бъде орязана застрахователната премия. Все още чепата и пряма, но вече не тъй неумолима дисидентка, тя се бе понаучила как да използва системата за лични цели. Ламята, изглежда, бе изгубила част от главите си, защото взривовите бяха намалели до няколко на година, когато Бертил я бе повикал в Женева, за да ѝ предложи нова работа. Едва тогава тя съжали, че не бе обърнала повече внимание на думите на вежливия космолог — новоизлюпените алжирски светци бяха проявили усърдно старание в премахването на Типлеритската ерес — но беше твърде късно, а и трябваше да навакса час по-скоро с познанията си в историческата хронология и бъдещето развитие на военното дело.

Така и не бе усетила кога, но идеалистът в главата ѝ се бе срещнал с прагматика и последният бе спечелил битката. Може би семената на тази победа бяха посети още по времето на първия ѝ брак. Може би бе станало по-късно, когато я застреляха в гърба и трябваше да прекара половин година във възстановителния център в Калкута. Тя също бе дала своя дял в стрелбата и бе унищожила доста клетки на фанатизирани защитници на атомната енергия — били те независими бойци от Централна Азия, наемници със струпани в подземията бомбени запаси и дори, в един незабравим случай, радикалисти от движението срещу абортите, готови на всякакви средства, за да защитят неродените деца. Идеализмът не можеше да съществува редом с толкова много други идеали, предадени в процеса на тяхното

осъществяване тъкмо от средствата, които бяха избрали. Беше вървяла по улиците на Манчестър само три дни след бунтовете в централната част и преди дъждът да отмие от асфалта сгурията от овъглената плът и кости. Беше станала циник и само една рязка, неочаквана промяна във възгледите ѝ за човечеството би могла да ѝ помогне да възвърне чувството си за собствено достойнство.

А ето сега — Новата република. Вмирисано тресавище, според чистосърдечното ѝ мнение, с крещяща нужда да бъде преустроено с всякакви възможни средства, преди да започне да замърсява и по-малко просветените си съседи, най-вече Малакия и Турку. Но дори туземците бяха хора — и въпреки че си позволяваха опасна игра с оръжия за масово разрушение, въпреки че очевидно не разбираха стаените в тях сили, те заслужаваха нещо по-добро от злоещия замах на пробудения и разгневен Есхатон. Заслужаваха нещо по-добро, отколкото да си блъскат главите в нещо, което не разбират, като Фестивала, каквото и да представляваше всъщност. Ако поне малко го разбираха, щяха по-скоро да потърсят начин да намерят с него общ език, отколкото да му се съпротивляват — стига това да беше възможно. Защото най-тревожната тайна сред оскъдните познания на ООН за Фестивала, единствената, която не посмя да сподели с Бауер, бе, че антитехнологичните колонии, влезли в контакт с него, изчезваха — след отпътуването на Фестивала оставаше пълна разруха. Рейчъл нито знаеше каква може да е причината за това, нито смееше да гадае за нея.

Нищо не съсредоточава така ума на един човек, като увереността, че му предстои да се прости с живота само след четири седмици — освен ако не е придружена от мисълта, че тъкмо той е саботирал кораба, на чийто борд се намира, и следователно ще сподели злоещата участ на всички останали. Защото, макар до екзекуцията да оставаше известно време, шансовете за нейната отмяна бяха нищожни.

Мартин Спрингфийлд седеше в полупразната каюткомпания, стиснал чаша с чай и втренчил невиждащ поглед в тавана. В помещението цареше мореплавателска атмосфера — стените бяха облицовани с масивни дъбови дъски, дървеният под бе полиран до блясък. Посребрен лъщящ самовар пуфтеше жизнерадостно върху

почернелия от употреба скрин под голяма, обрамчена в златиста рамка маслена картина, изобразяваща съименника на кораба лорд Ванек — предвождаше кавалерийската атака при потушаването на Бунта на роботите преди 160 години и унищожаваше надеждите на онези граждани, които бяха дръзнали да мечтаят за живот без изнурителен труд в угода на аристокрацията. Мартин потрепери едва забележимо, опитваше се да прокуди собствените си демони.

„Моя грешка беше — помисли си той. — Никой друг не е виновен“.

Сръбна от чашата и усети сладникавия дъх на рома. Устните му изтръпнаха. „Глупак“ — рече си. Но беше твърде късно да поправи стореното. Твърде късно да признае, дори на Рейчъл, да се опита да я извади от този капан. Трябваше да ѝ каже още в самото начало, преди да се беше качила на борда. И по такъв начин да я спаси от отмъщението на Есхатона. Сега дори да разкажеше всичко, включително за приставката в системата за управление, само щеше да ускори еднопосочния път към стола на смъртта. Въпреки че осъзнаваше смисъла на извършената диверсия и смяташе, че тя няма да е директната причина за смъртта на всички...

Мартин потрепери, пресуши на един дъх чашата и я остави на масата. Наведе се напред, сякаш притиснат от тежестта на гузната си съвест. „Поне зная, че направих това, което трябваше да се направи — опита се да се утеши. — Никой от нас няма да се завърне у дома, но поне домовете ни ще са там даже след като вече ни няма“. Включително и апартаментът на Рейчъл, който така и не бе успял да посети. Той смръщи вежди. Не изпитваше никакво съжаление за съдбата, която бе отредил на флота, но мисълта за Рейчъл не му бе позволила да мигне през цялата нощ.

Преди час тревожният вой на сирените бе призовал всички по бойните им постове. Нещо, свързано със Септагонов щурмоносец и бойната му група, изникнали като гъмжило раздразнени стършели в отговор на фиаското с миньорския влекач. За Мартин това вече нямаше значение. Някъде в контролната система на двигателя неумолимо изоставаше във времето един атомен часовник, подхранван от невидимата извивка от пространство-време на ядрото. Грешката, която допускаше, бе съвсем микроскопична, разбира се, но нарушаването на причинността щеше да я раздуе до необходимите размери, когато

флотът поемеше обратния си път през пространство-времето. Беше ги направил съзнателно, с цел да избегне катастрофални и безвъзвратни последици. Командващите флота на Новата република може да си мислеха, че затворената времева примка наистина е само хитра тактическа маневра, но в действителност тя бе острият край на длетото — на длетото, което, както бе казал Херман, трябваше да бъде задържано. Мартин вече бе сключил своята сделка с много по-мрачни и черни сили от онези, които представляваше Рейчъл. От негова гледна точка, Постоянният комитет на ООН за Многостранно междузвездно разоръжаване само имитираше действията на настоящия му началник, но в далеч по-скромни мащаби — също с надеждата да избегне последици.

„Сбогом, Белинда — прощаваше се мислено той със сестра си. — Сбогом, Лондон“. Прахът на времето щеше да погълне метрополиса, да превърне кулите му в купчина пепел. „Здравей, Херман“ — към равномерното тиктакане на часовника от стената. Като флагман на флотата, „Лорд Ванек“ подаваше часови сигнал до всички останали кораби. И не само това, той осигуряваше инерционна реферативна рамка, ориентирана по пространствено-времените координати на техния първи скок. Като бе забавил съвсем леко часовника, Мартин бе направил така, че обратният ход на времето да бъде почти незабележимо нарушен.

Флотът щеше да се премести далеч напред в светлинния конус — на близо четири хиляди години в бъдещето — и да се върне обратно, изминавайки почти целия път, но не чак до там, откъдето бе тръгнал. Пристигането им на Рошардов свят щеше да се забави с две седмици, точно толкова, колкото ако се бяха отпавили натам, без да прибягват до сложната, замислена от адмирала маневра. И тогава Фестивалът щеше да... всъщност какво щеше да направи Фестивалът с флота си беше лично негова работа. Мартин обаче не се съмняваше, че той и всички останали на борда ще платят скъпо.

Кого всъщност си мислеха, че мамят? Разправяха, че ще извършат този скок само за да спестят транзитно време! Дори един лаик би прочел скритото между редовете послание — чак до запечатаните в плик разпореждания в сейфа на адмирала. „Като лъжеш себе си, не значи, че ще излъжеш и Есхатона“. Може би Херман, или съществото, което се криеше зад това кодово название, щеше да

прояви търпение. Може би Мартин щеше да намери начин да напусне обречения кораб, или за това щеше да му помогне Рейчъл, или пък по някаква странна прищявка на съдбата Републиканският флот щеше да разгроми Фестивала в открит бой. А може би той щеше да научи конете да пеят...

Надигна се малко замаяно и отнесе чашата си при самовара. Напълни я до половината, върна се на стола и се отпусна, мъчеше се да овладее треперенето си. Ала пиенето на чай не бе най-доброто лекарство за гузна съвест и Мартин го знаеше.

Постепенно се унесе в много по-приятни спомени. Преди осемнайсет години, когато, току-що оженен, работеше като инженер за една японска компания, една вечер, в бара на орбиталната станция около Уолстънкрофтовия свят, към него се бе приближил мрачен субект.

„Мога ли да ви почерпя едно питие?“ — предложи мъжът с костюм на счетоводител или начеващ адвокат. Мартин кимна. „Вие сте Мартин Спрингфийлд — продължи мъжът. — Понастоящем служител на «Накамичи нуклеар», където печелите сравнително малко и имате растящи заеми. Моите работодатели ме помолиха да се обърна към вас с предложение за работа“.

„Отговорът е не“ — каза машинално Мартин. Вече беше решил, че опитът, който трупа в долните нива на „Накамичи“, си заслужава недостига на средства, пък и настоящият му работодател бе параноичен на тема опазване на корпоративната тайна.

„Трябва да разберете, мистър Спрингфийлд, че няма конфликт на интереси между вашите работодатели и онези, които представлявам. Можете да работите на комисиона, докато не решите да напуснете настоящото място, или дори да се присъедините към друга фирма“.

„Що за работа е това?“ — попита Мартин.

„Някога задавали ли сте си въпроса защо съществувате?“

„О, я стига... — Мартин поклати глава. — Това да не е някаква религиозна анкета?“

„Не. — Сивият мъж втренчи поглед в него. — Точно обратното. В тази вселена не съществува бог — поне засега. Моят работодател обаче би искал да гарантира необходимите предпоставки за неговата поява. И за да го направи, се нуждае от човешки ръце и крака. Тъй като, така да се каже, не е оборудван с тях“.

Звукът от строшената на пода чаша извади Мартин от стреснатото му състояние.

„Вашият работодател...“

„Вярва, че вие бихте могли да играете важна роля при защитата на сигурността на космоса. Няма да споменаваме имена — той се приведе поверително напред, — защото това е дълга история. Всъщност бихте ли искали да я чуете?“

Мартин кимна, това му се струваше единствената разумна постъпка в момент като този и в подобна сюрреалистична обстановка. И с това направи първата стъпка по пътя, който го бе довел тук, осемнадесет години по-късно — да се налива с чай и ром в полупразната каюткомпания на обречения кораб, на който оставаха броени седмици бляскаво величие сред флота на Новата република. Минути, при най-лошия развой на събитията.

А него щяха да го обявят за изчезнал, заедно с целия екипаж на „Лорд Ванек“. Да съобщят на близките му, които щяха да проляят по някоя и друга сълза за жертвите на поредната безсмислена и трагична война. Но това вече не беше негова грижа. Защото — веднага щом довършеше питието си — той щеше да стане, да се прибере в каютата и да легне. И да продължи да чака онова, което щеше да се случи през следващите три месеца — до момента, когато челюстите на капана се сключат.

В каютата на Рейчъл бе горещо и задушно — въпреки белия шум на вентилационната система и нередовното покапване на недобре затегнатата тръба зад някой от панелите над главата ѝ. Не ѝ се спеше, не можеше и да се отпусне. Жадуваше да поговори с някого, с човек, който има представа какво ще се случи. Претърколи се по гръб.

— Персонален асистент — произнесе с ясен глас, поддавайки се на изкушението, което я глождеше от известно време.

— Провери къде е Мартин Спрингфийлд.

— Местонахождение уточнено. Корабна каюткомпания, палуба „Д“.

— Има ли някой с него?

— Съвсем не.

Тя се надигна. Екипажът бе по бойните си места, какво по дяволите правеше Мартин там?

— Отивам при него. Погрижи се, поне що се отнася до корабната система, да съм в своята каюта. Провери и потвърди.

— Потвърждавам. Програмата за проверка и засичане под мой контрол. — Бяха модернизирани двигателите и може би донякъде оръдейната мощ, но вътрешноконтролната мрежа на кораба си оставаше същата, каквато бе заложена при конструирането му. Рейчъл нахлузи ботушите си, изправи се и си взе сакото от горната койка. Отне ѝ минутка да си придаде представителен вид, след което излезе да потърси Мартин. Даваше си сметка, че постъпва неразумно, като напуска херметически изолираната каюта на кораба по време на тревога, но така бе направил и Мартин. Какво ли му се въртеше в главата?

Забърза към каюткомпанията. Из пустите коридори цареше зловеща тишина, екипажът се бе прибрал в каютите си или заел пост по бойните станции. Само тихото бръмчене на вентилационната система нарушаваше покоя, както и тиктакането на часовника в каюткомпанията, когато отвори вратата.

Единственият посетител в помещението бе Мартин и изглеждаше ужасно — като парцалена кукла, на която някой е извадил пълнежа, преди да я захвърли на стола. На масата пред него имаше стъклена чаша, пълната в сребърна поставка и пълна до средата с тъмнокафеникава течност, която не приличаше много на чай. Той отвори очи и втренчи поглед в нея, но не промълви нито дума.

— Трябваше да се прибереш в каютата — каза Рейчъл. — Знаеш, че каюткомпанията не е херметически изолирана.

— Кого го е грижа? — Той помръдна едва забележимо дясното си рамо, сякаш нямаше сили да повдигне и двете. — Наистина не виждам никакъв смисъл.

— Аз пък виждам. — Тя застана пред него. — Можеш да се прибереш в своята каюта, или да дойдеш в моята, но ще напуснеш веднага това място!

— Не помня да съм подписвал договор... за работа при теб.

— Не си — съгласи се тя. — Правя го не в качеството си на твой работодател, а на представител на твоето правителство.

— Уу, брей! — Рейчъл се наведе да го вдигне. — Знаеш ли, в джоба ми има отрезвяващи лепенки. Май ще ми свършат работа. — Той се олюля, пъкна ръка в джоба си и извади кутийка с алкохолен антидот. — Само не ми се карай.

— Нямах такова намерение. Просто ти осигурявам инерционна реферативна рамка — за твоето собствено добро. Освен това мисля, че ще е добре да се грижим един за друг. Кое то в конкретния случай означава да те махна оттук, преди някой да те е забелязал в това състояние. На борда на кораба пияниците се наказват с бичуване. — Рейчъл го улови за лакътя и го насочи към вратата. Краката на Мартин се подгъваха, което правеше походката му непредсказуема, но тя бе висока и добре сложена и имаше вградени сервоусилватели — сякаш тъкмо за подобни случаи. От своя страна, той имаше три преимущества — маса, засилка и нисък център на тежестта. Отстрани двамата изглеждаха като прегърнати пред кръчма пияндета, но докато пресичаха каюткомпанията, Мартин успя да лепне на ръката си един антидот.

Когато стигнаха нейната каюта, той вече дишаше нормално, макар да изглеждаше малко блед.

— Вътре — нареди тя.

— Чувствам се като парцал — оплака се той. — Имаш ли вода?

— Да. — Тя затвори люка зад тях и завъртя валчестата дръжка. — Мивката е отсреща, в случай че не знаеш къде е.

— Благодаря. — Той пусна водата, наплиска си лицето, след това си изплакна устата. — Проклетата алкохолна дехидратация. — Изправи се. — Сигурно ме мислиш за глупак?

— Тази мисъл наистина ми мина през главата — призна тя навъсено. Наблюдаваше го, скръстила ръце на гърдите си. Той разтърси глава, като подгизнал воден плъх, и се отпусна на леглото ѝ.

— Налага се бързо да забравя някои неща — призна потиснато. — Много бързо. Не ми се е случвало често, но причината трябва да е в това, че прекарах твърде дълго време сред непознати и враждебно настроени хора. От няколко дни пред очите ми само скици, планове и инструменти, плюс наивни механици за компания. Да не говорим за онази кука от Канцеларията по надзора, която не сваля очи от мен и слухти за всяка изръсена дума. Все едно че са ме тикнали в дранголник.

Рейчъл дръпна едно сгъваемо кресло и се настани в него.

— Значи никога не си бил в затвора. Смятай, че си късметлия.

Той изкриви устни в усмивка.

— А ти си била, така ли да разбирам? Ти, общественият служител?

— Ами да. Прекарах там осем месеца по обвинения в индустриален шпионаж от един агрохимичен картел. Добре че се намеси „Амнести Мултинешънъл“, та ме измъкна, под заплахата да наложи търговско ембарго. — Тя потрепери при спомена, споходена от мрачните сенки на далечното минало, поизбледнели от времето. Не беше най-дългият ѝ престой зад решетките, но все още не възнамеряваше да му казва всичко за себе си.

Той поклати глава и се засмя.

— Новата република е като един голям затвор за всички. Не мислиш ли?

— Хъм. Струва ми се, че все пак малко преувеличаваш.

— Добре де, съгласи се поне, че са затворници на собствената си идеология. Двеста години насилническо потисничество не са им оставили кой знае колко свобода, за да могат да се дистанцират от културата си и да се огледат наоколо. Тъкмо по тази причина попаднахме в тази бъркотия. — Той се облегна назад и опря глава на стената. — Извинявай, малко съм уморен. Прекарах две смени в настройка на приставките, после четири часа на „Великолепни“, където имаха проблем с редукторите.

— Извинен си. — Рейчъл си разкопча самото, наведе се и си изу ботушите. — Уф.

— Краката ли те болят?

— Проклети военни, винаги стърчат прави. На никой не му хрумва да ме покани да седна.

Той се прозя.

— Като стана дума за тях, какво според теб ще предприемат силите на „Септагон“?

Тя повдигна рамене.

— Вероятно ще ни разкарат от тук под дулата на оръдията, докато същевременно притискат Новата република за компенсации. Те са прагматици, никакви дрънканици за национално достойнство и воинска чест.

Мартин се надигна.

— Нещо против и аз да си сваля обувките?

Тя махна великодушно с ръка.

— Нали си ми гост!

— Мислех, че съм ти нещо като поданик.

Тя се изкиска.

— Само не се главозамайвай! Но наистина, за тези проклети монархисти. Мога да ги разбера в абстрактния смисъл, но в конкретните неща? Направо полудявам, като се замисля.

— Хъм — изсумтя той, докато си развързваше обувките. — Погледни го от другата страна. Повечето хора предпочитат да си останат у дома, при семействата и приятелите си, да водят безгрижен живот, като вършат едновременно три или четири различни неща — грижат се за градината, измислят сценарии за рекламни клипове, рисуват акварелни пейзажи и раждат деца. Ентомолози, съсредоточени върху дребните неща от живота и заинтересувани единствено от това кое краче ще помръдне, когато сръчкат телцето с пинсета. Защо по дяволите ние с теб не правим същото?

— Аз съм го правила — призна тя, зареяла поглед в тавана, сякаш погълната от спомените. — Прекарах трийсет години като домакиня, можеш ли да си представиш? Бяхме благочестиво семейство, мъжът ми се грижеше за прехраната, а аз — за двете ни мили дечица и за градината. Всяка неделя на църква и нищо — ама съвсем нищо, — което да наруши монотонния живот.

— Аха. Подозирах, че си по-възрастна, отколкото изглеждаш. Кризата от края на шейсетте ли преживя?

— Кои „шейсетте“? — Тя поклати глава и сама отговори на риторичния си въпрос. — Родена съм през четиридесет и девета. Израснах в баптистко семейство, в баптистко градче, тихо и религиозно — което се преобърна с краката нагоре след Есхатона. Всички бяхме ужасно изплашени. Беше много отдавна, вече бях започнала да забравям този период. Един ден, тогава бях на четирийсет и осем, децата вече ходеха в колеж, осъзнах, че всичко това е една голяма лъжа. По това време вече бяха открили лекарствата за удължаване на живота и дори пасторът бе престанал да ги отрича като сатанинска намеса в Божите дела — след като собственият му дядо го бе победил на скуош. Та в споменатия ден изведнъж ми хрумна, че

вода някакво празно и безсмислено съществуване и че има страшно много неща, които пропускам да направя. Наистина не бях вярваща — религията в къщата ни се поддържаше от мъжа ми, аз просто го следвах. И така, реших да си тръгна. Подложих се на лечението, за шест месеца се подмладих с двайсет години. Прекарах обичайната Стърлингова криза, смених си името, смених целия си живот, промених всичко около мен. Отидох в анархистка комуна, научих се да мамя, след това се прехвърлих при радикалните активисти срещу насилието. Хари... не, Харолд — не можа да преглътне всичко това.

— Второ детство. Нещо като тийнейджърския период през двайсети век.

— Точно така. — Тя го погледна. — А при теб как беше?

— Аз съм по-млад от теб. Но по-възрастен от почти всички на борда на този кръстоносен поход на деца-идиотчета. Освен може би от адмирала. Не ти е мястото тук — добави той навъсено. — На мен също.

— Нещо не е наред ли?

— Ами ние... — Той млъкна, преди да се е изпуснал. — Този полет е обречен. Предполагам, и ти го знаеш.

— Да. — Тя сведе поглед към пода. — Зная го. Ако не успея да уредя примирие или да ги убедя да не прибъгват до релятивистичните оръжия, Есхатонът ще се намеси. Ще запокити по тях някоя комета от антимаатерия или нещо от тоя род. — Тя го погледна. — Ти какво смяташ?

— Какво ли... — Той отново млъкна, преди да продължи, без да е обмислил думите си. — Ако Есхатонът се появи на сцената, значи и на нас мястото ни не е било тук.

— Каж ми нещо, което не знам. — Тя се засмя пресилено. — Хайде, разкажи ми за теб.

Мартин протегна ръце и се облегна назад.

— Израснах в йоркширско селце на един хълм — кози, вълнени калпаци и мрачни, сатанински мелници, пълни с какво ли не. О, да не забравя неизбежния „танц с пор“ в кръчмата всеки вторник. Туристическа атракция, нали разбираш.

— Танц с пор? — Рейчъл го погледна учудено.

— Аха. Пристягаш си вълнената пола с шнур около коленете — нали знаеш, че никой уважаващ себе си йоркширец не носи нищо под

нея — след това улавяш порчето за козината на врата. Това са нашенски порове, които не могат да се похвалят с дружелюбие. Танцът е нещо като зрелостен изпит за младежите — пъхаш порчето там, където слънце не огрява, и започваш да танцуваш под звуците на балалайка. Последният останал на дансинга печели и прочее — досущ като южноафриканското състезание по целуване на мравояд. — Мартин потрепери. — Мразя поровете. Хапят като неразредено малцово уиски в гърлото.

— Това си правил във вторниците — каза Рейчъл засмяно. — Разкажи ми още. Какво ставаше в средите?

— О, в сряда обикновено си оставахме у дома, за да гледаме повторението на „Пътят на коронацията“. Ремикс на старите серии, с почти реалистична резолюция и субтитри, за да разбираме всичко, което казват. След това се събирахме да прием тетлейски чай и да вдигаме тостове за падането на Ланкастърската династия. Страшно си падаме по традициите, ние от Йоркшир. Помня и празненството за хилядагодишнината от победата — но стига за мен. Ти какво правеше в сряда?

Рейчъл премигна.

— Нищо особено. Обезвреждах терористи и атомни бомби, стрелях по алжирски мормони-сепаратисти. Това беше след като преживях първоначалния подем от свободата. Преди това водех децата на футбол, макар че не съм сигурна в кой ден от седмицата беше. — Тя се извърна и порови под койката. — Аха, ето къде било. — Извади една издължена кутия и я отвори. — Знаеш ли какво? Май не трябваше да си слагаш лепенката за изтрезняване. — И измъкна бутилка със сияеща златиста течност.

— Само дете не ставам за компания. Като се натряскам, ме хваща депресията.

— Значи тъкмо ще станем lika-прилика. — Отнякъде се появиха чаши. — Разредено ли го искаш?

Мартин огледа бутилката с критичен поглед. Копирано спейсайдско петдесетгодишно, малцово, ако можеше да се вярва на етикета. Би трябвало да струва цяло състояние, стига да не бе нанорепликат на оригинала. Но дори и тогава си оставаше алкохол от високо качество.

— Предпочитам го чисто, а утре ще отскоча до лазарета да ми сложат ново гърло. — Той подсвирна учудено, когато тя му наля щедра доза. — Откъде знаеше?

— Че ще ти хареса ли? — Тя сви рамене. — Не знаех. Израснала съм на долнокачествен алкохол. Взех да разбирам от хубави неща едва когато отидох да работя на Сиртус. — Лицето ѝ помрачня. — Дълъг живот и щастие.

— Ще пия за това — склони той след миг колебание. Надигнаха чашите. Възцари се кратка тишина, докато се наслаждаваха на вкуса на уискито. — Но щях да съм малко по-щастлив, ако знаех какво става.

— Не ме мъчат подобни мисли. Или не става нищо, или ще умрем толкова бързо, че няма да го почувстваме. Онзи септагонов щурмоносец най-вероятно ще лети известно време зад нас, за да се увери, че не възнамеряваме да сеем още хаос и разруха, после ще ни ескортира до най-близката скокова зона, докато дипломатите се пазарят за това кой ще плати. Позволих им да използват името ми за допълнителен авторитет, така че едва ли ще започнат да стрелят, преди да зададат още няколко въпроса.

— Аз пък щях да съм по-щастлив, ако имаше начин да се махнем от този кораб.

— Успокой се. Пий си уискито. — Тя поклати глава. — Няма да го напускаме. Така че престани да се тревожиш. Пък и ако решат да ни гръмнат, няма ли да си по-щастлив, че издъхваш в алкохолното опиянение на отбрано уиски? Вместо да крещиш от ужас.

— Някой казвал ли ти е, че си студенокръвна? Сигурно не. А казвал ли ти е, че кожата ти е дебела като броня на танк?

— Доста често. — Тя се загледа замислено в чашата. — Тези неща се учат с времето. Моли се да не ти се наложи и на теб.

— Искаш да кажеш, че ти се е налагало?

— Ами да. Как иначе ще се справям с тази работа? С последната си работа, исках да кажа.

— Преди това какво правеше? — попита той тихо.

— Не се шегувах за атомните бомби на терористите. Всъщност те са най-лесната част, по-трудно е да откриеш копелдака, който ги е заложил. Намираш значи копелдака, откриваш детонатора, след това проследяваш пътя на бомбата до мястото, откъдето са взели плутония. Обикновено в този ред, освен ако не попаднеш на някой маниак, който

първо задейства бомбата, а после праща предупредителни писма. В такъв случай, когато го намериш, най-трудното е да го спасиш от линча на тълпата, за да изкопчиш от него кой го е снабдил с взривния материал.

— Случвало ли ти се е да губиш? — попита той още по-тихо.

— Искаш да кажеш дали ми се е случвало да объркам всичко, вследствие от което да загинат няколко хиляди души? Да...

— Не исках да кажа това. — Той я докосна по ръката. — Зная как е, когато работиш. Винаги нещо може да се обърка. И тогава идва разплатата — плащаш ти, или някой друг. Това е цената на свестния инженер — никой не го забелязва, когато си върши добре работата.

— На теб никой не се е опитвал да ти попречи да си свършиш работата — възрази тя.

— О, така ли мислиш?

Напрежението започваше да я напуска.

— Сигурна съм, че и ти имаш интересни истории за разправяне. Знаеш ли, за човек, който не е свикнал да общува с хора, хич не си лошо рамо, на което да си поплача.

Той се изсмя.

— И ти се справяш доста добре въпреки признанията, че си се проваляла в работата си. — Пусна ръката ѝ и започна да ѝ разтрива врата. — Един масаж ще ти дойде добре. Усещам, че си напрегната. Боли ли те глава?

— Не — отвърна тя неохотно. След това сръбна от чашата. — Но съм отворена за предложения.

— Зная три начина да умреш щастлив. За съжаление, никога не съм пробвал нито един от тях. Ще ми правиш ли компания?

— Къде чу за тях?

— На един сеанс. Беше добър сеанс. Доктор Спрингфийлд предписва още една доза спейсайдска чудодейна вода, а след това ще се излегнеш за масаж на врата. Междувременно, ако онези грозници решат да ни гръмнат, поне ще издъхнеш с щастлива усмивка на лицето. Как ти звучи това?

— Чудесно. — Тя се засмя уморено и посегна към бутилката, готова да си напълни отново чашата. — Но ще ти призная нещо. Прав си, като казваше, че е по-добре да не знаеш какво става. Ако свикнеш с

това, дори ще започнеш да се успокояваш. Въпреки това ми се ще да разбера какви мисли се въртят сега из главите им...

На мостика на щурмоносеца „Неонов лотос“ зазвъняха бронзови камбанки. В положените под въздушните шахти кандила димяха ароматични свещи. Зад облицованите със златни орнаменти колони, които очертаваха края на помещението, святкаха ярките перли на проследяващите глифи, които се носеха из черния фон, изобразяващ безконечен мрак. Ариадне Елдрич, главният корабен координатор, се облегна в креслото и зарея поглед в чернотата на космоса. Следеше внимателно едно малко съзвездие глифи, които пресичаха вектора на тяхното движение близо до центъра на стената.

— Нискокултурни глупаци. Какво си мислят тия бе?

— Мисленето няма нищо общо с това — каза мъдро интердикторен директор Маркус Бисмарк. — Нашите републикански съседни, изглежда, вярват, че от много мислене може да ти се разкисне мозъкът.

— Прав си — изсумтя Елдрич. Един малък облак диадеми присвяташе на сходен курс в пространството зад бойния флот на Новата република — ескадрила захранвани с антиматерия прехващачи на разстояние шест часа от щурмоносеца, ускоряващи върху сияние от твърда гама-радиация при почти хиляда *g*. Екипажите им — със стъкловидни тела и умове, съхранени в компютърните матрици — следяха зорко нашествениците, с хладната готовност да засекат и най-малкия признак за активни контрамерки, като прелюдия към атака. — Въпросът е по кого са си мислели, че стрелят?

Намеси се нов глас:

— Не съм сигурна, но те май споменаха, че са във война. — Беше мекият сопран на Чу Мелинда, корабен офицер за връзка с Обществената разузнавателна организация. — Оправдаваха се, че взели миньорските ни влекачи за вражески прехващачи. Чудя се какви вражески прехващачи очакват да срещнат на наша територия...

— Нали не са се обръщали пряко към нас? — попита Бисмарк.

— Не са, но за късмет водят със себе си дипломатически експерт, който изглежда малко по-наясно с нещата. Твърди, че е наблюдател от ООН и разполага с акредитиви. Експертът гарантира за тяхната

некомпетентност, така че, освен ако Капитолът не реши да обвини ООН в нагла лъжа, ще трябва да приемем твърденията им за достоверни. И без това доверителният фактор е нула цяло и осем.

— Но защо са осигурили на експерта достъп до системата за връзка?

— Кой освен Есхатонът може да знае? Интересно е да се отбележи, че всички, с изключение на един от корабите им, са били построени в корабостроителници в Слънчевата система.

— Не мога да кажа, че това ме радва особено — призна Елдрич, загледана мрачно в екрана. Корабът долови настроението ѝ: за известно време върху вражеските глифове кръжеше прихващащ цели курсор: очертаваше с трасиращи линии възможните светлинни конуси на вражеската флотилия. — Както и да е. Стига да не ни създават повече неприятности... Някакви промени в скоковата им траектория?

— Засега няма — отвърна Чу. — Продължават да летят към СПД-47. Защо му е на някой да отива там? Не е на пътя към; нито една от техните колонии.

— Хъм. И се появиха от нищото. Това говори ли ви нещо?

— Или са луди, или инспекторът от ООН е с тях по някаква важна причина — подхвърли Бисмарк. — Ако се опитват да осъществят обход във времето на някой от техните противници, който... — Очите му се разшириха от изненада.

— Какво има? — попита Ариадне.

— Фестивалът! — възкликна той. — Спомняте ли си? Преди пет години! Възнамеряват да нападнат Фестивала!

— Ще го нападнат? — избърбори объркано Ариадне Елдрич. — Фестивала? Защо им е?

Лицето на Чу за миг застина в непроницаема маска, умът ѝ се ровичкаше из база данни, далеч по-обемна и по-мощна от всяка компютърна мрежа на предсингуларната Земя.

— Той е прав — потвърди Чу. — Технофобите смятат да нападнат Фестивала, сякаш е някакъв омразен империалистически нашественик.

Ариадне Елдрич, главен корабен координатор и командир на огнева сила, за каквато флотът на Новата република не би могъл дори да мечтае, се закиска като маниак.

— А бе, тези са се побъркали!

[1] Лидар — от LIDAR (Light Detection and Ranging or Laser Imaging Detector and Ranging). Техническо средство за определяне разстоянието до предмет или повърхност с помощта на лазерен импулс. — Б.пр. ↑

[2] На името на холандския астроном Ян Хендрик Оорт (1900 — 1992). Сферичен облак от комети, разположен във външните покрайнини на звездна система. — Б.пр. ↑

[3] Магнитноимпулсни. — Б.пр. ↑

[4] Куйперов пояс — на името на холандския астроном Джерард Куйпер (1905–1970), Богата на астероиди зона на Слънчевата система, между орбитата на Нептун и район, отстоящ на 50 астрономични единици от Слънцето. В конкретния случай нарицателно понятие за астероиден пояс във всяка система. — Б.пр. ↑

ТЕЛЕГРАМА ОТ МЪРТВИТЕ

Преди Сингуларността земните обитатели поглеждаха към звездите и се утешаваха в своята изолация с мисълта, че вселената не я е грижа за тях.

За съжаление, оказа се, че грешат.

Съвсем неочаквано в един летен ден някъде по средата на двайсет и първи век нещо безпрецедентно се вмъкна в гъмжащия мравуняк на човешката цивилизация и я разбута. Какво беше това — проява на могъщ свръхинтелект, толкова по-усъвършенстван от човешкия, колкото е човешкият мозък спрямо този на жаба — оставаше под въпрос. Също толкова неясно бе откъде се е взел, или може би откога.

Преди Сингуларността откритията в областта на квантовата логика се представяха като перспективна възможност за скорошното създаване на могъщ изкуствен интелект. Съществуваха също така разработки за прехвърляне на информация назад във времето — може би като път към движението на материя при свръхсветлинни скорости, въпреки че на това тогава все още не гледаха като на нещо толкова важно. Според Общата теория на относителността, създадена в зората на двайсети век, както движението със скорости надхвърлящи скоростта на светлината, така и пътешествията във времето, щяха да доведат до нарушения в причинността — законът, според който всяко събитие бе предхождано от съответната причина. Предполагаше се съществуването на различни защитни механизми и варианти за космическа възбрана, които да обяснят защо нарушаването на причинността не е довело до широко разпространена нестабилност във вселената — но всички те бяха отхвърлени като погрешни по време на Сингуларността.

За един миг бяха изчезнали близо девет билиона човешки същества, всмукнати направо от обозримата вселена без никаква следа, която да покаже къде са отишли. Върху повърхностите на вътрешните планети от Слънчевата система изникнаха странни непроницаеми

предмети — повечето от тях тетраедри с някои леки вариации, сребърни на цвят, лишени от маса. Последва срыв в компютърните мрежи. Едно-единствено послание кристализира от претоварения с информация басейн на човешкото общуване:

Аз съм Есхатон. Аз не съм божество.

Аз съм ваш потомък и съществувам във вашето бъдеще.

Не трябва да нарушавате причинността в пределите на моя исторически светлинен конус. Иначе...

Двайсет години бяха необходими на обърканите оцелели жители на планетите да се изкатерят обратно от бездната на всеобщата разруха, след като девет десети от работната сила бе изчезнала, а сложно устроените икономически екосистеми се бяха сгромолясали като обезлистени джунгли. Трябваше да минат още петдесет години, за да се реиндустриализира вътрешната Слънчева система. Чак десет години след това бяха направени първите опити за междузвездно пътуване през новите-стари пространствени тунели.

В средата на дваайсет и втори век един изследователски кораб достигна Звездата на Барнард. Бяха засечени слаби радиосигнали, идващи откъм втората планета — екипажът на кораба бе първият, който узна какво е станало с хората, изчезнали по волята на Есхатона. Разпръснати във вън от земния светлинен конус, те бяха станали неволни колонисти на хиляди светове — пренесени през пространствени тунели, които водеха не само надалеч в космоса, но и обратно във времето, снабдени с оскъдно количество роботизирани производствени мощности, те бяха разселени на светове, където атмосферата бе подходяща за дишане. Някои от тези светове, които се намираха близо до Земята, имаха кратка история, но на по-далечните бяха изминали векове.

Шокът от това откритие щеше да отеква из разширените хоризонти на човешката цивилизация в продължение на хиляда години, но всички обитаеми светове бяха обединени от една обща мисъл: те знаеха, че някъде там във вселената се спотайва сила, която следи да не бъде нарушавана причинността. Изглежда, по някаква причина, тази сила се интересуваше живо от човешките дела и нямаше нищо против това да е известно на всички. Но когато едно нещо е

абсолютно забранено, винаги има някой, който ще се опита да претъпи забраната. А Есхатонът не показваше никакви белези на търпимост към мрачните страни на човешката природа...

Кръстосвачът лежеше в дрейф, окъпан в пурпурното сияние на далечните звезди. На всеки час — точно на часа — лазерната му мрежа се задействаше и изпращаше импулс от ултравиолетова светлина в пространството. Наблизо се носеше съзвездие от малки интерферометрови платформи, свързани чрез широкодиапазовови лазерни връзки. Отвъд тях космосът беше „горещ“ — въпреки че нито една звезда не блестеше в центъра на магнитното ядро, нещо там изстрелваше поток от заредени частици.

Отделните части на бойния флот бяха разпръснати във всички посоки около „Лорд Ванек“ — нито една от тях достатъчно близо, за да може да се наблюдава с невъоръжено око. Чакаха тук вече три седмици, докато от нищото един по един изникваха кораби и се присъединяваха към формацията. В продължение на шест месеца преди това кръстосвачът бе извършил поредица скокове — прехвърляше се между двата компонента на една застаряваща двойна звезда, която отдавна бе прокудила планетите си в открития космос и сега доживяваше самотни старини. Всеки от тези хилядолетни скокове го отнасяше все по-надалече в неизвестното бъдеще.

Атмосферата в каюткомпанията беше необичайно напрегната. По време на продължителен полет на борда на всеки кораб обикновено цари скука — но след близо седем седмици дори най-опитните офицери показваха признаци на нарастваща нервност. Новината, че и последният разрушител се е появил в района на съсредоточаване, се бе разпространила като горски пожар само преди няколко часа. Неколцина офицери се бяха настанили в един от ъглите на каюткомпанията около запотена бутилка шнапс и разговаряха почти шепнешком, тъй като на кораба бе късна нощ. Всички отчаяно се нуждаеха от утешение, защото утре флотът щеше да поеме по обратния път, да се понесе назад по собствената си темпорална линия, докато не подмине момента на появата си в тази система и не нахлуе в хлабаво изплетената тъкан на самата история.

— Присъединих се към флота, защото исках да видя стриптийз баровете на Малакия — призна Грубор. — Но прекарах твърде дълго време при инсталацията за прочистване на каналите и сега онези

нахакани типове от мостика се отнасят с мен, сякаш съм изпаднал зад борда. Всеки път, когато спрем на някой космопорт, те ходят по приеми и прочее, а аз мога да се забавлявам само като промивам силажните резервоари и уча за корабно инженерство.

— Стриптийз барове! — изсумтя Бурси. — Павел, не бива да вярваш на всичко, което пише в рекламните брошури. На Малакия няма такива стриптийз барове, до които да те допуснат и на една миля. Дори да се опиташ, най-много да попаднеш в лапите на онзи задник Сойер, който ще иска да провери дали си си лъснал сливиците, пък и тези бардаци миришат отвратително, гъмжат от всякакви болести и са пълни с политически ненадеждни туземци. И откачалки. Там има само ужасни, неестествени сексуални перверзии.

— Какво пък — сви рамене Грубор. — Нямам нищо против поне веднъж да видя ужасни и неестествени сексуални перверзии.

Кравчук отвъртя капачката и посочи с гърлото на бутилката чашите им. Грубор поклати глава, Бурси подаде своята.

— Това, което искам да разбера, е как ще се върнем — промърмори Кравчук. — Просто не ми е ясно как ще стане. Нали времето се движи само в една посока? Очевидно е.

— Очевидно-мочевидно. — Грубор гаврътна чашата си. — Защо пък трябва да е така? Само защото на теб ти се иска? — Той се огледа. — Никой не слухти, нали? Чуйте, мисля, че този път сме загазили здравата. Поставили са на двигателя една ужасно секретна приставка, която ни позволява да правим разни неща с времевата ос, по която се движим. Пристигнахме тук, в тази проклета дупка наскоро космоса, само за да намалим шансовете да бъдем открити. Сега чакат някаква капсула от миналото, в която щяло да пише какво да правим по-нататък и какво е станало, след като сме заминали. След това ще се върнем — но по друг, по-дълъг маршрут, и ще се озовем там, където трябваше да сме, преди да излетим. Ясно ли ви е дотук? Но истинският проблем е Господ Бог. Смятат да нарушат Третата Божия заповед.

Бурси се прекръсти изплашено.

— Каква беше тя — не проявявай неуважение към светия отец и светата майка? Моето семейство...

— Не бе, онази, в която се казва, че не бива да се ебаваш с историята, *иначе...* Подписано: искрено ваш, Господ Бог. Третата

заповед, същата, дето е изписана върху Скалата на благодарността с букви, високи трийсет стъпки и дълбоки шест. Сети ли се?

Бурси го погледна със съмнение.

— Може да е бил някой шегаджия, хвъркнал на орбита с монофазов свободноелектронен лазер...

— В онези дни не е имало такива неща. Понякога ме отчайваш с тъпотата си, наистина. Вижте, проблемът е, че си нямаме ни най-малка представа какво ни чака при Рошардов свят. Ето защо ще се промъкнем там отзад, като селяка в онази история, дето тръгнал на лов за слонове, но си взел огледало, защото никога не бил виждал слон, и се боял, че... — С крайчеца на окото си Грубор зърна Сойер, неофициалния политкомисар на кораба, да влиза през вратата.

— Ти кого наричаш страхлив селянин бе? — изруга Бурси, който също бе погледнал към вратата. — Познавам капитана от осемдесет и седем години и той е достоен мъж! Ами адмиралът — как смееш да го наричаш фльорца?

— Не, опитвам се само да ви кажа, че ние всички се боим от разни неща и... — Грубор ръкомахаше в погрешната посока.

— Педал ли ми каза? — изрева Бурси.

— Не бе, от къде на къде? — кресна му Грубор. В стаята избухнаха спонтанни овации и един от младшите кадети засвири на пианото марш. Но тъй като музикалните му умения все още бяха в началния етап на развитие, скоро в каюткомпанията се развихри спор между поддръжниците на кадета (които бяха малцинство) и всички останали.

— Нищо няма да се обърка — подметна успокояващо Бурси. — Ще цъфнем наред системата на Рошардов свят и веднага щом развеем знамето, онези дегенерати ще си съберат багажа. Ще видите. Всичко ще е наред.

— Не знам за това — отвърна Кравчук, който рядко говореше толкова много, но изглежда, се беше отпуснал от шнапса и приятелските разговори. — Но дали сте чули, че на борда имаме и някаква чужда представителка, шпионка, дипломатка, или каквото е там? Тя трябвало да ни държи под око. Не виждам защо капитанът я търпи и още не е наредил да я изхвърлят през задния товарен люк, вместо да ѝ позволяват да ни диша въздуха.

— И тя е в купа с нас — отвърна Бурси. — Обзалагам се, че иска да победим, иначе трябва да е глупачка — нали? Пък и има дипломатически статут, дето ѝ позволява да си вре носа навсякъде.

— Хъм. Хубаво, но по-добре да го държи далеч от моите ракетохранилища, иначе ще научи как изглеждат пусковите цеви отвън.

Грубор изпружи крака.

— Също като с кучето на Хелсингус, а?

— Хелсингус има куче? — наостри уши Бурси.

— Имаше куче. В минало време. Ей толкова голям шнауцер. — Грубор показа с ръка колко е било високо кучето. — Досадна животинка с мозък на плъх. Ужасен нрав, джафкаше като боцман с махмурлук и цвъкеше навсякъде из коридора, за да покаже, че мястото е негово. Никой не смееше да каже нищо.

— И какво стана? — попита Бурси.

— Ами... един ден гадинката се изтакова пред погрешната врата. Старецът излезе и понеже бързаше, не видя лайното и стъпи право в него. Бях пратил един новобранец да търчи след кучето и да чисти след него, но той не бе успял да се справи навреме. Никога повече никой от нас не видя животинката. Хелсингус се мусеше седмици наред.

— Кучешка козина в каюткомпанията — рече Кравчук. — По цели дни щях да си вадя косми от зъбите.

Бурси се разсмя.

— Но защо капитанът не е реагирал по-рано?

— Кой знае, наистина? Същото е, като с чуждоземната шпионка — рече Грубор и въздъхна. — Имам чувството, че адмиралът *иска* тя да се навърта наоколо. А може просто да я е забравил...

— Сър, позволете да докладвам. Имам нещо за вас — обади се сензорният техник и посочи развълнувано схемата, където се виждаше лекият крайцер „Честни“.

Лейтенант Кокесов вдигна глава и премигна с подпухналите си клепачи.

— Какво има пък сега, Менгер? — След шест часа монотонно дежурство нервите му бяха изопнати докрай. Той разтърка очи и се опита да ги фокусира.

— Отразен сигнал, сър. Прилича на... хъм. Определено е отражение, от първото осветяване на нашия участък. На шест цяло и три светлинни часа. Да, точно така. Съвсем микроскопичен предмет. Давам увеличение... сър, прилича на метален предмет. На орбита от две цяло и седем милиарда километра около звездата, почти на отсрещната страна, заради което е и това забавяне.

— Можеш ли да определиш размера и състава? — попита лейтенантът и се наведе напред.

— Все още не, но скоро ще мога, сър. Изпращаме импулси на всеки час, така че ще имам достатъчно отражения, за да настроя системата — ще разполагам с позитивни резултати още при следващия отговор. Доста е далече от нас, на около четири астрономични единици. Според предварителните данни диаметърът му е около пет метра, плюс-минус едно мащабно деление. Но може да е по-малък, ако има рефлектори.

— Хъм. — Кокесов се облегна назад. — Навигационно. Имате ли сведения за нещо друго в тази система, което да съвпада с описанието?

— Не, сър.

Кокесов погледна към предния екран — там сияеше огромното червено око на звездата — и неволно потрепери, сякаш окото можеше да го омагьоса.

— В такъв случай мисля, че това е нашата капсула. Менгер, засичаш ли някакви други обекти? Каквито и да са?

— Не, сър. — Менгер поклати глава. — Странно, наистина. Само този предмет и повече нищо.

Кокесов стана и се приближи към неговия пост.

— Менгер, искам най-сетне да се научиш да се изказваш кратко и ясно.

— Да, сър. Извинете, сър.

— През следващите десет минути в контролната зала цареше тишина. Чуваше се само драценето на игличката на Менгер върху неговия монитор и тракането на клавиши под нечии чевръсти пръсти. Сетне се чу протяжно изсвирване.

— Какво пък е това?

— Получих потвърждение, сър. Разрешете да ви го покажа.

— Прехвърли го на главния екран.

— Слушам, сър. — Менгер натисна няколко копчета, завъртя една ръчка и отново драсна нещо на екрана. Предният екран, който досега бе фокусиран върху огромното червено око, се разтвори в море от розова каша. Една самотна жълтеникава точка изплува в центъра, а триъгълник в ъгъла маркираше позицията на кораба. — Виждате неувеличена лидарна карта на това, което е пред нас. Извинявам се, че е малко мътна, но мащабите са гигантски — бихте могли да разположите цяла звездна система в този квадрант и ни беше необходима близо седмица, за да изградим информационна мрежа. Както и да е, ето какво последва, когато прекарах изображението през орбиталния филтър в плоскостта на еклиптиката.

Той натисна един бутон. Сред розовата каша изплува ярка зелена линия, която започна да се върти като стрелка на часовник, но скоро изчезна.

— Одеве каза, че си открил нещо — озъби се Кокесов.

— Точно така, сър. Само за момент. Както виждате, там все още няма нищо. Но тогава пренастроих филтъра за наклонена орбита. — Този път от мъглата изплува зеленикав диск и се наклони на една страна. Близо до центъра му премигваше виолетова точка. — Ето това е. Съвсем малък предмет, на орбита, наклонена почти на деветдесет градуса спрямо еклиптичната плоскост. Тъкмо по тази причина ни отне толкова време да го открием.

— Аха. — Кокесов се взря в екрана и на лицето му се изписа доволно изражение. — Добре, много добре. — Той се пресегна и взе слушалките. — Свързочно, намерете ми капитана. Да, знаей, че е на борда на „Лорд Ванек“. Има нещо, което, струва ми се, ще го заинтересува...

Младши прокуратор Василий Мюлер спря пред вратата на каютата и си пое дъх. Почука веднъж, сетне втори път — и след като не последва отговор, натисна дръжката. Тя не поддаде. Мюлер въздъхна отново, измъкна от ръкава си тъничка стоманена тел и я пхна в ключалката. Чувстваше се като на занятие в школата — последва мигновено проблясване и дръжката се завъртя. Той се напрегна неволно, готов за всякакви неочаквани последици (вероятно също спомен от онези упражнения, които се провеждаха обикновено

нощем, в затъмнени или мъгливи участъци, с акцент върху издирването и залавянето на противника).

В каютата цареше ред — не като в каютите на военните, разбира се, но напълно задоволителен. Обитателят ѝ, който очевидно бе човек на порядъка, в момента бе на обяд и нямаше да се върне поне петнайсет минути. Василий спря и се огледа, като не пропускаше и най-малката подробност. Не забеляза никакви изкусно поставени знаци, нито залепени върху процепите на чекмеджетата косми или едва забележими нишки. Пристъпи вътре и затвори вратата.

Мартин Спрингфийлд имаше съвсем малко личен багаж, което бе напълно обяснимо, като се имаше предвид, че го бяха повикали в последния момент. Ала за разлика от Василий, нещата, които бе взел със себе си, щяха да му влязат в работа. Василий неволно изпита ревност — той самият все още съжаляваше, задето не се бе вслушал в съвета на старши прокуратора и не се бе заредил с необходимото количество инструменти. Но го чакаше работа, а и все пак разполагаше с това-онова, както и със солидна подготовка от школата. Това, което почти веднага привлече вниманието му, бе очуканата кутия на персоналния асистент — беше най-отгоре в чекмеджето на нощното шкафче.

Той взе устройството и го огледа внимателно. Приличаше на книга с твърди корици — с вградени в страниците микрокапсули, които си меняха цвета в зависимост от заредената в момента информация. Откъм гръбчето имаше вдлъбнатина и когато я натисна леко с върха на пръста си, тя поддаде и отдолу се видя миниатюрен жлеб с няколко ниши. Една от тях бе запълнена.

„Нестандартен допълващ пакет“ — осъзна той. Без да се замисли, измъкна чипа и го прибра в джоба си. По-късно щеше да го върне на мястото му — при първа възможност. Присъствието на Спрингфийлд на борда бе постоянен дразнител за прокуратора — този човек несъмнено бе замислил нещо! Флотът разполагаше с цяла плеяда от великолепни инженери — защо им е трябвало да наемат чужденец? След събитията от последните няколко седмици Василий не можеше да приеме, че става въпрос за нещо друго освен за саботаж. Както знае добре всеки таен полицаи, няма такова понятие като съвпадение — държавата има твърде много врагове.

Преди да напусне каютата на инженера, той се наведе и залепи от долната страна на койката мъничко зрънце, лъскаво като мънисто. До един-два дена зрънцето щеше да излюпи фина мрежа от рецептори, която да се разпространи из каютата — рядък и скъп уред, който Василий имаше привилегията да притежава.

Вратата изщрака тихо зад него — с изтрита памет тя вече бе забравила за неочаквания посетител.

Щом се върна в своята каюта, Василий първо грижливо заключи вратата, сетне се отпусна уморено на койката. Разтвори яката си с пръст, бръкна в нагръдния джоб и извади микрочипа, който бе взел. Завъртя го между пръстите си, като го разглеждаше замислено. После се зарови в куфарчето с инструменти, избра един малък, но мощен прибор — строго забранен за всеки гражданин на Републиката, с изключение на онези, на които империята бе поверила безопасността си — и провери чипа за активно излъчване. Не можа да засече нищо — никакви следи от радиация, нито мирис на експлозиви или биоактивни съставки. Интерфейсът изглеждаше напълно стандартен.

— Ето ти една загадка — микрочип с неизвестно предназначение в багажа на чуждоземен инженер. Какво ли може да е това? — Той пъхна микрочипа в своя интерфейсен модул и включи диагностицираща програма. Само след минута започна да ругае тихичко. Сигналът, който получаваше, бе съвсем произволен. Нямаше никакво съмнение, че това е преднамерено. Но по каква причина?

Боря Рубенщайн седеше в Двореца на херцога, реквизиран сега за щаб на Екстропианските и Киборгиански съвети, посърбваше чай и унило разписваше прокламации.

Зад масивната дъбова врата на канцеларията му стояха на пост отряд гъски-пазачи — лъскавите им като мъниста очи и злобните им човки се озъртаха за неканени гости. Полуразтопеният телефон, който бе дал началото на революцията, бе положен върху бюрото пред него, а от другата страна, до левия лакът на Боря, имаше цяла купчина неподписани документи. Не можеше да се каже, че Боря харесва особено тази част от работата си, но си даваше сметка, че тя е нещо необходимо. Ето например донос за някакъв войник, обвинен в насилие и разграбване на чифлик — той несъмнено трябваше да

получи справедливо наказание. А тук учител, позволил си да осъжда историческия процес на демократическия трансхуманизъм: наричал го „технофилска заблуда“ и окуражавал питомците си да пеят химна в чест на рождения ден на императора. Шлака, ето какво бе всичко това — а революцията нямаше време да я замени за злато, да помогне на унижените да се изправят, да ги обучи и просвети. Беше изминал близо месец от пристигането на Фестивала и съвсем скоро огромните стоманени кораби на императора щяха да увиснат в небесата.

И доколкото зависеше от Боря, те не трябваше да открият никой, готов да им сътрудничи при насилственото подчиняване на цивилното население, което в момента изживяваше върховния момент от широкомащабна икономическа сингуларност. А сингуларността — тази историческа граница, отвъд която темпът на промените преминава в експонентна крива, клоняща към безкрайност — е наистина ужасно преживяване. Тъкмо пристигането на Фестивала в орбита около преиндустриалната колония бе катализаторът на тази икономическа сингуларност — възпроизвеждащите машини заливаха населението с всичко необходимо, материализирайки го от разсеяните из вселената атоми, без да се налага хората дори да си мръднат пръста. Подобна започнала неочаквано и заварила неподготвено населението промяна бе в състояние да разрушава сложни социални системи и икономики, а също и да потиска мисловните процеси със силата на директно изстрелян оръдеен залп. Само врили и кипели в бурята на живота борци — екстропиански дисиденти, привикнали на опасностите на нелегалния живот, какъвто бе Боря Рубенщайн — бяха в състояние да потиснат първичните си инстинкти и да запазят в себе си искрицата на здравия разум и желанието за целенасочено движение и прогрес.

Но всяка промяна си има цена и Рубенщайн намираще цената на тази за все по-непоносима. Не че не виждаше алтернативни възможности, но хората бяха свикнали да ги ръководят — било пасторът в църквата или някой добродушен диктатор, като херцог Политовски. Навиците, натрупвани в продължение на векове, не можеха да бъдат изтрети за една нощ, а за да направиш омлет, неминуемо трябва да строшиш яйцата.

Боря имаше един непоправим недостатък — не беше човек на насилието. Ненавиждаше обстоятелствата, които го принуждаваха да подписва ордери за арест и разстрел — революцията, за която толкова

дълго бе мечтал, бе нещо величествено, лишено от брутално насилие, но реалният живот — с учители-ренегати и невежи селяци — беше истинско разочарование за него. Колкото повече животът го принуждаваше да опорочава идеала си, толкова по-силна бе болката в душата му и омразата към онези, които го караха да върши подобни ужасяващи и кървави дела — докато и те, на свой ред, се превръщаха в грес за машината на революцията и впоследствие в точила за остриетата на невидимите скалпели, които раздираха съзнанието му и го държаха буден по цели нощи, за да планира следващата вълна от чистки и арести.

Беше погълнат от работата си и забравил околния свят. Тормозеше го мисълта, че цял живот бе мечтал за този миг, но не бе очаквал, че ще му донесе толкова нещастие. Изведнъж един глас го заговори:

— Боря Рубенщайн.

— Какво? — Той вдигна глава почти гузно, като малко момче, заловено от строг учител да върши нещо нередно в час.

— Говори. Ние. Трябва. — Съществото, което седеше на стола пред него, бе толкова кошмарно, че той премигна няколко пъти, преди да фокусира поглед върху него. Беше безкосмено и розово, с въздротяло, набити четинести крака, космати лапи и мънички розови очички — а също и четири огромни жълтеникави бивни, като резци на плъх, но със слонски размери. Очите му го наблюдаваха със смуцаваща интелигентност, докато то си играеше с някаква странна кесия, висяща от колана му — всъщност единственото му облекло. — Ти говори. На мен.

Боря нагласи пенснето си и се загледа в съществото.

— Кой си ти и как попадна тук? — „Напоследък не си dospивам — заговори някаква странична част от мозъка му. — Трябваше да се досетя, че рано или късно тези кофеинови таблетки ще ми докарат нещо подобно...“

— Аз съм. Сестра на уловка. Седма. Аз съм кладист^[1] на Критиците. Говори с мен сега.

На измъченото лице на Боря се изписа изненада.

— Не те ли ексекутирах миналата седмица?

— Много се съмнявам. В това. — Откъм устния ѝ отвор появя топъл дъх с мирис на гнили боклуци.

— Както и да е. — Той се облегна. — Наистина не ми се ще да повярвам, че съм се побъркал. Как се промъкна покрай пазачите ми?

Съществото продължаваше да се блещи в него. Усещането бе странно и нечовешко, като да ти надяват примка на шията, но да го прави огромен човекояден кренвирш.

— Твоите пазачи са. Неразумни. Няма целенасочена позиция. Време е вече. Ти научиш урок. Че. Не бива да доверяваш се. На неразумни пазачи. Те не могат. Разпознаят опасност. Аз им се представил за. Безопасен... вие няма дума за това.

— Ясно. — Боря Рубенщайн започна да се чеше по главата.

— Не ти е. Ясно. — Сестра Седма се ухили на Рубенщайн и той се дръпна при вида на двацетсантиметровите ѝ бивни. — Не задавате въпроси. Човеко. Аз питам, вие разумни? Съмнителни доказателства. Само разумни създават изкуство, но вашите работи не отличителни.

— Не мисля, че... — Той спря. — Защо искаш да знаеш?

— Въпрос. — Съществото продължаваше да му се хили. — Ти зададе. Въпрос. — То се залюля настрани, потрепери и Рубенщайн започна да се накланя едва забележимо надясно, където бе монтиран паникбутонът, който щеше да задейства алармата в канцеларията. — Добър въпрос. Аз Критик съм. Критици следват Фестивала от много животи. Ние дошли да критикуваме. Но първо искам да узная. Дали ние критикува разумни същества? Или това само куклено представление върху пещерна стена на реалност? Зомби, или зимбо? Сенки на умове? Развлечение за Есхатон?

По гърба на Боря пробягаха тръпки.

— Аз мисля, че съм разумен — заяви той предпазливо. — Но сигурно щях да го кажа и да не бях, нали? На въпроса ти не може да се отговори. В такъв случай защо трябва да го задаваш?

Сестра Седма се наклони напред и изсъска:

— Никой от ваши хора не попитал за нищо. Храна, да. Оръжия, да. Мъдрост? Не. Започвам мисля вие не осъзнава, че разумни. Нищо не пита.

— За какво да питаме? — Боря сви рамене. — Знаем кои сме и какво правим. Какво да искаме — чужди философии?

— Чужди искат ваши философии — посочи Сестра Седма. — Вие дава. Вие не взима. Това е обида за Фестивал. Защо? Важен въпрос.

— Не съм сигурен, че го разбирам. Нима се оплаквате, че не искаме определени неща?

Сестра Седма изтрака с огромните си зъби.

— Ах! Цитирам: „... жизнеспособността на постсингуларната икономика на оскъдицата се измерва с прехода от индиректна послойна икономика, използваща условни знаци за размяна на стоки и услуги, към дървовидно структурирана икономика, характеризираща се с оптимално разпределение на производствените системи в съответствие с изискванията на отделния индивид. Парите са символ на бедност и неефективност“. Край на цитата. Марксистско-гилдеристки манифест. Втора глава. Защо не го изпълнявате?

— Защото повечето хора не са готови за това — оплака се Боря. Изведнъж напрежението в гърба му се стопи. Щом тази ужасна критичка жадуваше за дебат по революционна диалектика, какво пък, щеше да го получи! — Ще стане както казваш, но когато достигнем етапа на посттехнологичната утопия. Но засега ни е нужна авангардна партия, която да води хората към пълното разбиране на принципите на идеологичната коректност и постикономическата оптимизираност.

— Но марксизъм-гилдеризмът и демократическият екстропианизъм са анархистка естетика. Защо авангардна партия? Защо комитет? Защо революция?

— Защото, по дяволите, такава е традицията! — избухна Рубенщайн. — Повече от двеста години очакваме тази революция. А преди това до предната революция е имало двеста години. Ето как стоят нещата тук! Важното е, че се получава! Така че защо да не го правим по нашия начин?

— Да говориш за традиция по средата на сингуларност. — Сестра Седма извъртя глава и погледна през прозореца — навън валеше ситен дъждец. — Максимална бъркотия. Не разбира, че сингуларност е прекъсване на всички традиции? Революцията е необходима, разруши старото, вкарай новото. Преди аз се колебаех за ваша разумност. Сега под въпрос е здрав разсъдък. Само разумен организъм може проявява суперлативна ирационалност!

— Това може да е вярно — съгласи се Рубенщайн и незабелязано натисна за трети път бутона под масата. „Защо не работи?“ — запита се. — Но какво всъщност искаш от мен?

Сестра Седма оголи зъби в усмивка.

— Дошла да извърша критика. — Тя го фиксира с рубиновите си очи и се надигна рязко, като внезапно появила се вълна от плът. Върху главата ѝ щръкна червеникав кичур. — Твоите пазачи не отговаря. Аз критикува. Ти идва: сега!

В контролната зала на борда на „Лорд Ванек“ цареше тишина и спокойствие — в сравнение с паниката при Вълчо хранилище, — но въпреки това никой не си въобразяваше, че това е развлекателна разходка из космоса. Не и след като най-отзад стърчеше Иля Муромец и следеше внимателно всички станции. А също и Стареца, който се появяваше поне два пъти на ден, уж само да кимне от вратата, но и това им стигаше. Да не говорим за епизодичните навестявания на самия адмирал в неговата блестяща инвалидна количка.

— След един час ще сме в обсег за финална маневра — обяви рулевиат.

— Продължавай според разпорежданията.

— Слушам, да продължавам според разпорежданията. Разузнавателно? Топката е у вас.

— Готови и чакаме. — Лейтенант Марек се извъртя със стола си и погледна към Иля. — Сър, искате ли да инспектирате апарата?

— Не. Ако не функционира, ще знам кой е виновен. — Иля се засмя в опит да изтръгне жилото от думите си. Но с оголени зъби приличаше на притиснат в ъгъла вълк. — Пускова готовност?

— Готови след десет минути, сър.

— Добре тогава. Стартирайте програмата за автоматична проверка. Нищо лошо няма да я повторим. — Всички в помещението си блъскаха главите над един и същи въпрос — дали обектът, към който се приближаваха, наистина е очакваната капсула от миналото. Може би автоматът щеше да им отговори, а може би не. Но колкото по-дълго чакаха, толкова по-голяма бе вероятността да допуснат грешка.

— Всички системи са проверени. Двигателят е на празен ход с мощност под един процент, горивните резервоари са пълни, прихващащите скоби и шлангове готови за разкачване по ваша заповед, сър.

— Ами в такъв случай... — Иля си пое дълбоко дъх. — Действайте.

Далече под тях, близо до кърмовата част на кораба, зад машинното и складовете, имаше серия шлюзове. Някои бяха съвсем

малки, проектирани за използване от екипажа, други — по-големите, съдържаха в себе си сервизните машини, между които и станционната транспортна совалка. В един от тези шлюзове, най-големия от всички, бяха поместени два изследователски апарата — тристатонни роботи, способни да топографират цели звездни системи или да картографират луните на газови гиганти. Апаратите не можеха да носят гравитационни двигатели (нищо по-малко от разрушител не би могло да се справи с тях), но ускоряваха с впечатляващите двадесет g на гърба на своите атомно-електрически йонни ракети, които притежаваха наистина продължителен цикъл на работа. За по-бързи полети можеха да бъдат съоръжени със соленоводно захранвани атомни носители, като тези на торпедата с далечен обхват на „Лорд Ванек“ — но последните бяха груби и сравнително неефикасни, а също и крайно неподходящи при тайно обследване на някоя планетна система.

Всеки от апаратите носеше бордови пакет, снабден с повече датчици, отколкото всички сонди, изстреляни от Земята през двайсети век. Те бяха атавистичен спомен от първоначалното конструктивно предназначение на „Лорд Ванек“ — изразено с полуироничното пожелание, изписано върху приемно-предавателния протокол: храбро да лети натам, където преди това не е стъпвал човешки крак, да картографира нови звездни системи при продължителни полети и да ги присвоява в полза на императора. Изстрелян в необитаема звездна система, апаратът щеше да я картографира подробно в продължение на няколко години и да подготви изчерпателен доклад за нея, когато кръстосвачът се завърне от собствената си мисия. Апаратите бяха нещо като допълнителни ръце за колониалните картографи и позволяваха на един изследователски кораб да изследва едновременно три системи.

Дълбоко във вътрешността на „Лорд Ванек“ първият изследователски апарат се пробуждаше от двегодишен сън. Под бдителните очи на двама старшини около него щъкаше екип от техници — разкачваха тежките горивопроводи и затваряха един след друг сервизните люкове. Положен в ковчег с оловни стени, апаратът бълбукаше и бръмчеше върху търбух, пълен с реактивна маса и течни охладители. Миниатюрният ядрен реактор боботеше едва доловимо, пулсионните му ускорители нагнетяваха смесица от електрони и

пиони^[2] в поток от литиеви йони при скорост, близка до тази на светлината, а откъсващите се неутрони потъваха в кожух от водни тръби, подгряваха ги и повишаваха налягането в затворения кръг на охладителната система. Наблизо лежаха демонтираните панели на вторичните слънчеви генератори, които бяха неподходящи за мисия от подобно естество.

— Пет минути до изстрелването. Преградата на главния реактор е спусната. Обслужващият персонал приключи с разкачването на горивопровода и докладва, че налягането в резервоара е устойчиво. Все още изчаквам телеметричните данни.

— Продължавай. — Под спокойния поглед на Иля екипът на Марек следеше подготовката за изстрелването. Той се обърна за миг, когато вратата на контролната зала се отвори — но не беше капитанът, нито комодорът, а само шпионката — дипломатическият представител от Земята. Чиято присъствие тук, по мнение на Иля, бе чиста загуба на въздух и пространство, макар че той си даваше сметка защо адмиралът продължава да я търпи.

— Какво изстрелвате? — попита тя.

— Изследователски автомат.

— И какво ще изследвате?

Той се обърна и я погледна.

— Не си спомням да са ми казвали, че имате разрешение да надзиравате нещо друго освен военните ни действия.

Инспекторът сви рамене, сякаш се опитваше да игнорира обидата.

— Може би ако ми кажете какво смятате да търсите, ще ви помогна да го намерите.

— Съмнявам се. — Той ѝ обърна гръб. — Какво е положението, лейтенант?

— Две минути до старта. Телеметричният отсек е изолиран. Бордовите контролни системи — включени. Изчакваме проверката за утечка и разгъването на пусковата релса. След шейсет секунди започва декомпресия на пусковия контейнер.

— Аха, значи съобщителната ви капсула — досети се инспекторът. — Надяваме се на писъмце от дома, командире?

— Обиждайте ме — подхвърли почти нехайно Иля. — Аз лично не се надявам на нищо. Ей, вие там, какво е положението?

— В ход е декомпресията на пусковия контейнер. Външният силозен люк е отворен. Пусковата релса разгъната. Сър, автоматът преминава на собствено захранване. Запуск след една минута. Започва предстартовата проверка.

— Работата ми е да задавам неудобни въпроси, командире. А сега най-важният въпрос е...

— Тишина, моля!

— ... дали странният предмет, който възнамерявате да приберете, е оставен там от вашето Адмиралтейство, или от Фестивала?

— Запуск след трийсет секунди — обяви в настъпилата тишина лейтенант Марек, после учудено вдигна глава. — Аз ли казах нещо?

— За какво всъщност говорите? — попита Иля.

Рейчъл поклати глава.

— Ваша воля — щом не желаете да ме изслушате.

— Десет секунди до изстрелването. Капаци на соплата освободени. Реакторът в предкритичен стадий. Кривата на мюонния^[3] поток номинална, вратите на ускорителя отворени. Хъм, реакторното излъчване надвиши генераторно ниво. Пет секунди. Пусковата релса готова. Главните подгриващи помпи достигнаха оптимална температура! — Палубата започна да се тресе, вибрираше някъде дълбоко под подметките им. — Две секунди. Реакторът на критична температура. Разкачване на шланговете. Нула. Отделяне потвърдено. Първи апарат напусна пусковия контейнер. Люкът се затваря. Жиродинамичен поворот в прогрес, противоутечно налягане максимално, три секунди до запалване на главния двигател. — Вибрациите утихнаха. — Ъгъл на хоризонтално насочване — определен. Главният двигател е запален. — Нищо не помръдваше в контролната зала, но само на няколко метра от кораба от заострената като жило опашка на изследователския апарат изригна червено-оранжев лъч от тежки метални йони. Апаратът започна да се отдалечава от кръстосвача, от двете му страни се разпериха огромните криле на топлинните радиатори.

Иля взе решение.

— Лейтенант Марек, поемете контрола. Полковник. Последвайте ме.

Отвори вратата и тя го последва в коридора.

— Къде отиваме? — попита Рейчъл.

— Да си поговорим — отвърна Иля и тръгна, без да я чака, сякаш бе сигурен, че го следва. Качиха се с асансьора до следващото ниво и влязоха в една неголяма стая с маси и столове, в която, за щастие, нямаше никого. Иля изчака Рейчъл да влезе и затвори вратата.

— Сядайте.

Рейчъл се подпря на едно кресло и се наведе напред. Гледаше го сериозно.

— Сигурно си мислите, че сега ще ви се карам — поде той. — И сте права, но не по тази причина, по която смятате.

Тя вдигна ръка.

— Нека позная. Обсъждане на поверителни въпроси пред непосветени членове на екипажа. — Гледаше го почти насмешливо. — Чуйте ме, капитан трети ранг. Преди да дойда в залата и да видя какво става, няхах никаква представа за намеренията ви. Но сега съм сигурна, че държите да чуете онова, което смятам да ви кажа, и ще го предадете на вашия капитан. Или на Бауер. А може и на двамата. Не ме интересуват вашите правила на субординация, но щом сте си наумили да приберете онази орбитална-аномалия, смятам, че ни остават по-малко от шест часа, преди адът да се разтвори под краката ни, и бих искала да ме изслушате внимателно. Ето защо, ако намерите сили да отложите театралните си изпълнения за някой друг път...

— Поведението ви е чиста проба подривна дейност — обвини я Иля.

— Да. — Тя кимна. — Върху това си градя кариерата. Завирам си носа навсякъде, задавам неудобни въпроси и намирам отговори, които другите не са очаквали да чуят. Досега, с подобна политика, успях да спася осем града и седемдесет милиона население. Смятате ли, че е редно да променям стила си на поведение?

— Кажете ми каквото знаете. Аз ще преценя какво да правя нататък — рече той, като обмисляше внимателно думите си.

— Всичко е въпрос на логически разсъждения — заговори Рейчъл. — Хубаво е да се позанимаваш с подобни неща от време на време. Като начало: нито този кораб — нито този флот — се впуснаха случайно в космическо пътешествие на четири хиляди години в бъдещето. Опитват се да осъществят маневра, която почти, макар и не напълно, нарушава не само международни договорености, но и

закони на природата, ревниво пазени от едно полубожествено постановление. Може да не възнамерявате да се върнете в миналото на своя светлинен конус, но ще се приближите достатъчно до него — след като се гмурнахте в далечното бъдеще, за да избегнете всякакви потенциални наблюдатели, стаени противници или мини, които Фестивалът би могъл да разположи на пътя ви, и достигнахте тази предварително набелязана точка, смятате да се приберете, като се появите в околностите на Рошардов свят почти по същото време, когато там изниква и Фестивалът. Знаете ли за какво ми говори това? За абсолютна глупост. Трето правило не съществува без причина. Ако го подложите на изпитание, ще е равносилно да тропате по вратата на Есхатона.

— Това и аз го знам — рече Иля. — И какво от това?

— Хубаво е тогава да се запитате какво ви предстои да откриете тук? Пристигнахме и търсим радиофар. Капсула във времето, с подробни тактически бележки от нашия собствен светлинен конус — в известен смисъл оракул, който да ни разкаже всичко, което е известно за врага и което не бихме могли да знаем, защото нашата собствена хронологична линия все още не се е пресичала с неговата. Това си е чиста проба измама. Наистина е странно, че все още сме живи.

— Не ви разбирам. Кое е странното?

— Ами защото... — Тя млъкна и го погледна остро. — Знаете ли какво се случва с хората, които използват нарушаването на причинността като оръжие? Ужасно сте близо да го направите, което само по себе си е безумие. Но странното е, че засега се измъкнахте! Кое не е в сценария, освен ако не са се променили правилата.

— Правилата ли? За какви правила говорите?

— Какви правила?! — Тя завъртя очи към тавана. — Знаете ли, в някои аспекти физичните правила са подозрително антропоцентрични. Да вземем например Принципа на Хайзенберг, според който присъствието на наблюдаващ субект въздейства върху обекта на наблюдение на квантово ниво — основавайки се на него, бихме могли да открием във вселената огромно количество изненадващи съотношения. Погледнете съотношението на силните ядрени връзки към електромагнитната сила. Променете го леко в една посока и тогава неутроните и протоните няма да реагират и синтезът ще е невъзможен. Променете го в друга и цикълът на звезден синтез ще спре до хелий —

няма да могат да се формират по-тежки ядра. Има и други подобни съотношения, които карат космогонистите да изказват предположението, че обитаваме вселена, която съществува единствено за да даде живот на същества като нас, или на нашите потомци. И така стигаме до Есхатона.

— Е, и?

— Както вече казах, вие се опитвате да нарушите един от най-загадъчните космически закони. Този, който постулира, че всяка вселена, в която бъде извършено сериозно нарушаване на причинността — като пътешествието във времето, — ще стане нестабилна. Но нарушаването на причинността е възможно само там, където съществува независим субект — в този случай наблюдател, — и потомците на този наблюдател биха се противопоставили с всички средства на подобно нарушение. Нека го кажем по друг начин — става дума за непреодолим космически закон, тъй като Есхатонът не възнамерява да търпи кретените, които смятат да го нарушат. Тъкмо по тази причина моята организация полага старания да внуши на хората, че не бива да го правят. Не зная дали някой е информирал вашето Адмиралтейство за случая в така наречената Мъглявина на Рака, но там има един пулсар, който не изглежда сътворен по естествени причини, ако мога да се изразя така, и заема пространство, доскоро обитавано от изчезнала раса на провалили се галактически завоеватели. Някой се е опитал да заобиколи правилата — и Есхатонът го е наказал за това.

Иля с мъка отдели пръсти от облегалката.

— Искате да кажете, че капсулата, която предстои да приберем на борда, може да е бомба? Но ако имаше някакви подозрения, досега Есхатонът да ни е унищожил, или поне щеше да ни е пленил...

Тя се усмихна криво.

— Ваш проблем е, ако не ми вярвате. И преди сме били свидетели на подобни случаи — имам предвид не себе си, а Комитета на ООН по анализиране на нарушаващите причинността оръжия. Случаи, при които един или друг таен опит да бъде създадено подобно устройство са завършвали трагично. При това не говоря за дреболии и недомислици като вашата примка във времето и трика с оракула, а за истински НПО-та. Исторически редактори, минимаксимализиращи^[4] цензори, родословни бомби и един наистина опасен механизъм,

наречен изолатор на хоризонта на събитията. Съществува цяла класификация на нарушаващите причинността оръжия, също както на ядрените оръжия — атомни бомби, термоядрени бомби, електроразпадни имплодери и прочее. Но всяко едно от тези места, където са се правели опити за създаването на НПО, е било изпепелено, щателно и систематично, от неопределен причинител — ако се съди по размаха, несъмнено свързан или подчинен на Есхатона. Така и не можахме да присъстваме на нито едно от тези катастрофални явления, тъй като *E* си пада по мащабните дела — най-миниатюрните разрушителни средства бяха нещо като астероиди с диаметър петстотин километра, запокитени срещу столицата на размирната цивилизация със скорост от двеста километра в секунда. Ето защо, както вече казах, съм доста изненадана, че сме още живи — приключи тя. — *A*, и още нещо. Есхатонът винаги унищожава НПО непосредствено преди тяхното използване. Предполагаме, че знае къде да ги намери, тъй като той прибъгва до същите средства. Нещо като да запазиш регионалната си ядрена хегемония, като атакуваш всеки, който се опитва да построи завод за обогатяване на уран или атомен реактор. Както и да е. Вие все още не сте започнали да нарушавате закона. Флотът се събира, открихте капсулата, но не сте затворили примката във времето, нито сте използвали оракула за забранени цели. Бихте могли да се измъкнете, ако се върнете във времето, но не се опитвате да се появите в някой момент, по-ранен от този на вашето заминаване. Все пак на ваше място бих помислила, преди да отворя капсулата. Можете, ако не друго, да го направите на разумно разстояние от корабите. Никой не може да знае какво може да има вътре, нали?

Иля кимна неохотно.

— Мисля, че трябва да уведомя за това капитана.

— И правилно мислите. — Тя поклати глава. — Има и още нещо.

Сега, когато положението е напечено, ще ви е нужна цялата помощ, на която бихте могли да разчитате. Няма да е зле да си поговорите с Мартин Спрингфийлд — корабния инженер. Той е странна птица и ще има доста неща, които ще се наложи да преглътнете, но струва ми се, че знае повече, отколкото издава на пръв поглед — много повече, особено когато се касае за реактивни системи. В МиГ не са му плащали две хиляди крони на седмица заради черните му очи. Когато е

продал този кораб на вашето Адмиралтейство, МиГ със сигурност е разчитал на поне петдесетгодишен период за поддръжка и модернизиране — печалбата от който вероятно ще надхвърли цената на първоначалната продажба.

— Какво се опитвате да кажете? — попита раздражено Иля. — Инженерните въпроси не са от моята компетенция, сигурно го знаете. Ще ви бъда много благодарен, ако не си позволявате да ми давате...

— О, я млъквайте! — срязва го тя, наведе се и го стисна са ръката. Той я изгледа стреснато. — Наистина ли не разбирате как действа един оръжеен картел? Вижте. МиГ е продал на вашето правителство кораб, който да отговаря на определени характеристики. Характеристики, за каквито вашето Адмиралтейство преди това само е можело да мечтае. Друг е въпросът какви са неговите скрити възможности — със сигурност в МиГ са се надявали още дълго да го усъвършенстват и модернизират срещу съответната печалба, разбира се. А те имат много по-големи познания относно изискванията за водене на съвременни междузвездни войни, отколкото вашето Адмиралтейство, което — поправете ме, ако греша — никога досега не е участвало в истинска космическа война и най-много да е пращало ракетни катери срещу въстанали диваци от каменната ера. Бъдете мил със Спрингфийлд и той може да ви изненада. В края на краищата животът му зависи от това този кораб да се справи успешно със задачите си.

Иля я разглеждаше с непроницаемо изражение.

— Ще кажа на капитана — прошепна той. После се изправи. — Но междуременно ще съм ви много благодарен, ако не се появявате в контролната зала, когато съм на дежурство — и да не ми давате съвети пред подчинените. И никога не посягайте на офицер. Разбрахме ли се?

Тя срещна погледа му с хладна решимост.

— Напълно. — След това стана и излезе.

Иля я изпрати с поглед и потрепери. След това разтърси глава, посегна към близкия микрофон и нареди на оператора:

— Свържи ме с капитана. Важно е.

Това наистина беше капсула от миналото, очукана и потъмняла от прекараните в космоса четири хиляди години. И в нея имаше поща.

Изследователският апарат я проучи внимателно с радарни и инфрачервени сензори. Носещата се беззвучно из космоса сонда не проявяваше никакви признаци на живот с изключение на остатъчната радиоактивност около опашката ѝ. Тази неголяма ракета с анихиращ заряд бе прекосила разстоянието от осемнайсет светлинни години до Новата република, пълзейки със субсветлинна скорост, след това бе забавила набраната инерция и бе увиснала в орбита, като бе изключила всичките си системи. Вътре в нея бе положена сребърна сфера с диаметър един метър. Капсулата бе изработена от синтерован промишлен диамант с дебелина пет сантиметра, истински банков сейф, способен да издържи на всичко по-немошно от атомна бомба.

Пощата се съхраняваше върху дискове — диамантени пластини, разделени от златни отразителни плоскости. Стара, но невероятно издръжлива технология. С помощта на външни манипулаторни ръце техниците, контролиращи обследването на сондата, развинтиха капака и внимателно измъкнаха дисковете и след като се убедиха, че те не са нито експлозивни, нито късове антиматерия, наредиха на изследователския апарат да се обърне и да поеме към „Лорд Ванек“.

Новината за пощата — обемът ѝ бе твърде голям, за да се предполага, че съдържа само стратегическа информация за противника — доведе екипажа до състояние на трескаво очакване. Вече два месеца живееха в изолираното пространство между стените на кораба и мисълта, че ще получат писма от семейства и близки, караше всички да тръпнат от възбуда. Възбудата обаче се сменяше с потиснатост всеки път, когато си помисляха, че може вече да са били забравени.

Рейчъл не очакваше нищо от пощата. Шансовете да ѝ пратят някакво съобщение от службата, дори в кодиран вид, клоняха към нула. Мартин също не хранеше надежди по въпроса. Сестра му не му бе писала още докато беше в Нова Прага, защо да му пише сега? От бившата си жена не искаше да чуе и думичка. В емоционален аспект сега най-близка от всички му беше Рейчъл. Ето защо, докато офицерите и екипажът на „Лорд Ванек“ прекарваха цели часове в предположения за писмата от дома, Рейчъл и Мартин се измъчваха от опасенията, че могат да ги разкрият. Защото, както тя бе посочила деликатно, Мартин нямаше дипломатически имунитет и едва ли би било разумно да разчита на нея за помощ.

— Сигурно не е много умно да прекарваме толкова време заедно — прошепна тя, опряла нос в рамото му, докато лежаха прегърнати в тясната койка. — Когато всички са по бойните си постове, няма опасност да ни забележат, но през останалото време... — Рамото му се напрегна и тя млъкна.

— Ще измислим нещо — рече той. — Нали?

— Да. — Тя се надигна и го целуна по рамото. — Но не и ако рискуваме някакъв новоизлюпен полицай да те затвори за неприлично поведение или да убеди заместниците на адмирала, че съм жена с нисък морал. Всъщност нищо чудно някои от тях вече да го мислят за мен.

— Кой? — Мартин се извърна към нея и свъси вежди. — Кажими...

— Шшшт. — Тя докосна устните му и за миг изражението ѝ накара сърцето му да се свие. — Не ми е притрябвал закрилник. Или и ти вече взе да заприличваш на тях?

— Надявам се, че не!

— Така и предполагам. — Тя се засмя тихо и се претърколи към него.

След няколко дни Мартин седеше сам в каютата си, унесен в мисли за Рейчъл и нещата, които бяха правили. Някой почука и той попита:

— Кой е?

— Поща за инженера! В канцеларията на домакина! — Чу се топуркане на отдалечаващи се по коридора стъпки и още тропане по следващата врата.

— Какво? — Мартин се надигна. *Поща?* Това беше невъзможно. Всъщност, като се замислеше, цялото това пътуване бе невъзможно. Той се наведе, измъкна обувките си изпод койката и излезе да провери за какво е цялата тази дандания.

Не се оказа особено трудно да намери първоизточника ѝ. Пред канцеларията на домакина цареше суматоха, виеше се дълга опашка от войници и офицери, които чакаха да получат пощата — своята и на всички свои познати. Съобщенията бяха разпечатани на хартия и

запечатани в акуратни сини пликове. Мартин се оглеждаше объркано, търсеше някой, който да отговаря за цялата тази бъркотия.

— Да? — обърна се към него един старшина, който сортираше пликовете, след като Мартин го дръпна за ръкава. — А, вие ли сте? Ето там търсете — в неподредения куп. — Той посочи една кутия с писма, където бяха събрани съобщенията за умрелите, тези, които междуременно си бяха изгубили разсъдъка, и нефлотския персонал.

Мартин зарови в купчината, завладян от нарастващо любопитство. Скоро попадна на плик, на който наистина бе изписано неговото име. Беше доста дебел. *Странно* — помисли си. Вместо да го отвори веднага, се върна с него в каютата. Когато най-сетне разпечата плика и погледна първата страница, едва не го захвърли: започваше с отблъскващото обръщение *Скъпи мой Марти*. Само една жена го наричаше така и макар с нея да имаше и някои приятни спомени, тя бе в състояние да пробужда в душата му толкова горчив и неовладян гняв, че нерядко след това се налагаше да съжалява за чувствата си. С Мораг се бяха разделили преди осем години — обидата и взаимните обвинения бяха породили пропаст в общуването им.

Какво я бе накарало да му пише сега? В писмата си беше лаконична, електронните ѝ послания наподобяваха откъслечни телеграми без никакъв емоционален заряд. Оправдаваше се, че предпочитала да обсъжда чувствата си очи в очи.

Все още озадачен, Мартин започна да чете.

Скъпи мой Марти,

Толкова отдавна не съм ти писала, надявам се, че не ми се сърдиш. Напоследък обаче животът ми бе напрегнат, при това двойно, защото се налагаше да се грижа и за Сара. Тя се източи доста и вече взе да прилича на баща си. Надявам се да си тук за шестнайсетия ѝ рожден ден...

Той спря. Това приличаше на шега, но доста добре изпипана. Неговата бивша съпруга говореше за някакво дете — тяхно дете, — каквото никога не бяха имали. А и стилът на писмото никак не ѝ подходеше! Сякаш го бе писал съвсем друг човек, почерпил преди

това известна информация за двамата от тяхното досие. А може би се опитваше да...

Той зачете отново, като този път търсеше скрити послания.

В колежа Сара започна да изучава теология. Нали знаеш каква ни е ученолюбива? Новият ѝ учител Херман, изглежда, най-сетне успя да ѝ разчупи черупката. Сега работи над една тема по есхатология, дори настоя да прибавя копие от нея (ще го намериш приложено.)

Останалата част от писмото бе изпълнена с безсмислени приказки за фиктивни приятели, спомени за тривиални и напълно несъществуващи събития от уж съвместния им живот и — доколкото Мартин успя да определи — лишен от каквато и да било информация пълнеж.

Той се прехвърли на *темата*. Беше доста обемиста и Мартин се подвоуми дали е било предвидливо от страна на Херман да я прилага. Интересно дали децата в Новата република пишеха дълги осем страници есета, посветени на Всевишния? И още повече — на неговите мотиви, доколкото могат да бъдат оценени спрямо космическата константа? Есето бе написано в прецизен и ужасно скучен стил, сякаш онзи, който се бе трудил върху него, бе преследвал единствено одобрението на учителя, вместо да пише от вътрешно убеждение. Следният цитат привлече вниманието му:

„1. Да се спрем на хипотетичния случай за сила, която възнамерява да създаде ограничено нарушение на причинността, което не създава светлинен конус, обхващащ неговата точка на възникване. (За целта ще си представим идеално сферична зона от греховност, разширяваща се със скорост c с начало във времето T_0 .) Ако сферичният обем на греховността не се пресича с четириизмерната траектория на първоначалното местонахождение на споменатата сила, можем да отречем, че става въпрос за «първороден грях». Следователно не

бива да очакваме поява и намеса на Есхатона до степен заклеяване на цялата греховна цивилизация, нито неочаквано избухване на свръхнова от тип II — опрощението е напълно вероятно. Въпреки това ще е необходимо да бъде заклеена и осъдена замесената в случая агенция“.

Той прелисти нататък, като търсеше изрази и думи, които биха могли да крият двойно значение.

„2. Дали Есхатонът винаги се намесва с разрушителна сила? Отговорът вероятно е «не». Ние виждаме последствията от тази намеса в случаи, подобни на първородния грях, но за всяка такава намеса съществуват вероятно хиляди невидими корекции върху нашия свят, извършени с точност и финес. За да могат тези корекции да бъдат ефективни, посредниците, с помощта на които се осъществяват, трябва да останат неизвестни. Те вероятно напускат сцената веднага след намесата, прикривайки се сред безличната маса. Тези посредници биха могли да действат в синхрон със собствените ни усилия на същества, боящи се от Есхатона, срещу всеки опит да бъде извършено причинностно нарушение. Възможно е някои от специално създадените от правителствата агенции за предотвратяване Есхатовата намеса да подпомагат тайните му сподвижници дори след като узнаят за тяхното съществуване. Други, тайни агенти на греховните сили, биха могли да се опитат да ги разкрият и да ги арестуват“.

Всичко това звучеше почти назидателно. По принцип подобни стенографски разработки дразнеха Мартин с потенциала си да бъдат погрешно разбрани и със завоалираните си послания, но в този случай Херман бе достатъчно пряк. Никакво доверие към полицията на Новата република. Възможна подкрепа от други агенции — дали не

ставаше въпрос за Рейчъл? Над самата Нова република все още не бе надвиснала опасност от наказателен удар — това свали огромна тежест от съвестта му, защото колкото и да не харесваше социалния им строй, новорепубликанците не заслужаваха да загинат заради неспособността на водачите си да се справят с неочаквано възникнали проблеми. Последната част от текста обаче остана неразбираема, колкото и да се опитваше да вникне в нея:

„3. Разбира се, малцина са онези, които биха дръзнали да нарушат причинността, без да бъдат изложени на огромна опасност. Питаме се, какво биха направили невидимите помощници на Есхатона, когато бъдат изправени пред необходимостта да предотвратят нарушението пред лицето на подобна опасност? В такъв момент те вероятно бяха изпитвали раздвоение на чувствата — от една страна, желание да бъде опазен ненакърнен първият закон на антропоморфния космос, а от друга, неохота да предадат своите събрата по произход в лапите на голямото зло. При подобни обстоятелства, уверена съм, Есхатонът би посъветвал своите агенти да се погрижат за интересите на своите събрата — хората, веднага след като попречат да бъде разкъсана тъканта на пространство-времето. Есхатонът може да не е състрадателен Бог, но е прагматичен и не очаква от инструментите си да се повреждат, докато са на служба при него. Най-важното в случая обаче е да се определи коя страна греши по-малко. Това ни отвежда още по-навътре в джунглите на етиката, където цари истински фестивал на двусмислици. Всичко, което можем да направим, е да се надяваме, че тайните помагачи ще направят верния избор — в противен случай последствията може да са прекалено сурови“.

Мартин почна да се чеше по главата и попита високо:
— Какво, по дяволите, може да означава това?

[1] От кладистика — един от подходите на филогенетичната систематика, схема за произхода и еволюцията на организмите. — Б.пр. ↑

[2] Пион (съкр. от гр. „пи-мезон“) — колективно название на три елементарни частици. — Б.пр. ↑

[3] Мюон — елементарна частица, която не влиза в силни взаимодействия. — Б.пр. ↑

[4] Метод от Теорията на решенията за минимизиране на максималната възможна загуба. — Б.пр. ↑

СЕМИОТИЧНА ВОЙНА

Адмиралът имаше лош ден.

— Проклет да си, човече, махни си ръцете от мен! — тросна се той на своя адютант. Без да му обръща внимание, Робард го вдигна на ръце — крехкото тяло на адмирала не беше в състояние да се съпротивлява, докато го нагласяваше върху възглавниците. — Ще наредя да те разстрелят!

— Разбира се, сър. Преди или след закуска?

Адмиралът изръмжа, после въздъхна уморено.

— Май ще ти се размине. Дявол го взел, как мразя всичко това!

— Просто остарявате, сър. Съдба, която очаква всички ни.

— Но не и онова проклето земно аташе, мътните го взели! Той не изглежда никак стар. Помня го още от времето на Лампрей. Направи ми цял куп снимки край пирамидата от черепи, която бяхме издигнали на централния площад на Нова Бохара. Трябваше да дадем някакъв урок на онези бунтовници, а ние не сме монаси, ха-ха-ха. Копелдакът заплаши, че ще ме обесят, но така и не можа да ме пипне. Опасен тип, хлъзгав като сурова риба. Готов съм да се закълна, че има нещо женствено в него. Какво мислиш, Робард? Дали не е с обратна резба?

Робард се закашля — тъкмо поднасяше на адмирала слаб чай и варено яйце — и каза:

— Инспекторът е дама, сър.

Адмиралът ококори воднистите си очи.

— Брей, да пукна дано — каква изненада! — Посегна към чая, но ръката му трепереше толкова силно, че докато вдигаше чашата, разля половината. — Знаеш ли, май го подозирах.

— Вероятно е така, сър. Ще ви стане по-добре, след като си вземете лекарството.

— Но щом е жена и е бил на Лампрей, това означава... — Курц изглеждаше озадачен. — Робард, вярваш ли в ангели?

— Не, сър.

— Хубаво, значи тя е дявол. Мога да се справям с дяволи. Къде ми е докладът?

— Ще го донеса веднага след закуска. Комодор Бауер каза да ви предам, че ще се погрижи за всичко.

— Юнак е той.

Курц се съсредоточи върху счупването на яйцето. След като приключи с тази трудна задача, Робард отнесе малката масичка.

— Трябва да ви облечем, сър. След трийсет минути започва съвещанието.

След трийсет и пет минути адмиралът бе готов да приеме щаба в заседателната зала в съседство със спалнята му. Издокаран в блестяща униформа и натъпкан с лекарства, той изглеждаше подмладен поне с десетина години, докато пресичаше залата на собствен ход, макар и да се подпираше на бастуна. Робард му помогна дискретно само когато трябваше да отвърне на козируването на присъстващите офицери и едва не си бръкна с бастуна в окото.

— Добър вечер, господа — поде адмиралът. — Предполагам, че пощенският пакет вече е пристигнал. Лейтенант Косов. Какви новини са ни пратили от центъра?

— Тъъ... — Лицето на Косов позеленя. — Имаме проблем, сър.

— Какво искаш да кажеш с това, че сме имали проблем? — попита ядосано адмиралът. — Не трябва да имаме проблеми — те са за нашите противници!

— В капсулата имаше пакет от двайсет диска...

— Не ми давай дискове, отговори ми дай! Какви са сведенията за врага?

Комодор Бауер реши да се намеси.

— Сър, струва ми се, че това, което лейтенантът се опитва да каже, е, че дисковете със съобщенията са били повредени. — Косов хвърли на комодора поглед, изпълнен с благодарност.

— Точно така, сър. Личната поща е напълно съхранена, в по-голямата си част, но капсулата има повреда от едната страна — от сблъсък с микрометеорит — и три от дисковете са счупени. Успяхме да спасим едва една десета от онова, което се съдържа на тях, но повечето бяха разпоредения за интенданта и подробно меню за празничния обяд по случай рождения ден на императора. Никакви сведения за врага, никакви заповеди за предстоящата битка, разполагането на

силите, дипломатически анализи, разузнавателни доклади или нещо, което да ни бъде поне малко от полза. Всичко това е загубено безвъзвратно.

— Ясно. — Адмиралът изглеждаше привидно спокоен. — Значи липсват каквито и да било разузнавателни сведения за врага. Какво пък, това само опростява нещата. — Той се извърна към Бауер. — В такъв случай ще действваме съгласно резервния план, за да осигурим успеха на атаката! Всеки войник да изпълнява дълга си, за победата на нашата страна. Предполагам, че сте готови с плановете за потушаването на размириците на повърхността. Добре, много добре. С Фестивала ще се срещнем на орбита и след като унищожим корабите им, ще продължим, изхождайки от предположението, че на планетата има бунт, подкрепян от враговете на Негово величество. Комодор. От вас искам да командвате пряко приближаването ни към зоната на действие. Полковник Фон Унгерн–Стернберг? Очаквам план за стоварване на десант веднага след пристигането ни. Капитан Мирски, вие ще координирате въъ, хъм, да де... маневрите на флотилията. Докладвайте на старшина Бауер за всичко, което... въъ... има нужда от моето внимание.

Адмиралът се надигна, малко неуверено, и този път не възрази, когато Робард го улови под мишница.

— Свободно! — заповяда той и излезе, куцукайки, от залата.

Прокуратор Мюлер скучаеше. Не само това, ами изпитваше нарастващо раздразнение. Освен доказателствата за разпространяване на пропаганда в онази бирария в Нова Прага нямаше нищо, което да потвърди подозренията му за инженера. Вярно, той беше чужденец, да не говорим за опитите му да сее раздор сред лумпенпролетариата — ала такива като него имаше безброй във вселената. Вярно също, че към персоналия му асистент бе монтирана приставка, чието предназначение оставаше загадка, ала и това не бе достатъчно, за да го прибере.

Беше изгубил два месеца, за да събере тази оскъдна информация. През по-голямата част от това време се налагаше да скучае — екипажът и войниците не желаеха да разговарят с него — той беше прокуратор, тоест чиновник, натоварен със задачата да защитава

нравствените устои на обществото и следователно подозрителен и опасен човек. Отдавна бе изчел всички книги в каюткомпанията. Тъй като не се налагаше да дежури, разполагаше с ужасно много свободно време, за да се терзае от мисли за това какво ще стане, когато пристигнат на Рошардов свят.

Една вечер обаче, докато за пореден път размърдваше мозъчните си гънки, Василий изведнъж се сети, че има и друга възможност да проследи действията на своя подопечен. Не прекарваше ли Спрингфийлд твърде, много време в компанията на земния дипломат?

Там имаше нещо гнило! Когато се сети за Рейчъл, Василий почувства, че ноздрите му се разтварят хищно. Ако не бе защитена от дипломатически статут, щеше незабавно да я подложи на разпит. Спрингфийлд може да бе радикал, но полковник Мансур носеше *панталони* — дори само това бе достатъчно, за да бъде арестувана за неприлично облекло, независимо от акредитивните ѝ писма. Тази жена бе опасен дегенерат — без никакво съмнение имаше извратени вкусове, след като носеше мъжки дрехи, вероятно бе с обратна сексуална ориентация и със сигурност можеше да разложи всеки, който се сближи с нея. Наистина, самото ѝ присъствие на кораба бе заплаха за моралната хигиена на екипажа! Това, че инженерът прекарваше много време с нея, бе очевидно (Василий разполагаше със записи от охранителната камера в коридора как влиза в каютата ѝ и покъсно я напуска.) Сега вече нямаше никакво съмнение къде са скрити инкриминиращите улики. Спрингфийлд беше опасен анархист и шпионин, а жената вероятно бе главата на зловещия октопод, тайната повелителка в облика на дипломатически представител, зла, безумна и опасна.

На Василий му бяха нужни две седмици, за да стигне до този извод, от момента, в който бе заподозрял, че приставката към персоналния асистент на Мартин изпълнява някаква тайна и опасна функция. Беше изминала седмица и половина, откакто флотът бе поел обратния курс към дома: в началото се прехвърлиха до една незаселена бинарна система с кодово име „Терминал Бета“, сетне, скачайки между двете звезди, започнаха да се връщат назад във времето с по сто години през всеки ден от полета. След още четири седмици щяха да пристигнат в района на действие и Василий осъзнаваше, че няма време за губене. Но същевременно си даваше сметка, че трябва да действа

внимателно. Не можеше да ги обвини открито в шпионаж, без да разполага с доказателства, а те очевидно бяха заключени в дипломатическото куфарче. Хванеха ли го да рови в него, последствията щяха да са крайно неприятни. Без никакво съмнение щяха да го хвърлят на вълците — не в буквалния смисъл, разбира се, но вероятно го очакваше дълга кариера като наглеждач на хранилките за пингвини на някоя полярна станция.

За своя набег той избра един късен следобед. Мартин беше в каюткомпанията, наливаше се с шнапс и играеше на домино с Крупкин. От наблюдателния си пост в каютата на лейтенант Соьер Василий изчака, докато полковник Мансур напусна своята каюта и се отправи към офицерската баня. Хубаво, сигурно щеше да прекара най-малко десет минути под душа, ако се придържаше към обичайното си поведение. Василий мигновено заряза наблюдателния пост, изтича при асансьора и се спусна на нейния етаж.

Щом вратата хлопна зад гърба му, Василий се заоглежда напрегнато. На пръв поглед каютата бе като на всеки друг офицер. Обзаведена като спално купе във влак, тя бе мебелирана с две койки, една над друга. Имаше също две шкафчета, миниатюрна мивка, огледало и телефон. Изпод бюрото се подаваше тежък кожен куфар.

Василий се наведе и първо го огледа внимателно отвън. Не видя никакви залепени косми или жички, нито нещо, което да затрудни достъпа му до ключалките. Съвсем обикновен на вид, леко очукан по краищата куфар. Опита се да го измъкне изпод бюрото, но се отказа, тъй като бе прекалено тежък. Вместо това повдигна плота на бюрото. Огрян от светлината в каютата, куфарът приличаше на някакво злокобно ухилено лице.

Василий бръкна в джоба си и извади шперц-пистолета. Още един абсолютно нелегален инструмент от склада на Канцеларията по надзора — натъпкан с електромагнитно управлявани сонди, електронни сензори, трансмитери и дори миниатюрен лазерен транспондер, той може да се справи с всяка ключалка на света само за няколко секунди. Василий се наведе над куфара. Малко след това въздъхна успокоен — дори дипломатическият куфар не можа да окаже съпротива на малкото чудо в ръката му. Ключалката изщрака и той повдигна капака.

В джобовете от вътрешната страна на капака имаше тоалетни принадлежности и огледало. Най-отгоре в куфара бяха подредени акуратно сгънати дрехи. Той преглътна смутено. Имаше чувството, че някой се подиграва с него — няколко сгънати фусты, кюлоти, дълги до над лактите ръкавици. Той внимателно ги премести настрана. Под тях лежеше жълта копринена нощница. Василий се изчерви, дълбоко засрамен. Вдигна нощницата и понечи да я постави на стола, но тя се разгъна в ръцете му. Беше много хубава и съвсем женствена, каквато не би очаквал от една покварена земна агентка. Цялата тази разузнавателна мисия поемаше в крайно нежелана посока. Той поклати глава, но се удари в плота на бюрото и изстена. След това отново насочи вниманието си към куфара.

Сега вече най-отгоре се виждаше черен гащеризон и осмоъгълна кутия за шапки. Той се опита да вдигне кутията и установи, че тя не помръдва. Беше тежка, като излята от олово! Окуражен, той взе гащеризона и също го преметна през облегалката. Под него се показа гладка пластмасова повърхност, върху която блещукаха светлинни. Куфарът бе дълбок само петнайсет сантиметра! Всичко останало в него бе скрито под фалшивото дъно и кутията за шапки. Със сигурност там имаше контрабандни материали и шпионска апаратура.

Василий побутна пластмасовата плоскост. Приличаше му на клавиатура, но ѝ липсваха копчетата и не виждаше откъде би могъл да вкара перфолента. Всичко това бе чуждо и объркващо. Той протегна ръка и опря пръст върху една издадена част — и изведнъж по повърхността затрепкаха знаци.

ДОСТЪПЪТ ЗАБРАНЕН — ГЕНЕТИЧНИЯТ
ОТПЕЧАТЪК НЕ Е РАЗПОЗНАТ.

Проклятие!

Пот се стичаше по челото му. Как да процедира нататък? Изведнъж погледът му се спря върху подредените на стола дрехи. Искат проба от позната кожа? Хъм. Ръкавици. Той взе едната. Дълга женска ръкавица. Миришеше някак странно. Василий я обърна с opakото навън и си я нахлузи на ръката. След това докосна същото място на клавиатурата.

ПРОГРАМАТА ЗАДЕЙСТВАНА... ИЗЧАКАЙТЕ... ПОТВЪРЖДЕНИЕ

Появи се меню. Василий започна да го натиска слепешката. „Опция едно“ беше „Дизайнерски каталог на фондация «Сиърс»“, каквото и да означаваше това. По-надолу следваха: „Моден каталог на свободна фондация ГНУ 15.6“, а след това и „Исторически каталог на «Диор»“. Той се почеса по главата. Никакви тайни, кодови таблици, нито скрито оръжие или шпионски камери. Само тази неразбираема аналитична машина с нейните причудливи инструкции! От яд той стовари юмрук върху панела.

Ниско бръмчене изпълни стаята. Василий отскочи назад и събори стола. Насред кутията за шапки се появи отвор. От вътрешността ѝ долетя зловещо потракване и нещо изскочи навън. Някакво червено парче плат, което попадна върху изпотеното му теме. Копринено бельо! Скандално! Със същото злокобно потракване кутията за шапки изтика последователно лъскава бална рокля от тюл, високи дамски обувки и сини бикини.

— Престани! — изсъска той. — Спри веднага! — В отговор куфарът го дари с цял поток чорапи, мъжки долни гащи и корсет, който заплашваше всеки, който дръзне да си го сложи, с вътрешни увреждания. Василий започна да блъска отчаяно по клавиатурата и тъкмо когато бе изгубил надежда, кутията за шапки изведнъж престана да произвежда дрехи. Той я погледна замаяно. „Защо трябва да носиш цял куфар с дрехи, след като имаш машина, която може да изработи всякакво облекло?“ — зачуди се. Но в този момент куфарът отново започна да бръмчи, макар и на по-висока нота, и той втрещи ужасен поглед в него. „Та това е всепроизвеждаща машина!“ — една от забранените, митични химери на историята, машината, която бе довела до деградация, безработица и икономически срив всички негови предци, преди да избягат от сингуларността и да основат Новата република.

Рогът на изобилието продължаваше да мърмори и да бръмчи. Василий метна уплашен поглед към вратата. Ако Рейчъл се върнеше точно сега.

Кутията за шапки отново зейна. Този път отвътре се изтърколи нещо черно и лъщящо. Антените му се завъртяха, сканирайки стаята, механичните му челюсти се вкопчиха в стената на кутията и я задъвкаха.

Сега вече Василий не издържа. Изхвърча от каютата, като остави вратата да зее широко, и се понесе безпомощно по коридора, с изцъклени очи, нахлузил на дясната си ръка обърнатата наопаки ръкавица.

Зад него прясно изработеният робот приключи с огледа на зоната на внедряване. В микропроцесорното му мозъче се задействаха примитивни програми и тъй като липсваха директни инструкции за действие, той премина към изследователска стратегия. Ръчичките му сграбчиха първия попаднал пред погледа му предмет, който можеше да се използва за камуфлаж, и — след като покри телцето си с него — ракоподобният робот се отправи към вентилационната шахта. Още не беше стигнал решетката, когато кутията изтрака отново и на изхода се показва втори робот-шпионин — тъкмо навреме, за да види как жълтата нощница изчезва през решетката на шахтата. А през това време куфарът продължи да потраква и изплюл трети робот...

Докато Рейчъл се върне в каютата си, куфарът ѝ бе почти изпразнен — всичките ѝ готови дрехи бяха изчезнали.

— Ти идва с мен — заяви Сестра Седма на Боря. — Виждаш положение. Обясняваш защо лошо и разбираме.

Вятърът свистеше през отворения прозорец — носеше черни облаци над Нови Петроград, който изгаряше в ада на забранените технологии. Рушаха се и израстваха наново къщи, надигаха се като гигантски, породени от нечие кошмарно човешко съзнание гъби. В бижутерския квартал растяха сребърни дръвчета — твърдите им листа сияеха ярко на слънцето. Безкосменото извънземно се изтърколи напред към терасата и посочи със зъбите си панаирния площад от другата страна.

— Това не е работа на Фестивала!

Боря я последва безпомощно на покрива над балната зала на херцога. Тук го посрещна отвратително зловоние — далечното обонятелно ехо на повесените от уличните лампи трупове.

Политовски беше изчезнал, но хората му не си бяха тръгнали, без да оставят спомен за присъствието си — разбунтувалите се войници, обезверени и изплашени, се бяха отнесли варварски с офицерите и техните семейства. Наказанията, които им бяха наложили, бяха сурови, но неизбежни...

Ярки светкавици озариха облаците над тях. Миг по-късно отекнаха и гръмотевици, които накараха да звънтят малкото останали здрави стъкла в града.

— Фестивалът не разбира хората — продължи със спокоен тон Сестра Седма. — Мотивация на телесни разумни индивиди, лишени от представа за реално време, не подлежи на симулация и анализ. Ето защо Фестивалът подозира алтруистична естетика. Аз пита: това дали произведение на изкуство?

Боря Рубенщайн метна мрачен поглед към града.

— Не. — Признанието дойде трудно. — Надявахме се всичко да бъде различно. Но хората се нуждаят от водач и силна ръка, без тях започват размирици...

Сестра Седма издаде странен сумтящ звук. Трябваше да мине известно време, преди той да осъзнае, че му се смее.

— Бунт! Свобода! Край на потисничеството! Глупави хора. Глупави неорганизиранни хорица, не може да се разбере, предпочита пикае в ъгъла, убива. Създава военна музика. Много маршове и убийства. Това комедия може би?

— Ние можем да се контролираме — продължи да упорства Боря. — Този хаос е само временно явление. Намираме се на прага на утопия! Щом образуваме хората, те ще се държат рационално. Невежеството, мръсотията и десетките поколения на потиснати са причината за това, което виждаш — краят на един провалил се експеримент, а не бъдещето на човечеството!

— В такъв случай защо не прави скулптури — да изрязва нова плът от старата? — Сестра Седма го погледна. От устата ѝ отново польхна на вкиснато зеле. — Защо не прави нови умове за хора?

— И това ще направим — обеща Боря. В небето над тях профучаха три ярко сияещи тела, носеха се с безумна скорост — извиха над реката, пресякоха я и изчезнаха, като падащи звезди. „Когато не знаеш какво да кажеш, сменяй темата“ — рече си Боря. — Вие как пристигнахте тук?

— Ние Критици. Фестивалът има много свободни места за умове. Пристигнаха с него, като Ресните и други скитници из мрака. Фестивалът трябва пътува и се учи. Ние пътува и променя се. Намира какво счупено и критикува, помага поправи счупено съзнание. Постига хармония и топла общественост.

Някаква висока и тъмна сянка се надвеси над Боря откъм улицата. Той се извърна и видя два кокоши крака с множество съчленения. Краката се сгънаха, снижавайки тялото, после над терасата надвисна огромна зейнала паст, бездънна като кухите орбити на череп.

— Ела, полетиш с мен. — Сестра Седма се изправи до Боря, беше застанала между него и канцеларията. Не беше предложение, а заповед. — Ние научим теб много!

— Аз... аз... — Боря млъкна изплашено. После вдигна ръка, дръпна ремъка от шията си и извика с цяло гърло:

— Стража!

Сестра Седма се претърколи напред, огромна и неизбежна като земетресение, повали го върху циментовия под на терасата и отново изсумтя. Зад гърба ѝ се чу яростно съскане и квакане, последвано от безпорядъчна стрелба, докато първите диви гъски-стражи си проправяха път през вратата. Рубенщайн тупна на пода, затиснат от двеста кила чуждоземна плът, бетонът под него се разтресе, след това се издигна като асансьор и започна да се извисява нагоре с бързината на магнитно влакче от лунапарк. Той се задави, мъчеше се да си поеме въздух, но преди да се задуши, Сестра Седма бавно се надигна и се отпусна в нещо, което наподобяваше гнездо от изсушени клони. Ухили му се неприятно, оголвайки жълтеникавите си зъби, след това измъкна един голям корен и започна да го дъвче.

— Къде ме откарваш? Настоявам да ме върнеш незабавно...

— В Плоцк — отвърна Критикът. — Научиш се да разбираш. Искаш морковче?

Дойдоха за Мартин, докато спеше. Вратата на каютата му се отвори с трясък и влязоха двама едри техници. Светлината от тавана блесна.

— Какво има? — попита сънено Мартин.

— Ставай! — На вратата стоеше непознат старшина.

— Какво...

— Ставай, казах! — Издърпаха му завивките и го смъкнаха от леглото още преди да успее да привикне със светлината. — Веднага!

— Но какво има?

— Млък! — рече единият от техниците и го зашлеви небрежно през устата. Мартин падна от леглото, вторият техник го сграбчи за ръката и му нахлузи белезници. Докато се опитваше да си избърше устата, го оковаха напълно.

— В ареста! Незабавно! — Изведоха го от каютата, гол и окован, и го свалиха на едно ниво под инженерния отсек и двигателя. Мартин виждаше замъглено. По пътя се изплю и зърна кървава диря на пода.

Някаква врата се отвори. Натикаха го вътре, той падна и вратата се затръшна.

Едва сега дойде страхът. Той се сви, претърколи се на една страна и повърна на пода. От началото до края арестуването му бе отнело не повече от две минути.

Все още лежеше на пода, когато вратата се отвори отново. В полезрението му изплуваха два ботуша.

Приглушен глас:

— Почистете тук. — По-силно: — Ей ти! Ставай!

Мартин се обърна по гръб и видя, че над него се е надвесил Сойер, лейтенантът от службата за сигурност. Зад него стоеше младшият офицер от Канцеларията по надзора, както и неколцина униформени. Мартин започна да се изправя.

— Вън! — нареди Сойер на хората от охраната и те излязоха. — Хайде, надигай се по-бързо.

Мартин седна и се облегна на стената.

— Ти си голяма беля — рече лейтенантът. — Не, не казвай нищо. Да знаеш, че си загазил здравата. А може да се закопаеш още по-надълбоко, ако не ни сътрудничиш. Искам да помислиш малко върху това. — Той вдигна една тънка черна плочка. — Знаем какво е. А сега ти ни кажи — кой ти го даде, за какво ти трябваше — инак ще съжаляваш за последствията. Това не е разследване на граждански съд, заплашва те военен трибунал. От това как ще се отнасяш към нас зависи и нашето отношение към теб. Разбра ли?

Мартин премигна и каза:

— Никога не съм виждал това нещо. — Сърцето му се разтупка. Сойер го погледна с нескрито отвращение.

— Постъпваш глупаво. Намерихме го в твоята машинка. Флотският правилник абсолютно забранява внасянето на неразрешени средства за комуникация на борда. В такъв случай какво търси тук това нещо? Забравил си да го демонтираш? На кого е всъщност?

Мартин се поколеба, после каза:

— Наредиха ми да го взема от корабостроителната компания. Когато се качих на борда, смятах, че ще остана само една смяна. Не мислех, че това ще е проблем.

— Корабостроителната компания ти наредила да го вземеш — повтори скептично Сойер. — Човече, това е изчерпан релятивистичен канал! Имаш ли представа колко може да струва подобно бръмбарче?

Мартин кимна разтреперано и отвърна с въпрос:

— А вие имате ли представа колко струва този кораб? МиГ го е построил. МиГ смята да натрупа огромна печалба, като продава негови двойници — още повече ако се прочуе в няколко битки. Хрумвало ли ви е някога, че моите работодатели — хората, от които ме наехте — изпитват напълно законен интерес към промените, които бихте могли да осъществите на кораба, който сте получили от тях?

Сойер метна черната платка на койката.

— Звучи правдоподобно. Добре се справяш засега — не го забравяй. — После се обърна и почука на вратата. — Ако това е последната ти история, ще я предам на капитана. Но ако имаш да добавиш още нещо, кажи го на тъмничаря, когато ти донесе обяда.

— И *това* ли е всичко? — попита Мартин, когато вратата се отвори.

— *Това* ли било всичко? — Сойер поклати глава. — Току-що призна, че си извършил углавно престъпление и ме питаш дали това е всичко? — Спря на прага и изгледа Мартин безизразно. — Да, *това* е всичко. Край на записа.

След което излезе.

Василий бе отишъл при лейтенант Сойер веднага след неуспешното претърсване на багажа на Рейчъл — беше изплашен, нуждаеше се от съвет. Разкри всичко на лейтенанта, който кимаше

окуражаващо и се постара да го успокои, преди да му обясни какво ще направят.

— Момче, няма никакво съмнение, че ръцете и на двамата са изцапани. Но трябваше първо да говориш с мен. Да погледнем сега машинката, която си взел от него. — Василий му подаде микрочипа, който бе извадил от персоналния асистент на Мартин. — Хъмм. Май никога не си виждал нещо подобно? Не се притеснявай, това е точно лостът, който ни трябваше. — Той почука многозначително с пръст по изчерпания релативистичен канал. — Не зная защо е трябвало да го внася на борда, но е било изключително глупаво от негова страна. Да нарушава имперските закони! Трябваше да дойдеш при мен незабавно, вместо да се ровичкаш из женски багаж. Което, разбира се, не си правил. Нали?

— Тъъ, не, сър.

— Само така. — Сойер кимна, този път на себе си. — Защото ако си го направил, ще трябва да те арестувам, разбира се. Но от друга страна, ако онази дама е забравила вратата на каютата си отворена и някой любопитен техник е решил да надникне... — Той млъкна многозначително.

— Сър, но защо да не можем да я арестуваме? За притежаване на... забранена за използване машина.

— Защото... — Сойер го изгледа отвисоко — тя има дипломатически паспорт. На нея ѝ е *позволено* да внася на борда всякакви незаконни неща. Пък и, погледнато от друга страна, тя си има извинение. Щеше ли да се оплакваш, ако си бе взела шивашка машина? А тя точно това ще каже — че я ползва, за да си освежава гардероба.

— Но, сър, аз видях оттам да излизат разни *неща* — с много крачета! После ме подгониха...

— Никой освен теб не ги е видял — рече успокоително Сойер. — Вярвам ти, сигурно наистина си видял нещо. Може би роботи-шпиони. Но те са добри и знаят как да се кроят... а без доказателства... — Той сви рамене.

— Сър, какво ще правим сега?

Сойер се замисли, после каза:

— Струва ми се, че ще е най-добре да посетим господин Спрингфийлд. Ще го натикаме в някоя килия. А после... — той се

засмя с неприятна гримаса — ще видим накъде ще скочи дипломатката. Което ще покаже какво означава всичко това, нали?

Никой от тях не забеляза скритите зад решетката на вентилационната шахта украсени с точици кюлоти, които слушаха внимателно разговора и записваха всичко.

ПРИЗНАНИЯ

„Лорд Ванек“ ускоряваше с икономичните две g , като използваше ядрото на двигателя, за да изкривява пространство-времето отпред в „падина“, в която гигантският съд се носеше без никакво съпротивление и без да оказва натоварване върху екипажа и машините. Деветдесет и две хиляди тонният боен кораб (с тежаща осем милиарда тона черна дупка в сърцевината) изискваше огромни усилия, за да бъде приведен в движение, но щом набереше скорост, можеше да покрива бързо огромни разстояния. Щяха да са му нужни дни, за да прекоси обширната бездна, която делеше района на съсредоточаване от първия пункт за скок по обратния път от неговата хронологична линия — но нямаше да са годините, нужни на по-ранните човешки сонди, за да изминат подобни разстояния.

Корабите от флотилията бяха пропътували едва двацет светлинни години от Новата република, но същевременно бяха скочили на четири хиляди години в бъдещето, като се движеха зигзаговидно между двете лишени от планети звезди на бинарната система, с цел да избегнат всякакви дълговременни средства за наблюдение, които би могъл да разположи в околностите Фестивалът. Скоро темпоралната част от дългото пътуване щеше да бъде приключена и след един последен скок до съседна на Рошардов свят звездна система флотилията щеше да премине на окончателна траектория и да затвори примката към собственото си минало, без обаче тя да се пресича с началната точка на пътешествието.

В тази последна фаза флотът трябваше да се срещне с разположени на предварително уточнени места снабдителни кораби, от които да получи провизии, въздух, вода и храна — не по-малко от осем търговски съда, които щяха да бъдат разтоварени от стока и екипаж и зарязани в космическата пустош. Една огромна по мащаби военна операция, която натоварваше до краен предел системата за флотско снабдяване — за да се осъществи, естествено се наложи да вземат

средства от другаде — бяха използвани заделените пари за строеж на нови кораби през цялата следваща година.

Докато се носеха из космоса, между скоковете корабите провеждаха непрестанни военни занятия. Колебливи лидарни импулси пронизваха вакуума отвъд хелиопаузата, а през това време офицерите решаваха артилерийски задачи, като използваха за мишени кораби от другите ескадрили, чертаеха се ракетни и торпедни траектории, в аналитичните машини се въвеждаха учебни команди за лазерни залпове. Проследяването на кораби на огромно разстояние е почти невъзможна задача, тъй като те не излъчват достатъчно количество радиация. Радарите са безполезни — за да изпомпа необходимата енергия за обратен сигнал, „Лорд Ванек“ трябваше да произведе толкова много излишна топлина, че екипажът щеше да се опече жив. В момента само огромните радиаторни панели, разтворени към звездите и мъждукащи с приглушено червеникава светлина, позволяваха висок интензитет на лидарните установки за съвсем кратки периоди. (Вакуумът е най-ефикасният изолатор — а активните сензори, способни да се пресягат на милиарди километри в космоса, обикновено се загоряваха.)

Мартин Спрингфийлд не знаеше нищо за всичко това. Беше прекарал два скучни дни, излегнат на койката в своята килия, мятайки се между депресията и предпазливия оптимизъм. „Все още съм жив“ — казваше си той, а сетне добавяше: „Но не за дълго“. Да можеше да направи нещо! Но на борда на космически кораб няма къде да избягаш. Беше реалист и осъзнаваше — ако другите не успеят, с него също е свършено. Оставаше му само да се надява, че не са разкрили онова, което бе направил с двигателя, и че ще го пуснат, за да си нямат неприятности с корабостроителната компания.

Една вечер вратата се отвори. Той вдигна глава — очакваше да зърне Сојер или онзи младок от Канцеларията по надзора — и се облеци.

— Какво правиш тук?

— Идвам на посещение. Може ли да седна?

Той кимна неспокойно. Рейчъл приседна на края на койката. Носеше черен гащеризон и беше вдигнала косата си назад. Поведението ѝ бе някак странно, прекалено спокойно. Той осъзна, че това не е маска, сега не играеше ролята на разглезена дипломатка,

пратена в някоя бананова република. По-скоро бе самата тя — важна и авторитетна.

— Мислех, че и теб са затворили.

— Ами... — Рейчъл изглеждаше замислена. — Само момент. — Тя си погледна часовника. — Ах. — Наведе се и сложи нещо дребно и метално на възглавницата.

— Вече проверих за бръмбари — увери я той. — Не могат да ни чуят.

— Благодаря. — Тя го изгледа равнодушно.

— Но какво...

— Искам истината — прекъсна го тя. — Ти ме излъга. Искам да зная защо.

— Уф. — Той се опита да запази спокойствие. Изражението ѝ предвещаваше буря.

— Имаш само една възможност да ми кажеш истината — продължи тя, но сега вече гласът ѝ издаваше нервността ѝ. — Според мен те все още не знаят, че ги лъжеш, но когато се върнем... сигурно си даваш сметка, че не са глупаци и че си затънал в лайната до гуша. Представям си само какви изводи ще си направи онова досадно вундеркиндче от Канцеларията по надзора.

Той въздъхна.

— И ако изводите му са верни? Ако наистина съм виновен?

— Аз ти се доверих — продължи тя. — Като на себе си ти повярвах. Не обичам да ме лъжат, Мартин. Нито в работата, нито в личния живот.

— Добре де... — Той погледна заглушителчето, което бе сложила на възглавницата. — Ако ти кажа, че за всичко са виновни корабостроителите, ще ми повярваш ли?

— Не. — Тя поклати глава. — Тия измислици ги разправяй на тях. — Тя отмести поглед. — Казах ти вече — не обичам да ме лъжат.

Той втренчи поглед в нея. Осъзнаваше напълно, че тя е истински професионалист — не като тези суетливи аматьори от Новата република — тя владееше техники за анализиране на говора и мимиката, беше истински подвижен детектор на лъжата и щом бе решила, че се касае за *работа*, нямаше да го остави на мира. На нейно място и той щеше да е ядосан. И наранен.

— И аз не обичам да разправам лъжи — рече той и това бе вярно. — Освен ако няма основателна причина.

Тя въздъхна.

— Мартин, тук аз съм единственият човек, който би могъл да изиграе ролята на твой адвокат или представител на нещо, което те смятат за твое правителство. Ако забравим факта, че то се намира на четири хиляди години в миналото и на близо двеста светлинни години оттук. Те не са чак такива средновековни диваци, имат правосъдна система и ще ми позволяват да те навестявам. Бих могла да бъда твой защитник, ако се стигне до трибунал, защото ти все пак си граждански представител на чужда страна. Но само ако ми кажеш всичко, за да зная кого защитавам.

— Не мога да говоря за това — призна той смутено. Вдигна книгата и я разтвори, сякаш се опитваше да скрие зад нея гузната си съвест. — Не ми е позволено. Надявах се поне ти да ме разбереш.

— Чуй ме. — Рейчъл го стрелна с яден поглед. — Помниш ли какво ти казах за доверието? Ужасно съм разочарована. Защото аз ти вярвах, а изглежда, ти си предал моята вяра. Както и да е, ако се наложи да ти спасявам задника, ще трябва да изприказвам доста неща. Но преди това искам да знам за какво точно си ме лъгал.

Тя се надигна.

— Каква глупачка бях. Задето ти се доверих и задето те забърках. Страшно непрофесионално от моя страна. Питам те още веднъж и гледай да отговаряш честно. Защото, Мартин, сега на карта е заложен животът на много хора. Това не е игра. За кого, по дяволите, работиш?

Мартин се колебаеше, замаян от внезапния обрат на събитията. „Не мога да ѝ кажа, не мога и да не ѝ кажа“ — той отново вдигна поглед към нея. Гледаше го оскърбено и от това го заболя. Разбираше я — да я предаде единственият човек, комуто би могла да се довери на светлинни години наоколо. Какво пък, след като тя бе постъпила непрофесионално, щеше да го направи и той. Устата му бе съвсем суха, но успя да каже:

— Работа за Есхатона.

Рейчъл седна на койката. Гледаше го с разширени, невярващи очи.

— *Какво?*

Той сви рамене.

— Сигурно си мислиш, че *E* решава проблемите единствено като ги затрупва с гигантски камъни?

— Шегуваш ли се?

— Не. — Усещаше в гърлото си вкуса на жлъчка. — Вярвам в това, което правя, иначе сега нямаше да съм тук, нали? Защото, честно казано, алтернативата е върху проблема да се стовари някоя свръхнова. На Есхатона сигурно така ще му е по-лесно. Когато е необходимо, той не се двоуми да покаже мускули. Знае как да плаши хората. Но в действителност през останалото време решава проблемите чрез хора като мен.

— И откога работиш за него?

— От двайсетина години. — Той отново сви рамене. — Ето, това е.

— Защо? — Тя скри лицето си в шепи, неспособна да го погледне.

— Защото... — Той потърси най-подходящите думи. — Повярвай ми, Есхатонът предпочита първо хора като теб да се опитат да свършат работата. Това спестява много неприятности впоследствие. Но след като флотът потегли и ти вече си безсилна да им въздействаш, нямаше друга възможност. Нали не си мислеше, че ще ги остави да изминат целия този път, докато затворят напълно примката на времето? — Той си пое дъх. — Такава е работата, която върша. Аз съм каналджия, когато Есхатонът иска да бъде поправена спуканата тръба. И то без шум.

— Искаш да кажеш, че си агент.

— Да — съгласи се той. — Като теб.

— Като мен. — Тя издаде странен звук, който вероятно трябваше да е смях. — За Бога, Мартин, не това очаквах да чуя.

— Съжалявам, че стана така. И най-вече... между нас.

— Аз също, да пукна дано. И това ли е всичко?

— Дали е всичко? Да, това е всичко, което криех от теб.

Настъпи продължителна пауза.

— Хубаво. Значи отношенията ни бяха... чисто професионални?

— Да. — Той кимна. — Служебните. Не обичам да лъжа, нито да крия истината. Сега ти я казах цялата. Кълна се.

— Добре. Вярвам ти. — Тя въздъхна и му се усмихна. Изглеждаше облекчена.

— Доста навътре го беше взела май.
— Имаш право — отвърна тя с лека ирония.
— Хъм. — Мартин вдигна ръка. — Съжалявам. Наистина.
— Приемам извиненията — при едно условие. — Тя му стисна ръката, сетне я пусна. — Ще ми кажеш ли какви са плановете на Есхатона по отношение на нас?

Мартин въздъхна.

— Да, доколкото ги зная. Но трябва да те предупредя, че не са особено обнадеждаващи. Ако не успеем да напуснем този кораб преди пристигането, най-вероятно ще загинем...

Пътешествията във времето дестабилизируют историята.

Историята е рожба на случая: толкова много събития зависят от критични недоразумения или мимолетни сблъсъци, че дори едно праисторическо крилце на пеперуда^[1] може да предизвика катастрофални промени. Така например неправилно разбрана телеграма през юни 1917 довежда до Болшевишката революция, а докладите на дълбоко засекретен агент през 1958 продължават Студената война с десетилетия. Но без тези и други подобни случки щеше ли да възникне същество като Есхатона?

Напълно естествено, във вселена, която позволява пътуване във времето, историята е неустойчива — равновесието може да бъде възстановено само когато дяволският механизъм, пораждащ тази неустойчивост, премахне сам себе си. Последното едва ли може да бъде утешение за трилионите други същества, които ще изчезнат заедно с него в бурята на промените.

Не е учудващо, че всеки път, когато в подобна вселена се появят разумни същества, те се опитват да използват затворени времеви примки, за да избегнат собственото си изчезване. Според Общата теория на относителността, когато станат възможни, свръхсветлинните скорости ще позволяват и пътувания във времето, с което вероятността за пълно изтребление на човешкия род се превръща в напълно реална заплаха. В малък мащаб глупави и немощни социални организации като Новата република ще се стараят да си осигурят предимство спрямо своите съперници и противници. В по-едър план огромни, лишени от чувства разуми ще се опитват да стабилизират вселената

във форма, която да им бъде изгодна. Опитите им за промени могат да бъдат както съвсем прости — като например да пречат на съперниците си да ги премахнат от стабилизирания ход на историята, — така и отличаващи се с невероятна сложност, когато дръзват да се месят в съвсем изначални моменти във времето, какъвто е Големият взрив, далеч преди полето на Хигс^[2] да се разпадне на отделни фундаментални сили, които да свържат вселената и да осигурят необходимите условия за появата и поддържането на живота.

Което съвсем не означава, че вселената е само една. Напротив, това дори не е единствената вселена, в която има живот. Също като живите организми, вселените съществуват в деликатно равновесие на ръба на хаоса, мънички сфери от изкривен протокосмос, които се разширяват и изстиват, като дават след време живот на други сфери от съгъстено пространство-време — истинска хиперпространствена кристална градина, пълна с причудливи дръвчета, раждащи още по-причудливи плодове.

Но няма как да извлечем каквато и да било полза от другите вселени. Те са твърде много и прекалено различни. Веднага щом започне да изстива първоначалният изблик на енергия, оповестяващ раждането на поредната вселена, силовите полета, които подхранват първоначалното ѝ разширяване, изтъняват, след това се разкъсват в хаотична система от други сили. Константите, които определят тяхната относителна мощност, са със случайни, произволни стойности. Има вселени само с две сили, други притежават хиляди. (Нашата има пет.) Съществуват вселени, където електронът е масивен: ядреният синтез там е толкова лесен, че периодът на звездно формиране приключва за по-малко от милион години след Големия взрив. Затова пък химичните процеси в подобна вселена са неимоверно затруднени и много преди да може да възникне живот те вече не са изпълнени с нищо друго освен с изстиващи пулсари и черни дупки — отломъци на сътворението, срещнали преждевременната си кончина.

Съществуват вселени, където маса притежават протоните — и други, в които масата във вселената е твърде малко, за да може тя да се свие до свръхплътност и да предизвика големия взрив в края на времето. С други думи, съществуват безкраен брой вселени и повечето от тях са необитаеми. Има и друга група вселени, с условия, подходящи за възникване на живот, и в някои от тях наистина се среща

разум, но едва ли ще узнаем нещо повече за него. Пътуването между вселените е почти невъзможно — материя, която съществува в едната вселена, може да се окаже неустойчива в другата. И така, затворени в нашия собствен сферичен аквариум от пространство, ние се носим из кристалната градина на вселената — а събратята ни по разум, същества като Есхатона, полагат огромни усилия да попречат на недотам умните си роднини да счупят стъклото отвътре.

Мъжът в сиво бе обяснил всичко това подробно на Мартин още преди осемнайсет години.

— Есхатонът има силен интерес в запазване непокътнатостта на тази хронологична линия — продължи тогава той. — А това е и в твой интерес. Защото започнат ли хората да си играят с парадоксите на времето, могат да предизвикат непредсказуеми катастрофални последици. Есхатонът е чувствителен към тях като всяко друго същество във вселената — знаеш, той не е създал този свят, само живее в него, заедно с всички нас. Може да притежава невъобразим свръхчовешки интелект или дори да е цяло съзвездие от интелекти, може да разполага с източници на сила и енергия, които да са ни напълно непонятни, но това не означава, че не може да бъде открит — достатъчни са няколко атомни бомби на точните места, преди още да се е родило съзнанието му от предсингуларната мрежа на двайсет и първи век. Но без Есхатона досега човешката раса вероятно щеше да е изчезнала.

— Гносеологията не храни семейство — отвърна сухо Мартин. — Ако очакваш да се захвана с нещо толкова рисковано...

— То се подразбира — кимна сивият. — Ще имаш много задачи и не всички ще са безопасни. През повечето време просто ще наблюдаваш някои определени процеси и събития и ще ни ги съобщаваш — но понякога, когато възникне сериозна заплаха, може да поискаме от теб да се намесиш. За предпочитане по фин, незабележим начин, но винаги на собствен риск. Ще има естествено и компенсации.

— Да ги чуя — поиска Мартин и посегна към недопитата си чаша.

— Моят поръчител е готов да те възнагради наистина щедро. И част от това възнаграждение ще е нашата подкрепа, когато подадеш документи за удължаване на живота.

Технологията за удължаване на живота, която позволяваше практически неограничено съществуване отвъд границата от 160 години, по онова време вече бе напълно разработена и достъпна на повечето развити светове. Но също така бе стриктно контролирана, повече от всички други важни медицински процедури. Контролът и ограниченото издаване на разрешителни бяха следствие от Свръхвзрива, онзи кратък период през двама и първи век, когато населението на Земята бе преминало границата от десет милиарда (преди Сингуларността и намесата на Есхатона в земните дела). Последствията на свръхнаселеността все още плашеха обитателите на планетата и бяха довели до създаването на едно желязно правило — ако искаш да живееш отвъд отредената ти граница, трябва или да проявиш някакъв особен талант, причина, поради която да ти позволят да останеш, или да се съ согласиш да емигрираш. Имаше само няколко общоприети правила, на които земните народи продължаваха да се подчиняват заради общия интерес, и това бе едно от тях. Да ти предложат изключение от него, и то по височайшето благоволение на Есхатона...

— Колко време имам да обмисля предложението? — попита Мартин.

— До утре. — Сивият надзърна в бележника си. — Десет хиляди на година. Дори повече, в случай че бъдат необходими. Както и възможност да се заобиколи комисията за удължаване на живота. Освен това ще помагаш да бъде опазено човечеството като цяло от действията на някои от неговите най-несдържани — да не кажем глупави — индивиди. Още едно пиене?

— С удоволствие — отвърна Мартин. „Значи ще ми плащат? За да правя нещо, което съм съгласен да върша доброволно?“ — Той се надигна. — Не е нужно да го обмислям до утре. Съгласен съм.

Сивият мъж се усмихна без никакво чувство.

— Беше ми казано, че точно това ще е отговорът ти.

Екипажът в контролната зала беше в пълна бойна готовност. Нито една глава не помръдна, когато вратата се отвори и влезе капитан Мирски, следван от комодор Бауер и неговите помощници.

— Капитан трети ранг Муромец, докладвайте.

— Слушам, сър. Време до преминаване в скоков режим три-нула-нула секунди. Траекторията е потвърдена, всички системи работят нормално. Има готовност да бъдат заети бойните постове, когато бъде дадена заповед.

Мирски кимна.

— Господа, продължавайте според предварителния план. — Комодорът се наведе към адютанта си и му даде няколко наставления. От всички краища на кораба отекна воят на сирените. Стените на залата бяха твърде дебели, за да се чуе през тях масовото топуркане от коридорите, но въпреки това обстановката си оставаше напрегната.

— Готови за скок след две-нула-нула секунди — обади се един техник.

Рейчъл Мансур — облечена в гащеризона на инспектор от Службата по разоръжаване — се беше облегла на една от стените и изучаваше монитора над главата на офицера пред себе си. От всички страни сияеха ослепителни медни ръкохватки и червени индикатори. Някой бе прекарал половината от живота си да лъска металните части и украшения в залата. Последните изглеждаха някак не на място в това светилище на войната, сякаш красотата им подчертаваше още повече стаената грозна заплаха.

Фестивалът: от всички глупави неща, които Новата република би могла да нападне, той бе най-лошото. Рейчъл беше обсъждала въпроса с Мартин, бе сглобявала неговата информация със своята. Накрая двамата стигнаха до ужасяваща хипотеза.

— Херман беше доста двусмислен по въпроса — призна Мартин. — Обикновено разполага с изчерпателна информация и всяка негова дума означава нещо. Но този път сякаш не искаше да разкрива познанията си за Фестивала. Те са... — той ги нарече „планиращи оръдейни фабрики“. Не зная дали си чувала за играта „Живот“...

— Клетъчни автомати^[3]?

— Точно така. Планиращите оръдия са клетъчни автомати. Това са някои невероятно сложни живи структури, които се самовъзпроизвеждат, както и по-прости клетъчни структури, но сред тях планиращото оръдие заема особено място. То се опакова периодично в много плътна мобилна система, която мигрира през мрежата по протежение от няколкостотин квадратчета, след това се разопакова, но в две копия, които на свой ред се опаковат и отлитат в

различни посоки. Херман смята, че те са аналог на реалния космос — нарича ги работа на Бойс–Типлър^[4]. Самовъзпроизвеждащи се, побавни от светлината междузвездни сонди, пратени да събират информация за вселената и да я препращат обратно към центъра. Само че Фестивалът не е флот от тъпи роботи. Той носи със себе си безчетен брой съхранени умове, които могат да мислят по-бързо от реалния ход на времето, когато съществуват ресурси, които да ги поддържат, а през време на продължителните пътешествия се съхраняват в дългосрочни хранилища.

Докато го слушаше, Рейчъл едва забележимо потрепери и той я прегърна, погрешно приел жеста ѝ за израз на слабост. Тя не възрази, но и не беше изплашена. И друг път си бе имала работа със съхранени разуми. Тези от първо поколение, току-що напуснали вселената на плътта, не представляваха сериозен проблем — децата им обаче я плашеха. Родени — ако можеше да се използва този израз, във виртуална среда, те се дистанцираха бързо от човешкото си наследство. Още по-лошо, представата им за реалния свят бе погрешна. В което нямаше нищо страшно, стига да не се налагаше да контактуват с него, но когато го правеха, използваха усъвършенствани наносистеми за крайници и понякога, без да искат, *чупеха* разни неща — като планети например.

Не беше съзнателна злонамереност — те просто бяха съзрели в среда, където информацията не изчезваше, освен ако някой не искаше това да стане, където смъртта и разрушението бяха обратими, където вълшебните пръчици действаха и халюцинациите бяха опасни. Реалната вселена играеше по други правила — правила, от които техните предци бяха избягали веднага след като бе открит процесът на мигриращи съзнания в разпространена компютърна мрежа.

Фестивалът, изглежда, наистина можеше да създаде сериозен проблем. От една страна, виртуална цивилизация, привикнала да се чувства всемогъща в своята собствена малка вселена, внезапно и без никаква очевидна причина решава да си поиграе на галактически турист. От друга, всеки път, когато спираше, за да „разпъне“ шатрата, тя се оборудваше с материален субстрат, криещ в себе си огромни сили и потенциал. Роботи-храсти^[5] например — като множествените разклонения в короната на дърво. Но всичко това повторено надолу до молекулярно ниво, като всеки край на клон завършва с

наноманипулатор. Резултатът бе сребриста мъгла и сърцевина с форма на гира, сияеща от кохерентна светлина, способна да мени формата си, да разчленява и съчленява всеки материален обект — да построи почти всичко във всяка желана физическа форма от атомно ниво нагоре. Роботите-храсти бяха съвършената пехота — ако стреляш по тях, те ще погълнат куршумите, ще ги превърнат в нови клони и ще ти благодарят за подарения метал.

— Безпокоя се какво ще стане, когато пристигнем — призна Мартин. — Съмнявам се, че гражданите на Новата република са в състояние да осъзнаят на какво са се натъкнали. Те виждат и разбират всичко това като атака — Фестивалът е разрушил политическата и социалната система на една от техните колонии толкова ефикасно, сякаш е подложил планетата на масивна атомна бомбардировка. Аз обаче не виждам никакъв път за излизане от конфликта. Между двете цивилизации просто не съществува допирна точка. Какво иска Фестивалът? Какво може да ги накара да си тръгнат и да оставят Републиката на мира?

— Мислех, че не харесваш Републиката.

Той направи физиономия.

— Ти да не би да я харесваш? Не ми понася системата им и те го знаят. Тъкмо затова седя в тази килия, а не в моята каюта или на инженерната палуба. Но... — той повдигна рамене — социалната система е едно, хората са друго. Както навсякъде из тази побъркана вселена, и те се опитват да преживеят. Някои от тях може да са ми неприятни, други безразлични, но това не значи, че искам да умрат. Те не са чудовища и не заслужават онова, което може да им се случи.

— И ти направи каквото ти беше по силите, за да ги спасиш.

— Да. — Той сведе поглед към пода. — Жалко, че няма алтернатива. Но Херман не може да им позволи да се измъкнат току-така. Има две възможности — или причинността е твърд и непоклатим закон, или... настъпват нежелани промени. По-добре е тази експедиция да не успее и цялото това пътешествие да излезе една зле планирана авантюра, отколкото да завърши с успех, което ще окуражи и други авантюристи.

— А ти си завързаният за мачтата на кораба, който се носи право към бурята...

— Никога не съм твърдял, че съм всемогъщ. Херман каза, че ще се опита да ме измъкне оттук, ако успея. Ще ми се да знаех какво може да е намислил. Ти какво смяташ по въпроса?

Устните ѝ потрепериха.

— Че е подкупил моя началник. Той ме съветваше никога да не пътувам по море без спасителна лодка.

Мартин се засмя, но беше очевидно, че не е разбрал иронията ѝ.

— Какво пък, казват, че капитанът винаги потъвал с кораба — жалко, че никой не говори за нещастните чернилки в машинното!

Съобщение от рулевия накара Рейчъл да се върне към реалността.

— Скок след една-нула-нула секунди.

— Докладвайте за състоянието! — нареди капитан трети ранг Муромец. Един по един постовеите изпратиха кратки доклади за обстановката при тях. Изглежда, засега всичко вървеше гладко. — Време до прехода? — попита Муромец.

— Четири-нула секунди. Задействано постепенно забавяне спина на ядрото. Започва освобождаването от негативна маса.

Дълбоко под краката им масивната сингуларност в сърцевината на двигателната система се навиваше все по-бавно и освобождаваше ъглова инерция в енергийния вакуум на подлежащото пространство-време. Не се долавяха никакви вибрации, нямаше, а и не можеше да има усещане за движение. Спинът, в контекста на космическия двигател, беше свойство на изкривени участъци от космоса и нямаше нищо общо с материята такава, каквато я разбираха хората.

— Продължавайте, Муромец. — Капитанът сплете пръсти зад гърба си. — Ще позволите ли, комодор?

Бауер кимна.

— Оставям решенията на вас.

— Започваме прехода... реферативна рамка в режим на прехващане.

— Никакви препятствия — съобщиха от Първо радарно. — Изглежда, сме право пред целта.

— Една-нула-*g*, право по курса — нареди Иля. Имаше почти скучаещ вид. Правеха нещо, което бяха тренирали поне десет пъти през последните дни. — Потвърдете определянето на координатите, после искам пасивно сканиране. Стандартен профил.

— Слушам, сър. Навигационно потвърждение, имаме звездни координати. Да, този път сме много по-близо до целта. Виждам топлинни следи от „Канцлер Романов“, те са преминали вече. — Това приповдигна духовете; дори при постоянно ускорение от десет *g* грешка с няколко астрономични единици можеше да им коства часове, дори дни, за да наваксат.

— Нищо друго в околностите.

— Добре, дайте лидарен импулс. Съвсем кратък, право по курса, обхват до деветдесет градуса.

— Пускам сигнала. Стабилен профил. — На главния екран се появи симулация, изобразяваща мегавати лазерна светлина, които се изливаха в околното пространство. — Край на сканирането. Изключвам лидара.

Второ радарно:

— Имаме обратно разсейване! Разстояние... Божичко! Сър, ние сме почти при тях! Разстояние шест-нула километра, прилича на метал!

Бауер се засмя като акула.

— Рулеви, искам пълна бойна мощност след една-нула секунди. Курс плюс един-нула минус четири-нула.

— Слушам, сър, променям курса на плюс едно-нула минус четири нула. Две-една-едно *g* начало след пет... три... сега! — Подобно на повечето регионални сили, Новата република бе възприела стандартното земно *g* — десет метра в секунда на квадрат. При пълна бойна мощност „Лорд Ванек“ можеше да премине от покой до първа космическа скорост за по-малко от шейсет секунди, но без възможност за балансиране, с максимална тяга на ядрото за изкривяване на пространството около кораба, което означаваше, че екипажът ще бъде размазан на пода. Да носиш в недрата си подобен двигател си имаше и своите недостатъци — несвръхсветлинните термоядрено задвижвани ракети биха могли, в пределите на своя къс обсег, да изпреварят по бързина и маневреност огромния кораб, спънат от масата на цяла една планина.

— Радар, дайте подробности за засичането. — Мирски се наведе напред.

— Слушам, сър. — На екрана се появи диаграма. Рейчъл надзърна над гладко обръснатата глава на старшина Борисович и се

съсредоточи върху колонката цифри. — Потвърждавам...

Второ радарно:

— Нови обекти. Повтарям, наличие на множество обекти!

— Разстояние? — попита капитанът.

— Те са... съвсем близо! Сър, ехата им са много слаби. Мрежата губи по няколко секунди, за да ги анализира. Приличат на източници с характеристики на черни тела. Разстояние девет-нула километра, един-точка-три хиляди метра, седем хиляди метра, друг на две-пет-нула километра... ние сме точно по средата!

Рейчъл затвори очи и по гърба ѝ пробягаха тръпки — представи си миниатюрни роботизирани фабрики, възпроизвеждащи машини, гъмжило от самокопиращи се оръжия, които се роят на ниска орбита около далечната луна на газовия гигант. Пое дълбоко дъх и отвори очи.

Второ радарно:

— Засичам цел! Разстояние шест-точка-девет хиляди километра, голям емисионен профил. Курс минус пет-пет, плюс две-нула.

Мирски се обърна към заместника си.

— Иля, твой ред е.

— Слушам, сър. Маркирайте новия обект като цел алфа. Преминете на пресечен курс спрямо цел алфа, с най-голямо приближение три-нула километра, пълна бойна мощност.

— Слушам, сър, задавам цел алфа.

— Вие го очаквахте, сър — тихо каза Иля на командира си. Рейчъл наклони леко глава, за да може да наблюдава и двамата.

— И още как. Все нещо трябва да е помело флотилията на тази система — промърмори Мирски. — Нещо, което ги е очаквало тук в засада. Бях сигурен, че веднага щом излезем от скок, ще се натъкнем на противника.

— Не мислех, че ще са толкова близо — призна смутено Муромец.

— Поразрових се малко и най-вече благодарение на инспектор Мансур — капитанът кимна към Рейчъл — успяхме да придобием известна представа за техните възможности, които са доста обезпокояващи. Не разполагахме с подробна информация, защото онези глупаци от разузнаването не знаеха кое е важно и кое — не. Изглежда, си имаме работа с възпроизвеждащи машини и никой във

Флотското разузнаване не си е задавал въпроса какви са стратегическите възможности на подобна роботизирана фабрика.

Капитан трети ранг Муромец поклати глава.

— И аз не знаех. Сър? Тази фабрика... за военна продукция ли е?

— Да, по дяволите. Това са роботи, които се плодят. И изстрелват звездни платна.

— Звездни платна... — Иля най-сетне започна да схваща картината и пребледня. — Колко са големи тези платна?

— Масата им не надвишава половин килограм. Но повярвай ми, можеш да натъпчеш доста голямо количество системи за наблюдение и насочване дори само в един грам от наномашина с диамантена структура. Катапултите, които ги изстрелват, вероятно имат маса от по четвърт тон всеки — но по-голямата част от тази маса е съхранена антимаатерия за захранване на лъчевите генератори на неутрални частици. Предполагам, че наоколо има хиляди такива, това вероятно е причината да засичаме толкова слаби сигнали. Ако неволно задействаме някой от тях и той стреля по нас, лъчът ще задвижи звездното платно с ускорение от десет хиляди g . Ние, разбира се, няма да можем да го засечем и пак ще улавяме само разсеяна радиация от генератора. Може да се каже, че се намираме в центъра на минно поле, само че мините са в състояние да ни обстрелват с релативистични ракети.

— Но... — Иля го гледаше ужасено. — Сър, мислех, че ни очаква стандартна бойна обстановка!

— И е точно така, капитан трети ранг — успокой го сухо Бауер.

— Обратно разсейване! — докладва Трето радарно. — Долавям обратно разсейване! Обект изстрелян от цел алфа, ускорение едно-точка-три... не, едно-точка пет g .

— Включи го като кандидат номер едно — нареди Иля. — Сър, разрешете да поема командването!

— Разрешавам — отвърна капитанът.

Рейчъл плъзна поглед из контролната зала. Наведени над мониторите си, офицерите разговаряха едва чуто в микрофоните или въртяха медните ръчки и превключватели. Мирски прекоси командния пост и застана до Иля.

— Радарното да следи пасивно за енергийни изблици. Чака ни трудна игра. Ако съм прав, намираме се в центъра на минно поле,

управлявано от централна командна платформа — ако се издадем отново, няма да се измъкнем живи оттук. — Рейчъл се наведе напред и втренчи поглед в екрана. Струваше ѝ се невероятно, но ако продължаваха да демонстрират подобна великолепна дисциплина и имаха поне малко късмет, можеха дори да слязат на ниска орбита около Рошардов свят.

През следващите десет минути, докато „Лорд Ванек“ се носеше към целта, напрежението продължаваше да расте. Не съществуваше никаква опасност сингуларният му двигател да бъде засечен дори от близко разстояние (и най-чувствителните гравитационни сензори щяха да се разстроят при опит да засекаат обект с маса на планина и дължина милиони километри). Ала достатъчно бе вражеската крепост да направи сканиране с доплеров импулс-радар и кръстосвачът щеше да щръкне като палец от скъсана обувка. Първото правило на космическия бой — както и на древния подводен бой, който го предшества, беше — ако не те виждат, не могат да те убият.

От друга страна, вражеската база не можеше да знае със сигурност къде точно се намира корабът — той бе променил курса си веднага след изключване на своя лидар. Четири кратки лидарни импулса бяха достигнали корпуса му — всеки път, когато останалите членове на флотилията излизаха от скок и извършваха ориентировка. Оттогава нищо освен тишина.

— Втора следа! — докладваха от Първо радарно. — Имаме движещ се обект. Разстояние четири-седем-хиляди километра, вектор спрямо лидарен източник три — това е „Суворов“.

— Потвърдете курса и ускорението — заповяда Иля. — Включете го като кандидат номер две.

— Потвърдено. Още един източник, разстояние девет-нула хиляди километра. Маркирам като бета. Нагъстичко са, а?

— Внимавайте за...

— Трето ехо от цел алфа! — извикаха от Второ радарно. — Разсейването сходно с това на първи и втори кандидат. Изглежда, че е трета ракета. Но тази се насочва към нас.

— Дайте ми времето на съприкосновение — нареди мрачно Мирски. Рейчъл го погледна с интерес — Мирски бе опитен космически вълк, но въпреки че си даваше сметка за цялостното положение, тя не виждаше как би могъл да извади горещите кестени от

огъня. Всеки момент очакваше да чуе писъка на алармите, когато някой от сензорите засече насочения лъч на генератора, което щеше да означава, че са изстреляли по тях звездно платно с товар от антимаатерия.

Разбира се, щеше да е прекалено да се очаква от правителството на Новата република да осъзнае, че противникът ги превъзхожда радикално — заслепени от предубеждения, те не бяха в състояние да осъзнаят опасността, която представляваше Фестивалът. Дори най-добрите им флотски стратегии — тези, които разбираха от забранени технологии, като самовъзпроизвеждащи се роботизирани фабрики и звездни платна, не можеха да си представят какво би могъл да направи Фестивалът с тях.

Шансовете на „Лорд Ванек“ да оцелее при подобно сражение бяха минимални. Нямаше никакво съмнение, че цялата тази експедиция се основава на предположението, че онова, срещу което се изправят, не е нищо повече от малко по-усъвършенстван човек и следователно ще използва оръжия, които са колкото познати, толкова и разбираеми. Рейчъл имаше неприятното, глождещо предчувствие, че Фестивалът няма никаква прилика с подобни предварителни прогнози и ще се окаже нещо неимоверно по-смъртоносно, отколкото можеха да си представят в експедиционния корпус. За съжаление на нея също ѝ предстоеше да научи — по трудния начин, — че агресивните междузвездни войни по-лесно се губят, отколкото се печелят.

— Нови разсейки. Цел гама! Имаме нова цел... разстояние две-седем-нула хиляди километра. Ново ракетно изстрелване.

— Това прави... — почна Иля. — По една база на кубическа астрономична единица? Хиляда бази, ако са разположени равномерно из системата. — Млъкна изплашено.

— Нали не си мислеше, че ще се биеш срещу хора? — попита го Мирски. — Това е напълно интегрирана и роботизирана отбранителна мрежа. При това с огромни размери. Толкова е голяма, че просто не можеш да си я представиш. — Мирски изглеждаше странно доволен от собствената си проницателност. — Адмиралтейството отказа да ме чуе, когато се опитах да им го обясня. Но ти го знаеш... — добави той. — Беше преди осемнайсет години. Тъкмо по тази причина не ме произведоха в...

— Аз те чух тогава — прекъсна го Бауер. — Продължете, капитане.

— Да, сър. Как ще процедираме с цел алфа?

Оръдеен контрол:

— Сър, цел алфа ще е в обсег след две-нула-нула секунди.

— Хъм. — Мирски погледна замислено дисплея. — Вашето мнение, капитан трети ранг?

Иля преглътна.

— Бих се приближил максимално, за да използвам лазерните установки.

Мирски поклати едва забележимо глава.

— Забравяш, че може да имат рентгенови лазери. — И добави по-високо: — Релативистично, пригответе се за микроскоп. Дам ли ви команда, очаквам да ни измъкнете оттук след пет секунди. Курс накъдето пожелаете в обхват от една-нула астрономични единици, не съм придирчив. Можете ли да го направите?

— Тъй вярно, сър. Ядрото е напълно заредено, ще го направим по всяко време. Задържахме на Т минус пет секунди, отсега.

— Оръдейно: искам шест СЕР-20 в тръбите, заредени и готови за изстрелване след две минути. Бойни глави настроени за пряко поражение, обхват две-нула градуса. Три от тях предназначени за цел алфа, задръжте другите три в резерва, но да са готови за изстрелване пет секунди след командата. Освен това подгответе за запуск две торпеда. Нека чакат моя команда.

— Слушам, сър. Три ракети за алфа, три в резерва, две торпеда. Сър, шест птички са на пусковата релса и чакат вашата команда. Техниците зареждат торпедата с гориво, ще бъдат готови след четири минути.

— Радвам се да го чуя — отвърна Мирски навъсено и лейтенантът при оръдейния пост потрепери. — Чакам да приключите.

— Сър, максимално приближение след едно-две-нула секунди. Оптимална огнева позиция след осем-нула.

— Въведете позицията на най-близката идентифицирана мина. Покажете вектор на командна станция алфа, ако приемем, че открит стрелба, поддържайки постоянно ускорение от десет кило-*g*. Могат ли да ни видят сметката само за четири секунди?

— Проверявам, сър. — Навигационно. — Сър, не биха могли, преди да ударим командния пост, освен ако цел алфа не притежава други скрити възможности. Но дори тогава ще ни застигнат със закъснение от пет секунди.

Мирски кимна.

— Много добре. Оръдейно: откриваме огън по целта след четири-нула секунди. Рулеви, Релативистично: при контакт плюс пет секунди, това е пет секунди *след* като открием огън по целта, старт на микроскока.

— Изстрелване Т минус пет-нула секунди, сър... маркирам.

Рейчъл не свалише очи от екрана, на който се виждаха точки и линии. Техният собствен проектиран вектор, очертан в синьо, се източваше към една от червените точки и после внезапно прекъсваше. Всеки момент, помисли си тя, трябваше да се случи нещо ужасно.

Оръдейно:

— Т минус три-нула. Ракетите са в готовност за изстрелване. Т минус две-нула.

Първо радарно ги прекъсна:

— Сър, засичам шум откъм кърмата.

— Една-нула секунди. Пусковите релси в готовност.

— Огън по плана — нареди капитанът.

— Слушам, сър. Актуализирана навигационна картина. Вътрешните платформи в пусков режим. Ракетите заредени, бойните глави настроени.

— Улавяме частици! — извикаха от Първо радарно. — Голяма експлозия, на шест хиляди километра, посока шест-две към пет-девет! Прилича на... проклетие, някой от нашите крайцери. Засичам насочен сноп откъм кърмата! Посока едно-седем-седем на пет, странично разсейване, без обхват за момента...

— Пет секунди до запуск. Запуск! Ракета едно излетя. Лидарно прехващане. Двигателят включен. Потвърдено запалването на главния двигател. Ракета две заредена... изстрелване. Полетя. Потвърдено запалване. Ракета три на релсата...

— Първо радарно, имам лидарно прихващане! Включена кърмовата система за електронно противодействие! Някой ни осветява. Имам потвърждение за разстоянието — две-нула километра и...

Мирски пристъпи напред.

— Оръдейно. Искам всичките три резервни ракети да бъдат изстреляни откъм кърмата. С пасивни датчици — ние ще им осветяваме целите.

— Слушам, сър! Ракета четири, на пусковата релса. Показатели в норма. Ракета четири изстреляна. Пета на линия... изстреляна.

— Второ радарно, имаме проследяващ обект откъм кърмата. Разстояние четири-пет километра, приближава се с... Майко Божия, не мога да повярвам!

— Ракета шест готова на кърмата. Сър, какво искате да прехванем?

— Второ радарно, въведете планирания вектор на обстрел за ракети четири, пет и шест. Оръдейно: открийте огън веднага щом получим прехващане на целта... трябва да ни спечелите малко време.

— Слушам, сър! — Пребледнелият лейтенант се наведе над панела и започна да натиска бутоните като обезумял.

— Разстояние до огнева позиция за алфа? — попита Мирски.

— Три-нула секунди, сър. Искате ли да продължим с атаката? — попита разтревожено навигационният офицер. Всеки ват енергия, който помпаха в заловете на лазерната установка, щеше да е ват по-малко в защитата срещу приближаващия се прехващач.

— Да, лейтенант. Струва ми се, че не е ваша работа да ми казвате какво да правя. — Навигационният офицер се изчерви и се обърна към монитора. — Оръдейно, какво е положението?

— Сър, предните ракети изстреляни при максимално ускорение и задействани бойни глави. Изключване на главния двигател след пет-нула секунди. Веднага щом стане, ще прехвърля цялата енергия срещу преследвачите... Ракета едно достига целта след една-нула секунди.

Рейчъл кимна. Беше си припомнила една лекция по основи на релативистична физика, стратегия в постайнщайновата вселена и последствията от разширяването на светлинен конус върху мрежа от равномерно разпределени точки. „Всеки момент *остарялата* светлина от следващия залп прехващачи ще ни достигне и тогава...“

— Господи! — извика уплашено някой от Първо радарно. — Лъчеви разсейки от всички страни. Обградени сме!

— Я се стегни! — скастри го Мирски. — Какъв е броят на източниците?

— Те са... те са... — Операторът натискаше десетки бутони. На предния екран се появиха червени индикатори. — Едно-шест, идват от всички страни!

— Ясно. — Мирски се поглади по мустака. — Рулеви, готов ли си за микроскока?

— Да, сър.

— Добре. — Мирски се усмихна едва забележимо. — Оръдейно, текуща обстановка?

— Ракета едно изгоря. Изстрелвам четвърта. Втора и трета също изгоряха. Прехвърлям цялата налична енергия към втория залп. Време до навлизане на целта в обхват една-пет секунди. Брой на приближаващите се агресори — едно-седем. Изстреляни три противоракети.

— Задръж по-нататъшния огън — нареди капитанът. — Кога ще навлезем в огневия обсег на врага?

— Ще навлезем след... две секунди след контакта, сър.

— Навигационно! Изтеглете скока с пет секунди напред. Няма да оставаме да броим трупове.

— Тъй вярно.

Първо радарно:

— Нови разсейки! Сър, засичам... не, този път няма да ни стигнат!

— Колко са, лейтенант?

— От всички страни, сър. Обкръжени сме. Под постоянен обстрел със звездни платна. Преброих...

— Детонация на първа! Детонация на втора! Ракета три изчезна от мониторите. Сър, три попадения в целта.

— Скок след пет... четири...

— Един-осем-точка-девет километра — не, един-девет километра — приближаващи звездни платна!

— Първи кандидат на сближение, разстояние един-два километра...

— Потвърдено унищожаване на цел алфа, емисионен спектър на кислород, азот.

— Две...

— Девет километра.

— На три-точка-два километра приближаващи се агресори! Не, на три-един...

— Едно... скок!

Червените аварийни светлини угаснаха и блесна централното осветление. На мостика за миг се възцари гробна тишина, после комодор Бауер се изкашля многозначително.

— Поздравления, господа — каза той на Мирски и втрещените му оператори. — От всички кораби в нашата ескадрила, които проиграха този запис, само вие успяхте да избягате и при това да поразите един от противниците. Назначавам сбирка в 16:00 часа в моя кабинет за дискусия и предложения във връзка с приключилото учение, както и разяснения на нашата нова стратегическа доктрина за действия при ситуации като тази — масивна, разклонена, роботизирана отбранителна мрежа с оръжеен контрол, предаван по релативистична връзка. Утре отново ще проиграте записа и ще видим как ще се справите, когато сте подготвени...

[1] Става въпрос за разказа на Рей Бредбъри „И гръмна гръм“, в който пътешественици във времето се връщат в далечното минало, смачкват случайно пеперуда и предизвикват изменения в собствения си свят. — Б.пр. ↑

[2] На името на британския физик Питър Хигс (р. 1929), поле, за което се смята, че обгръща вселената и осигурява маса на другите частици, както и на себе си. — Б.пр. ↑

[3] „Живот“ — математическа игра, изобретена от Джон Конуей и популяризирана през 1970 г. от Мартин Гарднър. Клетъчен автомат е съчетание от оцветени върху мрежа клетки, еволюиращи през следващите ходове според предварително установени правила, влияещи се от състоянието на съседните клетки. Клетъчните автомати са били изучавани още през 1960 г., като вероятен модел за биологични системи. Според същата терминология „планерно оръдие“ е всеки модел, който расте до безкрайност, излъчвайки „планери“ — въображаеми свръхлеки космически кораби, летящи със скоростта на светлината, изобретени от групата на Конуей през 1970. — Б.пр. ↑

[4] Хипотетичен космически обект за пътешествие във времето, предложен от американския физик Франк Дж. Типлър. Според него, ако бъде създаден достатъчно голям цилиндър с маса от няколко

неутронни звезди, който да се завърти около надлъжната си ос, цилиндърът ще предизвика гравитомагнитен ефект с последващо изкривяване на пространство-времето на това място, когато скоростта на въртенето достигне тази на светлината. Космически кораб, движещ се по или срещу посоката на въртене, ще пътува във времето. — Б.пр.

↑

[5] Роботи с гъвкави крайници и множество съчленения, разработени теоретически от д-р Ханс Моравец, преподавател в Института по роботика, САЩ. — Б.пр. ↑

ДИПЛОМАТИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ

Междувременно на две хиляди години от тях едно малко момче лежеше свито на кравай в мрака и хлипаше в съня, в който му се бе присънила империята.

Феликс изстена и потрепери, след това се загърна по-плътно в парцаливото одеяло. В изоставената плевня беше студено, през цепнатините в стените духаше и откъм разместените греди на тавана ставаше страшно течение, но поне имаше покрив над главата. Беше по-топло, отколкото да се спи на каменен под. Вълци се скитаха из дивата пустош зад стените, а за едно малко момче през това време на годината бе опасно да преспива под звездите дори ако времената не бяха такива.

Гарван се бе разположил на дебела дъбова греда над главата на Феликс, пъхнал дългия си черен клюн под едното крило. От време на време се пробуждаше, пристъпваше от едното си краче на другото и се озърташе. Но докато вратата бе залостена, нищо не можеше да ги заплаши и той последва примера на господаря си и заспа.

Дъждът плющеше по покрива, просмукваше се през цепнатините в тавана и се стичаше по пода. Във въздуха бе увиснала тежката миризма на гнило сено. Феликс не бе посмял да запали огън, след като господин Заек го убеди, че ще е опасно. Имаше неща, там, отвън, които можеха да видят топлината, мълчаливи същества без усти, които обичаха да поглъщат мозъците на малки момченца.

В съня си Феликс виждаше величието на една империя — мъже в блестящи униформи и жени с копринени рокли, звездни кораби, кавалерийски паради, церемонии и ритуали. Но той от опит знаеше, че зад привидния блясък на аристокрацията се крие корупция, завист и омраза. Церемониите и ритуалите бяха безсмислени и лишени от съдържание, целта им бе само доприкриват огромната социална несправедливост, породена от неизмеримите богатства на управляващите. Докато сънуваше Нова Прага, той се виждаше като херцог или принц, но удавен в купчина оборски тор, прикован от

тежестта на безброй отговорности и непосилна бюрокрация, неспособен да помръдне.

Всеки път, когато хлипаше и трепереше в съня си, господин Заек пропъльзваше до него и го притискаше в обятията си, влажната му козина се повдигаше и спускаше при всеки негов дъх. Но ето че Феликс отново се успокои и господин Заек се отмести настрани, пъхна нос под опашката си и се върна към обичайните си занимания на оригване и преживяне на повърнатото. И ако беше трудно да си малко момче в тези времена на бързи промени, дважд по-трудно бе да си висок цял метър заек, обременен с човешки разум и склонност към ровичкане в дупки.

С първите лъчи на зората Феликс се прозя, потърка очи, протегна се вдървено и потрепери от студ.

— Заек?

— Гааа! — Гарван запърха с криле от гредата, скочи до него и извъртя глава на една страна. — Заек отишъл в с-село.

Феликс премигна сънено.

— Трябваше да ме почака. — И потрепери отново, усетил самота, чувство, което трябваше да е нетипично за един деветгодишен. Стана и започна да си събира багажа — одеяло, празна консервена кутия, кибрит с десетина клечки и един от онези странни метални телефони, чрез които Фестивалът разговаряше с хората. Погледна телефона, помисли за миг и прибра и него. После каза:

— Хайде да играем на хвани заека. — И отвори вратата.

Навън бе студена ясна утрин. Дворът на изоставения чифлик бе покрит с кал до глезените. От едната страна се издигаха овъглените останки на къщата — приличаха на обгорял от светкавица дънер. Зад тях петно от изсъхнала кал сочеше изчерпания участък, където наносистемите на Фестивала бяха изсмукали от почвата всички по-ценни елементи, използвайки ги за строежа на нещо огромно, което със сигурност бе свързано с изчезването на чифликчията и неговото семейство.

Селцето се намирало на два километра по-надолу от чифлика, след завоя на черния път и отвъд малка горичка високи борове. Феликс намести раницата на гърба си и след като спря за кратко да се облекчи до овъглената стена, продължи бавно по пътя. Беше му ведро и спокойно, дори му се дощя да си подсвирква или да запее, но се овладя

— не се знаеше какво може да се спотайва в тукашните гори, а той нямаше никакво намерение да пренебрегва предупрежденията на господин Заек. Беше сериозно малко момче, доста зряло за възрастта си.

След него подприпкваше Гарван — от време на време лениво разперваше криле, за да прескочи някоя канавка. Главата му се въртеше трескаво във всички посоки.

— Закк-куска! — заяви той.

— О, чудесно! — Феликс спря и изтича при него, но като видя какво е намерил, се обърна и запуши носа си с такава сила, че от очите му бликнаха сълзи. Не биваше да плаче, много отдавна, в други времена, една милосърдна сестра му бе казала: „Големите момчета не плачат“. Но той вече знаеше, че това не е вярно. Беше виждал големи момчета, дори мъже, да плачат, докато ги изправяха до изрешетената от куршуми стена. (Някои от тях не плачеха и посрещаха съдбата си храбро, ала това в края на краищата не променяше нищо.) — Понякога не мога да те понасям, Гарван.

— Гаааа? — Гарван го погледна. Останките в канавката все още носеха момичешки дрешки. — Гладд-дден!

— Ти може да си гладен, но аз трябва да намеря Пьотър. Преди да ни спипат Мимовете.

Феликс погледна неспокойно през рамо. През последните три дена непрестанно бягаха, изплашени, че Мимовете са зад тях. Мимовете се движеха бавно, като често се сражаваха с невидими ветрове или се опитваха да заобиколят несъществуващи сгради, но бяха безмилостни. Мимовете никога не спяха, не мигваха дори, нито спираха да се движат.

На стотина метра по-нататък по пътя за селцето телефонът се пробуди и започна да свисти като ядосан чайник, докато Феликс не бръкна в раницата да го извади.

— Остави ме на мира! — кресна му отчаяно.

— Феликс? Обажда се господин Заек.

— Какво? — Той погледна изумено телефона. Под мазните отпечатъци от пръсти върху миниатюрното табло проблясваха матови светлини.

— Аз съм. Твоят дългоух приятел. Сега съм в селото. Слушай, не идвай насам.

— Защо? — Той се намръщи, но продължи да върви.

— *Те са тук.* Късметът ми изневери, този път едва ли ще успея да им се измъкна. А ти... — гласът на гигантския лагоморф^[1] внезапно бе прекъснат от нечовешки звуци, гневни и изплашени писъци — зад теб също! Отбий от пътя и върви напъряко. *Бягай, момче!*

Телефонът изписука и млъкна. Феликс го вдигна ядосано, готов да го удари в земята, после се отказа. Гарван бе застанал пред него.

— Вдигни се над селото — нареди му той. — Каж ми какво виждаш.

— Гааа! — Гарван направи няколко крачки, издигна се тронаво над тревата и набра височина към дърветата. Феликс отново втренчи поглед в телефона, завладян от гняв и отчаяние. Не беше честно! Нищо в този живот не беше честно! Бе поискал само да е млад и безгрижен и да се забавлява. Приятелите дойдоха по-късно, в началото с тях бе и госпожа Таралез, но тя загина при едно неочаквано представление на Ресните — електрически разряди, които поразяваха земята право от йоносферата, подклаждани от изкуствено предизвикани слънчеви изригвания. Ресните бяха такива — безмозъчни създания, безкрайно опасни и изменчиви, надеждни колкото отровна змия, но понякога способни да създават невероятно красиви неща. (Като северните сияния, които бяха продължили няколко седмици.)

Феликс отново се озърна нервно. Точно зад завоя, в храсталаците, нещо като че ли помръдваше. Той вдигна телефона до бузата си.

— Някой ще ми се обади ли?

— *Ще ни забавлявате ли?*

— Не зная как! — извика той.

— *Разкажете ни нещо. Някоя история. Предложете в забавна форма доказателство за коректност. Пейте, танцувайте, пляскайте с ръце.*

— А вие какво ще направите в замяна?

— Какво искате? — Гласът от другата страна беше тънък и далечен, компресиран през ограничения обхват на разтегнатия релативистичен канал.

— Гонят ме лоши чичковци. Хвърлят по мен сметанови сладкиши, искат да ме превърнат в един от тях. Можете ли да ги спрете? Да ме защитите от Мимовете?

— *Разкажи история.* — Това не беше молба, а заповед.

Феликс си пое дъх, погледна нагоре и зърна Гарван да кръжи в небето. Прескочи една канавка, приведе се под някакви натежали клони и навлезе в гората. Докато вървеше, говореше: „Имало едно време един херцог, който живял в дворец на брега на река, от която се виждал единственият град на този свят. Не бил мъдър, но винаги правел онова, което е най-добро за народа. А после, една сутрин, от небето завалели телефони и светът се променил. Това е историята на херцога“.

Беше дълга и несвързана и му отне доста време. Как дворецът на херцога бил обсаден от анархисти-терористи, които създали в града хаос и раздавали на всички пластмасови кухненски прибори. Войниците на херцога го изоставили, след като плякосали двореца и зоопарка, той самият избягал през един таен коридор в подподеемията под приемната на прокуратора. Старият херцог бил придружен само от трима свои верни приятели. Покрусен и измъчен, той почти не разбирал какво става около него. Защо се променило всичко? Докато тичали по една странична уличка, от някаква канавка зазвънял телефон. Той се навел да го вземе и това му спасило живота, защото двама войници-изменници го застреляли в гръб с пушките си. Те убили гражданина Фон Бек, но преди да издъхне, той успял да ги бележи със своя бавнодействащ пистолет — защото на чиновниците от Канцеларията по надзора им е позволено да използват забранени оръжия при изпълнение на служебните задължения. (Куршумите от бавните пистолети летят на калиброви крилца и проследяват жертвата си навсякъде, където отиде. Убиват, като жият с невротоксиновите си оръдия, истински оси, но със значки на тайната полиция. Те са всяващо ужас оръжие, целящо да демонстрира колко са опасни лишените от контрол технологии.)

Феликс се изпързала по един изровен от коренищата бряг, пресече поляна с плесенявали дънери и продължи. Херцогът излял душата си пред телефона и той предложил да му изпълни три желания. Херцогът първо поискал отново да е млад, като смятал, че всичко това е лоша шега. За негова изненада, младостта му била възвърната по вълшебен начин. След това помолил за спътници и получил приятели, чудесни приятели, които били готови да направят всичко за него, без да поискат в замяна нищо. Дори третото желание, да бъде превърнат в

малко момче, било изпълнено. Нито едно от тези желания не отговаряло на онова, което херцогът искал, или по-точно, би поискал, ако не бил в толкова объркано състояние на духа. Но все пак бяха подобри от желанията на други хора. (Например кулакът, който си пожелал кокошка, която да снася златни яйца. Чудесно хрумване наистина, докато случайно не я поднесли до дозиметъра на местния кантонер и не узнали за невидимия порой йонизираща радиация, който бълвал скритият във воденичната й алхимичен камък. Нещо, което човек се сеща да направи едва когато започнат да го мъчат кървави изпражнения и косата му окапва на кичури.)

Превърналият се в дете херцог изминал близо триста километра през последния месец, като се хранел с каквото попадне. За щастие, приятелите му се грижели за него. Гарван, който можел да вижда надалеч и отвисоко, съобщавал за клопки и засади по пътя, преди да попадне в тях. Господин Заек подскачал край него и с острия си слух, нюх за опасности и чистосърдечния старомоден здрав разум го предпазвал от заплахи и глад. Госпожа Таралез също помагала, готвела, чистела лагера и когато се налагало, гонела скитниците и недостойната измет с бодлите си и с острите си зъбки. Но това било преди да я отнесе бурята от светкавици.

Някъде по пътя обаче херцогът започнал да възвръща чувството си за дълг и заедно с това нараствало отчаянието му. Навсякъде, накъдето поглеждал, виждал гниещи в полетата посеви. Някога трезвомислещите и работливи селяни се били главозамаяли, започнали да се носят из небесата с гигантски пуфкащи димни кълбета сфери от захарен памук и диамант. Мъдри жени се подмладявали и ставали още по-мъдри, даже неестествено мъдри, докато мъдростта им не започвала да влияе и на околните — съживявали дори предмети само с прищявка на волята. В края на краищата онези, които постигали абсолютната мъдрост, губели човешкото, зарязвали своята ронлива, хуманоидна черупка и емигрирали във виртуалната реалност на Фестивала.

По всичко изглеждаше, че разумът и безкрайното познание не вървят ръка за ръка със стабилното човешко съществуване.

Малкият херцог бе разговарял с някои от тези хора, опитваше се да ги накара да разберат, че всичко това няма да продължи вечно, че рано или късно Фестивалът ще свърши и ще трябва да плащат ужасна

цена. Но те му се присмиваха и го наричаха с най-различни оскърбителни имена, когато узнаеха кой е бил в предишния живот. А после някой насъска срещу него Мимовете.

Шум от счупени клони и тревожен птичи крясък. Гарван вкопчи нокти в рамото му с такава сила, че от раната бликна кръв.

— Мимове! — изграчи птицата. — Никога вече...

— Къде? — Феликс се огледа ужасено.

Нещо изпука в шубрака зад него. Феликс се извърна рязко и се откопчи от Гарван, който разпери криле и литна тронаво, като продължаваше да надава изплашени крясъци. В другия край на поляната се мярна човешки силует. Беше мъж, добре развит, с млечнобяла кожа. Движеше се на пресекулки, като повреден часовников механизъм, и нямаше никакво съмнение какъв е кръглият жълтеникав предмет в дясната му ръка.

— То-то-ррр-та! — изграка Гарван. — Врр-реме да се мр-ре!

Феликс обърна гръб на Мима и наведе глава. Хукна слепешката, усещаше как клоните го шибат по лицето и темето, а щръкналите от земята корени се опитват да го спънат. Някъде отдалеч долетя граченето на Гарван, който се нахвърли върху Мима — мъчеше се да избегне смъртоносната торта, докато го кълвеше по очите, ушите и пръстите. Достатъчно бе съвсем леко докосване с лепкавата повърхност на оранжевата глазура, за да се разпадне всичко, което ѝ се изпречваше на пътя — работливи фабрики от нанохондри реинтегрираха невралните пътища по смъртоносния си ход и превръщаха онова, което бе останало от тялото, в плът от плътта си.

Мимовете бяха повредена част от Ресните, озовала се твърде близо до някое слънчево изригване още преди няколко посещения на Фестивала и подложена на бавно разложение. Говорните им пътища бяха заличени в дълбочина чак до Ядрото на Чомски^[2], но по някакъв начин те бяха успели да си осигурят място на звездните платна на Фестивала. Може би насилствената асимилация, на която подлагаха всичко, бе техният способ за комуникация, за споделяне на умствено пространство с други същества. Ако беше така, значи бяха обречени, като опитите да се общува с куче чрез бой, но изглежда, нищо не можеше да ги откаже да упорстват в усилията си.

Силен писък отзад му подсказа, че Гарван, изглежда, е успял да отвлече вниманието на *този* Мим. Но Мимовете се движеха в

глутница. Къде бяха останалите? И къде се бе запилял господин Заек с неговия верен дванайсеткалибров и колана с изсушени скалпове на селяци?

Шум отпред. Феликс се спъна, спря — все още стискаше телефона — и изстена:

— Помощ!

— *Дефинирайте параметрите за помощ!*

Размътено белезникаво тяло се мяташе сред дърветата пред него. Някога бе принадлежало на жена. Сега беше млечнобяло, с изключение на кървавочервените устни и топчестия нос: няколко пласта бели превръзки пристягаха разлагащите се крайници, придържани от фина мрежа от сребристи метални разклонения, които пулсираха и се свиваха в унисон с движенията на тялото. Докато се приближаваше, то се поклащаше и кършеше кокетно хълбоци, сякаш основата на гръбначния му стълб бе монтирана върху шарнир. В костеливите си ръце държеше две големи торти. Пустеещите му очни кухни бяха покрити с черен фоторецепторен слой. Когато се приближи, съществото поднесе една от тортите — като грижлива майка, която дава на разглеzenia си син да яде.

Феликс се задави. Миризмата бе неописуема.

— Убийте го — захленчи той. — Накарайте го да си тръгне. — Опря гръб на едно дърво. — Моля ви!

— *Прието.* — Гласът на Фестивала бе все така слаб и далечен, но нещо в тона се бе променило. — *Отдел за безопасност на Ресните на вашите услуги. С какво можем да ви бъдем полезни?*

Мимовеите бяха вече съвсем близо.

— Убийте ги! — извика Феликс. — Махнете ги оттук!

— *Разпознаване на целите в ход. Рентгенова лазерна батарея активирана. Предупреждавам ви, че орбиталният наклон не е подходящ за свръхточен удар. Прикрийте си очите.*

Феликс притисна длани към лицето си. Пред погледа му блеснаха червеникави петна, последвани, частица от секундата покъсно, от оглушителен тътен и гореща вълна, сякаш някой бе отворил право пред лицето му вратичката на пещта адова. Кожата му настръхна, както настръхваше, когато го прегръщаше госпожа Таралез. Наоколо започнаха да падат дървета, чу се пърхане на изплашени птици. Блясъкът и трясъкът се повториха след няколко

секунди, този път зад него, след това още три или четири пъти, подалече.

— Доклад на Инцидентен контрол. Заплахата е премахната. Предупреждаваме ви, че сте получили йонизиращо облъчване в доза от приблизително четири Грей, която е животозастрашаваща, ако не бъдат взети спешни мерки. Изпращаме пакет за неотложна медицинска помощ. Останете където сте и ще го получите след двацет и две минути. Благодарим ви, заедно потърсихте услугите ни, и приятен ден.

Феликс лежеше задъхан. Беше замаян и му се гадеше — пред очите му още подскачаха червени кръгове.

— Искам си господин Заек — изхлипа той в телефона, но машината не отговори. Феликс заплака, завладян от умора и изтощение. Малко след това затвори очи и заспа. Все още спеше, когато от звездите се спусна паяк и го оплете в пашкул от сребриста некоприна, което бе началото на процедурата по разтваряне и повторно формиране на неговото увредено от радиация тяло. Беше му за трети път от онзи проклет момент, когато промълви третото си желание. Младост, верни приятели и... какво друго би поискало едно малко момче, което не осъзнава, че изпълненият с приключения живот не е кой знае колко забавен, когато ти си този, който трябва да го изживее.

Мартин седеше на тънкия матрак в килията и се опитваше да прецени колко дни му остават до екзекуцията.

След шест дни щяха да извършат последния скок до Рошардов свят. Преди това вероятно щяха да натоварят припаси от разположените на предишни контролни пунктове снабдителни кораби и да се освободят от свръхбройките — изгубилите здрав разсъдък срочно служещи, разболелите се от неизличими болести или просто такива, които не отговаряха на изискванията. Може би щяха да го изкарат отгук и да го натоварят заедно с тях за бавен транспорт до Новата република, където да го изправят пред съда по обвинение в шпионаж на борда. Мартин се съмняваше, че чието и да било застъпничество (например на инженерния отдел в корабостроителницата) може да го спаси — онова кариеристче от

Канцеларията по надзора очевидно нямаше да се спре пред нищо, за да го види на бесилото.

Това бе едната възможност. Другата бе да го оставят в ареста, докато корабът пристигне на мястото на предназначението си. И тогава щяха да разберат, че кумулативният забавящ механизъм, който бе поставил върху четириизмерната насочваща система на „Лорд Ванек“, си е свършил работата, опорочавайки напълно плановете им да се промъкнат незабелязано до Фестивала по пространствено-времева траектория. Нямаше никакъв начин да не се досетят, че става дума за саботаж и че диверсантът вече им е в ръцете — напъхан в ареста, като пуйка във фурна за Деня на благодарността.

Кой знае защо, фактът, че бе успял, че мисията му е осъществена и че заплахата от по-широко нарушаване на причинността е премахната, не го караше да се чувства щастлив. Навярно на този свят съществуваха герои, които биха поели с бодра стъпка към шлюза, но той не беше от тях — би предпочел да отвори вратата към спалнята на Рейчъл и да вдиша възбуждащия ѝ аромат, вместо онази друга врата, зад която го чакаше вакуумът. Едва сега си даде сметка, че е било съвсем закономерно да се влюби — при живота, който водеше — и да затъне до шия в говната. Всъщност двамата с Рейчъл едва ли имаха много общо. Тя във всеки случай отдавна бе свикнала да живее на ръба и да се справя с рисковете на своята професия. Но да те държат затворен дни наред в подобна клетка бе ужасно самотно и мисълта, че любимата му е само на няколко десетки метра от него и че не е в състояние да му помогне, го терзаше повече от всичко. Какво пък, тя сигурно също беше под подозрение. Колкото и да тъгуваше по нея, не би искал — за нищо на света — да я види тикната в подобна килия. Предпочиташе двамата да са заедно някъде навън — на много светлинни години от Новата република и без да имат нищо общо с нея.

Той се изтегна, обърна се по корем и затвори очи. Тоалетната започна да му говори с тъничък бръмчащ гласец:

— Мартин, ако ме чуваш, потропай веднъж върху дъската. Само веднъж.

„Ето, полудявам. Няма да им се наложи да ме екзекутират — ще ме тикнат в някой психиатричен зоопарк и ще оставят на децата да ми подхвърлят банани“.

Но въпреки това се пресегна и чукна по дъската.

— Това е... — Гласът внезапно секна.

Мартин премигна и се огледа. Никакви гласове. Никаква забележима промяна в килията — беше все тъй горещо, задушно, с неизменно присъстващия аромат на вкиснато зеле и непочистени канали. (Най-необяснимо от всичко бе зелето в менюто, а също осоленото овнешко и сухарите, при положение че корабът разполагаше с огромни пространства дълбоко замразяващ вакуум на милиметри отвъд външната си обшивка.)

Той легна пак.

— ... само веднъж. Ако ме чу...

Той затвори очи като в сеанс, посегна и чукна повторно — този път по-силно.

— Прието. А сега почукай... — Гласът направи пауза. — Почукай по веднъж за всеки ден, който си бил в ареста.

Мартин премигна отново и изтрака отговора.

— Знаеш ли Морзовата азбука?

Мартин се замисли. Беше наистина много отдавна, но...

„Да“ — чукна той. Беше я изучавал съвсем в началото, по-скоро от интерес, като праистория на съвременните, много по-сложни кодови схеми. Всъщност причината за това бе настояването на Херман.

— Ако се обърнеш с глава към тоалетната чиния, ще ме чуваш по-добре.

Той се огледа озадачено. „Костна проводимост?“ Не, трябваше да е нещо друго. Индукционните жички около звуковия нерв — някакъв високочестотен източник вероятно предаваше чрез метала на тоалетната, използвайки го за антена! Не особено ефикасно, но стигаше да свърши работа...

„Идентифицирай се!“ — сигнализира той.

Отговорът дойде с морз.

— Наричана още Людмила. Кой ни следеше на вечеря?

„Момчето-чудо — изтрака той. Изведнъж го заля облекчение. Само двама души можеха да са на другия край на връзката, но кариеристчето от Канцеларията по надзора едва ли щеше да се представи по този начин. — Как предаваш?“

— Робот-шпионин в канала, прилепен към водната клапа. Няколко такива освободи по погрешка онзи недоучен прокуратор. Наредих им да те открият. Батериите на този са на изчерпване, източва

ги проводната телефония. Премини на морз. Мартин, опитвам се да те измъкна. Засега без успех. „Колко остава до пристигането?“

— Два дни до близка орбита. Ако не успея да те освободя преди това, ще те спася в деня на пристигането. Ще се опитам да ти уредя дипломатическо покритие.

Десет дни. До спасението — ако не го преместят на някой влекач, под въоръжена охрана, за да го откарат за екзекуция. И ако Рейчъл не приказваше само за да го успокои.

„Какви са възможностите?“

— Дипломатическият спасителен пояс е достатъчно голям за двама. Батериите са пред изтощаване. Обичам те. Край.

„И аз те обичам“ — изтрака той, но нямаше отговор.

Безброй микроскопични механизми жужаха, бръмчаха и щракаха в несекваща симфония под капака на пулта. Оптични трансдюсери проектираха причудливи светлосенки върху насрещната стена. Операторът, с разкопчана украсена със златни листа яка на куртката, се облегна в креслото, изпусна две струйки дим през ноздрите си, а сетне всмукна отново от лулата, без да откъсва поглед от екрана.

На вратата се почука.

— Влез — каза той и се надигна. — А, какво мога да направя за вас, прокураторе?

— Сър, ще ми отделите ли малко време?

— Разбира се. Винаги е удоволствие да си в служба на Василиска. Ще седнеш ли?

Василий се настани от другата страна на бюрото. Очевидно се чувстваше неудобно. Сенките продължаваха да танцуват върху стената, издигацият се на пътя на проектора дим им придаваше допълнителна загадъчност.

— Това, въъ, векторът на нашето движение ли е?

За миг лейтенант Сойер се поколеба дали да не се пошегува, но се отказа.

— Да. Не че нещо се разбира от образа, освен ако не се интересуваш от топология на петизмерно пространство. Освен това е чисто теоретичен, докато не пристигнем в точката на назначение и релативистите не излязат с пулсарна карта, за да го потвърдят.

Опитвам се да изучавам тези неща, чака ме повишение веднага щом операцията приключи.

— Хъм. — Василий кимна. Сойер не беше единственият флотски офицер, който се надяваше на повишение след края на кампанията. — Е, предполагам, че не е толкова далеч. Като се има предвид, че скоро ще пристигнем.

Сойер лапна лулата и всмукна.

— Не бих избързвал да го казвам. Не и докато не видя противника мъртъв и заровен на кръстопътя, с натъпкан в устата чесън.

— Сигурно сте прав. Но вашите момчета ще се погрижат за това, нали? А после ще дойдат и моите хора, за да разчистят бъркотията и да вземат мерки подобни неща да не се повтарят.

Сойер разглеждаше младия полицай с привидна любезност, зад която се криеше раздражение.

— Има ли нещо, с което мога да ти помогна?

— Всъщност да, така мисля. — Гостът се облегна назад, бръкна в куртката си и извади табакера. — Нещо против да запаля?

Сойер сви рамене.

— Ти си мой гост.

— Благодаря!

В продължение на около минута се възцари тишина — двамата изпускаха малки облачета, които се възнасяха към вентилационната шахта. Все още несвикнал с пушенето, Василий се опитваше да потисне надигащата се в гърлото му кашлица.

— Става въпрос за арестувания инженер.

— Така ли?

— Да. — *Пуф.* — Чудех се какво да правим с него. Научих, че след няколко дни последният снабдителен кораб ще ни зареди и ще поеме към дома. И си мислех дали...

Сойер се надигна. Беше забравил за лулата.

— Мислеше си дали да не ти го прехвърля и да ви пратя двамата с бавен кораб към дома?

Василий кимна, усмихнат и засрамен.

— Точно така. Този човек е виновен като дявола, това е ясно за всички. Време е да го пратим у дома, за да подготвят процеса. Какво ще кажете?

— Има нещо вярно в думите ти — съгласи се Сойер. — Но нещата не стоят точно така от там, откъдето ги виждам аз. — Той отново припали лулата си.

— Хубав тютюн, сър — подметна Василий. — Но с малко странен вкус. Действа ми отпускащо.

— Това е от опиума — отвърна Сойер. — Истински лек, стига да не прекаляваш с него. — Около минута пуши замислено. — Защо според теб Спрингфийлд търка наровеете?

Василий го погледна учудено.

— Ами че то е очевидно, нали? За нарушение на имперските закони. Точно затова ме пратиха.

— Само че, като го екзекутират, на Адмиралтейството няма да му е никак лесно да наема други чужди инженери да работят за нас, нали така? — попита Сойер. — Ако беше прост космонавт, момко, досега да е прекрачил шлюза. Виж какво ще ти кажа. Ако настояваш да го върнем у дома с обвиненията, с които разполагаме досега, Адмиралтейството ще ти из земе случая, ще протака разследването няколко месеца, ще заключи, че не е станало нищо сериозно и че провиненията са дребни, и сетне най-много да го осъди на срока на неговото задържане. А ти ще изглеждаш като кръгъл идиот. Не го искаш, повярвай ми, защото ще ти се запише в досието, а това не е никак добре за началото на една блестяща кариера.

— Какво предлагате, сър?

— Ами... — Сойер изчука въгленчето от лулата. — Предлагам ти да решиш дали да не удвоиш залога на коня.

— На коня, сър?

— Хазарт, драги ми господин Мюлер. Залагане. Или удвояваш, или се отказваш. Ти си убеден, че този инженер работи за онази фуста от Земята, нали? Подозренията ти ми се струват основателни, но съществува недостиг на улики. Освен игричките между тях двамата. Които, колкото и да са отвратителни, могат да са съвсем невинни — невинни по отношение на Републиката имам предвид. Във всеки случай тя не нарушава законите с нищо, освен че носи разни неща в дипломатическото си куфарче и се държи твърде фриволно, но това не са неща, за които да се хванем. Най-малкото не стигат да я обявим за *persona non grata*. Може да ни дразни с присъствието си, но е тук с изричното разпореждане на Негово превъзходителство ерцхерцога.

Така че пред теб има две възможности. Или да свикнеш с мисълта, че господин Спрингфийлд ще бъде освободен, или да заложиш на по-голямата награда и да се надяваш, че ще успеем да отървем госпожата от Земята от нейния имунитет.

Василий пребледня. Беше си спомнил глупавия си ход с проникването в каютата на Рейчъл — сега или трябваше да открие някакво оправдание за действията си, или да преглътне факта, че кариерата му е изложена на риск.

— Готов съм да залагам, сър. Имате ли някакви конкретни предложения? Залъкът ми се струва прекомерно голям, не ми се ще да допуснем някаква грешка.

Сойер се засмя, но лицето му остана намръщено.

— Не се безпокой, няма да сгрешим. Има и други, които й искат главата и са готови да рискуват. Ето какво ще направим...

[1] Разред бозайници, към който спадат и зайците. — Б.пр. ↑

[2] Д-р Аврам Ноам Чомски. Проф. по лингвистика, създател на „Йерархия на Чомски“, една от класификациите на формалните езици. — Б.пр. ↑

ПОКАНА ЗА ЕКЗЕКУЦИЯ

Нащърбена редица разпятия покриваше билото на хълма, от който се виждаше пътя за Плоцк. Разпятията бяха обърнати срещу тясната река, която течеше през долината и бе запречена единствено от воденицата на Борис Мелничаря, провисналите от тях човешки тела се визираха незрящо в обгорените останки на манастира на отсрещния бряг. Абатът на Светия дух бе издъхнал пръв, преди своите монаси, набучен като пиле на шиш.

— Убий ги всичките, нека Господ разпознава своите — подметна подигравателно Сестра Седма, докато извърташе прозореца така, че от него да се вижда зловещият хълм. — Това ли са ги учили техните съкотилници някога, а?

Боря Рубенщайн потрепери от студ. Къщата на кокоши крака крачеше по пътя за Нови Петроград. Беше мразовита утрин и из свежия въздух се носеше омайващо познат аромат, нещо средно между сярна миризма на барут и някаква сладникава подправка. Но не миришеше на печено свинско — бяха изгорили манастира след убийството на монасите, не преди това.

Кой го е направил? — попита той. Изпитваше странно спокойствие.

— Ти знае кой — рече Критичката. — Прогони колебанията — става ясно, че дегенерати на Ресни по-опасни тук, отколкото в града. Мимове и нестинари. Храстовидни работи. *Много* опасни.

— Те ли са... — Боря преглътна. Не можеше да откъсне поглед от разпятията на хълма. Не беше почитател на духовенството, но това пиршество на жестокостта започваше да му действа на нервите. — Ресните ли са го направили?

Сестра Седма извъртя глава и мушна въздуха с бивните си.

— Не. Това човешка работа. Но главострели вече засели трупове с по-нататъшен живот. Очаквай възкресение всеки момент, ако не и едновременно.

— Главострели?

— Ресноиди с фойерверки. Сеят в черепна кухня, изстрелват и прехвърлят карта, която съдържа умствени семена, да присъединят се към Фестивал на орбита.

Боря втренчи поглед в редицата разпятия. Една от жертвите нямаше глава и горният край на вертикалната греда бе обгорял.

— Лошо ми е...

Едва успя да стигне до прозореца на къщата. Сестра Седма я накара да коленичи, докато той повръщаше в калта, провесил глава надолу.

— Готов да продължим? Нуждаеш храна?

— Не. Нещо за пиене. Нещо *твърдо*. — В единия край на къщата бе струпана цяла пирамида консервирани храни и бутилки. Сестра Седма имаше доста бегла представа от езиковите идиоми — избра една кутия с ананасов компот, проби небрежно дупка в капака и го изсипа в канчето, което Боря използваше, откакто бяха тръгнали. Той го взе мълчаливо и го допълни с шнапс от манерката на колана си. Къщата се разлюля и отново пое на път. Боря се облегна на стената и гаврътна съдържанието в канчето на един дъх.

— Къде ме водиш сега? — попита той, пребледнял и разтреперан.

— Да Критикуваш виновните. *Това* не е изкуство. — Сестра Седма извъртя бивни към хълма. — Няма естетика. Липсва правдоподобност. *Pas de preservatives*^[1]!

Рубенщайн плъзна гръб по стената и се облегна на купчината припаси. Завладя го непреодолимо отчаяние. Алитеративните изблици на Сестра Седма можеха да продължат часове наред без никакъв осезаем смисъл.

— Има ли някаква конкретна причина този път? Или просто искаш да ми навееш досада?

Огромната къртица-плъх се извърна рязко към него и изсъска. Той потрепери за миг, зърнал гневна заплаха в очите ѝ. Но сетне пламъчетата угаснаха, превърнаха се в познатата цинична развеселеност.

— Критици знае кой направил това — изхриптя тя. — Ела да съди, ела да Критикува.

Крачещата къща продължаваше да марширува, отнасяше ги все по-далеч от хълма на екзекуцията. Невидим от прозореца на

вестибюла, един от разпнатите монаси започна да дими. Черепът му изригна с внезапно лумнал синкав пламък и нещо с размерите на пестник полетя право нагоре, оставяйки след себе си белезникава диря. Още един монашески ум — или това, което бе останало от него след близо цял ден на кръста, докато го достигне семето на главострела — бе поел своя път към орбита, за да се срещне с виртуалните простори на Фестивала.

А къщата продължи, подминаваше чудеса, вълшебства и ужаси. Две реещи се из въздуха геодезични сфери я следваха в небето — сияеха ослепително, подобно на скъпоценни диадеми. Бяха с диаметър почти километър и се носеха върху топлото възходящо течение на подгривания вътре в тях от слънцето въздух. (Извисили се селяни, с умове, усъвършенствани от чудновати протези, ги разглеждаха с надменно любопитство от наблюдателните си постове на върха на сферите. При децата на някои вече се наблюдаваше растеж на пера.) Отвъд следващия хълм къщата продължи по сребърен окачен мост, пресичащ клисура, от която нямаше и помен преди месец — беше толкова дълбока, че въздухът в недрата ѝ блещукаше с рубинена топлина, а дъното бе скрито от постоянна Венерианска мъгла. От дълбините долиташе ритмичен тропот на адски машини. По някое време над тях прелетя рояк силиконови пеперуди, големи колкото супници — черпеха слънчева енергия и събираха от земята останки от кабели и други миниатюрни елементи; следваха ги хищни щуки с орлови криле, които от време на време пикираха право към земята и надаваха оглушителни крясъци.

— Дълбока сингуларност — отбеляза поучително Сестра Седма.
— Машини живеят и се плодят. Еволюция на Рог на изобилие.

— Не те разбирам. Какво е причинило това?

— Зараждащо владение на комплексна инфокология. Животът разширява се, за да запълни екологични ниши. Сега машини се размножават и създават потомство, докато Фестивал увеличава ентропия и преобразява се в междинна станция.

— Преобразява се в... — Той втренчи поглед в Критичната. — Искаш да кажеш, че всичко това е временно състояние?

Сестра Седма го изглежда кротко.

— Какво кара те мислиш иначе?

— Но... — Боря се огледа. Виждаше занемарени ниви, които вече се превръщаха в обрасли с плевели поляни, изгорени села и странни творения, за чието предназначение дори не можеше да гадае. — Никой не е готов за това — продължи той обезсърчено. — Мислехме, че ще бъде така завинаги!

— Някои ще се приготви. Рог на изобилието се размножава. Но Фестивала трябва продължи, цвете, разцъфващо в светлина на звезда, преди отново да поеме през студена черна пустиня.

Рано на следващия ден най-сетне приближиха Плоцк. Преди нашествието на Фестивала той бе сънливо петдесетхилядно градче, прочуто с хлебния си пазар, местна крепост на управляващите сили, със затвор, две катедрали, музей и пристан за цепелини. Плоцк бе също така най-северната железопътна гара на планетата и отправна точка на шлеповете, които продължаваха още по на север към чифлиците, разпръснати из степите по крайбрежието на Бореалския океан^[2].

Днес обаче Плоцк бе почти неузнаваем. Цели квартали бяха изгорени до основи, а над тях се възнасяха стройни снежнобели кули, които опираха чак в стратосферата. Боря зяпна от почуда, когато от един от прозорците на една такава кула изхвърча нещо с изумруденозелен цвят, окъпа всичко наоколо в ярка светлина и изчезна в небесата. Отново се появи познатият странен мирис на барут и орхидеи. Сестра Седма се изправи и въздъхна с пълни гърди.

— Хубаво е да помирише миризма на диви монтажни линии на сутрин. Бебета на работи-храсти и киборгова милиция. Кули от слонова кост. Жадуващи за апокалипсис.

— За какво говориш? — Боря седеше на края на купчината вмирисани одеяла, в които Критичката бе изкопала гнездото си.

— Това побъркана наноструктура — продължи тя с щастливо изражение. — Цивилизация! Свобода, Равенство и американски начин!

— Какво е мерикански начин? — попита Боря, докато белеше дебела палка с подправен с чесън пастет с едно инкрустирано джобно ножче. Отрязва голямо парче и лакомо го лапна. Брадата му заподскача яростно, докато дъвчеше. Не се бе къпал от дни, но най-лошото бе, че като че ли започваше да разбира по малко Сестра Седма. (Никой не трябваше да разбира Критиците, това бе страшно и необичайно наказание.)

Ярка зелена светлина запримигва над тях и захвърля отблясъци през прозорците.

— Внимание! — прогърмя нечий глас. — Навлизане в поставена под карантина зона! Идентифицирайте се незабавно! — Последва ниско бръмчене, което разтърси Боря до костите. Той се дръпна уплашено и изпусна пастета.

— Защо не отговаря на тях? — попита го с обичайното си спокойствие Сестра Седма.

— На кого да отговоря?

— ВНИМАНИЕ! Трийсет секунди за изпълнение!

Къщата се разтресе. Боря се наведе и подгони пастета по пода. После, изгубил търпение, се подаде през вратата, размаха юмрук и кресна:

— Прекратете веднага този шум! Човек не може да закуси спокойно от вас, проклети чакали! Невежи имбецили, дано кучета да препокават надгробните ви камъни!

Светлината угасна внезапно.

— Оле-ле, извинения — произнесе същият гръмовен глас. След това добави с малко по-спокоен тон: — Ама това вие ли сте, другарю Рубенщайн?

Боря вдигна глава към увисналия над тях гигантски изумруд. След това погледна надолу. Насред пътя бе застанал един от пазачите на Тимошевски — но не такъв, какъвто Боря го помнеше от Нови Петроград.

Рейчъл седеше на койката, напрегната и изнервена. Трябваше да вземе няколко трудни решения — ако сгрешеше, Мартин щеше да умре и нещо повече — тя щеше да го последва. На всичко отгоре мисията ѝ бе изложена на опасност. Което още повече ѝ пречеше да разсъждава трезво.

Преди трийсет минути един наперен космонавт бе почукал на вратата ѝ и след като тя се закопча набързо и му отвори, ѝ съобщи:

— Госпожо, лейтенант Сойер ви праща почитанията си и каза да ви напомня, че днес в четиринайсет часа ще се проведе военен трибунал.

Тя премигна глупаво.

— Какъв военен трибунал?

Космонавтът я изгледа с безразличие.

— Не зная, госпожо. Каза ми само да ви предам...

— Добре, достатъчно. Можеш да си вървиш.

Той си тръгна, а тя си нахлузи ботушите, среса се и излезе да потърси някой по-запознат с нещата.

В офицерската каюткомпания видя капитан трети ранг Муромец — пиеше чай.

— Какви са тези приказки за трибунал?

Той я погледна с безизразно лице.

— А, нищо особено. Сигурно е за онзи инженер, дето го арестуваха. Не можем да го оставим на борда, след като ни предстои да влезем в сражение, и Стареца е назначил прослушване за днес следобед, за да приключи с тази работа.

— Какво искате да кажете? — попита тя с леден тон.

— Не бива да екзекутират нещастника без съд и присъда, нали? — попита я Иля, като почти не си даде труда да скрие презрението си. После подложи чашата си под самовара. — Процесът ще е в тази стая, днес следобед. Ще се видим.

Когато отново дойде на себе си, се беше прибрала в каютата. Не си спомняше как е стигнала дотук. Беше ѝ студено, гадеше ѝ се. „Искат да убият Мартин — осъзна едва сега тя. — Защото не могат да се доберат до мен“. Прокле се, задето е била такава глупачка. Кой стоеше зад тази работа, колко врагове имаше? Адмиралът? (Едва ли, той не се нуждаеше от процес, ако искаше да разстреля някого.) Или пък Иля — ами да, този наистина не можеше да я понася. Не биваше да забравя и онзи гадник с жълто около устата — младши прокуратора. Или беше капитанът? Тя поклати глава. Някой бе твърдо решен да се добере до нея, а на кораба нямаше никакви тайни — колкото и дискретни да бяха двамата с Мартин, някой ги бе забелязал.

В стомаха ѝ гнездеше студена топка. Цялото това пътуване се превръщаше във фиаско. От онова, което бе научила от Мартин, вече не се съмняваше, че операцията на Адмиралтейството е обречена на провал — най-вероятно всички щяха да загинат. Значи ролята ѝ на посредник се обезсмисляше. Можеш да преговаряш с човешки същества, а не със създания, които са за човеците това, което човеците са за кучетата и котките. (Или машини, меки и предсказуеми машини,

които се разпадат на части, когато се опитваш да ги изследваш, но не могат да се сглобят отново.) Да остава тук беше безполезно, дори и да отнесе пакета на Джордж Чо, а що се отнасяше до Мартин...

Рейчъл изведнъж осъзна, че няма никакво намерение да го изоставя. Тази мисъл я накара да изпита облекчение, защото ѝ оставаше само една възможност за действие. Тя се наведе напред и заговори тихо:

— Багаж: „Сезам отвори се“. План Титаник. Имаш три часа и десет минути. Започвай.

Сега ѝ оставаше само да измисли как да го измъкне от този циркаджийски процес в каюткомпанията и да го доведе в каютата си — задача не чак толкова трудна, колкото ако трябваше да го вади от ареста.

Куфарът се изтърколи безшумно изпод бюрото и капакът му се вдигна. Тя трака по клавиатурата около минута. Сетне се отвори един капак и Рейчъл извади отвътре нагънат маркуч. Разви го и го закачи за чучура на чешмата. Друг, по-дълъг и по-дебел маркуч, завършващ със сферичен крайник, напъха в тоалетната — колоноскопия, изследваща червата на корабната канализационна система. Куфарът започна да бръмчи и да изстрелва вълни млечнобяла течност в тоалетната. Тънки нишки наподобяваща пластмаса материя прораснаха нагоре по клозетната чиния и уплътниха маркуча в отвора. Замириса на изгоряло и на препечена захар. Рейчъл провери режимния индикатор на капака, доволна от показанията си взе ръкавиците и шапката — засега нищо друго не ѝ бе нужно, — надзърна отново в индикатора и излезе.

Тоалетната изклокочи, после се разтърси от металически звън. Отходният маркуч започна бързо да се нагрива, от процепа между него и тоалетната чиния бликна струйка пара, която бързо бе овладяна от нов трескав растеж на бялата паяжина. Чу се тревожният сигнал на дозиметъра — невидима, но смъртоносна, радиацията бързо увеличаваше нивото си в каютата. Дипломатическата спасителна лодка бе на път да се разгъне.

— Не бери грижа, синко, ще стане. — Сойер хлопна прокуратор Мюлер по гърба.

Василий му отвърна с вяла усмивка:

— Надявам се, сър. Никога досега не съм присъствал на трибунал.

— Какво толкова? — Соьер безгрижно повдигна рамене. — Мисли си за това като за образователно мероприятие. Освен това и като за най-добрата възможност да заковем онази кучка...

В интерес на истината Соьер не се чувстваше толкова уверен, колкото изглеждаше. Цялата тази история беше малко незаконна — надхвърляше правомощията му като офицер по сигурността на кораба и без активната подкрепа на капитан трети ранг Муромец Соьер навярно не би посмял да продължи. Със сигурност нямаше право да провежда трибунал по своя инициатива и в присъствието на старши офицери, още по-малко, когато обвиняемият е граждански служител. От друга страна обаче го подтикваше амбицията да успее в едно макар и рисковано начинание и същевременно да покаже на този нахален младши прокуратор какъв тъпак е.

Разполагаха със съвсем ограничено време. Откакто бяха излезли от последния скок в покрайнините на вътрешната система, цялата флотилия се придвижваше, като спазваше пълно радиомълчание, при постоянни десет g — голямото ускорение се компенсираше от свойствата на сингуларния двигател да изкривява пространство-времето. (Десет g без компенсация бяха достатъчни дори за легнал на пода човек да изгуби съзнание, с натрошени кости и разкъсани вътрешности.) По всичко изглежда бе станала някаква навигационна грешка, и то достатъчно сериозна, така че вече от няколко дена целият щаб бе завладян от мрачно настроение, но по-важното бе, че все още не се бяха издали пред противника.

Преди няколко дни ескадрилата бе завила на сто и осемдесет градуса, понижавайки по този начин скоростта до 100 км в секунда по отношение на Рошардов свят. В ранните часове на тази сутрин бяха достигнали крайцерска скорост и щяха да преминат по инерция последните трийсет светлинни секунди, подновявайки ускорението (и увеличавайки своята видимост) само в активен радарен обхват на противника. В момента се намираха на два милиона километра от планетата. По някое време тази нощ (корабно разписание) щяха да започнат сближаване с планетата, да преминат на пълна тяга и да влязат в бой с вражеските кораби — стига, разбира се, те да бяха там и

да имаха желание да се бият. (В противен случай се предполагаше, че ще са на ниска орбита около Рошардов свят, откъдето да контролират и защитават наземните си сили.) Нямаше никакво съмнение, че акцията срещу инспекторката от ООН трябва да приключи преди тази вечер, когато на кораба щеше да се обяви пълна бойна готовност — стига, разбира се, да не се натъкнеха на противника по-рано.

Сойер си даваше сметка, че е истинско чудо, дете Иля се бе съгласил да участва в представлението. Лесно можеше да го провали, достатъчно бе да спомене за него пред капитан Мирски. Още повече че щяха да го провеждат само часове преди срещата с врага.

Сойер отиде до масата в средата на помещението и се настани на един от столовете. Бяха покрили масата с нова бяла покривка, за допълнителна тържественост, а от едната страна бяха подредили подвързани с кожа томове на Имперския военнопросуален кодекс. Двама от офицерите го последваха — д-р Херц, корабният хирург, и помощник-командир Вулпис, релятивист. И двамата си бяха придали подходящо сериозен вид.

— Тишина в залата — провикна Сойер, макар да нямаше нужда.
— Въведете обвиняемия.

Една от вратите се отвори и двама редници въведоха Мартин Спрингфийлд — той се движеше доста трудно, заради белезниците на ръцете и краката. Вратата зад него се хлопна.

— Ако обичате, кажете си името за протокола.

Мартин се огледа. Лицето му бе восъчнобяло.

— Какво?

— Кажете си името за протокола.

— Мартин Спрингфийлд.

Лейтенант Сойер си отбеляза нещо в бележника. С раздразнение забеляза, че мастилото в писалката му е свършило. Какво пък, нямаше значение. Още по-добре, ако няма никакви записки.

— Вие сте цивилен служител, поданик на Обединените нации.
Така ли е?

— Ни най-малко! — извика ядосано Мартин. — Непрестанно ви повтарям, че ООН не е правителство! По правни и застрахователни въпроси съм обвързан с „Пинкертън“, което означава, че играя по техните правила, а те ме осигуряват срещу правонарушения. Освен това съм в почти сходни правни взаимоотношения и с ВВС „Нов

модел“, които, доколкото ми се струва, покриват случаи като този. Имам също така договорни отношения и с половин дузина други неправителствени организации към ООН, но нито една от тях не може да ме нарече свой поданик — нито пък роб!

Доктор Херц извърна глава, погледна многозначително Сойер и пенснето му блесна на светлината на лампите. Сойер изпъшка с нескрита досада и нареди:

— Добре, запишете в протокола, че обвиняемият е поданик на Обединените нации на Земята.

— Не — не е! — Главите на присъстващите се извърнаха. Докато Мартин бе отговарял, Рейчъл Мансур бе влязла през една странична врата. Облеклото ѝ бе още по-скандално от всички досегашни пъти — плътно прилепнало бяло трико и широка разкопчана отпред куртка, която приличаше на бронирана жилетка. Сойер я изгледа учудено. — Обединените нации не са...

— Тишина! — скастри я Сойер. — Това е военен трибунал и нямате право на мнение. Мълчете, инак ще наредя да ви изхвърлят.

— И ще предизвикате дипломатически инцидент? — Рейчъл се усмихна неприятно. — Опитайте само и ще ви накарам да съжалявате. Във всеки случай, сигурна съм, че обвиняемият има право на адвокат. Прочетохте ли му правата?

— Ъ-ъ... — Вулпис сведе поглед.

— Няма значение. Продължаваме заседанието...

Мартин се изкашля и каза:

— Бих искал да определя полковник Мансур за мой адвокат.

„Ето, че ще се получи“ — помисли си Сойер, докато се преструваше, че си записва нещо в бележника. От дъното на помещението Василий не можа да сдържи рязката си въздишка. Малкият фукльо вече хранеше надежди.

— Съдът признава инспектора от ООН Мансур за защитник на обвиняемия. Длъжен съм да ви предупредя, че процесът се провежда съгласно имперския военнопросуален кодекс, параграф четиринайсет, клаузата за военновременни действия — във връзка с непосредствената близост на врага. Ако не сте запознати със споменатия параграф, имате право да го заявите още сега и да се оттеглите от процеса.

Усмивката на Рейчъл стана по-широка.

— Защитата пледира за отлагане на делото предвид предстоящите военни действия. Ще имаме достатъчно време за това след битката.

— Отхвърля се — обяви рязко Сойер. — Необходим ни е справедлив процес, преди обвиняемият да бъде екзекутиран. — Сега вече усмивката ѝ се стопи. — Съдът се оттегля за петминутно прекъсване, докато обвиняемият се посъветва със своя адвокат. И нито минута повече. — Той тропна по масата с юмрук, надигна се важно и излезе от стаята. Останалите го последваха, включително неколцината случайни зрители. В каюткомпанията останаха само Рейчъл, Мартин и двама разсилни при вратата.

— Даваш ли си сметка, че всичко това е предрешено? Те са решили да ме екзекутират — заяви Мартин. Гласът му бе дрезгав и неуверен и той непрестанно свиваше и отпускаше пръсти, за да прикрие треперенето им.

Рейчъл го погледна в очите.

— Погледни ме, Мартин. Вярваш ли ми?

— Ами... да. — Той сведе поглед.

Тя се пресегна през масата и сложи длан върху лявата му китка.

— Запозната съм с техния кодекс. Всичко това е напълно незаконно и каквото и да стане накрая, ще пратя официална жалба до капитана — всъщност председател трябваше да е той, а не някакъв си офицер от службата за сигурност. — Без да откъсва поглед от него, тя вдигна очи към вентилационните шахти и го почука едва забележимо по китката. Той се напрегна, осъзнал, че това е послание, и се опита да го разкодира. „Следващата сесия. Видиш ли ме да премигвам три пъти, започни да дишаш дълбоко. Когато премигна два пъти, задръж дъх“.

Очите му се разшириха едва забележимо.

— Нищо не могат да направят преди перигея — продължи тя на глас. — Сега сме на около две астрономически единици от крайната цел и се приближаваме бързо — някъде към полунощ ще сме достатъчно близо до врага. „Имам спасителна лодка“ — почука тя по морза.

— Това е... — Той преглътна. „Как ще избягаме?“ — отвърна по същия начин. — Не съм сигурен дали ще мога да спазя всички

правила. Целият този циркаджийски процес...

— Остави това на мен — рече тя и го стисна за ръката. — Зная какво правя. — За първи път зърна надежда на лицето му. Пусна го и се изправи. — Ама че е задушно тук. Къде е вентилацията?

Мартин проследи погледа ѝ. На тавана имаше решетки. Тя затвори очи и ги стисна — в тъмнината изникна зеленикава обемна мрежа, като кошмарно изображение на арестантска килия, проектирано от вътрешната страна на клепачите ѝ. Роботите-шпиони, последни останки от стадото, което Василий бе пуснал на свобода, чакаха търпеливо в шахтата. Бяха я проследили до тази стая, заредени с още нещичко, което да добави допълнителна тръпка към съдебния процес. „Така му се пада на онзи дребен воайор“ — помисли си тя.

— Ще те измъкна — обеща на Мартин, за да му вдъхне увереност.

— Разбрах те. — Той кимна, наклонил глава на една страна. — Знаеш ли, хич не ме бива да се оправям с хората...

Тя поклати глава.

— Всичко това не е заради теб — искат да ме компрометират. Нищо лично, разбира се. Просто нямат търпение да ме разкарат.

— Кой?

Тя сви рамене.

— Офицерите от средния ешелон. Тези, които вярват, че една кратка и победоносна война е най-късият път към нови пагони. Мислят си, че аз ще им попреча. Заради Първи Лампрей. Там бях представител на Червения кръст, ако не знаеш. Разследвахме военни престъпления. На никого не простихме и те го знаят. Не искат преговори, искат кръв и слава.

— Щом е само заради теб, какво правеше на задния ред онова безгръбначно от Канцеларията по надзора? — попита Мартин.

Тя се усмихна криво.

— С един изстрел два заека. Не му мисли. Ако нещо се обърка, ще стоварят вината върху прокуратора и ще си измият ръцете. Не знам дали ти е известно, но флотското разузнаване и тайната полиция никак не се понасят. Ако се получи, както са го намислили, ще се отърват и от двамата ни. Ако трябва да се спазва кодексът, Мартин, те нямат никакви права да провеждат подобен процес. Това е в правомощията

на капитана — само той може да те екзекутира, като заплаха пред лицето на врага. Направят ли го те, ще са вътре с двата крака.

— Много ме успокои, няма що. — Той се усмихна насила, очевидно беше изплашен. — Добре — прави каквото си намислила. Вярвам ти.

— Благодаря.

Вратата се отвори.

— Захапа въдицата — мърмореше доволно Сойер. — Склони да го защитава. Сега остава да я обвиним в незачитане на съда. Няма да е никак трудно, след като аз председателствам заседанието.

— Незачитане? — Вулпис повдигна вежди. — Нали каза, че щяло да е игра?

— Игра на нерви, приятелю — нашите срещу нейните. Тя се съгласи да го защитава, а това означава, че става член на съдебния състав и подлежи на дисциплинарно наказание съгласно кодекса, в случай че прояви неуважение или пренебрежение към съдийската комисия. Освен това със съгласието си да вземе участие в този процес тя автоматично се отказва от дипломатическия си имунитет. А по-добро от това няма. Само след два часа ще ни призоват по бойните постове. И макар това тук да е само фарс, съгласно параграф четири, алинея две, в момент като този всеки обвинен дори в най-малкото престъпление офицер подлежи на съд и дори на екзекуция, тъй като според алинея две е създал опасност за осъществяване на бойна операция пред лицето на врага. Не че възнамерявам да я осъдя, Бога ми, но това ще ни е достатъчно, за да я притиснем, ясно?

Доктор Херц свали пенснето си и започна да го бърше.

— Не ми харесва тази работа. Мирише ми на онези номера, които обичат да правят в Щази. Не се ли притесняваш, че прокураторчето може да ни удари в гръб?

— Ни най-малко — засмя се Сойер. — Виждаш ли, това, което всъщност искам да постигна, е да предизвикам нашата нова защитничка да прояви неуважение към съда. Що се отнася до инженера, в края на краищата възнамерявам да го освободя с решението, че е невинен по всички обвинения. Съвсем очевидно е, че той не си е давал сметка, че нарушава разпоредбите. Плюс това

устройството, което е притежавал, е било неактивно по времето, когато сме го открили, така че няма начин да докажем, че е функционирало в момента, когато го е качил на борда. Адмиралтейството ужасно ще се ядоса, ако затрудним бъдещата им работа с чуждестранните инженери на договор. Надявам се да я притиснем достатъчно, за да не се досети, че всъщност обвинението е с празни ръце, и веднага след това ще освободим Спрингфийлд. Което ще накара нашия многоуважаем младши прокуратор Мюлер да изглежда като кръгъл глупак, да не говорим за доброволното му признание, че е ровил в багажа на дипломат — влизане с взлом, кражба на лични вещи, неморално поведение и може би дори дезертъорство. — Усмивката му стана като на гладна акула. — Нужно ли ни е повече?

Вулпис подсвирна учудено и подметна:

— Припомни ми никога да не играя с теб на покер.

Доктор Херц си сложи пенснето.

— Ще подновим ли цирка, господа?

— Време е — кимна Сојер и допи чая си. — След вас, събратя офицери, а после да влязат и клоуните!

Куфарът в каютата на Рейчъл бе спрял да пуши. Освен това се беше смалил — бе абсорбирал и извлякъл голяма част от собственото си съдържание. Всички уплътнения в каютата бяха покрити с лепкава бяла пяна, която жадно поглъщаше и смилаше наличните въглеродороди и отделяше универсален кристалоиден субстрат, суровина за всякакъв род нанофабрикуваща дейност. От разтвора се преципитираха втвърдени късове полупрозрачен материал, изграждащи куха сфера, която почти бе изпълнила вътрешността на каютата. Под палубата към рециклиращата система на кораба се просмукваха корени, плячкосваха клоаката, в която се съдържаша биологичните отпадъци за целия последен етап от пътуването. (Според отдавна установено всеобщо правило кораби, необорудвани с рециклиращи инсталации, изхвърляха отходни продукти само докато се отдалечаваха към необитаеми части на космоса — навремето десетки нещастни орбитални техници бяха поразявани от втвърдено в абсолютния мраз на космоса лайно, притежаващо по-голяма кинетична енергия от тази на броненоеен артилерийски снаряд.)

Самоходният куфар, който сега бе прилепен към основата на сферата, бе много по-лек, отколкото когато Рейчъл го качи на борда. Тогава той тежеше със сигурност поне триста килограма, а сега едва ли надхвърляше петдесет. По-голямата част от излишната маса се състоеше от подсилени капилярни тръби от боров карбид — контейнери за миниатюрни кристали свръхпречистен уран-235 тетраiodид и голям запас от кадмий — вещества, които едва ли можеш да си набавиш лесно, особено ако бързаш. Куфарът бе в състояние да произведе всичко, стига да разполагаше с необходимите елементи. Най-често се нуждаеше от въглерод, водород и кислород, каквито имаше в изобилие в пречиствателните инсталации на всеки космически кораб. Но ако един дипломат трябваше да изчезне максимално бързо и не разполагаше с достатъчно мощни енергийни източници... тогава на дневен ред идваше добрият стар синтез, разчитащ на позната, отдавна изпитана технология, която не проявяваше тенденции към непредотвратими взривове. Всичко, от което се нуждаеш, е точният вид анъбтаний^[3], за да даде нужния тласък. Тъкмо по тази причина Рейчъл бе помъкнала със себе си уран в количество, достатъчно за две или три угоени атомни бомби, или за сърцевина на атомна соленоводна ракета.

По същество атомната соленоводна ракета има най-опростения междупланетен реактивен двигател, достатъчно малък, за да се побере в куфар. От другата страна на вътрешната антидепресионна обшивка на кабината на Рейчъл куфарът бе конструирал обемист резервоар, през който преминаваха абсорбиращи неутроните подсилени с бор тръби: резервоарът бавно се запълваше с вода, съдържаща разтвор на предкритичен ураниев третрайодид. Само един фин слой от внимателно изтънени обшивни плочи държеше прозрачната сфера и нейния двайсеттонен соленоводен горивен резервоар от вътрешната страна на херметичната преграда. Хибридна конструкция се гушеше под обшивката на кораба като червей, който се храни от плътта на своя гостоприемник, докато се готви да снесе яйца.

Навсякъде из кораба клозетните казанчета течаха неспирно, налягането в офицерските души бе скандално ниско и цяла дузина техници по поддръжката се чудеха на необичайно ниското ниво на утайка в силажен резервоар номер четири. Нечия умна глава вече се готвеше да предложи да запушат всички утечки по каналите. Но тъй

като до встъпване в бой оставаха броени часове, вниманието на всички бе съсредоточено върху оръжейните системи на кораба. Междувременно скритата в куфара фабрика продължаваше да чурулика бодро и да отделя полимери и компонентни материали за спасителната лодка, която приготвяше за господарката си. И тъй като боят приближаваше, бързината бе от съществено значение.

— Свиквам отново заседанието — обяви Сойер и почука по масата. — Мартин Спрингфийлд, обвиненията срещу вас са, че на трийсет и втория ден от месеца на Хегемонията, година 211 от основаването на Републиката, вие съвсем предумишлено сте внесли на борда на военен кораб „Лорд Ванек“ приемо-предавателно устройство за установяване на релативистичен канал без разрешение на вашия командващ офицер, нито на който и да било бордови офицер, в нарушение на параграф четирийсет и шести от Военновременния кодекс, и впоследствие сте използвали упоменатото устройство, за да влезете във връзка със субекти от чужда националност в нарушение на параграф двайсет и три, като по такъв начин сте издали строго секретна информация за местонахождението на кораба, нарушавайки алинея две от Военния устав и алинея четири от Военнопроцесуалния кодекс — предателство по време на военни действия. Обвиненията срещу вас, съкратено, са както следва: нарушаване на сигнално-контролните разпоредби поради нехайство или злонамереност, установяване на връзка с противника, предателство по време на военни действия. За какво ще пледирате?

— Невинен — обяви Рейчъл, преди Мартин да успее да си отвори устата. — Той пледира невинен по всички обвинения. И аз мога да го докажа. — В очите ѝ светеше опасен блясък, тя стоеше изпъната, с ръце зад гърба.

— Обвиняемият приема ли пледирането? — попита Вулпис.

— Полковникът е мой защитник — рече Мартин.

— И така, доказателствата в подкрепа на обвиненията. Улика номер едно: на трийсет и втория ден от месеца на Хегемонията, година 211 от основаването на Републиката, вие съвсем предумишлено сте внесли на борда на военен кораб „Лорд Ванек“ приемо-предавателно устройство за установяване на релативистичен канал, без разрешение

на вашия командващ офицер, нито на който и да било бордови офицер, в нарушение на параграф четирийсет и шести от Военновременния кодекс. Разсилен, донесете уликата.

Един редник пристъпи напред. Държеше торбичка. Изсипа съдържанието ѝ върху масата — малка черна касетка.

— Улика номер едно — приемо-предавателно устройство за установяване на релативистичен канал, тип дванадесет, вградено в стандартна касетка за разширяване функциите на персонален асистент СХ, използван на декадентската Земя. Уликата е била извадена от машината на обвиняемия от младши прокуратор Василий Мюлер, изпратен на борда от Канцеларията по надзора със задача да следи действията на обвиняемия. Разполагаме с клетвена декларация на прокуратора. Някой подлага ли на съмнение достоверността на тази улика? Не? Чудесно...

— Аз имам възражения. — Рейчъл посочи малката касетка. — Първо, заявявам, че извършеният от младши прокуратор Мюлер обиск на личните вещи на обвиняемия е бил незаконен, тъй като обвиняемият е цивилно лице и не подлежи на съдебно дирене за нарушаване на правила и нормативи, отнасящи се за военнослужещи, и следователно всички улики, открити по време на обиска, не могат да бъдат прилагани в този процес, без да са скрепени с предварително издадена заповед за обиск съгласно член дванайсети. В противен случай — при липса на споменатата заповед — действията на младши прокуратор Мюлер автоматически се категоризират като проникване с взлом, а събраните от него доказателства губят стойност. Второ, ако това нещо е устройство за релативистичен канал, аз съм бананово дръвче. Това е стандартна квантова инфосъхраняваща карта, ще го потвърди всеки що-годе компетентен електронен инженер. И трето, вие нямате пълномощия да провеждате тази пародия на процес — проверих в Кодекса и там изрично се подчертава, че военният трибунал може да се свиква само по заповед и в присъствието на старши офицер. Къде ви е писмената заповед от адмирала?

Тя скръсти ръце и изгледа комисията.

Сойер поклати глава.

— Младши прокураторът има заповед да разследва дейността на Мартин Спрингфийлд, това е напълно достатъчно. Длъжен съм обаче да отбележа крайното си неудовлетворение от опитите на защитника

да обвинява съда в непригодност и лично мен, че не съм достатъчно компетентен да ръководя този процес. Заявявам тук открито и пред всички, че ми беше възложено да проведе този процес от старши офицер и че смятам да изпълня задълженията си. — Той внимателно избегна да уточни кой му е наредил и какви са пълномощията му. — Що се отнася до първата представена улика, чието предназначение бе поставено под съмнение, ще отговоря, че разполагаме с писмени самопризнания на обвиняемия в смисъл, че споменатият предмет действително е устройство за релативистичен канал, за чието пренасяне на борда е бил помолен от трето лице, а именно представител на корабостроителната компания. Така че независимо дали госпожа адвокатката се смята за бананово дръвче, или не, това си е чиста проба приемо-предавателно устройство и обвиняемият е виновен, задето е възнамерявал да го използва.

Той направи многозначителна пауза и добави:

— Да се запише в протокола, че уликата е била призната от съда. — После изгледа предизвикателно Рейчъл. „Пипнах те, кучко. Да видим сега какво ще направиш?“

Рейчъл погледна към Мартин и замига. След това отново се обърна към комисията.

— Въпросът е спорен, сър. Защото, ще се съгласите с мен, намерението не е равносилно на деянието. Вярно, във вашата цивилизация, където употребата на машини за контрол на мисълта е забранена, тази разлика може да не е толкова голяма. Изглежда, се опитвате да осъдите обвиняемия за неговите мисли и чувства, а не за действията му. Разполагате ли с доказателства, че действително е предавал информация на трето лице? Ако не, в такъв случай не съществува престъпление по смисъла на закона.

— Разполагам и още как — ухили се свирепо Сојер. — Точно вие трябва да знаете най-добре на кого е предавал информация. — Той я посочи. — Вие сте агент на чужда сила. Обвиняемият е общувал непрестанно с вас. Сега, след като се съгласихте да го защитавате, вие доброволно ставате член на съдебния състав. Ще ви припомня параграф четиридесет и шест: „Всяко лице, упълномощено да участва в съдебна колегия и извършило нарушение, подлежи на дисциплинарно наказание съгласно законите и правилата на Наказателния кодекс“. Мога само да добавя, че като приехте да станете

адвокат на обвиняемия, или по-точно, да смъкнете примката от шията на вашия шпионин, вие собственоръчно се отказате от дипломатическия си имунитет.

За един кратък миг Рейчъл изглеждаше объркана. Погледна към Мартин и отново премигна няколко пъти. След това се обърна към комисията.

— И организирахте целия този маскарад само за да заобиколите дипломатическия ми имунитет? Впечатлена съм. Наистина не ви смятах за толкова глупав... *Юта!*

Всичко стана много бързо. Рейчъл приклепна зад импровизираната си катедра, а Сойер вдигна ръка към разсилния в дъното на стаята с намерение да му заповяда да я арестува. Но преди да успее да си отвори устата, в помещението отекнаха четири кратки взрива. Решетките на вентилационните шахти паднаха и от тях наизскачаха странни *нещица* — мънички същества, сложни и с множество крачета, които разпръскваха под високо налягане бледосиня пяна. Пяната полепваше по всичко, което докосваше, като се започне от масата на съдийската комисия и охраната в дъното на помещението. Макар на пръв поглед лека и пухкава, тя бързо се втвърдяваше.

— Хванете я! — успя най-сетне да извика Сойер и посегна към пистолета, си, но докато ръката му се спускаше, я обгърнаха няколко пухкави облака пяна и я прилепиха към тялото му. Разнесе се остра химическа миризма — напомни му за детските посещения при зъболекаря. Сойер си пое трескаво дъх, замъчи се да се освободи от лепкавата маса, миризмата нахлу в гърлото му — а после светът се скри от пелена.

Рейчъл разбра, че процесът е нагласен, още щом влезе в каюткомпанията. Беше присъствала и друг път на подобни инсценировки, още в стари времена, на Земята. Имаше чувството, че би могла да подуши копнежа им час по-скоро да разпоредят екзекуцията, сякаш бе самият мирис на смъртта. И същевременно четеше по лицата им, че всичко това е някаква потресаваща и зла шега, за чието предназначение можеше само да гадае.

Докато офицерът от службата за сигурност си плетеше кошницата, като произнасяше предварително замислените фрази, тя

погледна към Мартин. „Моля те, бъди готов“. Премигна три пъти и забеляза, че той замръзва, а сетне кимва едва забележимо — уговореният сигнал. „Втори етап“ — произнесе тя беззвучно и радиомикрофонът в гърлото ѝ предаде нареждането на роботите във вентилационните шахти. Рейчъл отново се извърна към комисията. Тримата офицери я гледаха с навъсени и мрачни изражения, като буреносни облаци на хоризонта. „Печели време“.

— Въпросът е спорен, сър. Защото, ще се съгласите с мен, намерението не е равносилно на деянието... — заговори тя; чудеше се как ли ще реагират, ако открито ги обвини, че процесът им е пародия. Или ще се откажат, или...

— Разполагам и още как. — Политическият офицер се засмя заплашително. — Точно вие трябва да знаете най-добре на кого е предавал информация. — Той я посочи. „Ето, започва се“ — рече си тя. И отново добави нечуто: „Багаж. Докладвай за състоянието“.

„Спасителната лодка подготвена за изстрелване. Горивният резервоар на предкритично и в готовност. Кислородните резерви попълнени. Предупреждение — в момента скоростта по направление на определената дестинация Нови Петроград е 86 км в секунда. Граница на общия маневрен лимит 90 км в секунда“. — И това ще стигне, реши тя. Соленоводната ракета бе почти толкова ефикасна, колкото старите атомни ракети, които се използваша някога за пътуване от Земята до Марс. Едно бе сигурно — нямаше да могат да я изведат обратно на орбита без презареждане. Но все пак щеше да свърши работа, стига само...

— ... само да добавя, че като приехте да бъдете адвокат на обвиняемия, или по-точно, да смъкнете примката от шията на вашия шпионин, вие доброволно се отказате от дипломатическия си имунитет.

Тя преглътна, погледна отново Мартин и мигна два пъти — сигналът „задръж дъха си“.

„Багаж: подготовка за старт. Очаквай пристигане на екипажа до сто секунди. Старт Т-минус двайсет секунди от появата на екипажа“. Щом изгоряха този мост и напуснеха кораба, можеха само да се надяват, че от мостика няма да наредят да бъде включен радарът — с риск да ги засече Фестивалът, — за да ги открият и унищожат.

Спасителната лодка бе сапунен мехур, сравнена с бойните кораби на Новата република.

Рейчъл отново насочи вниманието си към комисията, пое си дъх и каза:

— И организирахте целия този маскарад само за да заобиколите дипломатическия ми имунитет? Впечатлена съм. Наистина не ви смятах за толкова глупав... *Юма!*

И се наведе. Последната дума бе кодът за започване на операция от страна на роботите. В същия миг се възпламениха четири насочени микрочарда и избиха решетките на вентилационната шахта. Тя смъкна прозрачната качулка пред лицето си, херметизира я с едно притискане на брадичката и се подготви вътрешно.

Роботите нахлуваха през отвора в тавана. Паяци, ракоподобни и скорпиони, всичките изработени от въглеродни полимери — рециклирана утайка от каналите. Разпръскваха във всички посоки лепкава противопехотна пяна и анестезиращ трихлорметан. Един от войниците понечи да се нахвърли върху Рейчъл и бойните ѝ имплантанти се активираха — нещастникът рухна на пода като чувал с картофи след рязък удар по главата, преди тя дори да забележи съществуването му. Полезрението ѝ се сви до тясна фуния между нея и Мартин, който все още стоеше изправен до масата, ококорил очи и вдигнал едната си ръка. Един от разсилните се опитваше да го издърпа към вратата.

Рейчъл превключи на бойна скорост, като изолира своята „бавна“ нервна система от контролния кръг.

Времето се забави и светлината стана мъждива, времето на гравитацията отслабна, но въздухът около нея беше невероятно плътен и лепкав. Разсилният успя да обърне Мартин към вратата и го побутна натам. Тя го сграбчи за ръката и усети, че я измъква без никакво усилие от раменната става. Замахна почти небрежно с лявата си ръка и повали втория пазач, ребрата му изхрущяха под пръстите ѝ. От удара няколко дребни костици в китката ѝ се строшиха. Беше ѝ невероятно трудно да помни — а също и да мисли, — но нейното собствено тяло бе най-големият ѝ враг, много по-крехко и чупливо, отколкото бяха готови да признаят рефлексите ѝ.

Тя сграбчи Мартин за ръката, внимателно, като че беше китайски порцелан, ала по острото му изпъшкване предположи, че му е изкарала

въздуха. Вратата не беше заключена, Рейчъл я изрита и изскочи в коридора, преди тя да се затръшне. Пусна го, извъртя се на място тъкмо когато вратата се хлопваше, бръкна в горния джоб на жилетката си и извади топче от нещо, което приличаше на маджун. „Омаха!“ — произнесе в микрофончето в гърлото си. Разноцветни линии пробягаха по повърхността на топката — различни само за механичното ѝ зрение — и тя побърза да я притисне към рамката на вратата, а сетне я шляпна лекичко. Топката посиня и започна бързо да се разстила, вълна от леплива течност, която се плъзгаше по цепката между вратата и рамката и се втвърдяваше като диамант.

Със залепена врата, прекъснати кабели на интеркома, хлороформ и противопехотна пяна може би щяха да спечелят минута или две, преди да бъде вдигната тревога.

Мартин все още стоеше превит и се мъчеше да си поеме въздух. Тя го вдигна и затича по коридора. Все едно че бягаше през вода — скоро откри, че е по-лесно да се оттласква с единия крак, а после с другия, сякаш се движеше в ниска гравитация.

Червена пелена забули периферното ѝ зрение — подсказваше ѝ, че е на предела на силите си. Нервната ѝ система можеше да е подсилена, но при такава скорост разчиташе на анаеробно дишане и телесните резерви се топяха главоломно. На следващата пресечка зърна отворена врата на асансьор — скочи вътре, вмъкна и Мартин и натисна бутона за офицерския етаж. Едва тогава си позволи да се върне към нормална скорост.

Вратата се затвори и кабината започна да се издига. Мартин изпъшка. Рейчъл се мъчеше да си поеме дъх. Мартин пръв успя да заговори.

— Къде... си се научила...

Тя премигна. Мъничък часовник мъждукаше в горния ляв квадрант от вътрешната страна на клепака ѝ. Осем секунди, откакто бе обявила „Юта“ — осем секунди? Минути може би. Тя си пое въздух и издиша, за да изкара натрупания въглероден двуокис. Всички мускули я боляха, сякаш някой бе прекарал през тях нагорещени жици. Гадеше ѝ се и лявата ѝ ръка отичаше бързо.

— Специални имплантанти.

— Стори ми се, че счупи ребрата на един... Къде отиваме?

— В... спасителната лодка... Нали ти казах.

На таблото премигна лампичка. Бяха се издигнали на следващия етаж. Оставаше им още един.

Вратата се отвори. Рейчъл се олюля и излезе. Коридорът бе пуст, което бе истинска благодат — в сегашното си състояние не би могла да се справи дори с хамстер. Мартин я следваше.

— В моята стая — изграчи тя. — Опитай се да се държиш непринудено.

Той вдигна окованите си китки.

— С тези неща?

„По дяволите. Трябваше да ги разкъсам, преди да се изключат усилвателите!“ Тя поклати глава, бръкна в един от джобовете си и извади малка сива тръба.

— Шоков пистолет.

Късметът им изневери в дъното на следващия коридор. Една врата се отвори и насреща им излезе старшина — отмести се да им направи път, но зяпна учудено, докато се разминаваха, и подвикна:

— Ей!

Рейчъл го простреля.

— Бързо — подметна тя, без да се обръща, и продължи напред. Мартин я следваше по петите. Вратата на каютата ѝ бе съвсем близо, зад следващия завой.

„Близо сме вече“ — съобщи тя на очакващата ги спасителна лодка.

Над главите им замигаха червени светлини.

— Внимание — тревога! Двама въоръжени метежници, офицерски отсек, палуба „Б“. Повтарям, въоръжени и опасни. Охрана на палуба „Б“! Тревога!

— По дяволите! — изруга Мартин. На няколко метра пред тях започна да се спуска херметична преграда.

Рейчъл отново превключи на бойна скорост. Хвърли се напред, закова точно под вратата, вдигна ръце и задържа падащата преграда. Макар Мартин да тичаше, струваше ѝ се, че пълзи като охлюв, докато се промушваше през отвора. Тежката врата заплашваше да я смаже. Тя приклепна и се изхлузи под нея. Последва го и дори успя да го настигне, въпреки че ръцете и краката ѝ бяха изтръпнали и безчувствени, а слепоочията ѝ пулсираха със заплашително темпо. До вратата на каютата ѝ оставаха два метра.

— Юнона! — извика Рейчъл в микрофончето, но от устата ѝ излезе само нечленоразделно хриптене.

Вратата се отвори. Мартин прекрачи прага, но за Рейчъл бе твърде късно — не виждаше нищо и коленете ѝ се подгъваха. Бойното ускорение бе изчерпано и тя имаше усещането, че се носи, като подмятано от вятъра перце.

Някой я влачеше по чакъл и болеше ужасно.

Сърцето ѝ туптеше така, сякаш щеше да се пръсне.

Шум от затръшната врата.

Мрак.

[1] Без предпазни мерки (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Северен (старогр.). — Б.пр. ↑

[3] От англ. Unobtainable (недостъпен), във фантастиката, материал с невъзможни свойства. — Б.пр. ↑

СМЪРТОНОСЕН ЦИРК

Революционният комитет се бе разположил под купола на голямата катедрала в Плоцк — бе превърнал божия храм в щаб на Комисариата за Екстропианска идеология. Всички, които отричаха доктрината на революционното оптимизиране и отказваха да напуснат града, биваха изправяни пред трибунала и инструктирани обстойно и с нескрита досада за същината на престъплението си, а след това ги застрелваха, като предварително копираха умовете им и ги изпращаха във Фестивала, или ги осъждаха на поправителен труд — обикновено всичко това наведнъж. Но такива нямаше много, защото в преобладаващата си част населението бе избягало в пущинаците, беше преминало в трансцендентално състояние или бе приело с открито сърце революционната вяра.

Къщата на Сестра Седма, рожба на местни спомени за митове и легенди, намерили топъл прием в ноосферата на Фестивала, приклепна в двора на Революционния комисариат и се изходи обилно. Щом си свърши работата, се изправи и тръгна към черешовите градини на херцога, за да утоли глада си.

Сестра Седма сгърчи недоволно муцуна и побутна вратата. Църквата бе претъпкана с тъжители — редяха се на опашка, за да настояват или молят за едно или друго нещо. Предният край на опашката опираше в кухненска маса, поставена в средата на нефа, зад която седяха неколцина скучаещи революционни функционери. Дребният трескав човек Рубенщайн размаха ръка и прогони председателя им, мъж с множество железни протези, заради които при движение издаваше странен метален звън. Причината за освобождаването му от длъжност, както мъгляво изтъкна Рубенщайн, беше „неправилното“ отношение на комисията и председателстващия към така наречените „артистично неуки хора“. Що се отнасяше до самите Критици, те не изпитваха никакъв интерес към споменатата категория — в края на краищата е невъзможно да спечелиш какъвто и да било спор, когато опонентът ти е труп — но след няколко дни,

прекарани в компанията на Сестра Седма, Боря очевидно държеше да покаже, че се е поправил. Тези куриозни лумпенизирани хора бяха толкова невероятно дребнави в претенциите си, така лишени от съдържание, че понякога тя губеше надежда да долови скритата естетика.

За известно време Сестра Седма бе изцяло погълната от обмяната на информация с Фестивала. Позволи на една филтрирана част от съзнанието си да се издигне на орбита и да проучи какво ново става там.

Фестивалът се плодеше чрез звездни платна, в това нямаше никакво съмнение. Разчиташе също и на релативистични канали, за да предава наученото у дома. В този момент в околните космически простори изникваха грамадни Хигс-бозони^[1] фабрики, вледенени газове и прах се втвърдяваха в пулсионни ускорители в периферията на планетарната орбита. Пробуждаха се хиляди гигантски термоядрени реактори, всеки изпомпващ енергия, достатъчна за хранването на цяла континентална цивилизация. Първата партида от нови звездни платна вече бе почти готова и всяко от тях притежаваше ненаситен апетит и тонове стабилизирана антиматерия, беше оборудвано с релативистичен канал и приемаше и предаваше петабитове и екзабитове взаимосвързани частици. Тези първи звездни платна скоро щяха качат товара си, да извърнат четинести носове към космоса и да достигнат ускорение от близо половин милион g , понесени върху лъчи от неутрални частици, изпускани от исполински машини на висока орбита около Рошардов свят. Първоначалното им направление щяха да са последните две спирки на Фестивала, където да попълнят изчерпаните запаси на релативистичните канали и да отнесат подробен доклад за текущата визита. А след това щяха да продължат... — какво пък, Фестивалът се бе разпънал тук преди цели три месеца. Скоро щяха да пристигнат търговците.

Търговците следваха Фестивала навсякъде. Самовъзпроизвеждащ се, естествен източник на релативистични канали, Фестивалът полагаше просторни трасета за комуникация и откриваше нови цивилизации за търговия — цивилизации, които, в края на посещенията, все още бяха твърде повлияни от културния шок, за да възразят, когато Търговците започнат да демонтират огромните структури, построени по време на Фестивала и изоставени, след като

той продължи по пътя си. Безчислен брой мегасъстояния бяха натрупани по такъв начин от туземци от иначе изостанали търговски цивилизации, които обаче притежаваха свръхсветлинни кораби и достатъчно кураж да се движат в килватерната струя на Фестивала — като врабчета, които следват разровена от плуга земя, гощавайки се с охранените червеи, или чайки зад открит рибен пасаж кораб.

Но ето че сега нещо ново погъделичка съзнанието на Сестра Седма. Беше съобщение от Тази, която наблюдава Първа. „Пристигат кораби. Фестивалът ги засече. Много кораби се приближават тихо“. Това бе наистина интересно — търговците обикновено се появяваха като цирк, с ярки светлини и силна музика, която вървеше постоянно на всички дължини — опитваха се да привлекат вниманието. Безшумното промъкване означаваше заплаха. „Преброени са четиридесет и два съда. Всичките имат двигатели с ядра и се стараят да намаляват докрай емисиите си — отделят топлина само откъм кърмата, намалили са максимално видимостта във фронтален аспект. Разстояние седем светлинни секунди“.

„Странно“ — помисли си Сестра Седма. През страничната врата се бе подало причудливо създание, без никакво съмнение творение на Фестивала. На ръст бе колкото човешко дете, но имаше дълги клепнали уши, лъскава гъста козина и ококорени очи.

„Сестрице — продължи тя разговора по телефонната невронна връзка. — Какви са реакциите във Фестивала?“

„Фестивалът ги забеляза. Текущата дейност не се преустановява — няма да бъде допусната намеса. Изпратени са трима Хусари“.

Сестра Седма потрепери и неволно оголи зъби. Малко неща във Фестивала я плашеха и Хусарите бяха втори в списъка, непосредствено след Ресните. Първите можеха да те убият по случайност. При Хусарите случайността бе изключена...

Заешкоподобното създание заподскача към нея с паническо изражение на лицето. Боря прекъсна наставленията си за Тимошевски и попита:

— Какво е това?

Тимошевски пристъпи напред.

— Мисля, че е заек. Вечеря.

— Не! Моля ви, господа! Помощ! — Заекът спря на няколко крачки от тях, избута встрани две намръщени *бабушки* и протегна лапи

— по-скоро ръце, както забеляза с учудване Сестра Седма — в умолителен жест. Беше навлякъл жилетка, която, изглежда, се състоеше само от затворени с ципове джобове. — Господарят ми е в беда!

— Няма вече господари, другарю — отвърна Тимошевски, който, изглежда, бе категоризирал молителя като неядивен. — Истинската революционна доктрина ни учи, че единственият закон е рационализмът и динамичният оптимизъм. Откъде си и къде ти е паспортът?

Зайците не се славят с добър контрол над лицевите си мускули, но въпреки това този успя да запази безстрастно изражение.

— Трябва ми помощ — изпъшка той, сетне направи очевиден опит да се овладее. — Господарят ми е в беда. Преследват го Мимове! Обкръжиха ни в селото, аз успях да избягам, но се боя, че идват насам.

— Мимове? — Тимошевски го погледна озадачено. — Не са ли клоуни? — Иззад гърба му се показва метален израстък, който завършваше с обгоряло дуло. — Това някакъв цирк ги е?

— Смъртоносен цирк — отвърна Сестра Седма. — Представление на Ресните, но доста слабо от естетична гледна точка. Ако дойдат насам, май ще нарушат хода на вашата революция.

— И по какъв начин? — Тимошевски повдигна вежди и втренчи подозрителен поглед в Сестра Седма.

— Олег, послушай я — изръмжа Боря. — Тя идва от Фестивала. Знае за какво става дума. — И уморено разтърка чело.

— Тъй ли? — Колелцата в главата на Тимошевски се завъртяха с видимо усилие. Очевидно подобренията, които бе изпросил, поглъщаха голяма част от вниманието му.

Сестра Седма пристъпи напред и подът се разтресе.

— Мимове са досадни. Ако ме питате, помогнете на заека. Научите нещо ново, може би малко сценична драма.

— Щом така ни съветваш. — Борис се обърна към Олег. — Слушай, виждам, че тук се справяш добре. Бих искал да взема шестима от най-добрите ти... с кого да говоря? Смятам да ида и да се разправа с тези Мимове. Наистина трябва да сме внимателни, виждал съм какви ги вършат — гледката не е никак приятна.

Между двамата застана комисар с изпито лице и изръмжа:

— И защо трябва да те слушаме, ояден със свинско космополит такъв? Това не е твоя революция. Намираш се в Плоцката съветска комуна, а тук реакционните центристи ги ритаме по задниците!

— Тихо, Бабар! — скастри го Олег. Израстъкът се обърна така, че дулото да е насочено към лицето на заядливеца. Мракът вътре се озари от жадно червеникаво сияние. — Боря е верен другар. Ако искаше да ни наложи центризм, сигурно щеше да дойде със сила, нали?

— Той така направил — подметна Сестра Седма, но революционерите я игнорираха.

— Ще му дам неколцина часовои. Край на разправията — заяви Олег. — Той е добър революционер.

— Дано не грешиш, Тимошевски — изсумтя недоволно Бабар. — Но не искам да ни прави на глупаци. И не понасям провала.

Сойер успя да напусне каюткомпанията и да се прибере в кабинета си по-малко от минута, след като дойде на себе си. Псуваше гръмко и премигваше от главоболието, което му бе докарал хлороформът. По куртката му бяха полепнали остатъци от пяна. Старшината, когото завари при мониторите в кабинета, скочи и му отдаде чест. Сойер прекъсна рапорта му.

— Обявете обща тревога. Искам корабът незабавно да бъде претърсен за шпионката от ООН и онзи проклет инженер. Прехвърлете всички записи за придвижването на инспектора от ООН през последния час на моя монитор. Да се провери по списък местонахождението на всеки член на екипажа. — Той се отпусна ядно в креслото, прокара пръсти по късо подстриганата си коса и посегна към един бутон. — Свържи ме с дежурния офицер в контролната. — След това извъртя креслото и продължи: — Старшина, това, което ти наредих, ми е нужно веднага! Действайте!

— Слушам, сър. Простете, сър, но какво трябва да очакваме?

— Земната дипломатка е саботьор. Успяхме да я разкрием, но тя избяга и инженерът е с нея. Което може би е добре, само дето и двамата сега са на свобода, а освен това са въоръжени. Така че ще търсите побъркан чуждоземен терорист, използващ нелегални технологии. Двамата сигурно са някъде по коридорите. Ясно ли е?

— Да, сър. — Старшината изглеждаше обезпокоен. — Съвсем ясно, сър.

Терминалът изписука и Сойер се извърна към него. От екрана го гледаше въпросително капитан Мирски.

— Мислех, че сте зает да държите под око онова безгръбначно от Канцеларията по надзора — изръмжа той.

— Сър! — Сойер се изправи. — Разрешете да докладвам за извънредно произшествие!

— Слушам ви.

— Нарушаване на сигурността. — По челото на Сойер се стичаха едри капки пот. — Понеже подозирах земния дипломат в прикрита дейност, организирах дезинформираща операция с цел да я убедя, че сме успели да я засечем. За съжаление малко съм прекалил с убедителността — при ареста тя избяга заедно с корабния инженер и сега двамата са на свобода, някъде на борда. Наредих незабавно да бъде организирано претърсване, но тъй като предстои обявяване на пълна бойна готовност, препоръчвам да бъдат затворени и изолирани всички отсеци.

Капитанът дори не мигна.

— Одобрявам. — Обърна се и за няколко секунди изчезна от полезрението на камерата. — Контролната вече е изолирана — съобщи след малко. — Докладвайте за положението при вас.

Сойер се обърна и застаналият при вратата часовой кимна.

— Сър, моят кабинет също е изолиран. Инцидентът приключи само преди три минути. — Той се наведе настрани. — Старшина, намерихте ли записите?

— В момента ги издирвам, сър — отвърна старшината. — А, това е от външната камера. Проклетие! Сър, разрешете да доложя — преди дванадесет минути всички наблюдателни камери на Зелената палуба — това е, където се намираме — са били изключени. Бил е подаден общ сигнал от... в момента го проследявам. Хъм. Сър, сигналят е оторизиран с вашата идентификация.

— Уф! — изсумтя Сойер. — Уточнихте ли местонахождението на свободния от дежурство персонал?

— Да, сър. Но информацията не е особено надеждна — в часовете извън смяна не всички си носят идентификаторите. Ще ни трябва цял ден, за да съберем информацията.

— Само това ни остава! Добре, пратете долу една въоръжена група — искам да претърсят целия коридор!

Сойер беше забравил за отворената връзка, но капитанът му напомни, като се покашля.

— Надявам се, че поне за момента сте взели всички необходими мерки.

— Да, сър. — Ушите на Сойер пламнаха. — Сър, някой е използвал идентификационния ми код, за да изключи всички наблюдателни камери в коридора пред каютата на инспектора. Сър, тази жена наистина ни изигра.

— И какво смяташ да правиш сега? — попита навъсено Мирски. — Напъни се де. Чакам решение.

— Ами... — Сойер млъкна. — Сър, струва ми се, че открих къде са саботьорите. Ще ми позволите ли да ги заловя?

— Действай, човече. — Мирски се захили мрачно. — Но ги искам живи. Има доста неща, за които смятам да ги разпитам. — Сойер за пръв път виждаше капитана гневен и по гърба му пробягаха ледени тръпки. — Да, постарай се да не пострадат. Никакви инциденти, по дяволите. А, Сойер, и още нещо.

— Сър?

— Когато тази история приключи, очаквам от теб изчерпателен доклад как е станал целият инцидент. Да е готов за *вчера*.

— Слушам, сър. — За щастие капитанът прекъсна връзката. Сойер се надигна и изръмжа: — Чу какво казаха. — Взимам идентификатора и излизам. А — и оръжие. — Той отключи една масивна желязна каса, като опря палец в горния ѝ край, и започна да вади отвътре снаряжение. — Оставаш тук. Връзка на деветнайсети канал. Тръгвам право към нейната каюта. Следиш на екрана идентификационния ми код. Ако го видиш да се придвижва в друга посока, веднага ми съобщаваш. — Нагласи на челото си олекотени слушалки с микрофон, извади шоковия пистолет, опря го в слепоочието си, докато двата компютъра влязат във връзка, след това завъртя очи, за да провери в ред ли е системата за проследяване на целта. — Разбра ли ме?

— Тъй вярно, сър — отвърна старшината. — Да подам ли съобщение за тревога до цялата палуба?

— Разбира се. — Сойер отиде до вратата. — Отваряй!

— Слушам, сър. — Чу се щракане и Сойер пристъпи в коридора. Насреща му се изпречи един редник и едва не изпусна подноса с кафе, когато видя лейтенанта.

— Максим! Хвърли този поднос и вземай това! — Сойер му подаде още един пистолет и втрещеният войник го улови. — Връзка на деветнайсети канал. Няма да приказваш, освен ако не те повикам. Тръгвай с мен. — После закрачи по коридора. Вратите и допълнителните прегради се разтваряха пред него и се затваряха отзад, превръщайки нощта в поредица от осветени в червено тунели.

Първото, което почувства Рейчъл, бе болката в главата. Второто...

Лежеше на противонатоварваща кушетка. Ръцете и краката ѝ бяха студени.

— Рейчъл!

Тя се опита да отвърне „Будна съм“, но не беше сигурна, че се е получило. Дори само повдигането на клепачите изискваше огромно усилие на волята.

— Колко е часът? Какво става? Кога...

— Преди една минута — отвърна Мартин. — Какво станало? — Лежеше на кушетката до нея. Капсулата бе клаустрофобично малка, като примитивно устройство от зората на космическата ера. Люкът над тях бе отворен и през него тя виждаше вътрешната врата на каютата си.

— Люк, затваряне... Нали ти казах, че имам спасителна лодка?

— Да, но аз си помислих, че се опитваш да ми вдъхнеш надежда. — В мъждивата светлина зениците на Мартин се бяха разширили. Точно над главата му покривът на капсулата продължаваше да се съшива. — Сега какво следва?

— Следва, че седим върху... — Тя спря да си поеме дъх. — Уф, мамка му. Седим върху... соленоводна ракета. Багажът ми беше пълен с уран. Или борон. Нещо като анъбтаний, какъвто ти трябва за спешни случаи. Моята малка застрахователна полица.

— Не можеш просто да изхвърчиш през корпуса на пълен с хора космически кораб! — протестира Мартин.

— Да бе, не мога! — Тя се усмихна измъчено. — Тук сме затворени херметически. Въпросът е дали...

— Автопилот готов — обяви спасителната лодка. На монитора пред тях се появи цял ред индикатори.

— Дали ще ни застрелят след старта?

— Чакай малко. Да изясним нещо. Намираме се само на ден полет от Рошардов свят, нали? И това... нещо, може да ни откара там? Смяташ да пробиеш една хубава дупка в корпуса и да ни изведеш в открития космос, а онези просто ще ни гледат и няма да си мръднат пръста?

— Нещо подобно — отвърна тя и затвори очи: любуваше се на миниатюрния дисплей, проектиран върху ретината ѝ. — Нали знаеш, че сме съвсем близо до целта. Освен това сме на четирийсет хиляди секунди от перигей. Отделяме се и лягаме в дрейф като замръзнало лайно. Ще се престорим на изхвърлени от кораба отпадъци. Ако ни осветят с радара, ще се издадат, ако стрелят, ще ги забележат. Така че ще ни оставят да се измъкнем, убедени, че могат да ни приберат покъсно, стига, разбира се, да са сигурни, че ще са там преди нас. Ако видят, че сме по-бързи — тогава ще ни гръмнат...

— Разчиташ, че Фестивалът ще им види сметката.

— Аха.

— Готов за задействане на изпомпващия механизъм — заяви автопилотът. Говореше с гласа на дърт кавгаджия.

— Моят първи съпруг — каза Рейчъл. — Все се караше.

— Аз пък си мислех, че ти е бил любимец. Няма ли гравитация тази бракма?

— Това да не ти е луксозна яхта?

Нещо изтрака зад вратата.

— Ох, дявол го взел!

— Старт след... четирийсет секунди! — каза Рейчъл.

— Дано ни оставят толкова време. — Мартин се изтегна върху кушетката. — Това на колко *g* издържа?

— Колкото е необходимо. — Тя се засмя. — Нали ти казах, че е върху ракета.

— Върху ракета? — Той я погледна шашардисано. — Значи ще сме лесни мишени. Решат ли да ни...

— Млъквай и ме остави да работя. — Тя затвори очи, съсредоточена върху предстартовите приготовления.

Незабелязаното измъкване беше, разбира се, от съществено значение. Една термоядрена ракета е лесна плячка за военен кораб от класа на „Лорд Ванек“ — тя разполага с гориво за не повече от четири часа и през това време може да поддържа известна преднина — стига некомпенсиращото ускорение да не убие пътниците и ако корабът просто не премине на пълна бойна мощност и не я застигне, — но след това горивото се изчерпва и ракетата се превръща в безпомощно носещо се по предварителна орбита тяло. И което бе по-лошо, на разстояние от десет хиляди километра от „Лорд Ванек“ ракетата все още щеше да се намира в обсега на третичните отбранителни лазери на кораба — достатъчно близо, та от борда само да насочат лидар към тях и да ги пръснат като яйце в микровълнова фурна.

Но има разлика между „могат“ и „ще“, която, надяваше се Рейчъл, щеше да е достатъчна, за да осъществи замисъла си. Включването на големия двигател щеше да е равносилно на запалване на фар в мрака, защото корабът щеше да е видим от всички противници в обхват половин светлинна минута. А задействането на лазерните емитери щеше да е като сияние на огромен неонов надпис „ВРАЖЕСКИ КОРАБ — ЕЛАТЕ И МЕ ХВАНЕТЕ“. И освен ако капитан Мирски не беше готов да рискува да разгневи адмирала, като направи едно малко светлинно шоу на Фестивала, едва ли щеше да посмее да се втурне след тях. Би могъл да ги простреля безпрепятствено само ако Рейчъл включи своя двигател или подаде сигнал за помощ — защото тогава тя щеше да издаде и неговата позиция.

Но първо трябваше да напуснат кораба. Без съмнение само след броени минути републиканците щяха да са пред вратата на каютата ѝ — с оръжие и инструменти за отваряне. Отслабеният корпус между ларвоподобната спасителна лодка и външният изолиращ слой бе наистина важно предимство, но как да се отделят, без да ги предупредят?

- Първи механик. Активирай програмата за взривяване.
- Прието. Програмата активирана.
- Меч. Докладвай за обстановката!
- Готовност.

Предавателят в багажа ѝ подхвана изкусителна песен, зовяща към разрушение — на вълни, които улавяха само нейните роботизиращи шпиони — тези, които бяха останали. „Първи механик“, притиснат към отходната клапа в тоалетната на ареста, щеше да я чуе и с последните си запаси от енергия трябваше да детонира миниатюрния си заряд — по-малък от ръчна граната, но достатъчно мощен, за да пробие клозетната тръба.

Военните кораби не могат да използват канализация с гравитационно налягане — отходната система на „Лорд Ванек“ разчиташе на помпи и на невероятно сложна система от тръби и клапани, чиято цел бе да възпрепятстват обратния поток. На „Лорд Ванек“ не рециклираха отпадъците, а ги съхраняваха — в противен случай, изхвърлени навън, те се превръщаха в шрапнели, способни да разкъсат обшивката на всеки кораб или спътник — като ловна пушка, заредена с лед. Но всяко правило си има и изключение — задържането на отходните продукти в резервоарите с цел да се намали опасността от създаването на балистични отломки бе благородна идея, ала не и когато пораждаше риск от истинско бедствие на борда, късо съединение и замърсяване на животоподдържащата система.

Когато избухна по команда на Рейчъл, миниатюрната бомба разкъса една отходна тръба, събираща отточните води от цялата палуба, за да ги отнесе в главния резервоар. И което бе по-лошо, при взрива бе избита клапата за обратен поток. Отпадъчните води започнаха да излизат от резервоара и да се разпространяват навсякъде, стотици литри в секунда запълваха междуетажните пространства и сервизните проходи. В контролната зала изригна истинска какофония от алармени сигнали и дежурните техници започнаха спешно да отварят всички резервни вентили, за да изхвърлят отпадъците в космоса. Екипажът на „Лорд Ванек“ наброяваше хиляда и двеста души и корабът летеше вече няколко седмици и отточната шахта бълваше истински водопади. Спасителната лодка на Рейчъл отброяваше последни секунди до старта.

В процеса на конструкция на лодката миниатюрната роботизирана фабрика в куфара на Рейчъл бе извършила и съответните обширни, да не кажем разрушителни, промени в пространството около

каютата. Корпусът, който трябваше да е невероятно здрав, се пръсна като стъкло, а върху обшивката от външната страна се образува триметров кръг, който се изду навън и сетне се разтроши, сякаш беше от пудра захар. Стомахът на Рейчъл се сви рязко и в същия миг хамакът, в който лежеше, се наклони на една страна. В този момент импровизираните студеногазови ракетни двигатели над главата ѝ се задействаха и изстреляха „новородената“ спасителна лодка от разкъсаната ѝ утроба. Лодката се разлюля силно и Мартин изпъшка, сякаш някой го бе ударил в корема. Малкият спасителен съд навлизаше в изкривеното пространство около кораба, където на всеки сто метра ускорението спадаше с по едно g , стените на лодката скърцаха и се огъваха навътре, след това тя започна да се преобръща — носеше се право към опашката на кораба.

На борда на „Лорд Ванек“ зазвуча алармата за безтегловност. Като ругаеха ядосано, офицерите на мостика си поставяха предпазните колани, а навсякъде из кораба старшините нареждаха на подчинените си да заемат бойните си постове. Долу в машинното капитан трети ранг Крупкин едва успя да се задържи за ръба на бюрото, после посегна към тръбата, с намерение да поиска от мостика обяснение за случилото се.

Без излишен шум сингуларният двигател на гигантския кръстосван бе преминал в режим на изключване. Полето от изкривено пространство, което едновременно осигуряваше гравитация и компенсираше ускорението, се сви до много по-малка сфера с епицентър машинното — тъкмо навреме, за да възпрепятства сблъсъка между тежактия близо двеста тона айсберг от замръзнали отпадъчни води и придружаващата го като сателит спасителна лодка с кърмовата част на „Лорд Ванек“, при което навярно корабът щеше да се лиши от топлообменниците си.

В херметически изолирания коридор на офицерската палуба цареше какофония от алармени сигнали. Светлините по тавана мигаха в червено, синьо и зелено, безстрастен глас отчиташе спада на гравитацията. Лейтенант Сойер изруга и се огледа за най-близкия аварийен бокс.

— Помогни ми бе, глупак! — кресна той на младши космонавт Максим Кравчук, който стоеше, пребледнял от страх, насред коридора

и не смееше да помръдне. — Хвани тая дръжка и дърпай, защото инак ни е спукана работата!

По-нататък по коридора херметическите врати вече се спускаха и от вътрешната им страна се разгъваха яркооранжеви мрежи. Максим сграбчи ръчката, която му сочеше Сойер, и я задърпа с всички сили. Двамата заедно успяха да отворят вратата на аварийния бокс.

— Влизай! — кресна Сойер. Алармата за утечка — ужасът на всеки космонавт — бе спряла, но сега пък подът под краката им започваше да се накланя. Кравчук се вмъкна в бокса и започна да се привързва към стената, действаше по-скоро инстинктивно. Сойер мърна бялото на очите му — младежът бе парализиран от ужас. Самият той се забави за миг, преди да влезе, и погледна към каютата на инспекторката. Намираше се в следващия участък — трябваше първо да си сложат скафандри и тогава да продължат, за да разберат какво е направила на кораба тая кучка. „Не само капитанът ще задава после въпроси“ — мина му горчивата мисъл.

Сойер се пхна в бокса тъкмо когато подът започна да се накланя на другата страна, но кренът се стабилизира при сравнително поносимите трийсетина градуса. Усещаше странна лекота в краката. „Сигурно са изключили двигателя“ — осъзна той. Без да губи време да затваря вратата — тя и без това щеше да се хлопне сама, ако имаше данни за разхерметизиране — той се зае систематично да нахлузва скафандъра. За разлика от космическия скафандър, аварийният представляваше опростена система от взаимосвързани прозрачни торби и резервоар на гърба, със запас от въздух за шест часа. Скафандърът не беше предвиден за употреба в космическото пространство, а само за извънредни случаи на разхерметизиране на борда на кораба.

— Обличай се — нареди той на изплашения си помощник. — Ще идем да видим кой е причината за това.

Четири минути по-късно пристигнаха Молотов и неколцина въоръжени сержанти от военната полиция, помъкнали със себе си и младия изплашен прокуратор, който очевидно не се чувстваше никак комфортно в аварийния скафандър. Сойер изобщо не му обърна внимание.

— Старшина, имаме сведения, че двама саботьори са се барикадирани в третата каюта по-нататък по коридора. Не зная с какви

други средства за защита разполагат, но със сигурност са въоръжени и затова ви предлагам да използвате парализиращи пистолети. Разбрано?

— Да, сър — отвърна Молотов. — Да имате някаква представа кои са?

Сойер повдигна рамене.

— Доколкото мога да предположа, става въпрос за инженер Спрингфийлд и онази жена от Земята. Но може и да греша. Оттук нататък поверявам операцията на вас.

— Разбрано. — Молотов се обърна. — Ти и ти — заемете позиции от двете страни на вратата. Когато се отвори, стреляйте по всичко, което мърда. — Той се извърна към Сойер. — Ще можем ли да отворим вратата дистанционно?

— Заключена е. Ще трябва да се прережат пантите.

— Прав сте. — Молотов си свали раницата и извади дебел кабел. — Отдръпнете се, ако обичате. — Приблужи се предпазливо до вратата. — Сър, индикаторът показва, че отгатак има вакуум. — И посочи монитора до стената.

— Сигурно е от някоя малка пробойна, която оная е направила, за да ни задържи отвън. Всички да си сложат скафандри и после я взривете. — Сойер се приближи, докато Молотов прилепваше дебелия кабел за рамката на вратата и го навиваше около дръжката.

— Ще използвам режещ кабел, сър — докладва той. — Най-добре се свържете с Контрол на вътрешна атмосфера и ги предупредете да херметизират коридора, докато възстановим херметичността в каютата.

— Сър... — обади се Мюлер, причината за цялата тази бъркотия.

— Какво има? — озъби се Сойер, без да си дава труда да крие гнева си.

— Ами... мисля, че трябва да внимавате. Тя... инспекторката, не е глупава. Всичко това ме плаши...

— Ако продължаваш да ми дотягаш, и аз ще те изплаша. Старшина, ако този тип започне да се прави на интересен, давам ви право да го арестувате. Заради него е целият този панаир.

— Така ли? — Молотов хвърли заплашителен поглед на младшия прокуратор, който се присви и отстъпи по коридора.

— Ще се свържа със службата по контрол да ни изолират.

— Сойер излезе на командна честота, а Молотов се върна при кабела и детонаторите и започна да разполага експлозивите.

— Готово — съобщи след малко Сойер. — Всичко е уредено! При теб как е? — Той погледна Молотов и старшината кимна. — В такъв случай — действай!

Чу се рязък звук, като плясък на камшик, и от ръбовете на вратата започна да блика дим. Последва невероятно силен гръм и тъпанчетата на Сойер изпукаха. Вратата изчезна. Зад нея зейна бездънен мрак, който започна да го всмуква с ледените си пипала, заедно с всичко останало в коридора. „Каква ти пробойна...“ — едва успя да си помисли той, докато посягаше инстинктивно към дръжката на най-близкия авариен бокс. Но вече беше късно — въздухът го засмука към каютата. Нещо го блъсна силно между лопатките и дъхът му спря. Изведнъж наоколо се възцари мрак, болката бе непоносима. Черен цилиндър се завъртя пред очите му, отекна оглушителен звън. Пластмасови повлекла го шибаха през лицето. „Сигурно ми се е скъсал скафандърът — помисли си той замаяно. — Интересно, какво ли е станало с...“

Ставаше му все по-трудно да мисли, той се отказа, унесе се в дрямка, която бързо премина в лишена от сънища тишина.

За разлика от него, Василий Мюлер извади късмет.

[1] Бозони — елементарни частици, носители на фундаменталните сили, като напр. фотони или гравитони. — Б.пр. ↑

ХУСАРИ

Адмиралът седеше зад бюрото си и току примижаваше.

Комодор Бауер се покашля.

— Сър, позволете да се обърна към вас.

— А? Говори по-силно, младежо!

— Тази нощ навлизаме в района на действие на противника — продължи търпеливо Бауер. — Налага се да свикаме последно заседание, за да уточним тактическите действия. Необходимо е да подпишете моите заповеди относно предстоящата битка.

— Много добре. — Адмирал Курц понечи да се изправи от креслото, но Робард го задържа като грижовна майка. — Носите ли ги?

— Да, сър. — Бауер сложи пред него тънка папка. — Ако бъдете така добър да ги погледнете...

— Не, не. — Адмиралът размаха тъничката си ръка. — Имам ти пълно доверие. Нали обещавах да покажеш на онези туземци кой командва тук?

Бауер погледна адмирала със смесено чувство на отчаяние и облекчение.

— Да, сър, обещавам. След час планетата ще навлезе в нашия лидарен обхват и тогава нещата ще започнат бързо да се проясняват. Четвърта оперативна група ще освети пространството и вероятно ще понесе първите загуби, а по-тежките кораби ще останат назад, под стриктен емисионен контрол, и ще ударят от максимално разстояние с цялата налична мощ. Наредих на разрушителите да преследват всички подозрителни цели на висока орбита, а торпедните катери са оборудвани с високоскоростни торпеда-прехващачи, които...

— Точно така — сритайте туземците по задниците — прекъсна го замечтано Курц. — Вдигнете пирамида от черепи на централния площад. Взводовете — залпов огън! Бомбардирайте ги тия копелдаци!

— Да, сър. Ако бъдете така добър да подпишете и тук, сър...

Робард пхна писалката между полупарализираните пръсти на адмирала, но ръката му трепереше толкова силно, че вместо подпис

върху документа се появи голямо червено петно — сякаш беше от кръв.

Бауер се изправи и отдаде чест.

— Сър! С ваше разрешение ще се оттегля, за да изпълня заповедите ви!

Курц вдигна поглед към Бауер и за миг в очите му се мярна ехото на някогашната му несъкрушима воля.

— Действай! Победата е на наша страна, защото Господ Бог няма да позволи на никакви си негодници да... — Изведнъж лицето му придоби странно изражение и той се люшна напред.

— Сър! Да не ви е... — Комодорът понечи да го улови, но Робард вече изтегляше количката на адмирала от масата.

— Напоследък е претоварен — обясни той, докато нагласяше отпуснатото тяло. — Ще го отведе в спалнята. Извинете, ще бъдете ли така добър да повикате корабния хирург?

Половин час по-късно заседанието бе свикано — с десетминутно закъснение от първоначално обявения час. Комодор Бауер огледа строго всички и каза:

— Моля, седнете, господа.

Офицерите насядаха от двете страни на масата.

— Имам една лоша вест — поде той и два реда глави се извърнаха към него. — Адмиралът... — за миг настъпи напрегнато мълчание, — адмиралът е малко неразположен.

„Неразположен“ едва ли бе най-точният израз, след като корабният хирург смяташе, че се касае за мозъчен кръвоизлив, и бе заявил, че шансовете адмиралът да оцелее не надхвърлят десет процента. — А-хъм. Той ме инструктира да продължаваме според предварителните планове. Аз ще съм негов заместник, докато той не реши сам да поеме командването. Адмиралът помоли да ви предам, че не се съмнява в готовността на всеки от вас да изпълни дълга си за победата, защото Господ е на наша страна. — Бауер прелисти папката; мъчеше се да прогони от съзнанието си представата за безпомощния адмирал — проснат и треперещ в леглото си, докато хирургът и един от помощниците му разговаряха тихо над него, в очакване да дойде корабният свещеник.

— Първо, преглед на обстановката. Капитан трети ранг Курел. Какви са последните навигационни сведения?

Щабният навигатор Курел се изправи. Беше нисък и суетлив човечец, който разглеждаше света с интелигентни очи иззад роговите си очила.

— Несъответствието е сериозно, но не и фатално — почна той, докато разтваряше папката. — По всичко изглежда, че осъществяването на замислената времева примка се е оказало много по-трудно, отколкото са предполагали нашите специалисти. Въпреки подобренията в темпоралната база на двигателя по време на целия преход се е натрупало несъответствие от шестнайсет милиона секунди, което, ако ми позволите да добавя, не е съвсем необяснимо, като се има предвид, че става дума за общо шейсет и осем скока, осъществени за период от 139 дни и покриващи разстояние от 8053 светлинни години — нов и значителен рекорд в историята на Флота. — Той спря, за да си нагласи очилата. — За съжаление, тези шестнайсет мегасекунди лежат в най-лошата възможна посока — напред спрямо момента на окупиране на планетата от противника. Вярно е, че нямаше да се справим толкова добре, ако просто се бяхме прехвърлили тук с петте нормални скока, необходими за разстоянието от четирийсет и четири светлинни години. Подробната пулсарна карта с корекция за извъртането в периода на полет сочи, че нашето темпорално изместване е три милиона секунди в бъдещето спрямо стартовата ни точка, когато тя се екстраполира върху линията на предварително избраното направление. Това се потвърждава и от класическите планетарни ефемеридни измервания^[1]. Според локалната хронология врагът — тоест Фестивалът — се намира тук от трийсет дни.

В залата се разнесоха въздишки на почуда и приглушени гласове. Комодорът изгледа присъстващите строго.

— *Господа.* — Тишината се възобнови. — Вярно е, че сме изгубили очакваното тактическо преимущество от тази неизпробвана досега маневра, но това не значи, че сме се провалили — все още сме само на десет дни в бъдещето на нашия собствен светлинен конус, докато, ако бяхме прибегнали до конвенционалния начин на придвижване, щяхме да сме тук след още десет дни. Тъй като нямаме никакви сведения от разузнаването, следва да предположим, че врагът — макар и имал време да се окопае — не ни очаква. — Той се засмя напрегнато. — Ще разследваме причините за навигационната грешка

след празненството по случай победата. Лейтенант Косов. Докладвайте за обстановката, ако обичате.

— Слушам, сър. — Косов се изправи. — Всички кораби потвърдиха, че са готови да встъпят в бой. Получихме съобщение за проблеми с двигателите на „Камчатка“, там обаче ремонтът скоро ще бъде завършен — остава само експлозията в канализацията на нашия флагмански кораб. Доколкото ми е известно, с изключение на няколко каюти на палуба „Б“ и изтичането на отходни води в близост до ареста, ситуацията е овладяна. За съжаление, бе потвърдено, че няколко души са изчезнали безследно, включително лейтенант Сојер, отговарящ за сигурността на кораба, който по време на експлозията е разследвал някакъв инцидент.

— Точно така. — Бауер погледна към капитан Мирски. — Капитане. Вие нещо да докладвате?

— Не засега, сър. Спасителните отряди все още издирват в околното пространство изхвърлените по време на инцидента. Не ми се вярва, че това ще повлияе на летателните качества на кораба. Ще ви запозная с подробния доклад веднага щом бъде готов. — Мирски се въсеше и това бе съвсем обяснимо — от флагманския кораб не се очакваше да опозори флота, още повече да изгуби офицери и войници след инцидент с канализацията — ако наистина бе инцидент. — Сър, разрешете да докладвам, че земната дипломатка е сред изчезналите по време на инцидента. При други обстоятелства щяхме да извършим мащабна операция по прибирането на оцелелите, но в този момент... — Той вдигна рамене.

— Капитане, позволете да ви изкажа съболезнованията си — лейтенант Сојер беше чудесен офицер. Сега, що се отнася до предстоящото влизане в бой, реших да се разгърнем за атака съгласно план „Ф“. Проигравали сте го два пъти по време на ученията, сега ще имате възможност да го изиграете срещу истински, макар и непознат противник...

Тъп удар по корпуса накара Мартин да дойде на себе си.

Той премигна замаяно и втренчи поглед в стената. През последните няколко минути тягата на реактивните двигатели го бе притискала в тавана на спасителната лодка, докато звездите отвън се

въртяха с бясна скорост. Вълните от изкривено пространство, които разпръскваше около себе си „Лорд Ванек“, сякаш се бяха опитали да му откъснат ръцете и краката, гравитацията ги бе заливала на мощни приливи. Рейчъл лежеше до него и помръдваше беззвучно устни — разговаряше с примитивния мозък на лодката. Огромни сиви облаци блокираха гледката точно пред тях — замръзналите отходни води от кораба. Мартин едва сега забеляза, че сред тях мигат сигнални жълти лампи — аварийни екипи, които издирваха оцелелите.

— Как си? — попита той.

— Момент. — Рейчъл затвори очи, вдигна плавно ръце и пръстите ѝ докоснаха прозрачната преграда — тя беше доста по-близо, отколкото си бе помислил Мартин. Капсулата представляваше пресечен конус с диаметър около четири метра в основата и три на върха, но на височина едва достигаше два метра и осигуряваше почти толкова пространство, колкото в спално купе на пътнически влак. (Горивните резервоари и двигателят отдолу бяха значително по-големи.) Капсулата бръмчеше и клокочеше едва доловимо с ритмите на животоподдържащата система и се въртеше бавно около дългата си ос. — Скоростта ни е дванайсет метра в секунда. Това е добре. Вече трябва да сме на километър и половина от кораба... по дяволите, какво става отзад?

— Аварийните екипи ли? Може би ни търсят?

— И са изкарали толкова много? Хъм, не ми се вярва. Прилича ми на облак от отломки.

— Може да е станало нещо, след като напуснахме кораба. Пък и нищо чудно след взрива да има отломки, нали?

Тя поклати глава.

— Мисля, че трябва да се върнем и да им: помогнем. Ние поне разполагаме с...

— Глупости! Имат спасителни екипи, оборудвани и подготвени за подобни случаи. Знаеш го не по-зле от мен. Това не е наш проблем. Знаеш ли какво си мисля? Някой се е опитал да влезе в каютата ти, след като излетяхме. Но малко се е престарал при отварянето на вратата.

Тя се загледа към микроскопичните точки, които се носеха покрай гигантския кораб.

— Но ако не бях...

— Ако не беше, сега щяха да ме водят към шлюза за малка разходка в космоса без скафандър. А ти щеше да си в ареста — довърши той. Чувстваше се уморен, хладен, рационален. Болеше го главата, налягането в капсулата сигурно бе по-ниско от това в кораба. Ръцете му трепереха — нервна реакция след преживяното преди не повече от пет минути. Или десет? Какво значение, след като вече бе отминало. — Рейчъл, ти ми спаси живота. Бих искал да ти благодаря, ако спреш поне за малко да се виниш за разни неща.

— Но ако там е имало някой и сме го изоставили...

— Спасителните екипи ще го намерят. Това е, вярвай ми — някой се е опитал да проникне в каютата ти. Не е проверил преди това каква е обстановката вътре и е изхвърчал малко по-далече, отколкото е предполагал. Затова на големите кораби винаги има дежурни спасителни екипи. Въпросът сега е да не ни забележат.

— Хъм. — Рейчъл поклати глава, но вече изглеждаше малко поуспокоена. Мрачната обстановка в лодката като че ли се поразведри. — Все още сме твърде близо до тях. Разполагаме с още един резервоар със студен газ, който може да ни осигури допълнително ускорение от десет метра в секунда, ако го използвам сега. Това ще означава, че ще се отдалечим на двеста и петдесет километра от кораба, преди да достигнем перигей, но вероятно преди това те ще направят маневра и ще отидат още по-далече. Запасът от вода и въздух ще ни стигне за една седмица. Сигурно ще трябва да включим маневрените двигатели поне няколко пъти, за да се спуснем на по-ниска орбита, докато те се оглеждат за вражески сигнали — каквито и да са. Ако въобще има такива.

— Ще има, не се безпокой. — Мартин кимна и в същия миг светът пред очите му се завъртя. Какво беше това — космическа болест? Мисълта, че ще прекара цяла седмица в това клаустрофобичното пространство, го потискаше още отсега. — Някой спомена, че изяли предишния флот. Това са неща, които Новата република не разбира, Рейчъл. Антитела в космоса. Ние може би ще успеем да ги избегнем, но ако включиш двигателите...

— Така е. — Рейчъл се прозя уморено.

— Изглеждаш уморена. — Той я погледна загрижено. — Как го направи, по дяволите? Говоря за онова, на кораба? Сигурно натоварването за организма ти е било огромно...

— И още как. — Тя се наведе и пъкна ръка под синята мрежа, която покриваше пода на кабината. Оттам се подаде кутия с плодов сок и литна нагоре, като се преобръщаше в безтегловността. Рейчъл я сграбчи, отвъртя капачката и засмука жадно от гърлото. — На, пейни.

— Не че не съм ти благодарен — продължи Мартин, докато размахваше ръка пред лицето си, за да прогони един литнал от кутията мангов резен. — Но — защо го направи?

Тя остави кутията да се носи из тясната кабина и се обърна към него.

— Защо ли? Бих могла да ти пробутам някое тъпо клише за дълга и прочее, но няма. — Тя му подаде ръка и Мартин я стисна лекичко.

— Не си си провалила мисията. Защото въобще не си имала мисия. Във всеки случай не и в смисъла, в който я е виждал твойт... как се казваше шефът ти?

— Джордж. Джордж Чо.

— Не и в смисъла, в който я е виждал Джордж Чо. И вие страдате от недостиг на информация, нали? Какво щяхте да направите, ако знаехте малко повече за Фестивала?

— Същото вероятно. — Тя се усмихна уморено. — Само че ти грешиш. Аз наистина имах задача и тя бе свързана с крайната цел на пътуването. *Когато* и *ако* пристигнем там. Но шансовете това да стане в последно време намаляха драстично.

— Ясно. Ще ми кажеш, ако мога да ти помогна с нещо, нали? — Мартин се протегна, но трепна от болка в ребрата. Беше забравил... — Да си ми виждала персоналният асистент? След като...

— Прибран е в багажа под кушетката заедно с четката ти за зъби и един кат чисто бельо. Наминах до каютата ти, след като те арестуваха...

— Ти си съкровище! — възкликна щастливо той, наведе се и почна да ровичка в тясното пространство отдолу. — Ето я. — Мартин измъкна олющената сива книга, отвори я и по страниците заплуваха символи и думи. Той затрака по невидимата клавиатура и символите се смениха с други.

— Нужна ли ти е помощ за лодката?

— Ако настояваш. — Тя пресуши още една кутия със сок. — Летял ли си друг път?

— Прекарал към дванайсет години на Ел5. Ако животоподдържащият модул е стандартен тип, мога да програмирам камбуза. Традиционен йоркширски обичай е да готвим в безтегловност. Номерът е да се завърти корабът около камбуза, така че кренвиршите да останат залепени за скарата...

Тя се разсмя и го замери с празната вече кутия от сок.

— Стига де!

— Добре. — Той се изтегна назад и остави персоналния асистент да се поклаща пред него. Върху разтворените му страници се изписваха подавани в реално време данни от мозъка на лодката. Часовник в единия ъгъл отмерваше времето до първата зададена от Рейчъл маневра за забавяне на скоростта, на две хиляди секунди преди перигея. Той свъси вежди и драсна върху глифовете с писалка.

— Мисля, че ще успеем. Стига да не стрелят по нас.

— Излъчваме автоматичен сигнал на вълната на Червения кръст. Ще трябва да изключат ръчно програмата за разпознаване „свой — чужд“.

— Което няма да направят, освен ако не им е изпила чавка мозъка. Чудесна новина. — Мартин прелисти и последната страница. — Щях да съм по-спокоен, ако знаех какво ни очаква долу. И дали Фестивалът не е оставил нещо на орбита...

И двамата замръзнаха.

От външната страна на капсулата долетя зловец стържещ звук, като от кух метален скелет върху ламарина.

Заекът изръмжа, вдигна разгневено автомата, дръпна уши назад, оголи зъби и изсъска на киборга.

Сестра Седма наблюдаваше сблъсъка с любопитство. Всички с изключение на Боря Рубенщайн бяха залегнали. Боря пристъпи между двамата.

— Престанете веднага!

За един продължителен миг заекът не помръдваше. След това се отпусна — и отпусна и оръжието.

— Тя започна.

— Не ме интересува кой какво е започнал! Чака ни работа и тя съвсем не е свързана със стрелба помежду ни. — Той се обърна към

киборга. — Та какво казваше?

Революционерката го погледна плахо. Извадените ѝ дълги нокти се прибраха бавно в гнездата си.

— Той не добър екстропианин. Това същество... — тя махна към заека, който отново ѝ се озъби — вярва в култ към личност! Това контрареволюционен дисидент. Главострел веднага! Главострел веднага!

Боря присви очи. Много от бившите му другари революционери се бяха попрестарали с персоналните подобрения, предлагани от Фестивала, без да си дават сметка, че ще се наложат промени върху централната им нервна система, за да са в състояние да ги поддържат. Напоследък това предизвикваше сериозни проблеми.

— Но, другарко, ти също притежаваш личност! Чувството за идентичност е необходимо условие за съществуването на съзнание, а то, както ни учат нашите велики водачи, е ключът, върху който се гради трансцендентността.

Киборгът го изгледа учудено. Миниатюрни огледални мембрани затрептяха върху очите ѝ, отразявайки вътрешните ѝ мисли.

— В общество на разум няма личност. Личност се поражда от общество, следователно индивидът не може да има...

— Струва ми се, че си разбрала погрешно великите философи — прекъсна я спокойно Рубенщайн. — Това не е критика, другарко, тъй като споменатите философи са твърде умни, за да се изразяват толкова директно. Под „общество на разума“ те са разбирали тъкмо появата на съзнание у индивида, издигането му от предишното състояние на несъзнателно съществуване. Обществото не може да съществува вън от личността. Оттук следва, че привързаността към собствената личност съвсем не означава култ към личността. Сега, ако проследим другата... — Той млъкна и хвърли гневен поглед на заека. — Струва ми се, че навлязохме прекалено надълбоко в темата. Време е да тръгваме.

Киборгът кимна отсечено. Последователите ѝ се надигнаха (или, както бе в един случай — размотаха) и метнаха раниците на гръб. Боря отиде при къщата на Сестра Седма и се покатери вътре. Малко след това цялата група пое на път.

— Не разбирам революционното чувство — оплака се Сестра Седма — предъвкваше един сладък картоф, докато къщата креташе по

разнебитения път след отряда, събран в съветски Плоцк. — Осъждате чувство за личност? Лагоморфът критикуван за привързаност към себе си? Глупости! Как възприеме изкуство без самосъзнание?

Боря повдигна рамене.

— Тези хора са лишени от въображение. Дай им действие, но не и мислене. Трудно разбират метафорите. Например половината от тях вярват, че ти си истинската Баба Яга. Следват клишетата, които са им набивани в мозъците. А като настъпи промяната, не са способни да се адаптират. Опитват се да напъхат всичко в остарелите си догми. — Той се облегна на клатушкащата се стена на къщата. — Толкова се уморих да се опитвам да ги просвещавам...

Сестра Седма изсумтя, посочи през вратата и попита:

— Как наричаш *това*?

Пред тях крачеше колона киборги с разнообразни форми и приставки, доскорошни революционери, пожелали да преодолеят ограниченията, наложени им от телесната обвивка. Начело вървеше заекът — водеше ги към приказна гора от частично трансцендентирала пустош.

Боря погледна заека и каза:

— Ще го наричам както му харесва. Нали има оръжие, това е важното.

В ранния следобед гората изглеждаше преобразена до неузнаваемост. Някакъв странен биологичен експеримент бе изопачил растенията. Дърветата и тревата си бяха разменили листата и сега те крачеха по килим от боцкащи борови иглички, а над главите им се поклащаха плоски остриета с черни разклонения. Най-объркващо бе, че храсталациите изглеждаха размити по краищата, очевидно в етап на някаква необяснима фенотипна метаморфоза.

— Кой всъщност е отговорен за това? — попита Боря спътничката си.

Критичката повдигна рамене.

— Нищо особено. Лисенковски^[2] горски ресновидни изменения, рекомбинативно произведение на изкуството. От Джаберуока бой се, сине мой^[3]. В тази биомаса само естествени земни изменения наблюдават се?

— Мен ли ме питаш? — изсумтя ядосано Боря. — Да не съм градинар?

— Догадката неправдоподобна — отвърна загадъчно Сестра Седма. — Във всеки случай някои Ресни рекомбинативни. Нечовекоподобни манипулации на генотипа. Елегантни конструкции, модифицирани без причина. Тази гора е Ламаркианска. Разклоненията разменят фенотипнообусловени белези, придобиват полезни.

— И кой определя кои са полезните белези?

— Цветарското изложение. Присъщо на Ресните.

— Каква изненада! — въздъхна измъчено Боря.

При следващата почивка отиде при заека и го попита:

— Още колко път?

Лагоморфът размърда нос към вятъра.

— Петдесет километра? Може би повече? — Изглеждаше малко объркан, сякаш му бе трудно да схване концепцията за разстояние.

— Тази сутрин каза шейсет — отбеляза Боря. — Изминахме двайсет. Сигурен ли си? Хората не ти вярват и ако продължаваш да сменяш непрестанно мнението си, ще ми е трудно да ги спра, ако решат да направят някоя глупост.

— Аз съм само заек. — Животното вирна уши и се заозърта, сякаш отвсякъде го дебнеха опасности. — Зная къде моят господар бе нападат от Мимовете. Не съм го виждал оттогава, а преди това винаги знаех къде се намира. Все едно че имах компас в главата си, мамка му, разбираш ли ме, приятелче?

— От колко време си заек? — попита Рубенщайн, у когото вече се зараждаше подозрение.

Заекът го погледна учудено.

— Нямам представа. Мисля, че някога... — И млъкна. Пред очите му се спуснаха железни щори и закриха пламъчетата вътре. — Повече нито дума. Трябва да намеря господаря. Да го спася!

— Кой ти е господарят?

— Феликс — отвърна заекът.

— Феликс... Политовски?

— Не зная. Може би. — Заекът размърда уши и оголи зъбки. — Не искам да приказвам! Утре ще сме там. Трябва да спася господаря. Да убия Мимовете.

Василий сведе поглед надолу, към звездите, които се въртяха под краката му. „Ще умра“ — помисли си и преглътна мъчително.

Гаденето изчезваше веднага щом затвореше очи. Главата все още го болеше там, където я бе ударил в стената, докато влиташе в каютата. Но тази болка го успокояваше — трупове не ги боли, нали?

Преживяваше инцидента отново и отново. Сойер проверява дали всички са със скафандри. „Това е само малка утечка“ — подхвърля някой и обяснението изглежда достоверно — жената е изпуснала малко въздух от каютата си, за да задейства херметичните ключалки. После яркият взрив на кабела, който бе доказал, че предположенията им са погрешни. Ревящият водовъртеж посяга към тях и изтръгва лейтенанта и старшината от уюта на кораба, за да ги запокити в тъмния тунел, пълен със звезди. Василий опитва да се хване за дръжката на вратата, но не успява. Започва да се мята спираловидно — като паяк, попаднал във водовъртежа на клозетната чиния, след като някой е пуснал водата.

Звездите се въртят, студени светлини, сияещи глави на карфици върху очните му ябълки. „Това е краят. Този път няма да ми се размине. Няма да се върна у дома. Няма да арестувам шпионина. Няма да срещна баща ми и да му кажа какво мисля за него. Какво ли ще си помисли за мен прокураторът?“

Отвори очи. Въртенето продължаваше със скорост около пет или шест оборота в минута. Аварийният скафандър не разполагаше с ускорители и радиото му имаше жалък обхват, само няколкостотин метра — повече от достатъчно за употреба на кораба, а също и ако някой излезе да го търси. Но наоколо не се виждаше никой. Тялото му се въртеше като жироскоп, на всеки две минути корабът изплуваше пред погледа му — черен контур, заобиколен от диамантения прах на небосвода. Нямаше и следа от спасителен отряд, който да се приближава към него, само тази златиста мъгла от замръзнала отходна вода, която заобикаляше кораба, намиращ се поне на километър от него, когато го зърна за първи път.

Приличаше на играчка, на ужасно жадувана дрънкулка, върху която можеше да проектира всичките си надежди за живот, любов и приятелство, топлина и щастие — но която се намираще извън обсега му, заобиколена от опасни айсберги, през които не би могъл да премине.

Погледна към примитивния дисплей на лявата си китка — един индикатор отброяваше часовете, които му оставаха да диша от въздуха в резервоара. До индикатора имаше дозиметър, според който замръзналите води бяха *горещи*, заредени с радиоактивни частици, достатъчни, за да попречат на мумифицирания му труп да се разложи.

Василий потрепери. Завладя го горчиво отчаяние и безпомощност. „Защо не мога да направя поне едно нещо както трябва?“ — помисли си. Смяташе, че го е постигнал, когато постъпи на работа в Канцеларията по надзора и отиде да покаже гордо на майка си заповедта за назначаване, а тя само отмести поглед настрани, както правеше, когато Василий бе сбъркал нещо, а не й се искаше да му се кара. Смяташе, че постъпва правилно, когато ровичкаше из багажа на инженера, а после и на дипломатката — но ето докъде го доведе това. Корабът под краката му беше отломък между звездите, на няколко километра от него, и продължаваше да се отдалечава. Дори присъствието му на борда беше провал — ако трябваше да е честен пред себе си, щеше да се справи по-добре, ако бе останал у дома да изчака завръщането на инженера и после да поднови разследването. Ала новините от Рошардов свят, тази планета на изгнаници, го изпълваха с любопитство. Ако не му се бе поддал, нямаше да е тук сега и да се върти в тази изпълнена с горчиви спомени килия на обречените.

Опита се да си спомни някой щастлив момент, но не се оказа никак лесно. Училище? По-големите го биеха непрестанно и безжалостно, подиграваха му се за това кой и какъв е баща му — и най-вече какъв не е. Всяко момче, носещо името на майка си, бе обект на оскърбления, но ако баща ти е престъпник, при това известен, тогава ставаш най-желаната цел. Накрая и той разби нечия физиономия и го наказаха за това, но поне го оставиха на мира, макар че не спираха да си шепнат зад гърба му. Научи се да живее с това, да търпи усмивките им, но така и не успя да си спечели приятели.

В школата? Същото като в училище, само че с по-строги преподаватели. Полицейско обучение, после училището за кадети. Помощник на прокуратора — духовен баща, от когото се възхищаваше и пред когото се прекланяше, но когото вече бе успял да разочарова два пъти.

Прозя се. Болеше го пикочният мехур, но не смееше да се облекчи — не и в скафандър със свързани отделения. Мисълта да се удави в собствената си урина бе по-непоносима от тази да се задуши. Пък и нали така убиваха бунтовниците в космоса — като им спираха кислорода.

Неконтролируем ужас изпълваше тялото му. Кожата му настръхна, гърбът му бе влажен и студен. „Не може да умра по този начин — помисли си той. — Не е честно!“ Потрепери. Пространството му заговори: „Честността няма нищо общо с това. Ще се случи независимо от желанията ти“. Очите го смъдяха, той ги стисна, за да не гледа студените звезди, и се опита да контролира дишането си.

Когато отново отвори очи, сякаш в отговор на молитвите си видя, че не е сам в тъмнината.

[1] Изчислено положение на небесно тяло в бъдещ момент. — Б.пр. ↑

[2] Т. Д. Лисенко — руски ботаник от времето на сталинизма, който отрича класическата генетика като буржоазна и идеалистическа и твърди, че придобитите белези могат да се унаследят, а растителните и животинските видове се зараждат със скок, в недрата на други видове. — Б.пр. ↑

[3] Фраза от поемата „Джаберуоки“ в „Алиса в огледалния свят“. — Б.пр. ↑

ШЕГАДЖИИ

Високо в орбита над Рошардов свят Хусарите се размърдаха.

Бяха дълги по два километра, сиви и лъскави. В сравнение с тях приближаващият се флот бе джудже пред великани. Хусарите бяха едни от първите механизми, построени след пристигането на Фестивала. Повечето от тях бездействаха, „паркирани“ на орбита дълбоко в Оортовия облак — очакваха вражеско приближаване по темпорални пътища от далечното бъдеще, — но един малоброен отряд бе придружил самия Фестивал след навлизането му във вътрешната система и разполагането му край предварително набелязания свят.

Хусарите не сънуват. Те са специални полуразумни единици, натоварени с отбраната на Фестивала срещу определен тип груби физически заплахи. При други случаи, като вътрешни размирици, внезапно нарушаване на последователността или опити за измама, се разчиташе на много по-усъвършенстваните антители; за истински нарушаващи причинността атаки пък Фестивалът щеше да пробуди от летаргия екипа за хроноподдържане. Но понякога най-добрата защита е голяма тояга и злата усмивка — тъкмо затова съществуваша Хусарите.

Появата на новорепубликанската тактическа група бе регистрирана още преди четири дни. Постоянното ускорение на приближаващите се бойни кораби правеше впечатление както щръкнал от чепик палец — докато флотът на Негово величество мислеше с термини като радар, лидар и активни сензори, Фестивалът прибъгваше до много по-съвършени инструменти. Бяха забелязани локализиращи изменения в ентропията на външната система, следи от неизолирани сингуларности, ехо от тунелния ефект, който позволяваше на конвенционалните звездолети да скачат от една система в друга. Знаменателен бе и фактът, че приближаващият се флот не изпращаше никакви опознавателни сигнали — Хусарите знаеха какво трябва да направят, без да им се казва.

Малочисленият Хусарски дивизион напусна орбита и започна да набира скорост. На борда на тези съдове нямаше крехки форми на живот — само плътни плочи от примесен диамант и керамични свръхпроводници, резервоари с метален водород под налягане, в сравнение с което ядрото на някой газов гигант щеше да изглежда като вакуум, и високоенергийни мюонови^[1] генератори, използвани за катализиране на необикновените термоядрени реакции, които движеха корабите. Без да се пропускат, разбира се, и фракталните „храсталаци“ — основният товар на Хусарите: милиони такива бяха полепнали като причудливи лиани върху издължените гърбове на корабите.

Термоядрените двигатели, осигуряващи тяга в съответствие с нютоновите закони, може би щяха да се сторят старомодни на Адмиралтейството от Новата република, което държеше да получи за своя флот единствено и само най-съвременните двигатели със сингуларност и възможност за изкривяване на пространство-времето, но за разлика от Адмиралтейството, фестивалните Хусари имаха *реален* боен опит. Реактивните двигатели разполагат с някои важни предимства при директните космически стълкновения, особено ако ги познаваш и знаеш как да се възползваш от тях — едно от тях бе рационално съотношение тяга-маса, а другото бе намалената възможност за далечно засичане и разпознаване. Със своята виртуална маса от десетки милиарди тонове корабите със сингуларни двигатели бяха невероятно тромави — макар да имаха забележително ускорение, те не можеха да променят бързо посоката си и за Фестивала бяха забележими на почти междузвездни разстояния. За разлика от тях един карданен реактивен двигател е в състояние да сменя вектора на осевото си натоварване толкова бързо, че би предизвикал неминуеми разрушения в корпуса си, ако последният не е предвиден за подобни натоварвания. И докато, наблюдаван отстрани, термоядреният пламък бе достатъчно ярък, за да изгори всички чувствителни датчици на милион километра наоколо, поради източеността си по осевата линия, гледан отпред, той бе само едва забележимо топлинно петънце.

Скрити на фона на много по-яркото инфрачервено излъчване на планетата зад тях, Хусарите се понесоха срещу първата ескадрила на вражеския флот с убийствено ускорение от няколкостотин *g*. Определиха координатите на противника по емисиите на двигателите му и скоро достигнаха смайващата скорост от 800 километра в

секунда, изключиха термоядрените си двигатели и продължиха да летят по инерция, изчаквайки момента на най-голямо сближаване.

В контролната зала на „Лорд Ванек“ цареше напрегнато очакване.

— Второ оръдейно, готови за изстрелване на шест СЕР-20. Настройте първите две на максимален електромагнитен импулс, останалите с мощност сто килотона, шрапнелен разпад по главната ос. Първо оръдейно, искам две торпеда Д-4, заредени за пасивно изстрелване с програмирано едноминутно забавяне запуска на двигателите.

— Очаквания? — обърна се капитан Мирски към капитан трети ранг Вулпис.

— Рано е да се каже, сър. Всички станции са в готовност. Малко сме обезпокоени, че все още няма никакви данни от противника, но мога да ви осигуря пълна маневрена сила до четирийсет секунди след вашата команда.

— Добре. Радарно? Нещо ново?

— Нищо ново при пасивното проследяване, сър.

— Голяма радост. — Бяха на два часа от перигея. Мирски едва сдържаше нетърпението си: почукваше нервно с пръсти по облегалката на креслото и оглеждаше мониторите с надеждата да зърне поне някаква следа от присъствие на живот в този пуст космос. Злокобно ехо от лидарен сигнал, облизващ корпуса на „Лорд Ванек“, лека пулсация на електромагнитни вълни, всичко, което би им подсказало, че врагът е някъде там, в пространството между кръстосвача и неговата цел.

— Какво мислите, капитан Вулпис?

Вулпис откъсна за миг поглед от светещите екрани.

— Щях да съм много по-щастлив, ако бяха направили опит да ни осветят. Или сме ги изненадали неподготвени, или...

— Благодаря ти за тази мисъл — прекъсна го Мирски и се навъси. — Марек!

— Сър!

— Имаш пушка и тя е заредена. Не стреляй, докато не видиш бялото на очите им.

— Сър? — Вулпис погледна капитана.

— Ще съм в каютата си, ако стане нещо. — Мирски се надигна. — Предавам ви управлението докато се върна или докато не дойде капитан трети ранг Муромец. Повикайте ме веднага щом има новини.

След като се прибра в каютата си, Мирски се отпусна уморено в креслото, въздъхна и посегна към видеофона.

— Оператор. Предайте на комодор Бауер, че го търся. Дали ще може да ми отдели минутка? Чудесно. — Миг по-късно екранът на видеофона светна. — Сър!

— Капитане? — Лицето на комодор Бауер беше уморено и замислено.

— Сър, налага се да ви докладвам за едно... тъъ, провинение. Ако имате време за това сега.

Бауер подпря брадичката си с юмрук.

— Стига да е кратко.

— Обещавам. — Очите на Мирски проблеснаха. — Става въпрос за онзи глупак — моя офицер от службата за сигурност. — Той си пое дъх. — Ако не беше загинал, щях да наредя да го оковат. Но не е действал сам. При други обстоятелства, сър, щях да поискам капитан трети ранг Муромец да бъде изправен пред трибунала, но като се има предвид близостта на врага...

— Подробности, капитане. Какво е направил?

— Лейтенант Сојер е превишил правомощията си при опит да разкрие земния шпионин — имам пред вид онази жена, — като устроил фалшив съдебен процес. По някакъв начин е успял да убеди капитан трети ранг Муромец да го прикрие, тъпа грешка в преценката, ако ме питате, защо му трябва да се меси в дипломатически работи? Както и да е, изглежда, са я притиснали по-силно от необходимото и тя е изпаднала в паника. Ако бяхме далеч оттук, нямаше да е проблем, но тя по някакъв начин... — Той се изкашля в юмука си.

Бауер кимна.

— Мисля, че се досещам за останалото. Къде е тя сега?

Мирски повдигна рамене.

— Извън кораба, заедно с инженера от Земята. Не знаем къде са, засега ги водим безследно изчезнали. Има вероятност да са със скафандри... няма го и другия идиот — младшия прокуратор. Освен това, сър... в кабината ѝ зее огромна дупка.

На лицето на комодора изгря зловеща усмивка.

— Струва ми се, че не е необходимо да губите време, за да ги търсите, капитане. И без това, ако ги открием, пак ще трябва да ги изхвърлим зад борда, нали? Предполагам, че прокураторът също има пръст в тази работа със съдебното представление?

— Мисля, че да, сър.

— Още по-добре. Сега не е време да мислим за тази цивилна пасмина. Така им се пада, ако се поопърлят по време на битката. Сигурен съм, че ще се погрижите за всичко необходимо.

— Обещавам, сър!

— Така. — Бауер му хвърли хладен поглед. — Това го решихме. Да чуем сега кога според вашите анализатори би трябвало да навлезем в отбранителния периметър на противника?

Мирски помисли и каза:

— След около два часа, сър. Стига, разбира се, нашето електронно разузнаване да подава вярно информацията и те наистина да са там, където ги очакваме.

— Радвам се, че проявявате известен песимизъм. Какво е състоянието на бойните станции?

— Всички са в режим на готовност, сър. В контролната се поддържа постоянна вахта, а оръдейните не мърдат от пултовете. Наредил съм храната да се разнося на дежурните, така че можем да реагираме в мига, когато получим сигнал.

— Добре. — Бауер спря, погледна пулта пред себе си и се почеса по носа с дългия си костелив пръст. — Никак не ми харесва тази тишина, капитане. Мирише ми на клопка.

Мартин и Рейчъл вдигнаха едновременно глави — ужасени.

На борда на всеки космически съд шумът отвън е индикатор за проблеми — за сериозни проблеми. Лодката им се носеше към Рошардов свят със скорост, надвишаваща съвсем леко притеглянето на слънцето, случаен отломък, озовал се на пътя им, щеше да ги разкъса със силата на противокорабна ракета. И докато бойните кораби от типа на „Лорд Ванек“ бяха защитени с дебела няколко сантиметра диамантена обшивка и амортизационни буфери, за да поглъщат кинетичната енергия на разпилени из космоса частици, корпусът на

спасителната лодка бе толкова тънък, че можеше да бъде прободен с джобно ножче.

— Маски — нареди Рейчъл. На пулта пред Мартин се появи отвор, през него се показаха прозрачни найлонови торбички, които се разгънаха и се изтърколиха в скута му. Докато Мартин ги развиваше, Рейчъл посегна през рамо, извади отнякъде шлем, нахлузи си го и почти веднага краищата му започнаха да се сливат с трикото ѝ, обгръщайки шията ѝ със силиконово покритие. На визьора от вътрешната страна затрептяха примитивни икони. Тя си пое пробно дъх и въздъхна облекчено, когато минивентилаторчето зад дясното ѝ ухо се завъртя с тихо бръмчене. До нея Мартин все още се натъпкваше в прозрачния пашкул.

— Пилот — каза Рейчъл. — Горен сензорен обхват, оптичен, централен екран.

— Мамка му! — изруга неочаквано Мартин.

На екрана се показа размътено очертание — носеше се на фона на венец от звезди. Пред погледите им обектът постепенно застана на фокус. Имаше странно позната форма. И мърдаше.

Рейчъл хвърли мрачен поглед на Мартин.

— Който и да е това, не можем да го оставим там — заяви той.

— Не и със спасителен маяк. Пилот. Кислородни запаси. Изчисление на база петдесетпроцентово увеличение на консумацията. Как ще повлияе това на шансовете ни за оцеляване?

На екрана се появи жълтеникава графика с мигащи точки.

— Има достатъчно — промърмори Мартин — надзърташе в своя персонален асистент. — Мисля, че ще се справим. А и масата ни няма да се промени чак толкова критично.

— Мислиш или знаеш? — Тя го погледна навъсено. — Хич не ми се ще да ни свърши кислородът тъкмо когато наближим финала.

— На мен също. Чакай да проверя... да. Всичко ще е наред, Рейчъл. Който и да е проектирал тази спасителна лодка, вероятно е предположил, че ще вземеш доста голям товар. Истински дамски гардероб.

— Не ми го напомняй. — Тя облиза устни. — Втори въпрос. Приемаме го на борда. Как ще го спрем, ако реши да проявява характер?

— Ами просто ще използваш женския си чар, за да го укротиш — засмя се Мартин.

— Трябваше да се сетя, че ще изтърсиш нещо подобно. — Тя измъкна шоковия пистолет. — Нали знаеш, че това не действа във вакуум? Нито пък е подходящ за тесни пространства.

— Като стана дума за тесни пространства... — Мартин посочи екранчето на детектора за маса. — Намираме се на дванайсет километра от кораба. Не ми се ще да сме толкова близо, когато форсират двигателите за битка.

— Прав си — съгласи се Рейчъл. — Добре де, готова съм да започнем. Скафандърът ти потвърди ли херметичност? Защото отворим ли люка, няма да имаш възможност да се поправяш. — Мартин кимна и вдигна едната от напъханите си в прозрачни балони ръце. Рейчъл разви още малко вентила на кислородния си регулатор, прозя се, пресегна се и провери дали въжето ѝ е закачено за покрива на лодката. — Добре. Пилот. Пригответи се за разхерметизиране на кабината. Ще поработим в открит космос.

В контролната зала прозвуча алармен сигнал.

— Контакт. — Лейтенант Кокесов се наведе над рамото на един от подчинените си и надзърна в екрана. Там мигаха виолетови и зелени светлинки. — Повтарям: контакт.

— Прието. — Лейтенант Марек преглътна развълнувано. — Свързочно, съобщете на капитана. Бойна тревога.

— Слушам, сър. — Една червена лампа замига над входа. — Някакви характеристики?

— Проследявам. Данни за термоядрен източник, първо засичане отпреди две секунди. В началото го взех за дефект в сензора, но определено показва синьопреместващи се Балмърови линии^[2] и е ярък като прозорче към ада — температурата му трябва да е над пет хиляди градуса. Лети със скорост далеч надхвърляща първа космическа за местната звезда.

— Добре. — Марек понечи да се облегне назад, но установи, че е твърде напрегнат, за да го направи. — Време беше да се случи нещо, а?

— Всеки момент — съгласи се лейтенант Кокесов. — Ще видя дали ще мога да засека някакви неутрони. — Вратата се отвори и

часовоят застана мирно. Лейтенант Марек се обърна и отдаде чест.

— Сър!

— Каква е обстановката?

— Разрешете да доложа: засичаме приближаващи се обекти. Все още изчакваме подробности, но наблюдавахме синьо преместване от термоядрен пламък.

— Нещо друго?

— Нещо друго? — Марек се обърка. — Засега не, но веднага щом получим...

— Контакт! — обади се операторът и ги погледна така, сякаш се извиняваше. — Моля да ме простите, сър.

— Описание — нареди капитанът.

— Втори термоядрен източник, на около две хиляди километра над и южно от първия. Движи се по паралелен курс. Получих първоначалните изчисления — векторът им ще ги доведе на максимално сближаване от един-нула-нула километра, настоящата скорост осем-нула-нула километра в секунда. Време до максималното сближаване две-нула-нула секунди.

— Някаква друга дейност? — попита Мирски.

— Дейност, сър?

— Нали разбираш. Аномално странично ускорение. Заглушаване, комуникационен трафик, светещи розови пипала, каквото и да е.

— Не, сър.

— Добре тогава. — Мирски се почеса замислено по брадата.

— Странна история.

Вратата на мостика се отвори отново — влезе лейтенант Хелсингус.

— Сър, разрешете да поема оръдейния контрол.

— Поемай. — Мирски му махна с ръка. — Но първо искам да ми решиш една загадка. Защо, в името на императорската брада, виждаме само два термоядрени пламъка и нищо повече?

— Ами... — Марек млъкна.

— Защото — подхвърли капитан трети ранг Вулпис зад рамото на Марек — това е клопка, капитане.

— Не зная откъде ти хрумна подобна мисъл, макар че със сигурност не ни канят на вечеря. — Мирски се захили злобно. — Хъм.

Да не искаш да кажеш, че са разхвърляли някоя и друга мина, преди да запалят тези термоядрени факли?

— Напълно възможно — отвърна Вулпис. — И ако е така, ще бъдем ударени след... — той натисна едно копче на пулта — две-нула-нула секунди, сър. Ще ви напомня, че при подобна скорост и песъчинка може да ни създаде огромни неприятности.

Мирски се наведе напред.

— Оръдейно. Активирайте програмата за автоматична отбрана! Свързочно, поискайте спешно потвърждение от „Камчатка“ и „Реджина“. Те също да се оглеждат за мини. — Усмихна се мрачно. — Време е да видим лицата на тези негодници. Свързочно, моите почитания на командора и му съобщете, че искам разрешение за прекратяване на емисионния контрол поради преминаване в отбранителен режим.

— Слушам, сър.

Емисионният контрол е жизненоважен за всеки боен кораб. Активните сензори като радар и лидар се нуждаят от ехо от чуждо тяло, за да потвърдят наличието му, но едно достатъчно отдалечено (или снабдено със съответните заглушаващи средства) тяло ще върне толкова слаб сигнал, че да не може да бъде засечен. Изпращането на първия импулс мигновено и с голяма точност издава позицията на кораба на всеки противник, който се намира извън възвратния обсег, но в пределите за пасивно засичане. С приближаването си към Рошардов свят бойната ескадрила се опитваше да се скрие от вражеско наблюдение под емисионен контрол. Първият кораб, започнал активно излъчване, щеше незабавно да издаде присъствието си — и да се превърне в мишена при опита си да освети противниковите единици.

— Сър?

— Да, лейтенант Марек?

— Какво ще стане, ако са повече от два кораба? Искам да кажа, ние носим сонди и совалка. Ами ако сме изправени срещу по-голяма сила и двете цели, които виждаме, са само примамки?

Капитан Мирски се засмя сухо.

— Това не е възможно, а почти сигурно, лейтенант.

— Четири минути до първи пункт на сближаване. — Вулпис не откъсваше поглед от екрана. Капитан Мирски кимна.

— Оръдейно, заредете торпедата, готови с ракетите. Дистанционно задействане на детонаторите. — Мирски бе хладнокръвен и съсредоточен и присъствието му определено повлияваше на настроенята в контролната.

Извън чевреният телефон. Мирски вдигна слушалката, подържа я известно време до ухото си, после затвори.

— Радарно. Имате разрешение да излъчвате.

Първо радарно:

— Преминаваме в активен режим, сър. Една-нула-нула секунди, импулсно-доплерова последователност, четири октави бързина на разпространение, последвано от заглушаваща серия алфа. Примамки, сър?

— Можеш да изстреляш и примамки. — Мирски скръсти ръце на гърдите си и се загледа към главния екран. Под спокойната си външност обаче бе сериозно обезпокоен — в момента залагаше на карта живота си — и на всички на борда — върху хипотезата за техните преследвачи. Изпитваше увереност в силата си, но имаше достатъчно опит, за да си даде сметка, че нещата невинаги са такива, каквито изглеждат. „Може би инспекторката от ООН щеше да знае по-добре“ — помисли си. След това плъзна поглед из помещението. — Капитан трети ранг Хелсингус. Докладвайте обстановката.

Брадатият артилерист кимна.

— Сър, първите четири заряда в готовност съгласно нарежданията ви. Две самоходни торпеда с дистанционни детонатори, следвани от шест инерционни ракети с електромагнитни импулсори, настроени за стоградусово поражение. Лазерна мрежа програмирана за плътен защитен огън. Балистичните програми за отбранителни маневри заредени и активирани.

— Добре. Рулеви?

— Сър, поддържам траен курс на сближаване с указаните цели. Засега не са правени опити за избягващи маневри.

— Радарно?

Лейтенант Марек се изправи. Беше напрегнат и уморен, под очите му се виждаха тъмни сенки.

— Разрешете да доложa, сър, нулева активност до момента. Никакви резултати от пасивното наблюдение освен слаби инфрачервени следи. Примамките са изстреляни, отдалечават се към

границата на радиационния диапазон. — Примамките бяха малки капсули без собствени двигатели и летяха зад кораба, теглени на десеткилометрово въже. Бяха в състояние да симулират електромагнитни сигнали, идентични с тези на кораба — синхронизирани чрез интерферометър с активните датчици на борда на „Лорд Ванек“, тези сигнали трябваше да заблудят противниковите сензори за точното място на кръстосвача.

— Чудесно. — Мирски погледна часовника на стената, после сведе поглед към пулта пред себе си. Беше време за контролния списък.

— Така. Първи контролен пункт, бъдете готови да включите маневрените двигатели по мое нареждане. Искам ускорение от четири *g* до достигане на скорост от шест-нула километра в секунда, после изключване, смяна на курса на три-шест-нула на нула на нула спрямо текущия навигационен ориентир. Свързочно, предайте нареждането на всички бойни единици от първа ескадрила. Оръдейно, пет секунди след началото на маневрата бъдете готови за изстрелване на торпеда едно и две по моя команда. Свързочно, сигнализирайте първа ескадрила за изстрелване на торпедата. Потвърдете, ако обичате.

— Тъй вярно, сър. Едно и две... — Хелсингус премести един меден превключвател — заредени и готови за пасивно изстрелване по ваша команда.

— Добре.

— Сър, две минути до пресечен курс с „мините“.

— Благодаря, но и сам виждам часовника. — Мирски стисна зъби. — Рулеви, обстановката?

— Програмата активирана. След пет секунди главният двигател ще е готов за маневриране.

— Радар, новини?

— Би трябвало да ги засечем след две минути, сър. Няма емисии... — Лейтенант Марек млъкна. — Какво е това?!

Второ радарно:

— Сър, контакт! Лидарът регистрира първото ехо. Чакаме за...

Отекна аларма.

— Нещо току-що ни засече, сър — рече Марек.

Всички освен радарните техници гледаха Мирски. Той улови погледа на Хелсингус и кимна.

— Освободи торпедата.

— Слушам, сър. Второ оръдейно, готови за стрелба. — Почти недоловимо сътресение премина по палубата веднага щом централната пускова установка изстреля през носа на кораба двайсеттонното съоръжение от метал и гориво. Втора вибрация сигнализира запусък на следващото торпедо. Носейки се по инерция, без емисии и само с активирана бордова електроника, торпедата щяха да изчакаат своя миг, когато „Лорд Ванек“ започнеше да ускорява.

— Минус три-нула секунди — обадиха се от Второ навигационно.

— Сър, разрешете да докладвам за контакта — обади се Мирски.

— Слушам ви, Навигационно.

— Успях да разгледам характеристиките на техния импулс, сър. Шумничък е, но не дава допълнителна информация. Изглежда, умеят да крият добре опознавателните си знаци.

— Една-нула секунди.

— Всички постове — премини на план две — нареди капитан Мирски. — Навигационно, предайте информация за контактите на „Камчатка“ и „Екатерина“. Приемете всичко, каквото имат да ни докладват. — Той вдигна телефона, за да предупреди другите капитани в ескадрилата за промяната в плановете.

— Слушам, сър. Преминаваме на план две, сър, двигателят се стартира след пет... две, една, нула! — В контролната зала не настъпи никаква забележима промяна, нямаше сътресения нито внезапно натежаване на крайниците като при силно ускорение, но дълбоко в сърцевината на кораба опитомената черна дупка се изви, като от мъчителни конвулсии. „Лорд Ванек“ се стрелна право напред с пълно бойно ускорение — четиристотин метра в секунда, повече от четиридесет.

Зазвуча нова аларма.

Навигационно:

— Пълно сканиране задействано. — Лазерна светлина с мощност двайсет гигавата блесна едновременно във всички посоки, безжалостно сияние, което беше в състояние да разтопи стомана на километри. Дълбоко в червата на кораба топлообменниците засияха в червено, превръщайки водата във високо нагрята пара, която излизаше през вентилационния отвор в кърмата — толкова близо до

полесражението щеше да е истинско самоубийство да се включат външните топлообменници.

Оръдейно:

— Запуск по цел бета осъществен. — Този път корабът наистина се разтърси като от удар — двете ракети, които Хелсингус бе препрограмирал, бяха излетели на новия курс. Докато се отдалечаваха пред носа на кораба, близо една десета от общата му лазерна енергия се фокусира върху опашките им, активирайки реактивната им маса.

Това беше най-опасният момент и Мирски се стараяше с всички сили да изглежда спокоен — само защото така вдъхваше увереност и на екипажа. Припомни си думите на комодора от последния им разговор насаме в неговия кабинет: „Ако са умни, ще ни пратят достатъчно кораби, за да ни накарат да се разкрием, след това ще използват останалите, за да спуснат завеса от мини на пътя ни. Те знаят накъде сме се насочили — това е половината от проблема по нашето локализиране. Започнем ли да излъчваме, ще им бъдем на мушката — и тогава всичко ще опре до това кой от двамата може да понесе повече удари“.

Атаката на фиксирана точка в пространството — в случая разположени на ниска орбита инсталации — по принцип се смята за една от най-трудните задачи при боя в открит космос. Защитниците могат да концентрират бързо силите си около целта, да изстрелят ракети или да осигурят лазерни щитове, а ако нападателите искат да преодолеят тази плътна и масирана отбрана, ще са принудени първо да разхвърлят из пространството високоенергийни примамки, по които врагът да стреля, докато се изтощи.

Секунди по-късно Мирски си позволи облекчена въздишка.

— Сър, от ОМЦ^[3] докладват, че обстановката е спокойна. Намираме се в техния периметър — засега не се виждат никакви минни полета. — Свободно реещите се мини едва ли щяха да следват спирачния вектор на вражеските кораби — по-скоро щяха да се носят пред тях, изстреляни в момента на максимална скорост.

— Това е добре — промърмори Мирски. Погледът му бе впит в двете червени точки на главния монитор. Те все още забавяха скорост, с тревожна бързина, сякаш се канеха да „ударят спирачки“ преди началото на двубоя. Двете ракети, изстреляни от „Лорд Ванек“, пълзяха към тях — в действителност те ускоряваха с невъобразимите

хиляда g , при скорост от над 1000 километра в секунда. След малко двигателите им се изключиха, като запазиха достатъчно реактивна маса за окончателни маневри, когато се приближат на десет секунди от противника. Пред вектора на „Лорд Ванек“ сияещите оранжеви кръстчета на неактивирани торпеда летяха право към врага.

Само след минута заговори Второ оръдейно:

— Сър, изгубихме първа ракета. Долавяме ехото ѝ, но тя не отговаря.

— Странно... — Мирски смръщи вежди и погледна часовника, отброяващ последните секунди. Разрушителят се носеше към предварително указаната цел със скромните 40 километра в секунда — в сравнение с него противникът все още поддържаше над 200 километра в секунда. Ако двете страни следваха настоящия си курс, пътищата им щяха да се пресекат след 500 секунди, но 200 секунди преди това щяха да са в ракетен обхват. Далечните балистични изстрели не бяха предназначени за нанасяне на сериозни поражения, целта им бе по-скоро да се принуди врагът да отвърне на удара. Но първата ракета се намираще на почти 50000 километра от целта...

— Сър, разрешете да доложя — изгубихме и втора ракета.

— Това е невъзможно! — прошепна изплашено Хелсингус и погледна към навигационния екран — ято от шест нови ракети, изстреляни от „Камчатка“, се приближаваше към целта; шансовете им да нанесат поражения не бяха големи, но все пак...

ОМЦ:

— Сър, проблем на първа палуба. Прилича на... отломки, сър. Изгубихме малка част от лазерните емитери от тази страна, но корпусът, изглежда, е запазен.

— Сигурно онези имат пърхот — направи опит да се пошегува Мирски. — Но поне отбраната им действа. Торпедата?

— Още не, сър — отвърна Хелсингус. — В момента са достигнали едва пет-нула-нула километра в секунда от делта- v . — Въпреки че се приближаваха към противника със скорост с почти 100 километра в секунда по-голяма от тази на кораба, който ги бе изстрелял, торпедата имаха сравнително къс обseg. За разлика от ракетите обаче, те бяха снабдени със собствена атомна централа, радар и компютър за маневрен контрол, което ги правеше ценни активи при

всяко стълкновение. Въпреки това ускоряваха много по-бавно, което бе един от сериозните им недостатъци.

Второ радарно:

— Сър, разрешете да доложа, засякох нещо. Около една-нула-нула милисекунди след изстрелването на втора ракета детектор три улови неутринов импулс — невъзможно е да се определи дали идваше откъм целта, или от ракетата, но притежаваше значителна мощност. Не са засечени други радиоактивни излъчвания.

— Още по-странно — промърмори Мирски. Бе напълно объркан. — Какъв е нашият огневи периметър?

— Торпеден обхват след шест-нула секунди. Активен оръдеен обхват след една-пет-нула секунди, максимално сближаване след четири-нула-нула секунди. Най-близката ни точка ще е на два-нула километра, настояща скорост на целта две-шест-нула секунди, вероятно посоката няма да бъде променена. Разстояние до целта по текущия навигационен ориентир един-нула-пет километра, сър.

— Хъм. — Мирски поклати глава. — Господа, може да ви се стори странно, но лично аз не разбирам какво става. Хелсингус — твоите две торпеда... Знаеш ли, включете двигателите и ги насочете срещу цел номер едно.

— Но те ще преминат в балистична крива малко преди...

Мирски вдигна ръка.

— Направи го и толкоз! Рулеви, вариант три-две. Сигнал до всички кораби. — Той отново вдигна телефона, за да потърси началника си.

— Слушам, сър. — Екранът, който досега бе центриран върху Рошардов свят, трепна и се премести — оранжевата линия, изобразяваща пътя на „Лорд Ванек“, която досега сочеше право към планетата, започна да се изкривява встрани от нея. Червените линии, показващи траекториите на приближаващите се противници, също се извиха, следвайки пресечен курс на „Лорд Ванек“ и другите пет кораба от ескадрилата; междуременно дванайсетте сини точки, съответстващи на изстреляните преди две минути торпеда, извиха в обратна посока.

Живото торпедо е нещо, до което нито един капитан на боен кораб не би желал да се приближава. За разлика от ракетата — която по същество е тръба, пълна с реактивна маса, с лазерно огледало на

опашката и бойна глава отпред — торпедото представлява истински малък космически кораб със собствена енергостанция, която спокойно може да се оприличи на бавнодействаща атомна бомба, поддържана на ръба на критичната си маса и оставяща зад себе си широка радиационна диря. Макар да не може да се сравнява с генераторите за изкривяване на пространството или термоядрените двигатели, моторът на торпедото е достатъчно надежден и ефективен при реални бойни условия. Преди появата на новите технологии, в зората на двайсет и първи век, пионерите на първите далечни космическите полети бяха използвали подобни примитивни устройства за междупланетни полети.

— Сър, и двете „рибки“ продължават да плуват. Нашите достигнаха девет-шест и съответно едно-едно-две g , а тези на ескадрилата средно девет-осем. След една-нула-нула секунди ще привършат горивото и ще преминат на спомагателни двигатели, малко след това ще пресекат курса на първа и втора цел, ако те останат на същия вектор. Дори тогава все още ще са под наш контрол, което означава, че можем да извършим окончателно насочване.

— Чудесно — отвърна лаконично Мирски. Носейки се право срещу „Лорд Ванек“, противникът всеки момент можеше да открие огън, но тогава торпедата щяха да са на тяхната стрелкова линия и да им пречат да прихванат правилно целта. Точно на това се надяваше Мирски.

Имаше нещо наистина мистериозно около тези два кораба, помисли си той. Те не се придържаха към нито един предполагаем стратегически курс на действие, просто ускоряваха по права линия и изпращаха лидарни импулси — сякаш се прицелваха в тях слепешката. Никакви опити за незабелязано промъкване. Просто бяха изплували на хоризонта и веднага бяха озарили околното пространство със сигналите си, като пияни глупаци пред компютърна игра — губеха преимуществото на засадата, с което бяха разполагали. „Който и да ги управлява, или е глупак, или...“

— Радарно — нареди той. — Осветете преден и долен периметър. Има ли нещо там?

— Ще погледна. — Марек млъкна и капитанът неволно се напрегна. Ако това бяха само две хрътки, подгонили плячката от храсталците, значи там трябваше да се спотайва нещо друго. Не

мини, изстреляни при максималната им скорост, а нещо различно. Може би много по-лошо — като ято заредени торпеда. — Тъъ, сър, ще позволите ли да направим оптично сканиране?

— Не виждам защо не. Те и без това вече знаят къде сме — изсумтя Мирски.

Второ радарно:

— Сър, детекторът за маса не долавя нищо в обсег две светлинни секунди пред нас. Само ограничен брой органични отломки — пресякохме един рехав облак на първи междинен пункт, но само ни одраска носа. Във всеки случай нито следа от ескортиращи съдове.

— Сър, отпред е чисто — обади се лейтенант Марек.

— Ами продължавайте да ги търсите тогава. Мирски въздъхна и сведе поглед към ръцете си. Беше ги стиснал в скута си и вените му бяха изпъкнали. Ръце на старец, с фини бели косъмчета. — Как доживях дотук? — запита се той тихо.

От пулта му прозвуча сигнал.

— Обаждане за вас, сър — докладва операторът.

— Проклятие. — Той включи видеофона. Беше комодор Бауер.

— Зает съм — изграчи напрегнато Мирски. — Торпедна атака. Не може ли да почака?

— Съмнявам се. Става нещо много съмнително. Защо не стрелят по нас?

— Защото вече са стреляли, сър, но куршумите им още не са долетели — отвърна Мирски през стиснати зъби.

Бауер го погледна стреснато, после на лицето му се изписа съгласие и той бавно кимна.

— Измъкни ни оттук, капитане. Ще предам на останалите от ескадрилата да те следват. Да изчезваме, преди да е станало късно.

Второ радарно:

— Сър, време до максимално сближаване на торпедата осем-нула секунди. Няма признаци „вълци“ едно и две да са засекли „рибите“. Но вече са в техния сензорен обхват, ако използват нещо, еквивалентно на нашите Г-90.

— Разбрано. — Мирски помисли за миг. Нещо не му даваше покой, загнездено дълбоко в съзнанието му — неприятното чувство, че е пропуснал важна подробност. Неутриновият импулс — ето какво! Неутриновият поток изискваше мощен термоядрен взрив. Но защо

нямаше никакъв блясък? — Оръдейно: заредете дванайсет СЕР-20 за кърмово изстрелване по най-кратък пресечен курс. — Той погледна отново екрана, но комодорът бе изключил, без да чака отговор.

— Слушам. СЕР-20 заредени. — Хелсингус изглеждаше почти щастлив, докато дърпаше ръчките и въртеше настройките. Мирски не го бе виждал толкова възбуден от оная история с кучето. — Готов при минус една-нула секунди.

— Рулеви — Мирски направи пауза. — Подгответе се за стратегическо изтегляне по моя команда.

На радарния пулт зазвуча аларма.

— Разрешете да доложа, сър — подхвана един старшина с пребледняло лице. — Изгубих „Принц Вацлав“.

Изплашени лица се извърнаха към него откъм залата.

— Какво искаш да кажеш с това „изгубих го“? — попита ядосано Вулпис, пренебрегнал установената йерархия. — Не можеш просто да изгубиш един крайцер...

— Сър, корабът престана да отговаря. Спря и да ускорява. Виждам го на екрана, но нещо не е наред с него... — Радарният оператор направи пауза. — Сър, не долавям пулсациите „свой — чужд“. Освен това отразява твърде много енергия — сякаш нещо е откъснало екраните за емисионен контрол в носовата част.

— Рулеви. Започнете незабавно стратегическо изтегляне — викна Мирски във внезапно настъпилата тишина.

— Слушам, сър, стратегическо изтегляне. — Лейтенант Вулпис започна трескаво да върти ръчките.

Отдавна е известно, че ако нещо потръгне не както трябва по време на космическо сражение, това ще стане с шеметна скорост и което е още по-лошо, надвисналата катастрофа ще бъде забелязана едва когато корабът се намира толкова навътре в ракетния периметър на противника, че бягството ще е почти невъзможно. Мирски бе обсъждал тази възможност с Бауер и останалите флотски капитани и в резултат се бе родила идеята за стратегическо изтегляне — твърде гръмка название за едно паническо бягство. Жалък ход наистина, но единственият възможен на фона на всички останали последици. Току-що *нещо* бе посегнало на деветдесет хиляди километра разстояние и бе зашлевило плесница на техния крайцер. Нищо чак толкова неочаквано — в края на краищата те бяха тук, за да се бият.

По-лошото бе, че не бяха видели никакви ракети, само техните собствени „птички“ и финия дъждец от органичен „пърхот“ от вражеските кораби — а в активен режим лидарът на „Лорд Ванек“ можеше да засече ракета на разстояние от почти една светлинна секунда, триста хиляди километра. Ако противникът разполагаше с лъчеви оръжия, които са в състояние да удрят на подобни разстояния, по-големи с почти две деления на скалата, от тези на тяхната система за ОМЦ, в такъв случай се намираха опасно близо до него. Единственото, което им оставаше, бе да сменят рязко посоката и да превключат на аварийно ускорение, следвайки вектор на отдалечаване от противника, преди той да реагира.

Второ радарно:

— Торпедно засичане след четири-нула секунди. Първи и втори „вълк“ все още следват досегашния курс, ускорението им се снижи до едно g .

— Радвам се да го чуя. Господин Хелсингус, ще ви бъда особено благодарен, ако подготвите топъл прием за всичко, което нашите приятели решат да ни пратят. Не зная какво са метнали по „Принц Вацлав“, но не ми се ще да им даваме възможност да постъпят по същия начин и с нас. Господа, извинете ме за малко, трябва да се обадя по телефона. — Мирски си нахлузи слушалките и натисна едно копче на пулта. — Свързочно, намерете ми комодора. — Слушалките му изпукаха. — Сър?

— Преминахте ли към стратегическо изтегляне?

— Да, сър. „Принц Вацлав“...

Писькът на алармата за разхерметизация проряза ушите му като нож.

— Само това ми липсваше, проклетите да са! — извика Мирски. — Скафандри! — И си смъкна слушалките. Офицерите и техниците вече тичаха към боксовете с аварийни скафандри в дъното, вадеха ги трескаво и веднага се връщаха по местата си, за да може същото да направи и втората смяна. Контролната зала автоматично бе преминала на собствено кислородно хранване — както и всички останали жизненоважни центрове на кораба, — но Мирски не беше от хората, които обичат да рискуват. Вярно, че скафандърът можеше да е надеждна защита при космически бой, но разхерметизацията бе сериозна заплаха, от ранга на неконтролируем пожар или Хокингова

радиация^[4]. — Контрол на повреди, чакам доклад! — добави той. Един от офицерите се приближи и му подаде скафандър. Той се изправи, нахлузи го бавно и провери за всеки случай данните от дисплея.

— Сър, разрешете да доложя, тревожен спад в налягането на палуба А. Критично разхерметизиране, в момента нагнетяваме въздух. И, сър, разрешете да доложя, изглежда, има някаква повреда в лидарния емитер на трети квадрант.

— Постарайте се да евакуирате всички. Оръдейно, Радарно, каква е обстановката?

Първо радарно:

— Торпедно засичане след една-пет секунди. Противникът поддържа курса, ще навлезе в обхвата на всички наши оръжия след две-нула секунди.

Хелсингус кимна.

— Всички цеви заредени.

— Контрол на повреди: оправете пробойните в животоподдържащата система и вижте какво е станало.

— Слушам, сър. Вече проверихме. Изглежда, има контаминация, засегнала е първа животоподдържаща инсталация — странни органични молекули, в ниска концентрация. Освен това, тъй, локализирахме избухнал пожар. По-голямата част е на палуба А. Установено е и точното място на засегнатите емитери — там, където ни удариха отломките. Шестнайсет души са извън обсега на контрола на биологичните функции. Част от палубата е отворена към космоса и те са били там по това време.

Оръдейно:

— Пет секунди до последно маневриране на торпедото.

— Хайде да ги поизпечем малко — предложи Хелсингус. — Лазерна мрежа, пълна мощност!

— Слушам, сър, задавам команда за широкоспектърно излъчване на пълна мощност.

Хелсингус се облегна назад и заговори в микрофончето. От Първо радарно му отвърнаха. Последва ново трескаво местене на ръчки и копчета върху огромния пулт, от който се командваха лазерните емитери, обгръщащи кораба от всички страни — Хелсингус и двамата му помощници въвеждаха инструкциите си.

„Лорд Ванек“ ускоряваше под почти прав ъгъл спрямо вражеските кораби, възседнал невидима вълна от изкривено пространство-време. Двете соленоводни торпеда, сега ярки искри далече зад тях, се носеха право към врага като атомни фойерверки. Не след дълго плътната мозайка от панели, покриваща по-голямата част от цилиндричния корпус на „Лорд Ванек“, засия с интензивната пъстра чистота на лазерната светлина. Появиха се хиляди различни цветове, които се смесваха, сблъскваха и постепенно оформиха една-единствена ослепителна диадема от светлина, мегавати, после и гигавати енергия, рееща се из околното пространство, докато обшивката на кораба гореше подобно на насочен магнезиев пламък. Сиянието продължи да се усилва и по-голямата част от него се концентрира в два плътно събрани лъча, достатъчно мощни, за да прережат стоманена плоча на разстояние от хиляда километра.

По същото време торпедата достигнаха максималната си скорост — трепереха трескаво, докато изминаваха последните три хиляди километра, делеящи ги от приближаващите се вражески кораби. Движеха се със скорост, надвишаваща десетократно тази на междуконтиненталните балистични ракети от предкосмическата ера, подскачаха и се местеха с цел да избегнат очаквания лазерен зенитен обстрел и разчитаха само на пасивни сензори и на сложни обърквачи алгоритми, за да прекосят вероятните заглушаващи завеси и да преодолеят всички останали контрамерки на вражеските кораби. Необходими им бяха не повече от трийсет секунди, за да достигнат максимална близост — където установиха, че противникът въобще не разполага с ОМЦ.

Наблюдавана от контролната зала на „Лорд Ванек“, срещата не изглеждаше особено драматична. Едната от двете светещи точки на противника просто изчезна от екрана, заменена от разширяващ се облак от отломки и нагорещени газове, възбудени от централно пламтящо ядро с температура много по-висока от тази при обикновен атомен взрив — след разкъсването на обшивката на вражеския кораб и мигновеното спиране на двигателите резервоарите с антимаатерия разпиляха съдържанието си в супа от метален водород и предизвикаха

верижна реакция от причудливи субатомни експлозии. Но само едно от торпедата попадна в целта — останалите единайсет също изгаснаха.

— Сър, разрешете да доложа, нов неутринов импулс — всъщност няколко — обади се един радарен оператор.

Мирски погледна главния екран.

— Контрол на повредите. Какво е положението на палуба А? Рулеви — останалите кораби изпълняват ли плана за стратегическо отстъпление?

— Палубата все още е отворена към космоса, сър. Изпратих аварийен екип, но те не отговарят. Спад на налягането в четвърти въздушен рециклатор, няма видими следи от изтичане на газове. Освен това засичаме сериозна утечка на енергия — губим отнякъде мегавати.

— Сър, командата за изтегляне бе пратена преди минута. До момента всички... — Вулпис изруга. — Сър! „Камчатка“ изчезна!

— Къде, по дяволите? — Мирски се наклони напред.

— Още един пулс угасна — продължиха да предават от радарното. — „Камчатка“... — Техникът го гледаше с разширени от ужас очи. На главния екран, в предната част на мостика, векторите на имперските кораби се издължаваха, приближаваха скорост от 300 километра в секунда. Планетата отново висеше централно, но сега беше безнадеждно извън обсега им. Мирски се обърна към своя първи офицер. Иля му отвърна с разтревожен поглед.

— Сър, с цялото ми уважение, те не се бият по начин, който бихме очаквали...

Червени светлини. Оглушителни сирени. Техникът на пулта на Контрол на повреди крещеше нещо неразбрано в микрофона.

— Докладвайте обстановката! — викна му Мирски. — Какво става, дявол го взел!

— Губим налягане на палуба Б, първи участък, сър! Преустановиха се всички сигнали от трети сегмент на палуби А, Б, В и Г. На Г има пожар. Още няколко жилищни отсека са разхерметизирани, поради разрушаване на външните стени. Нямам никакви сведения за палуба Б, от палуба В...

— Изолирайте всичко над Е — нареди Мирски. Беше пребледнял. — Веднага! Оръдейно: подгответе примамки две, три и четири за изстрелване...

Но вече беше твърде закъснял, за да спаси кораба си: гъмжилото от размножаващи се наноорганизми, което се бе сблъскало с палуба А с почти 600 километра в секунда — сгушено на сигурно в диамантената си облицовка — беше прояло пътя си през петте палуби и бе достигнало инженерния отсек. Където продължаваше да яде и да се размножава...

Гласът на Василий трепереше от яд и гняв и сигурно при други обстоятелства щеше да изглежда смешен.

— Арестувам ви за саботаж, измяна, неразрешена употреба на забранени технологии и осигуряване на укритие и удобства на враговете на Новата република! Предайте се, преди да е станало лошо за вас.

— Млъквай и се хващай за облегалката на кушетката, освен ако не искаш да си летиш навън. Мартин, имаш ли нещо против да го издърпаш вътре? Трябва да затворя люка...

Рейчъл се огледа с нескрито отвращение. Всъщност гледката беше красива — навсякъде звезди и огромна, приличаща на Земята планета, увиснала точно пред тях, като видение от кошмарен сън — а този кретен продължаваше да й кряка в ухото. През това време тя бе увиснала с две ръце от долната страна на люка, опряла крака на пилотското кресло, и се опитваше да го задържи отворен. Когато подаде глава през отвора на люка и видя кой е отвън, увесен на една от антените, я обзе желанието да се пъкне обратно и да включи маневрените двигатели, за да се отърве от него. От яд стисна зъби толкова силно, че Мартин я попита притеснено дали скафандърът ѝ не се е разхерметизирал. Но червената пелена на гнева се разсея бързо — тя се пресегна, сграбчи Василий за ръката и се опита да вмъкне раздутия му авариен скафандър през люка.

— Слизам — заяви тя и стиснала между бедрата си облегалката на креслото, дръпна надолу люка, увиснала на дръжката. Миниатюрното помещение на спасителната лодка беше претъпкано — Василий очевидно не си даваше сметка, че трябва да се свие, а Мартин се опитваше да се напъкха зад облегалката, за да му направи място. Рейчъл дръпна рязко въжетото, хлъзна се надолу, стъпи на креслото, след

това завъртя дръжката и люкът се затвори. Десетината малки ключалки, разположени на равни разстояния, изщракаха успокояващо.

— Така. Автопилот, херметизирай люка и възстанови налягането в кабината. Мартин, не се пъхай там, това е тоалетната... да, премести се към бокса. — От отворите в тавана нахлу свеж въздух и се завихри в бяла мъгла, която бързо застла главния прозорец. — Чудесно. Ей ти, слушай сега, не се намираш на борда на някой от вашите кораби. Млъкни и ще те свалим долу. Продължиш ли да ме заплашваш с арест, може да се ядосам и да те изхвърля зад борда.

Очите на младши прокуратора се разшириха от ужас, когато скафандърът му започна да се спуска. Наведен зад облегалката, Мартин ровичкаше в бокса и сумтеше от усилие.

— Това ли ти трябва? — Той показа на Рейчъл един нагънат хамак. Тя се изви в креслото, взе го, закачи единия му край на стената зад себе си и го пусна да се развива към Мартин. Той най-сетне се измъкна от нишата, като едва не изрита корабокрушенеца в главата, и закачи другия край на хамака.

— Ти. Смъквай скафандъра и се пъхай в хамака! Както сигурно вече си забелязал, тук е доста тясно. — Рейчъл натисна една от скобите на шията си и освободи ключалката на шлема. След това се наведе и го напъха под седалката на креслото. — Вече можеш да си свалиш скафандъра.

Мартин също си бе изхлузил скафандъра, но като видя, че Василий се бори безпомощно със своя, му помогна да си свали шлема.

— Вие сте... — почна Василий, но млъкна. — Тъъ, благодаря ви.

— И изобщо не си помисляй, че можеш да завладееш лодката — предупреди го навъсено Рейчъл. — Автопилотът се подчинява само на моя глас.

— Уф! — Василий си пое дъх. — Тъъ, исках да кажа... — Той се оглеждаше трескаво. — Ще умрем ли?

— Не и ако аз не предприема нещо по въпроса — отвърна с решителен тон Рейчъл.

— Но вражеските кораби! Те сигурно са...

— Това е Фестивалът. Имаш ли въобще представа за какво става въпрос?

— Ако знаете нещо, трябваше да го кажете на адмирала. Защо не ги предупредихте? Защо...

— Казвахме им. Те не ни слушаха — отвърна Рейчъл.

Василий очевидно полагаше усилия, за да я разбере. В края на краищата обаче се отказа и реши да смени темата.

— Какво ще правите сега?

— Ами... — Рейчъл си свирукаше тихо. — Ако зависеше само от мен, щях да приземя спасителната лодка близо до... да речем, Нови Петроград, да се настаня в президентския апартамент на хотел „Корона“, да напълня ваната с шампанско и да се отпусна вътре, докато Мартин ми маже филийки с черен хайвер. За съжаление сега съдбата ни е в ръцете на Фестивала. Мартин е прав, че...

— Съвсем сериозно — натърти Мартин.

— ... вашият прословут флот просто ще престане да съществува и ще изчезне безследно. Така се случва, когато си мислиш, че всички играят по твоите правила. Инак ще се приближим максимално до него, след това ще запалим двигателите и ще се опитаме да се приземим, като същевременно хленчим на всички радиочестоти, че сме неутрални. Фестивалът не е това, което си мислят твоите началници, хлапе. Той наистина е заплаха за Новата република — дотук са го разбрали правилно, но не разбират какъв тип заплаха, нито как да се справят с нея. Като стрелят по него, само ще го накарат да им отвърне със същото, а той е много по-добър от вашите момчета.

— Но нашият флот е много силен! — възрази Василий. — Ние имаме най-могъщия флот в обсега от двайсет светлинни години! Какво щяха да направят вашите земни анархисти? Та вие дори си нямате свястно правителство!

Рейчъл се разсмя и след миг и Мартин се присъедини към нея. Постепенно смехът им се усили, превърна се в почти оглушително грачене в тясното пространство.

— Защо ми се смеете? — попита нацупено Василий.

— Виж сега. — Мартин се сгъна напред върху кушетката, докато погледът му се изравни с този на прокуратора. — Ти си бил възпитан с идеите за силно правителство, божественото право на управляващата класа, необходимостта от непоклатим административен апарат, който да държи за гушата градския пролетариат и други подобни дивотии. Но хрумвало ли ти е някога, че ООН съществува от два пъти повече време, отколкото любимата ти Нова република? Има повече от един начин да се ръководи цирк, както, струва ми се, Фестивалът

демонстрира, и тесногръди йерархични общества като това, в което си израснал, са калпави, когато трябва да се справят с промените. Системата на ООН, най-вече след Сингуларността и приемането на планетарната конституция... — Той изхъмка. — Както и да е. Навремето крайните анархисти са смятали, че ООН е някакво полуфашизирано световно управление — през двайсети и двайсет и първи век, когато силните правителства все още са били на мода и земната цивилизация е страдала съвкупно от *фючър шока*^[5] на приближаващата се Сингуларност. Но тези времена са отминали заедно с катастрофата — и нищо чудно. Едва ли може да има правителство, което да се справи със ситуацията, когато девет десети от населението му изчезне — колкото по-твърди действия се опитваш да предприемаш, толкова по-малки са шансовете ти за оцеляване. А и да не забравяме Роговете на изобилие — възпроизвеждащите машини. Едва ли ще ти е приятно да ръководиш например централна банка и когато една сутрин се събудиш, да откриеш, че деветдесет процента от твоите клиенти са си отишли, а останалите смятат парите за отживелица.

— Но ООН все пак е правителство...

— Не, не е — прекъсна го раздразнено Мартин. — То е говорилня. Започва като организация за сключване на международни съглашения, превръща се в бюрократична машина, накрая в посредник при търговията между държавите и установяване на общоприети стандарти. След Сингуларността организацията е превзета от инженерен оперативен център на интернет. ООН не е правителство на Земята — това е само една от малкото останали реликви от епохата преди Сингуларността, която жителите на изостанали светове като вашия все още признават. Само че сега се занимава с благотворителност, организиране на помощи, световни програми за ваксиниране, търговски споразумения с правителства извън Слънчевата система и прочее. Въпросът е, че в повечето случаи ООН няма никакъв глас, нито своя политика, и е само глава на тоягата, която размахваме пред такива, като вашите политици. От време на време някой се опитва да използва организацията за разумни цели, но в повечето случаи да си осигуриш мажоритарно гласуване в Съвета за сигурност е като да подгониш разбягващо се стадо добитък.

— Но вие сте... — Василий млъкна. Гледаше Рейчъл.

— Казах на вашия адмирал, че Фестивалът няма нищо общо с човечеството — отвърна тя уморено. — Той ми благодари и продължи с изпълнението на плановете. Ето защо те всички ще умрат скоро. Липсва ви гъвкавост, ето какъв ви е проблемът на вас. Дори този опит с абсолютно незаконното, макар и дребно по мащаби нарушаване на причинността не беше оригинална идея. — Тя поклати глава. — Мислехте си, че ще цъфнете тук седмица преди Фестивала, използвайки затворена примка във времето, за да избегнете техните мини и отбранителни съоръжения, нали? Сякаш Есхатонът нямаше да го забележи, а Фестивалът е жалко сбирше на диваци, въоръжени с атомни бомби.

На пулта над нея запремигва червена светлинна.

— Я погледни — рече Мартин.

— Започва се. По-добре си сложете коланите — може и да ни пораздруса.

— Не разбирам — рече Василий. — Какво става?

Мартин се пресегна и завъртя настройките на пулта. После го погледна през рамо.

— Бива ли те да жонглираш, момче?

— Не. Защо?

Мартин посочи екрана.

— Вретенови кораби. Или антитета. Полуразумни дистанционни машини, въоръжени с неща, за които по-добре да не знаеш. Неща, които ядат, менят си формата, кой знае още какво? Гадни малки гладни наномашинки. *Грей гуу*, с други думи.

— Ох! — Василий го погледна уплашено. — Искаш да кажеш, че те може да ни...

— Те са тук, защото чакат вашия флот, момче, душат като хрътки. За съжаление комодор Бауер едва ли си дава сметка, че ако не развее своевременно бялото знаме, той и хората му ще умрат. Той все още си мисли, че това е от онези битки, които се водят с оръдия и ракети. Ако реши да разговаря — чудесно, Фестивалът не би имал нищо против. А ние сме в пълна безопасност, стига да можем да го забавляваме и да не се опитваме да стреляме по него. Макар да не разбира от хумор, Фестивалът го намира за забавен. Няма да ни изяде, докато го развличаме, възможно е дори да се доберем до някоя от контролиращите разумни форми, която да ни откачи от куката на

Хусарите и да ни пусне да се приземим безпрепятствено. — Той посегна към сака с инструменти, който бе напъхал в шкафчето зад кушетката. — Готова ли си за предаване, Рейчъл? Ето, хлапе, сложи си това. Време е за представление.

Червеният нос, който плуваше пред лицето на Василий, сякаш му се подиграваше.

[1] Полустабилна ел. частица с отрицателен заряд, лептон от второ поколение. — Б.пр. ↑

[2] Линия на Балмър — спектрална водородна линия. — Б.пр. ↑

[3] Отбрана на малоразмерни цели или на къси разстояния. — Б.пр. ↑

[4] Във физиката — топлинната радиация на черните дупки вследствие от квантовия ефект. — Б.пр. ↑

[5] Шок от бъдещето. — Б.пр. ↑

ТЕЛЕФОННИЯТ ТЕХНИК

Увиснал на висока ексцентрична полярна орбита на близо шейсет хиляди километра над провинциалното градче Плоцк, централният корпус на Фестивала се къпеше в сърцето на истински информационен потоп. Вярно, находките в тази система бяха доста оскъдни в сравнение с предишни пристанища, където се бяха отбивали, но въпреки това Рошардов свят си оставаше необикновено и интересно място. Фестивалът бе попадал и на други примитивни светове в своите пътешествия и контрастът с това, на което бяха свидетели тук, бе огромен.

Сега, когато първите звездни платна вече потегляха на път — прицелени в нови, непосещавани светове, или назад, към кипящите огнища на цивилизацията, откъдето бе пристигнал Фестивалът — беше време за окончателна инвентаризация. Събитията на повърхността не бяха протекли съвсем задоволително и въпреки че обитателите на Фестивала се бяха сдобили със солидни запаси от местен фолклор, все още им бе трудно да вникнат в моралните устои на едно толкова тесногърдо и статично общество. Необяснима обаче беше липсата на интерес към предоставените от Фестивала информационни канали, както и към всякакви продукти за добиване на познания. Вярно, основният им източник на сведения си оставаха нещастните, принудително пратени във Фестивала умове — по волята на безкомпромисните, да не кажем аморални Ресни, действащи там долу. Критиците, с техния непресъхващ инстинкт към обяснения и анализи, хленчеха непрестанно — имаше нещо в тази колония, което напомняше за разрушителна икономическа сингуларност, но Фестивалът не смяташе подобни неща за свои проблеми. Наближаваше време за отпътуване, вече бяха засечени първите нетърпеливи предавания на Търговците, които бърбореха и чуруликаха помежду си в дълбините на Оортовия облак, а работата по установяване на постоянна връзка с цивилизацията почти бе приключена.

Всяко от стотиците звездни платна, изстрелвани от високоорбиталните катапулти, носеше по един край на релативистичен канал: черна кутия, в която се съдържаше малка колекция от частици в квантум-обвързано състояние, докато античастиците оставаха при Фестивала. (Чрез телепортиране на трета частица в една от обвързаните между терминалите се прехвърляше информация, като на всяка квантова точка съответстваше по един бит.) Веднага щом звездните платна достигнеха набеязаните цели, каналите щяха да бъдат включени към комуникационната мрежа, конструирана от създателите на Фестивала. И тогава Рошардов свят щеше да разполага с пълен достъп до цялата информация, която течеше по тази мрежа.

Междувременно в околностите на Спутник Фестивалът забеляза раздвижване на Хусарите. Изглежда, се бяха заели с разчистване на дребна бъркотия — шепя бавни примитивни кораби, които се приближаваха без предупредителни сигнали и бяха открили огън по Хусарите с неефективните си енергийни оръжия. Хусарите отвърнаха със смъртоносно търпение — всичко, което ги заплашваше, умираше. Няколко маловажни съда побягнаха и бяха пожалени, последва ги и втора вълна, на която също не направиха нищо лошо. Фестивалът обаче вече бе изгубил интерес към тях. Всеки, който е толкова неразумен и враждебно настроен, че да нападне Фестивала, едва ли може да представлява интересен източник на информация — що се отнасяше до останалите, щяха да имат възможност да поговорят с тях по-късно.

Въздухът в спасителната лодка бе застоял, с миризмата на пот и пръдни. Рейчъл седеше превита пред пулта, втренчила немигащ поглед в критичните монитори, докато ракетата виеше и се тресеше под тях — въпреки че това бе най-опасният момент от целия полет, тя се чувстваше ободрена от движението. Но беше и невероятно изтощена — веднага щом кацнеха възнамеряваше да спи непробудно поне три дни. Бяха изминали четиринайсет часа от бягството им от „Лорд Ванек“, а не биваше да забравя и безсънната нощ преди това. Нищо чудно, че й костваше огромни усилия да остане будна...

— Разгадай ми тази гатанка. — Съществува ли екрана помръдна мустаци, яркочервените му нокти лъщяха, сякаш бяха окъпани в кръв.

— Защо Хусари не приемат вас?

— Трудно ми е да се поставя на тяхно място — отвърна тя, мъчеше се да не издава страховете си. „Неутронният изблик стабилизирани на десет килокварела в минута“ — предупредиха я имплантантите. С други думи, беше получила облъчване колкото за сто рентгенови снимки — за четирите часа, през които двигателите работеха в спиращ режим. Моторът на спасителната лодка ръмжеше някъде под краката ѝ, сякаш беше диво животно. Зад нея Василий се полюшваше в хамака си. Беше заспал неочаквано бързо, веднага след като тя успя да го убеди, че не възнамерява да го изхвърли зад борда, вероятно изтощен от часовете в космоса, през които бе очаквал да умре, Мартин, също уморен, похъркваше лекичко под червените светлини на пулта за свързка. „Нищо не те отпуска по-добре от съзнанието, че и този път смъртта ти се е разминала“ — помисли си тя. Сигурно тъкмо по тази причина все още не можеше да заспи...

— Никой дължи ни нищо за реципрочно поведение — заговори странното създание. — Вие носи голяма редуция на ентропия.

— Превеждащата ти програма е повредена — промърмори Рейчъл.

— Това задължително? Предполагаме, че да. Тогава намира перифраза: защо вие не атакува Хусари като другите?

Рейчъл се напрегна.

— Защото не сме част от експедицията — обясни тя бавно. — Имаме други намерения. Идваме с мир. Обмяна на информация. Ние ще ви забавляваме. Това ясно ли е?

— А-хъм. Хъррр... — Съществува извъртя глава на сто и осемдесет градуса и погледна назад. — Ние вас разбира. Ще информира Хусари за мирни намерения. Вие не част от административно-териториална институция на планета?

— Не, ние сме от Земята. — Мартин спря да хърка и тя се обърна. Той я гледаше уморено, с едно отворено око. — Това е светът, на който е възникнало човечеството.

— Ние знаем за Земя. Знаем за чо-овечество също. Информация полезна, съобщим на всички!

— Когато му дойде времето — отбеляза с привидно спокойствие Рейчъл; вече едва вдишваше натежалия въздух в капсулата. — В безопасност ли сме от Хусарите?

— Аз не разбира — отвърна с любезен тон създанието. — Ние ще уведоми Хусари за ваши намерения. Това не е ли безопасност?

— Не съвсем. — Рейчъл погледна Мартин, който повдигна вежди и поклати лекичко глава. — Ако уведомите Хусарите, че нямаме намерение да ги нападаме, това ще ги спре ли да ни изядат?

— Хъм! — Съществува премигна. — Може би не.

— Ето значи. Въпросът е какво ще спре Хусарите да ни нападнат?

— Хъррр... защо притеснява се? Просто разговаря.

— Не се притеснявам. Но не възнамерявам да ви кажа всичко, което искате да знаете, докато не съм в безопасност от Хусарите. Ясно ли ви е?

— Хъм. Не ни забавлявате. Хъммм. Е, добре, Хусари не изядат вас. Ние има диетично вето върху тях. Сега кажете всичко?

— Разбира се. Но първо... — Тя погледна монитора на автопилота. — Въздухът ни е на привършване. Трябва да приземим този кораб. Ще бъде ли възможно? Можете ли да ми кажете какви са условията на повърхността?

— Готово. — Съществува размърда глава в странна пародия на кимване. — Вие няма проблем каца. Може намери неща малко променени. По-добре скачи се първо с нас. Ние Критици.

— Търся един човек — продължи Рейчъл, обезпокоена, че може би преминава границата. — Инсталирали ли сте комуникационна мрежа? Можете ли да го откриете?

— Мрежа има. Името?

— Рубенщайн. Боря Рубенщайн. — Тя чу шум зад гърба си: Василий се наместваше насън в хамака.

— Момент. — Съществува се наклони напред. — Име Рубенщайн? Революционер?

— Да. — Мартин продължаваше да я гледа въпросително. „Ще ти обясня по-късно“ — помисли си тя.

— Сестра познава Боря. Сестра на Уловка Седем. Вие има общо дело с Екстропианска нелегална организация?

— Точно така. — Рейчъл кимна. — Можете ли да ми кажете къде е той?

— Направи повече нещо. — Съществува на екрана се ухили. — Вие приема орбитални елементи за среща сега. Ние отведе вас там.

Зад нея Василий бе седнал в хамака, с ококорени очи.

Адмиралът отказваше да се качи на спасителната лодка.

— Д-д-д-д — бръщолевеше той, с пламъче в лявото око и увиснал клепац на дясното.

— Сър, моля ви, не се съпротивлявайте. Трябва да се прехвърлим на лодката незабавно. — Робард погледна изплашено през рамо, сякаш очакваше всеки миг откъм входа на шлюза да се зададе чудовище с кървавочервени нокти.

— Не се пр-р-редаваме... — Дори само това късо изречение бе прекомерно усилие за Курц и главата му увисна на гърдите.

Робард сграбчи дръжките на количката и я побутна към тясното пространство в лодката.

— Той ще се оправи ли? — попита нервно лейтенант Косов.

— Кой знае? Покажете ми само къде да поставя количката и можем да потегляме. Със сигурност долу има по-голяма възможност някой да му помогне...

В коридора зад тях отново започнаха да вият сирени и Робард неволно потрепери. Косов се пресегна над рамото на един офицер с нашивки на заместник-командир и дръпна ръчката на вратата — преградата между тях и шлюза се спусна с тихо свистене.

— Какво става? — извика някой от кабината.

— Утечка в този сектор! Херметизирай помещението!

— Слушам, херметизация на помещението! Адмиралът качи ли се?

— Вече е на борда. Потегляме ли?

Вместо отговор подът се наклони на една страна. Робард сграбчи ръкохватката на стената и с другата си ръка се опита да задържи количката с адмирала. Спасителната лодка се разтърси. Няколко приглушени взрива ознаменуваха аварийното разкачване на ръкавите и свързващите шлангове и разделянето им с поразения кораб — те започнаха да пропадат през предварително осигурения коридор в полето от изкривено пространство-време, което иначе би разкъсало малкия кораб. Малцината офицери и късметлии, успели да се доберат до лодката, побързаха да се уловят за каквото намерят, докато онзи, който държеше управлението, изпомпваше и последните резерви на

двигателите, с цел да ги отдалечи колкото се може по-бързо от кораба. Едва доловимо бръмчене под краката им бе единственият знак за работата на двигателите, както и възстановената, макар и частично, гравитация.

Робард се наведе към количката, стиснал в ръката си кабел, и викна:

— Ей, някой да ми помогне с адмирала.

— Какво искаш? — Лейтенант Косов се приближи до него, разглеждаше го с ококорени като на бухал очи иззад пенснето си.

— Трябва да завържем количката. Къде ще кацаме? Има ли лекар на борда? Господарят трябва час по-скоро да бъде откаран в болница. Много е зле.

— Сам виждам. — Лейтенантът го погледна съчувствено, после премести поглед към адмирала. — Дай ми това.

Робард му подаде другия край на кабела и двамата завързаха количката за четири от масивните болтове, с които бе захваната вратата. Останалите оцелели офицери постепенно идваха на себе си — разговаряха тихо и същевременно разгъваха противонатоварващите хамаци, които се бяха спуснали от нишите в тавана. Атмосферата на борда на спасителната лодка бе потисната и смирена — имаха късмет, че са още живи, но ги глождеха угризения, че са изоставили кораба. Не остана незабелязан и фактът, че повечето от оцелелите са офицери от щаба на адмирала — истинските войници бяха останали на постовете си докрай, опитвайки се напразно да спрат чумата, която изяждаше кораба им. В един ъгъл някакъв младши лейтенант хлипаше отчаяно, а около него цареше безпомощна тишина.

Адмиралът, който очевидно нямаше никаква представа къде се намира, продължаваше да мърмори, и от време на време кашляше мъчително. Косов се наведе към него.

— Господин адмирал, мога ли да направя нещо за вас?

— Боя се, че вече никой не може да му помогне — обади се Робард тъжно. Беше сложил ръка на рамото на адмирала. — Освен ако хирурзите не измислят нещо...

— Той се опитва да каже нещо — спря го Косов. — Тихо, да го чуем. — Той се наведе още по-близо до лицето на адмирала. — Сър, чувате ли ме?

— А-а... — изгъркори адмиралът.

— Не го безпокойте, моля ви! Той има нужда от почивка!

Косов го изгледа строго и изръмжа:

— Млък!

— ... ааа, въъ... къде... тиваме?

Робард се облещи.

— Сър, разрешете да доложа, спускаме се на повърхността на планетата — докладва лейтенантът. — Скоро ще пристигнем в столицата. — Нито дума за останалата част от флота, за която почти нямаше надежда да стигне до столицата на колонията.

— ... убаво. — Лицето на адмирала се отпусна. — ... ампрей. Пок... жете им на онези. — Главата му отново увисна на гърдите, очевидно бе твърде изтощен.

Робард се изправи и погледна лейтенанта.

— Той никога не се предава. — Каза го със странно спокойствие. — Дори когато няма друга възможност. Но чувствам, че му остава малко...

Докато се возеше в къщата на кокоши крака през опустошената страна, която съвсем наскоро бе прескочила от селски феодализъм в трансцендентален постхуманизъм без междинен стадий, Боря Рубенщайн се унесе в размисли за краха на империите. Революционерите бяха идейно обвързани с трансцендентността, която всъщност не разбираха — докато тя не пристигна, цяла, чиста и непонятна, като айсберг от странна информация, порещ повърхността на замръзнало море от ентропия. Те не се оказаха готови за това — никой не ги бе предупреждавал. Имаха смътни спомени за неща като интернет и възпроизвеждащи машини и противоречиви идеи за ролята на технологиите в повседневния живот — но никога не се бяха докосвали до тях и нямаха представа за размерите и значението на този нов феномен. Обърканите им желаниа караха машините на Фестивала да работят с пълна пара и да създават нови мутантни щамове, които да се справят с нарасналото потребление.

Представете си да израснете без телефон — или факс, видеовръзка, машинен превод, език на жестовете, ключове за лампи. Без обичайния начин да пратите писмо до другия край на света за едно мигване на окото с откритието, наречено електронна поща. Знаете, че

има нещо подобно, но тъй като не ви е ясно точно какво представлява, резултатът са изплували във въздуха до вас устни, които ви бърбят с гласа на най-добрия ви приятел — и това ви се струва по-естествено от примитивните ленти с текст от епохата на телеграфните служби. Фестивалът, който нямаше никакъв опит с разселените из галактиката потомци на Земята, бе принуден да гадае за устройството и предназначението на чудесата, които изискваха от него. И често резултатът бе напълно погрешен.

Боря знаеше всичко за комуникациите — докато го дундуркаше на коляно, дядо му му бе разказвал легенди, научени от неговия баща — легенди за сложни системи за управление и предаване на информация, от които може да научиш почти всичко, което се знае за света, и дори повече, легенди за времена, когато всяка човешка необходимост скоро се е превръщала в леснодостъпна възможност. Някои от най-просветените дисиденти в Нови Петроград бяха изфабрикували нещо, което наричаха система за управление на информацията — камери, оборудвани с огромни циклопски очи, накацали по корнизите и покривите на сградите, които предаваха постоянни изображения в дигиталната нервна система на революцията.

Преди да напусне Плоцк, Боря бе прекарал известно време с Тимошевски. Олег бе поръсил с пиявици прераздутото му чувство за собствена значимост — припомни му, че той е само един висш функционер на новопетроградския съвет, че на свой ред този съвет е доброкачествен паразит на свободния пазар, балансиращ теглото алгоритъм, който ще бъде захвърлен веднага щом постигнат красотата и съвършенството на истинската обществена хармония. Олег също така му бе пуснал и червеи, които ужасно го дразнеха (а понякога и хапеха), докато създаваха контакт с нервната му система. След това Олег го бе разпитвал съвсем целенасочено за странната му привързаност към буржоазния инкрементализъм^[1], в опит да убеди своя някогашен колега да приеме някои биологични подобрения и в края на краищата Боря се бе предал, тъй като не виждаше друга възможност. В противен случай щяха да го изключат от Централния комитет и да го преместят в трета глуха. И така, сега главата го болеше ужасно и го мъчеха постоянни кошмарни видения, докато червеите от

Комитета за държавни комуникации установяваха работна връзка с мозъка му.

Докато спеше, Боря сънуваше растеризирани изображения с фалшиви цветове, сканирани от покривите на столицата. Революцията, вечно бдителна, сондираше непрестанно тялото му, ровичкаше из дремеците синапси за ранни признаци на подозрителна промяна в поведението. Боря намираше това едновременно за тревожно и успокояващо, най-вече защото градът, подложен на непрестанни революционни промени, продължаваше да съществува и просперираше. От камерите за наблюдение му подаваха кратки, но съдържателни картини — тук някой младеж ще претича през потъналата в нощен мрак улица, очевидно тръгнал на среща с любимата, там кучешка глутница ще се сбие за изровен кокал или прокуден от работата си портиер ще преследва доскорошния си хазяин с убийствен блясък в очите. Непрестанно растяха и се вдигаха нови къщи, сливаха се, подтиквани от обитаващите ги симбиоти. Всичко това му се струваше невероятно чуждо и непонятно — зловец полуживот, постепенно завладяващ някога добре познатия му град, примесен с откъслечни спомени за младостта му, докато той лежеше неподвижно и безпомощно, като поставен в открит ковчег труп. Дори търсещата светлина на нощната совалка, която се приземяваше в полето край града, не бе в състояние да възстанови поне частица от живота, който бе познавал доскоро.

Боря сънуваше и семейството си — жена си, която не бе виждал от четиринайсет години, петгодишния си син, чието луничаво лице се мерзелееше в далечината. (Изгнанието, на което го бяха осъдили, не изискваше непременно да скъса със семейството, но жена му произхождаше от средната класа и се бе отказала от него веднага след произнасяне на присъдата, за да получи право на официален развод.) Безпомощна, потискаща самота, която бе проклинал години наред, защото го преследваше неизменно и навсякъде. Революционният преврат почти не бе променил хода на историческите събития, само бе създал възможност повече хора да бъдат сплотени около една обща идея, фокус за изгарящите лъчи на общественото недоволство върху останките на стария режим — но сам по себе си не бе постигнал нищо. Хората, внезапно получили неизмерими богатства и познания, осъзнаваха, че не се нуждаят от органи на властта — и това важеше в

еднаква степен както за нелегалните функционери, така и за работниците и селяните, които те се опитваха да мобилизират. Може би това бе посланието, което Критиците се мъчеха да му набият в главата още откакто го бяха отвлекли от канцеларията на революционния съвет — революцията, заради която живееше, всъщност не се нуждаеше от него.

На втората сутрин от издирването на Феликс Боря се събуди изтощен, с отекли замръзнали крака, свит в един от ъглите на къщата. Сестра Седма бе излязла някъде, сигурно душеше наблизко или разпитваше за пътя. Ярко оцветени полимерни юрти бяха вдигнати в единия край на поляната, на която се бяха разположили предната вечер. Отвъд поляната имаше горичка изгърбени дръвчета, които се опитваха да пробият между някакви гигантски гъби, затискащи ги с разноцветните си чадъри. Навсякъде около тях растяха исполински папрати и обвити с пулсиращи виолетови вени палми — междузвездни колонисти, засети от невидимите градинари на Фестивалния флот. Дребни мишеподобни същества се грижеха за папратите — носеха им останки от разпадаща се материя, която прилепваха върху щръкналите по стеблата пипала.

Според предсингуларната карта трябваше да са минали през поредното село още преди два километра, но не бяха видели и следа от него. Вместо това бяха подминали огромна увиснала във въздуха сфера, която бе превърнала залеза в пламтящо зарево, накарало един от членовете на киборгизираната милиция да се развика и да открие безпорядъчна стрелба, докато сержант Лукас не му кресна и не взе оръжието.

— Това е ферма бе, говедо — обясни му той насмешливо, — като онази, в която си израсъл, само че свита на кълбо и литнала в небето. Ако не спреш да стреляш по нея, ще използваме главата ти за мишена. — Някои от войниците бяха започнали да мърморят и да се кръстят, за да прогонят злите духове, а заекът бе продължил още половин километър нататък, с прилепнали от уплаха уши, преди да обяви, че е време да спрат на лагер. За щастие, повече инциденти нямаше. Днес обаче без никакво съмнение бяха стигнали края на пътя.

Дотук опълчението бе поддържало сравнително добра скорост по имперската магистрала, но сега пред тях имаше лисенкоидна гора, която се опитваше да погълне и пътя. Дребни слепи гризачи с красива

козина дъвчеха асфалтовото покритие, откъсваха парчета, които бяха отнасяни от мравки с размерите на щурци. Високи глинени термитници стърчаха в откритите пространства между папратите и бръмчаха едва доловимо със звука на милиони микроскопични газови турбини.

Лагерният огън пукаше зловецо и пращаше нагоре облаци от дим всеки път, когато господин Заек мяташе вътре парчета мъртви, проядени от гъби дървета. Боря се прозя и се протегна в студения въздух, след това закричи към края на лагера — търсеше дърво, зад което да се изпикае. Около него се размърдваха спални чували — войниците се пробуждаха и настояваха да получат кафе, закуска и сексуални услуги от несъществуващия готвач. Лумна ярък пламък и заекът подскочи уплашено, като едва се размина с един от войниците, който ругаеше оглушително — парчетата от шосето бяха силно запалителни.

След като се изпика, Боря клекна и за другото. Тъкмо в тази неловка поза го завари Сестра Седма, която беше в обичайното си доброжелателно настроение.

— Поздрави за утрото и приятни нужди. Вести за изключителност и благоволение аз нося.

— Хъм. — Боря изгледа с кървясали очи едрия гризач, докато продължаваше да се напъва. — Някой казал ли ти е, че не е прието да гледаш?

— Да гледам какво? — попита учудено Сестра Седма.

— Нищо — промърмори той. — Какви са новините?

— О, нищо важно Критичната извърна глава. — Говоря за приятната симетрия...

Боря стисна зъби и започна да опипва земята за листа. (Ето един факт, който не се споменаваше в никоя биография на прочут революционер, да те нападат мечки, да те преследват бандити или отряди на имперската конна полиция беше наистина вълнуващо и героично, но кой знае защо, не се казваше и думичка за недостига на тоалетна хартия в пуцинаците или за това, че никога не можеш да намериш меки листа, когато най-много се нуждаеш от тях.)

— Говори по същество.

— Гости дошли! Моите съкотилнички предадоха интересна информация.

— Гости ли? Но... — Боря спря. — Твоите съкотилнички? От орбита?

— Да! — Сестра Седма се претърколи напред, размахвайки ръчички, преди да се просне по корем на земята. — Гости от космоса!

— Откъде? — Боря се наведе нетърпеливо напред.

— От Новата република. — Сестра Седма се ухили доволно и пожълтелите ѝ бивни лъснаха. — Праща флот. Срещат Хусари. Има оцелели.

— Кой, по дяволите? — Той стисна ядно зъби, стана и рязко дръпна панталоните си нагоре.

— Посланици от Земята. И още един-друг, който част от неин кошер. Малко объркано. Те търсят теб, лично. Искаш среща?

Боря се изцъкли.

— Тук ли ще дойдат?

— Приземяват се наблизко. Скоро.

В спасителната лодка бе сумрачно, горещо и миришеше на метан — от известно време пречиствателната система хъркаше като астматик в пристъп. Вече нямаше съмнение, че животоподдържащата инсталация ще издържи най-много още един ден, преди да се наложи да се напъхат отново в скафандрите си — ала доста преди това пасажерите щяха да се изправят пред опасностите от навлизането в атмосферата.

— Сигурна ли си, че няма страшно? — питаше като изплашено дете Василий.

Рейчъл завърта уморено очи.

— Дали нямало страшно — повтори уморено Мартин. — Хлапе, ако искаш живот без опасности, трябваше да си останеш вкъщи, а не да поемаш с флотата.

— Не разбирам — та вие разговаряхте с тези пришълци. А те са наши врагове! Току-що унищожиха половината ни флот. А сега получавате от тях инструкции за корекция на орбитата и прочее. Защо им вярвате? Откъде знаете, че не искат да ни убият?

— Те не са ни врагове — подхвана отново търпеливите си обяснения Рейчъл. — Никога не са ни били врагове — поне не и такива, каквито си ги представяха адмиралът и неговите тъпащи.

— Може да не са ваши врагове, но това не означава, че трябва да заставате на тяхна страна! — Василий местеше поглед между двамата.

— Нищо не разбираш. — Рейчъл продължаваше да програмира автопилота. — И аз не бях съвсем сигурна преди, но сега вече зная — Фестивалът не е това, което си представяме. Вие се готвехте за нападение от вражески настроена страна, с кораби и войници, нали? Но във вселената няма само хора, народи и многонационални организации. Все едно да се биете със сянката си.

— Но те разрушиха корабите ни! Те са наши врагове! Те...

— Успокой се де. — Мартин го погледна свъсено. „Неблагодарно лайненце, или може би е ужасно объркан?“ Истината бе, че Мартин също бе обезпокоен от странния и безгрижен разговор на Рейчъл с Критиците, но не искаше да го признае. Объркваше го, също като неочаквано успешния ѝ опит за бягство. Тук имаше повече, отколкото виждаше на повърхността, повече, отколкото бе предполагал. — Тук няма наши и ваши. Критиците не са ни врагове, те дори не са част от Фестивала. Все ви повтаряхме да очаквате нещо съвсем нечовешко, ама толкова ни слушахте.

— Какво искаш да кажеш?

— Фестивалът няма нищо общо с човечеството, дори в най-далечен план. Опитвате се да им придадете човешки подбуди, но това е напълно погрешно — и беше така още от самото начало. Не можете да им обявите война, също както не можете да обявите война на съня. Това е размножаваща се информационна мрежа. Сонда открива подходяща планетна система, изгражда комуникационна мрежа и изтегля към себе си обитаемата част на Фестивала. Следва извличане на максимално количество информация от набелязаната цивилизация и когато това приключи, те изпращат нови сонди. Сондите носят със себе си паразити, виртуални форми на живот, които могат да формират телесна обвивка и да я пращат на повърхността — но не това е целта на съществуването на Фестивала.

Василий не се предаваше лесно.

— Но те ни нападнаха!

— Не, не са. — Мартин започваше да губи търпение. — Фестивалът не е разумно същество, поне в смисъла, в който го разбираме ние — погрешно е да се анализира поведението му, като се използват общоприети критерии. Всичко, което прави, е да открие

обитаема планета без телефонна служба в обсег от няколко светлинни години и да следва предварително определени инструкции.

— Но тези инструкции са да напада!

— Не — да отстранява повредите. Оказа се, че Фестивалът е нещо като... телефонен техник. Само че той не поправя обикновени телефони — поправя празнини в галактическия информационен поток. — Мартин погледна към Рейчъл за одобрение. Тя продължаваше да се бори с автопилота — програмираше режима за приземяване. Точно сега май не биваше да я разсейват.

— Цивилизациите имат периоди на възход и упадък. Фестивалът е конструиран в далечното минало от отдавна изчезнала междузвездна култура и е механизъм, чиято задача е да поддържа връзката между цивилизациите. Когато открие дупка в мрежата, която поддържа, се заема да я запълни и тъкмо по тази причина се появи в орбита около Рошардов свят.

— Но ние не сме искали помощ — подхвърли неуверено Василий.

— Разбира се, че не. Предполагам, че по някаква причина Фестивалът е напуснал района, който е трябвало да поддържа, и сега извършва функциите си във всяка система, на която се натъкне. Етап от ремонтния процес е бързата обмяна на информация с останалата част от мрежата, с която е свързан — поток, който се движи в двете посоки. С течение на времето Фестивалът е еволюирал до нещо по-усложнено от служба за поддръжка — той сам по себе си е станал цивилизация, наподобяваща пустинно цвете — кратък период на цъфтеж в подходяща среда, сетне се свива до семенца и спи, докато мигрира през пустите простори, делеящи със светлинни години оазисите. Телефонните превключватели и рутери^[2] са едни от най-сложните системи за обработка на информация, — откъде според теб се е взел Есхатонът? На Рошардов свят Фестивалът е трябвало да възстанови комуникационен дефицит от 250 години. Поправката — фактически край на изолацията, появата на стоки и идеи, ограничавани от Новата република — предизвика ограничена локална сингуларност, която в нашата професия наричат „общоприето отклонение от реалността“, настъпило е нещо като масово помрачаване на съзнанието. Промяна, и то във внезапна свръхдоза — безсмъртие, биоинженерство, любезни и

винаги готови да се притекат на помощ изкуствени мозъци, нанотехнология, такива неща. Да ти прилича на нападение?

— Но нали казахте, че са докарали с тях средства за неограничени комуникации?

— Ами да. — Рейчъл отмести за миг поглед от пулта. — От години се опитваме да обясним на вашите водачи, по възможно най-деликатен начин, че информацията трябва да е свободна. Но те отказват да ни чуят. Вече четирийсет години. А след това пристига Фестивалът, за който цензурата е механична повреда, която трябва да се отстрани. Фестивалът не приема „не“ за отговор, защото няма мнение по въпроса — той е такъв, какъвто е.

— Но информацията не е свободна. Тя не може да е свободна. Искам да кажа, има някои неща... ако всеки може да чете каквото му хрумне, това ще предизвика разложение и недоволство, нали? Хората ще обръщат много повече внимание на богохулстващата порнография, отколкото на Библията! Ще заговорничат срещу държавата или един срещу друг, без полицията да може да ги подслушва и спира!

Мартин въздъхна.

— Уф, ти все си държиш на тази твоя държава! Не разбра ли, че съществуват и други форми на организация на обществото?

— Ами... — Василий запримигва объркано. — Нима ще ми кажеш, че там, откъдето идваш, информацията циркулира абсолютно свободно?

— Въпросът не е в това да бъде ограничена или забранена — посочи Рейчъл. — Защото, веднага ще ти призная, че не сме в състояние да го направим. Вредно е дори само ако се опитваме да я поставим под контрол.

— Но тогава безумците ще могат да отглеждат биологични оръжия в кухните си и да разрушават цели градове! Анархистите ще наберат достатъчно сила, за да свалят правителството, и никой вече няма да знае кой е и къде му е мястото. Ще се разпространяват глупави и измамни учения, а ограниченията пред тях ще са вдигнати... — Василий спря развълнувано. — Не ми вярвате, нали?

— О, вярваме ти, разбира се — отвърна кисело Мартин. — Само че... виж, промяната винаги е нещо лошо. Понякога свободата на словото е като изпускателна клапа за социалното напрежение, което иначе би довело до революция. Твоите протести, млади приятелю, са

насочени предимно срещу промяната на установеното статукво. За теб държавата е застрахователна полица, топла и мека завивка, която пази всички от злините на света. Мнозина в Новата република мислят като теб, дълбоко уверени, че ако няма здрава ръка, която да държи народа изкъсо, веднага ще настъпи беззаконие. Но там, откъдето съм аз, хората притежават достатъчно здрав разум, за да избягват онези неща, които могат да им навредят, а тези, които го нямат, не се нуждаят от поучения. Цензурата праща проблемите в нелегалност.

— Ами терористите!?

— Да — каза Рейчъл. — Терористите. Те са патологичен случай, млади момко, защото смятат, че са в правото си да карат другите да страдат. И е напълно вярно това за отглеждането на биологични оръжия и разпространяването на клевети. Но... — Тя сви рамене. — По-добре да живееш с тези неща, отколкото с тоталното наблюдение и абсолютната цензура на всичко и всеки, през цялото време. — Тя свъси вежди. — Ако си мислиш, че безумците с атомни бомби са нещо лошо, не знаеш какво е, когато над цяла една планета тегне бремето на цензурата и ограниченията. Има такива места, където... — Тя потрепери.

Мартин я погледна.

— Май се сети за нещо...

— Не искам да говоря за това — отвърна тя малко нервно. — А ти трябва да се засрамиш от себе си, задето го поучаваш така строго. Та той е само едно невежо дете. Между другото, никой от вас ли не забелязва, че тук смърди?

— Уф! — Мартин се прозя. — Така е. Кога най-сетне ще...

— Аз не съм дете! — провикна се Василий, за да заглуши пропукващите шумове зад стената.

— Сложи си колана, хлапе. След пет секунди включвам главния двигател.

Лицето на Мартин се изопна, докато си поставяше предпазния колан.

— Каква е траекторията на снижаване?

— Наближаваме първа междинна точка за корекция на посоката, едно цяло и две g . Ще продължи около четири минути, през което време ще ни е малко тежичко, след това стигаме втора междинна точка и преминаваме към ускорение от две g , през следващите два часа. Това

ще ни отведе на около четири хиляди километра над планетната повърхност. Шестнайсет минути по-късно навлизаме в атмосферата с приблизителна скорост четири километра в секунда. Ще имаме известен резерв от реактивна маса, но никак не ми се ще да включвам отново главния двигател, след като навлезем в атмосферата, така че там някъде ще се освободим от ракетния модул заедно с остатъка от горивото.

— Четири километра в секунда? — Василий я гледаше изплашено. — Не е ли малко бързичко?

— Не е. — Пронизително бучене прекъсна обясненията ѝ и капсулата се разтърси. Изминаха десет секунди. — Това е само мах 12, полет право надолу. Освен това ще сме се отървали от двигателите. Не се безпокой, когато навлезем в атмосферата, скоростта ще се забави. Този номер са го използвали още навремето с програмата „Аполо“.

— Програмата „Аполо“? Това не е ли в онази епоха, когато космическите полети са били експериментални? — Мартин забеляза, че прокураторът се е вкопчил в облегалката на креслото и кокалчетата му са побелели.

— Да, точно така. — Рейчъл кимна безгрижно. — Разбира се, тогава не са имали атомни двигатели, само че не помня дали е било преди, или след Студената война.

— Преди, струва ми се. Студената война не е ли била надпревара за това кой ще построи по-голям хладилник?

— Студената война? — попита учудено Василий.

— Това е на Земята, преди четири-петстотин години — обясни Рейчъл.

— Строили са ракети, а още не са имали парни машини?

— О, имали са — успокой го Мартин. — Но ги загрявали, като изгаряли вкаменен нефт. С парни турбини. По онова време атомните реактори са били скъпи и тежки.

— Не ми прилича на нещо безвредно — промърмори със съмнение Василий. — Нефтът не е ли избухлив?

— Да, но Земята е третата планета от Слънцето. Изотопният баланс там е отворителен и няма достатъчно уран-235.

— Имало е твърде много, ако ме питаш — намеси се Рейчъл.

— Мисля, че се опитвате да ме объркате, и това хич не ми харесва. Смятате се за много умни и напреднали, но не знаете всичко,

въпреки че сте от Земята! Все още търпите терористи, които взривяват градовете ви, и с цялата ви изтънченост не можете да контролирате ниските си страсти — допускате глупаци в политиката!

Ново бръмчене от двигателите за височинен контрол. Рейчъл протегна ръка и се хвана за рамото на Мартин.

— Сега ни спипа натясно.

— Да, ченге, в ръч'чките сме ти — поде в същия дух Мартин. Василий се изчерви, а Рейчъл избухна в смях.

— Мартин, ако това е йоркширски акцент, аз съм уелски пор!

— Чудесно, мила, ще се радвам да те напъхам в гащите си, когато кажеш. — Инженерът поклати глава. С крайчеца на окото си забеляза, че Василий продължава да се изчервява.

— Време е да научиш някои, важни уроци за света, хлапе. Изненадан съм, че шефовете ти са те пуснали на тази обречена мисия.

— Ще престанеш ли да ме наричаш „хлапе“?

Рейчъл извъртя креслото си и втренчи поглед в него.

— Че ти си си хлапе. Дори да беше на шейсет години, пак щеше да си дете за мен. И ще си останеш хлапе, докато чакаш някой друг да поеме отговорност за теб. Може да си обиколил всички бордеи в Нови Петроград, но разсъждаваш като гимназист. — Тя го погледна тъжно. — Как би нарекъл родител, който не позволява на децата си да израстат? Защото това прави вашето правителство.

— Но аз не съм тук за това! Пратиха ме да пазя Републиката! Дойдох, защото...

Главният двигател постепенно набра мощност, зарева оглушително и зараздрусва капсулата като празна консервена кутия напред ураган. Василий се сгуши в хамака и пое мъчително въздух. Рейчъл и Мартин също потънаха в хамаците си, притиснати от солидно ускорение от двайсет метра в секунда — нищожно в сравнение с петстотинте килограма на квадратен сантиметър при навлизането в атмосферата, но все пак достатъчно, за да се налага да дишат с усилие.

Този път двигателят работи доста дълго — отнасяше ги все по-далеч от реещите се из космоса останки от великия имперски флот, и към несигурното бъдеще.

[1] Натрупване на материални средства. — Б.пр. ↑

[2] Устройство за прехвърляне на данни в системата. — Б.пр. ↑

СЛУЖБА ЗА ДОСТАВКИ

Черупките на два изнемощели Хусарски кораба се носеха към покрайнините на системата — преобръщаха се в пространството със скорост малко по-голяма от притегателната сила на звездата.

Зад тях останките от разбития флот на Новата република се разпръскваха като пепел на вятъра. Две трети от корабите се пенеха и клокочеха, с нагорещени до червено корпуси, докато лепливата демонтираща материя ги „разсъбличаше“, а обшивката им се покриваше със странен метален мъх — като плесените, които постепенно обхващат дънерите в гората. Почти всички оцелели кораби се отдалечаваха на максимална тяга по траектории, които щяха да ги отведат далеч в открития космос. Пространството около Рошардов свят все още гъмжеше от невидими сигнали за електронно противодействие, заглушаващи зумери и пеленгатори, интерферометрични примамки и радиофарове, които — незнайно за техните доскорошни притежатели — бяха толкова ефикасни, колкото и щит на туземец срещу картечен обстрел. Някои от по-малките кораби продължаваха да се носят право към планетата, като снижаваха бързо скоростта си в спиращ режим. В преобладаващата си част Хусарите ги игнорираха — спасителните лодки не представляваха никаква заплаха. А междувременно откъм покрайнините на системата се приближаваха първите търговски кораби, които следваха Фестивала на известно разстояние. Те окъпваха пространството с жизнерадостните си сигнали, ярки и дружелюбни — за разлика от Новата република, техните обитатели имаха достатъчно добра представа за възможностите на Фестивала, за ползите и рисковете от общуването с него.

Но Фестивалът не обръщаше внимание на приближаващия се търговски флот. Погледът му бе съсредоточен другаде — скоро той щеше да даде живот на следващото поколение, да се съсухри и да умре.

Фабрики за антиматерия с размери на континенти пробиваха дупки в пламтящата слънчева корона, дълбоко в зоната от изкривено пространство-време отвъд фотосферата на Рошардовата звезда. Гигантски ускорителни пръстени плаваха зад техните възбуждащи щитове, изолирани с километри вакуум; слънчеви колектори, по-черни от нощта, всмукваха слънчева енергия, мегавати на квадратен метър, докато услужливи мазери изхвърляха генерираната топлина в междузвездния мрак. Всяка секунда между магнитните челюсти в сърцевината на ускорителите се трупаше по един милиграм антиматерия. На всеки десет хиляди секунди поредният пакет с готова продукция се прехвърляше за разпределение между звездните платна в околностите на Спутник. Там също имаше стотици фабрики — за суровина Фестивалът използваше раздробени астероиди от Куйперовия пояс, а готовата продукция се трупаше в един склад на милион километра над звездната повърхност. Вложените инвестиции се заплащаха със сурова енергия, милион пъти повече, отколкото би могла да произведе една средно развита цивилизация.

Звездните платна не бяха единственият товар на Фестивала, нито Ресните и Критиците — единствените пътници, които се спускаха на планетната повърхност. Дълбоко в планетната биосфера действаха въоръжени с реверсивна транскриптаза вирусоносители и изкуствено създадени хромозоми. Те бяха избрали за поле на своите действия умерения пояс над северния континент, където се разпространяваха бързо, асимирайки съдържанието на ендегенната екосистема. Сложни храносмилателни органи, подпомогнати от инструменти за разплитане на ДНК и някои дяволски комплицирани оперони^[1] на генетична експресия^[2], асимиращи и разчленяващи хромозоми от всичко, което може да се окаже полезно. Системата за обратна връзка — полуразумна, полурастителна — изплиташе работещ прототип, който да е в състояние да се храни от градивните елементи на тукашната планета, истински, произведен по поръчка сапрофит, оптимизиран за екологията на Рошардов свят.

Огромни ламаркови синцитии^[3] пускаха корени из боровата гора и задушаваша дърветата, за да ги заменят с растения, наподобяващи избледнели ели. Те бяха плодоносни тела, гъби, никнещи от хранителните останки на цяла една екосистема. Растяха бързо благодарение на специални клетки в сърцевината им, секретирани

катализиращи ензими за подхранване на дългите полизахаридни молекули, докато във външната кора издължени електропроводими съдове приемаха формата на растителни неврони.

Горските паразити нарастваха с безжалостна скорост, трупаха на ден по един метър растителна маса. Това беше много по-дълготраен процес от свързването на потънала в информационна изолация цивилизация и много по-величествен, отколкото биха могли да си представят жителите на тази планета. Ала единственото, което те виждаха, бе небивалият растеж на агресивна флора, застрашителна и понякога опасна напаст, съпровождаща Фестивала, също като Мимовете и другите издънки на Ресните. С настъпването на сухия сезон гората на Фестивала щеше да се превърне в чудовищна огнеопасна зона, но за момента бе само допълнителна атракция, следваща набелязаната си цел, която щеше да достигне по времето, когато Фестивалът вече щеше да умира.

На петдесет километра над океана — все още летеше със скорост, дванадесет пъти надвишаваща скоростта на звука — флотската спасителна лодка разтвори листоподобните си ротори и премина на авторотация.

— Жалко, че Адмиралтейството се е стиснало да плати за луксозен модел — промърмори със стиснати зъби лейтенант Косов — капсулата подскочаше и се тресеше, летеше през йоносферата като сачма по гладка водна повърхност. Капитан трети ранг Леонов го изгледа накриво, той изсумтя, сякаш го бяха ударили, и млъкна.

Трийсет километра по-надолу и хиляда и петстотин километра по-близо до брега на северния континент температурата на външната обшивка започна да расте заплашително. Роторите се въртяха с такава бясна скорост, че наподобяваха сияещ диск. Налягали в противонатоващите кресла, членовете на екипажа трескаво търсеха начин да решат проблема с приземяването на свръхзвуков жироплан на летище без наземен контрол и инструменти за насочване, което най-вероятно бе под вражеска обсада. При мисълта за това кръвта на Робард изстиваше. Той погледна по навик към господаря си — животът, прекаран във вярна служба на адмирала, го бе довел до това премеждие, но въпреки това той продължаваше да обича стареца.

— Как е той? — попита Робард.

Доктор Херц вдигна за миг очи.

— Както следва да се очаква. Носите ли лекарствата му?

Робард потръпна.

— Само дневната доза. Имаше твърде много шишенца с хапчета и аз...

— Нищо. — Херц се порови в чантата си и извади заредена спринцовка. — Да не е вземал лауданум^[4]? Предполагам, че не, но при толкова много лекарства.

— Не съм чувал. — Робард преглътна изплашено. — Има диабет, дискинезия и... хъм, проблеми с паметта. Освен това и с краката. Но не е изпитвал болки.

— В такъв случай да се опитаме да го събудим. — Херц вдигна спринцовката и махна защитната капачка. — При други обстоятелства не бих си позволил да го правя, но като се има предвид какво ни очаква.

На дванайсет километра височина скоростта на жироплана падна под мах 2. Скоро летяха вече толкова ниско, че тътенът от роторите караше животните на повърхността да се разбягват ужасени. Междувременно Херц направи на адмирала инжекцията за събуждане. Само минута по-късно преминаха на субзвукова скорост и в кабината се появи равномерен тътнеж. Робард се огледа инстинктивно.

— Припалват ракетните спирачки — успокои го лейтенант Косов. — За да можем да извършим управляемо приземяване.

Адмиралът промърмори нещо и Робард се наведе към него.

— Сър? Чувате ли ме?

Спасителната лодка летеше почти хоризонтално, със скорост два пъти по-малка от тази на звука и от върховете на роторните витла се откъсваха пламъци. Вторият пилот непрестанно се опитваше да се свърже с Имперския контрол на движението, но безуспешно. Той погледна разтревожено командира. Да се приземиш в обсега на ракетните батареи на гарнизона край Черепов хълм, без връзка с никого в града, щеше да е опасно начинание. Два пъти повече с летателен съд, чието гориво бе напълно изчерпано и с един ужасно болен адмирал на борда.

Но нямаше неуловими радарни лъчи, които да отскачат от корпуса на спасителната лодка. Не се виждаха и лъщящите дула на алчни за кръв зенитни артилерии. Пилотът се отказа и превключи на вътрешна връзка.

— Никой от летището не отговаря на повикванията ни. Приближаваме се, подгответе се за трудно кацане.

Адмиралът промърмори нещо и отвори очи. Въздушните спирачки зад стената пукаха оглушително. Пилотът концентрира последната им останала енергия в едно мощно изригване на спирачните двигатели, разменяйки скорост срещу височина.

— Олеле — извика уплашено лейтенант Косов и лицето му преbledня.

— Мразя вертолетите — заяви адмиралът.

Двигателят млъкна и спасителната лодка премина в свободен полет — планираше като петдесеттонно кленово семе. Последва ново, съвсем кратко разтърсване — последен изблик на двигателите, преди да се ударят в земята. Чу се оглушително стържене на метал, което продължи повече, отколкото очакваха. Спасителната лодка се наклони обезпокоително на една страна, но после се намести, поклащайки се като пияница. Подът остана с наклон от петнайсетина градуса.

— И какво сега? — наруши тишината Робард.

— Млъквай и си гледай работата! — скастри го капитан трети ранг Леонов, измъкна се от креслото и се огледа. — Ей, ти! Отваряй люка. Вие двамата, вземете оръжие от контейнерите и отцепете периметъра! — Той започна да се спуска по късата стълбичка към пилотската кабина, като не спираше да раздава нареждания. — Ти, Робот ли беше — погрижи се да изкараш стареца навън. Капитан Волф. Разбрах, че сме някъде в района на летището. Има ли посрещачи?

Пилотът се надигна от креслото си.

— Разрешете да доложа, сър, приземихме се на резервното военно летище на Нови Петроград, втора площадка. Не можах да установя връзка с диспечерската кула, но за щастие никой не стреля по нас. Освен това, докато се спускахме, не забелязах жива душа — изглежда, градът е претърпял огромни промени, защото по нищо не прилича на снимките, които съм виждал. Поднасям извиненията си за

финалната част от спускането, която може да ви е причинила известни неудобства, но горивото ни беше на привършване.

— Приемам, съобразно обстоятелствата. — Леонов се обърна към люка. — Ти там! Отвори люка и излез да проучиш обстановката. Останалите — долу на пост!

Адмиралът, изглежда, се опитваше да стане. Робард се наведе и размота кабела, с който бе пристегнал колелата. Докато го правеше, адмиралът започна тихо да се кикоти.

— Какво има сър?

— Нищо... давай-давай! Хе-хе.

— Слушам, сър. — Робард се изправи. Откъм отворения люк полъхна свеж въздух, примесен с мирис на дъжд, цъфнали череша, трева и влажна почва.

Лейтенант Косов последва войниците навън, после се върна.

— Сър. Разрешете да доложя, районът е отцепен. Никаква следа от местните.

— Ха, много добре. Лейтенант, двамата с Робот ще свалите стареца долу. Следвайте ме! — Леонов излезе, следван от неколцина офицери, които Робард не познаваше.

Като пъшкаха и сумтяха от усилие, двамата с Косов смъкнаха количката по неудобната алуминиева стълба и я сложиха на земята. Щом стъпи на бетонната площадка, Робард си пое дъх и се озърна. Една от трите амортизираци подпори на спасителната лодка не се бе разгънала докрай и това бе причинило проблемите им при кацането. Лодката бе наклонена силно на една страна и той си даде сметка, че едва ли ще излети без основен ремонт и презареждане. След това погледът му се плъзна отвъд разнебитената бетонна писта и той ахна.

Летището бе разположено на по-малко от два километра от тъмните стени на казармите, в покрайнините на слабо застроения северен бряг на реката. Южно от реката трябваше да има гъстозаселен лабиринт от къщи със стръмни покриви и църковни кули, а зад тях да са по-високите сгради на държавните учреждения. Но сега повечето къщи бяха изчезнали. На тяхно място се издигаше горичка от издължени сребристи папрати, между чиито листа блещукаха странни светлинки, като охранени светулки. Дворецът на херцога изглеждаше така, сякаш бе преживял тежка обсада — една от стените му бе

срината напълно, като от юмручен удар на исполин или пряко попадение на тежкокалибрено оръдие.

Адмиралът размахна безгрижно ръка в количката.

— Вс'чко е наред!

— Точно така, милорд — каза Робард, докато се озърташе, този път към разузнавателния отряд. Бяха изминали около половината разстояние до контролната кула, когато нещо, обгърнато в ярко зеленикаво сияние, профуча ниско над тях и разтърси земята с тътена си.

— Вражески самолети! — изкрещя Косов. — Видяхте ли, преследват ни и тук! — Събори Робард на земята, сграбчи дръжките на инвалидната количка и едва не я прекатури.

— Ей! — провикна се уплашено и ядосано Робард, обезпокоен, че му заемат отреденото място. После хвърли изплашен поглед към небето, но реши да не повдига въпроса, тъй като лейтенантът вероятно бе действал от същите подбуди като неговите — да откара час по-скоро адмирала на безопасно място. — Ето там има пътека. Аз ще водя. Ако стигнем кулата...

— Ти! Последвай ни! — Косов продължаваше да раздава заповеди, но войниците и офицерите очевидно нямаха нищо против. Чувстваха се по-добре, когато имаше някой, който да взема решения. Докато тикаше количката по тясната бетонна пътека, Косов свиркаше като астматик. Робард подтичваше зад него — висок, прегърбен, с тъмни дрехи, като фигура, излязла от гробищата. От двете страни на пътя имаше тръстика, която им стигаше до кръста, навсякъде се виждаха следи от пълна занемареност — летището изглеждаше така, сякаш е било изоставено преди години, а не само месец след нашествието. Из въздуха бръмчаха пчели и някакви големи насекоми, в небето ехтяха птичи крясъци и цялото това растително и животинско изобилие показваше недвусмислено, че местната агенция по контрол на растежа е изоставила напълно програмата за периодична обработка на почвата с ДДТ.

Далечен грохот накара Робард да погледне през рамо. Птиците се разлетяха изплашени, когато нещо голямо и ярко увисна в небето недалеч от тях.

— Бягай! — извика той и се спотаи под сянката на няколко млади дръвчета.

— Какво? — Косов спря и вдигна глава, зяпнал комично. Зеленото сияние, нарастваше с обезпокоителна скорост, сетне се разпръсна в ярка изумрудена експлозия. Трясък, като от затръшване на гигантска врата, повали Робард на тревата, ниско над спасителната лодка прелетя непознат летателен съд, изпроводен от нов тътнеж, преди да изчезне към града. Докато Робард се надигаше и се озърташе уплашено за адмирала, в ушите му жужаха разгневени пчели.

Лейтенантът също бе съборен от ударната вълна и също се изправяше неуверено. За щастие количката не беше прекатурена и от нея се чуваше ниско, но равномерно бърборене:

— Мръсни, вми'сани пролет'рски коп'лдаци! — Курц вдигна ръка и размаха юмрук към небето. — Мамка ви рев'люционерска! Ох! — Ръката изчезна.

— Сър, какво ви е? — попита изплашено Робард.

— Гад'нката ме ужили — оплака се Курц и заразтърква дясната си ръка. — Проклети пчели! — Отново се чу възбудено жужене и Робард размаха пред лицето си ръкавица.

— Сър, сигурен съм, че скоро ще се оправите. Веднага щом стигнем контролната кула и замъка. — Той се наведе и разгледа смачканата пчела върху ръкава на адмирала. Изведнъж се ококори — върху коремчето ѝ се виждаха, размазани от удара, буквички. Робард потрепери и побутна пчелата с пръст. — Най-добре да се махаме оттук, преди този самолет да реши, че сме врагове.

— Ти го поеми — рече Косов, бе долепил влажна кърпа до зачервеното си чело. — Да вървим. — Той се обърна и закрачи към контролната кула, отвъд която ги очакваше неизвестното — или поне онова, в което се бе превърнал градът при новата власт.

На осемдесет километра от тях друга спасителна лодка също приближаваше земята.

Рейчъл се тресеше от изтощение и едва държеше очите си отворени. От време на време трябваше да раздрусва глава, за да прогони умората. Навлизането в атмосферата се оказа невероятно бурно, капсулата се люшкеше и подскачаше настрани, поставяйки на изпитание издръжливостта на вестибуларния ѝ апарат. Някой изстена зад нея и тя се обърна.

Мартин се бе свестил и лицето му бе изкривено от мъчителна гримаса. Ала всъщност стенанията идваха откъм Василий.

— Не издържам повече! — оплака се той.

— Нали си жив, какво искаш? — Тя извърна поглед към екрана. Част от него бе закрыта от черни петна — останки от външното покритие, което се бе разтопило и потекло върху камерите. Хоризонтът бе равна синя линия; повърхността бе скрита от повлекла облаци. Сnižаваха се под разгънатия над тях парашут. Висотомерът отброяваше с шумно тиктакане последните две хиляди метра.

— Кажете „да“, ако можете да си мърдате пръстите на краката.

— Да — отвърна Мартин. Василий продължаваше да стене. Рейчъл не прояви повече интерес към здравословното им състояние. Чакаха я още много задачи, докато се приземят. Всичко можеше да се обърка много бързо, особено когато вече не можеха да разчитат на двигателя.

„Пилот — планирай траектория до контролен пункт Омега“. На екрана се появи трепкаща карта. Намираха се удивително близо — само на няколко километра от целта. „Пилот, докладвай за състоянието на спирачните двигатели“. Ново изображение — диагностични показатели на спирачния мотор — малък пакет, прикрепен към въжето между капсулата и парашута. Задействана от радар, спирачната турбина щеше да се включи минута преди приземяването, снижавайки скоростта на капсулата от убийствените петдесет километра в час до меко кацане.

— Бих пийнал нещо — въздъхна Мартин.

— Ще трябва да почакаш една-две минути. — Рейчъл не сваляше напрегнат поглед от екрана.

— Не си чувствам пръстите на краката — оплака се Василий.

— Опитай се да ги поразмърдаш — посъветва го Рейчъл. Трети пътник в капсулата й идваше малко множко. Ако хамакът не свършеше работа и Василий получише увреждания на гръбнака...

— Мърдат.

— Тогава, защо, мътните те взели, ми разправяш, че не ги чувстваш?

— Измръзнали са!

Рейчъл се прозя и ушите й изпукаха.

— Мисля, че току-що се разхерметизирахме. А твоите пръсти сигурно са били върху някой от отворите на въздушната инсталация. — Отвън капсулата бе покрита с млечнобяла пелена. Скоро тя се разсея и се видяха дърветата и реката под тях. Изумителна гледка, която се приближаваше. Рейчъл стисна зъби. Зад нея Мартин се понадигна, за да може да гледа.

— Внимание! Раздуване на сала за приземяване! — Един жълтеникав питон обгърна основата на капсулата и започна да се надува, закривайки гледката непосредствено под тях. Рейчъл изруга, после погледна короните на дърветата. Гората беше гъста и тя неволно се напрегна.

— Ето там — посочи Мартин.

— Благодаря. — С помощта на курсора на мишката тя посочи на автопилота поляната, на която да се приземят. „Насочи се към указаното място. Задействай автоматичната програма за приземяване“.

— *Внимание! Готови за възпламеняване на спирачния двигател след пет секунди... четири... три...* — Капсулата внезапно подскочи. — Възпламеняване на двигателя. — Над главата им се чу оглушителен рев и падането спря. Поляната отдолу продължаваше да се приближава, но с много по-ниска скорост. — *Внимание! Кацане след десет секунди. Пригответе се за сблъсък.*

Покрай екрана вече преминаваха дървета, огромни зелени листа и клони, оплетени от виолетови жили. Спускаха се равномерно, като асансьорна кабина със стъклени стени по стената на невидим небостъргач. Накрая се удариха в земята с разтърсване, от което зъбите им изтракаха.

Тишина.

— Добре дошли. — Рейчъл се наведе напред и започна да си разкопчава колана. — Благодаря ви, че летяхте с „Еър ООН“, и ми позволете да ви поканя отново на борда.

Мартин изхъмка и протегна ръце към люка на тавана.

— Не мога да го стигна. Трябва първо да си разкопчаю колана. — Той отпусна ръце. — Все едно че са налети с олово. Странна работа.

— Нужни са само осем часа при нулева гравитация — отвърна Рейчъл, докато ровеше в контейнера до краката си.

— Струва ми се, че започнах да ви разбирам вас, земяните — заговори Василий, но спря, усетил треперенето в гласа си. — Вие сте

луди!

— Тоя чак сега го забеляза — подметна Мартин.

Рейчъл се надигна, стиснала неголяма раница.

— Доста време му трябваше.

— Добре. Какво ще правим сега? Ще пробием стената с голямата отварачка за консерви или ще чакаме да дойде някой отвън и да дръпне въженцето на звънеца?

— Първо... — Рейчъл натискаше една след друга иконите върху екрана — ще съобщим на Критиците, че сме се приземили безпрепятствено. Те обещаха да ни помогнат с връзката. Второ, ще направя *това*. — Тя се пресегна, сграбчи горния край на екрана и го дръпна към себе си. Той се огъна и отдолу се показа вътрешната стена на капсулата. Оказа се, че куфарът ѝ е вграден в стената и от полуотворения му капак излизат странни тръби и кабели.

— Знаех си! — възкликна Василий. — Имате на борда забранени...

— Млъквай! — Рейчъл се наведе напред и завъртя нещо под капака. — Така, а сега да изчезваме. Бързо! — Тя се изправи, отвори горния люк и го остави да се плъзне по външната стена на капсулата. — Мартин, помогни ми.

— Готово. — Само след минутка тримата седяха на покрива на спасителната лодка. Пресеченият конус се бе наместил върху раздутата оранжева основа на сала наред затревена поляна. Вляво между дърветата се виждаше лениво бълбукащо поточе, обрасло в тръстика, вдясно високи борови дървета закриваха светлината. Въздухът беше студен и свеж и изглеждаше кристалночист.

— Сега какво? — попита Мартин.

— Съветвам ви да се предадете на властите. — Василий се изправи над него. — Лошо ще стане, ако откажете да ни сътрудничите, но ако се предадете на мен, обещавам да... — Той се огледа изплашено.

— Какви власти? — попита Рейчъл.

— В столицата...

Сега вече на Рейчъл не ѝ издържаха нервите.

— Слушай, хлапе, намираме се в средата на безлюдна пустош, с издъхнала спасителна лодка и съвсем ограничени припаси, на планета, която току-що е била ударена от сингуларност трети тип, а аз прекарах

последните трийсет и шест часа в усилия да спася вратовете на всички — включително и твоя — и затова ще те помоля да си затвориш голямата уста! Първостепенна задача сега е да оцелеем, после да се свържа с хората, заради които съм дошла тук, чак след това на дневен ред идва връщането в цивилизацията. Следиш ли ме дотук? Защото на тази окаяна планета няма *никакви* власти, или поне не такива, каквито си очаквал. Съвсем наскоро, за период от един месец, хората тук са били изхвърлени на хиляда години напред в развитието си и ако твоят местен колега прокуратор все още си седи зад бюрото, то е вероятно защото е парализиран от фючър шок. Цивилизацията на тази планета е *трансцендентирала*. Тя вече не е ваша колония. Единствените хора, които са в състояние да се справят с подобни глобални промени, са вашите дисиденти, но и за тях не храня особени надежди. В този момент ние сме най-добрият ти шанс за оцеляване и по-добре да не го забравяш. — Тя хвърли гневен поглед на Василий и той ѝ отвърна със същото, но не посмя да се обади.

Зад гърбовете им Мартин вече се спускаше на поляната. Нещо привлече вниманието му и той се наведе.

— Ей!

— Какво има? — попита Рейчъл. Магията беше развалена: Василий изпъшка, клекна и започна да се спуска надолу.

— Нещо не е наред с тая трева!

— Уф, мамка му! — Рейчъл се хлъзна след Василий и тупна върху надуваемия сал. — Какво искаш да кажеш?

Мартин се изправи и мълчаливо ѝ подаде едно стръкче.

— То е... — Тя млъкна.

— Рошардов свят трябва да има нормална биосфера, нали? — попита я Мартин. — Така поне пише в справочника.

— Какво е това? — попита Василий.

— Трева, или поне прилича на трева. — Мартин неволно потрепери. — Но не ми прилича на земна трева. Същият цвят е и приблизително същата форма, обаче...

— Ох! Порязах се на това проклето нещо. — Рейчъл захвърли стръкчето. То полетя надолу, спусна се на земята и веднага започна да се разтваря със зловеща бързина, разпуквайки се по шевовете. — Ами дърветата?

— И с тях нещо е объркано. — Неочаквано пропукване зад гърбовете им накара Мартин да подскочи. — Това пък какво беше?

— Не се тревожи. Предположих, че ще ни е нужен наземен транспорт, и наредих да ми направят. Куфарът абсорбира капсулата...

— Страхотен багаж, няма що — рече възхитено Мартин. Спасителната лодка започна да се смачква навътре; излъчваше гореща органична миризма, като от прясно изпечен хляб.

— Да бе. — Рейчъл изглеждаше разтревожена. — Моята свръзка трябваше да знае, че сме тук. Чудя се кога ли... — Тя млькна. Василий се отдалечаваше към другия край на поляната, като си подсвиркваше някакъв военен марш.

— И коя е твоята свръзка? — попита тихо Мартин.

— Някакъв тип на име Рубенщайн. Функционер от съпротивата с по-умерени възгледи, заради което са го пратили в изгнание тук — недотам умерените ги разстрелват.

— Но за какво ти е притрябвал?

— Да му предам един пакет. Сигурно вече не му е нужен, след всичко, което стана тук.

— Пакет ли? Какъв пакет?

Тя се обърна и посочи куфара, който рече лежеше на тревата сред купчина от разглобени части и изпускаше струйки пара.

— Ето този.

— Този ли? — Той завъртя глава. Рейчъл протегна ръка и го хвана за лакътя.

— Ела. Да видим какво има отвъд гората.

— Но... — Той погледна през рамо. — Добре.

— Такива ми ти работи — заговори тя, докато пресичаха поляната. — Помниш ли какво ти разказвах за това, че искаме да помогнем на хората от Новата република? Преди години някакви чиновници в учреждението, които не знаят кой знае колко за нея, изведнъж решиха, че назрява революционна обстановка. Обикновено не се месим в тези неща — свалянето на режими е мръсна работа дори когато не ги одобряваш или го правиш, подтикнат от правилни морални подбуди. Но някои от нашите аналитици сметнаха, че съществува шанс, да речем двайсетина процента, Новата република да метастазира и да се превърне в империя. Ето защо подготвихме за изпращане необходимите силови средства, които да подпомогнат

тукашното нелегално движение. Но междувременно пристигна Фестивалът... за който не знаем почти нищо. Честно казано, ако бях малко по-информирана, въобще нямаше да дойда в Кламовка. Нито да помъкна този куфар. Преди 240 години, когато буржоазията разгонила последните работнически и технологични съвети, в Новата република били унищожени всички налични възпроизвеждащи машини, получени при основаването ѝ от Есхатона. По такъв начин властите си осигурили пълен контрол върху работническата класа — чрез ограничаване достъпа до образованието и средствата за производство и поставяне под забрана на почти всички информационни технологии. Този куфар, Мартин, е всъщност напълно оборудвана възпроизвеждаща машина. Разполага с планове за почти всичко, което би поискала една модерна цивилизация, включително сублимирани копия на Библиотеката на Конгреса. Освен това е в състояние да се копира. — Гората свършваше само на няколко метра пред тях. Рейчъл спря и си пое дъх. — Пратиха ме, за да я предам на нелегалните. Да им осигуря средствата за вдигане на революция.

— За вдигане на... — Мартин зяпна. — Но ти си закъсняла!

— Точно така. — Тя го остави известно време да обмисли чутото. — Все още бих могла да завърша мисията си, макар че не знам дали...

Той поклати глава.

— Как ще се измъкнем от тази бъркотия?

— Хъм. Добър въпрос. — Тя се обърна и втренчи поглед в топящата се капсула. Бръкна в джоба си и извади шепа от последните шпионски работи. Василий кръжеше безцелно в другия край на поляната. — При други обстоятелства щях да ида до най-големия град и да почакам. Все някой търговски кораб щеше да намине насам. Но след Фестивала...

— Пак ще има кораби — увери я Мартин. — А след като имаш възпроизвеждаща машина, разполагаш с цял военнопromишлен комплекс. Щом я бива да направи спасителна лодка, сигурен съм, че мога да я програмирам да изработва всичко, което ни е нужно за оцеляване, докато ни се усмихне щастieto да напуснем тази забравена от бога дупка.

— Вероятно. — Тя сви рамене. — Но първо трябва да намеря свързката, дори и само за да се уверя, че вече не се нуждае от

машината. — Тя закрачи обратно към останките от капсулата. — Този Рубенщайн е доста уравновесен за революционер. Сигурно ще знае, че... — Думите ѝ бяха прекъснати от шум в гората. Чу се пукот, като от стрoшени съчки. Василий хукна към тях. — По дяволите! — Рейчъл събори Мартин на земята и бръкна в джоба си за шоковия пистолет.

— Какво има? — прошепна той.

— Не зная.

— Явно нещо ни е открило. Какво пък, радвам се, че се познавахме. — На поляната се появи огромно сгърбушено двукрако създание и извърна към тях зейналата си паст, голяма колкото врата на къща.

— Почакай. — Рейчъл вдигна ръка. — Не мърдай. Това чудо е оборудвано като танк, цялото е в сензори.

Създанието приближи с полюшване към капсулата и приклепна на кокошите си крака. От устата му се разгъна, дълъг плосък език, който опря на тревата. Нещо голямо се появи в отвора и се спусна на поляната. То завъртя глава настрани, оглеждайки разпадащата се капсула, скрития зад нея Василий и останалите присъстващи. След това заговори с изненадващо дълбок глас.

— Здравейте. Ние идва безвойнствено. Тук има Рейчъл Мансур?
„Ето, почва се“. Рейчъл се изправи и се покашля.

— Кой иска да знае?

Критичката ѝ се ухили, разкривайки жълтеникавите си зъби.

— Аз съм Сестра Седма. Вие пристига навреме! Ние криза има тук!

Привечер на площада пред двореца на херцога започнаха да се събират хора. Идваха сами или на групички, топуркаха между покритите със сажди стени. Приличаха на най-обикновени граждани на Новата република, може би малко по-бедни или по-мрачни.

Робард бе излязъл на двора и ги наблюдаваше. Тук стърчаха и двама войници, въоръжени с автомати — реликви от изчезналата власт. Някой бе намерил знаме, обгорено в единия край, но напълно подходящо за целта. Тълпата бе започнала да се събира около час след като го вдигнаха да се вее гордо на вечерния вятър. Прозорците бяха счупени, а мебелите в замъка — изпотрошени, но те все още бяха

войници на императора, пратени тук по Божията воля, и значи представляваха реда и закона — такива трябваше да изглеждат в очите на хората, както посочи императорът.

Робард пое въздух с пълни гърди. Жилещи насекоми? Много подозрителни същества наистина. Откакто едно от тях бе ужилило адмирала, състоянието му се бе подобрило значително. Вярно, лявата му буза висеше и пръстите на ръката не го слушаха, но иначе.

Робард и лейтенант Косов бяха откарали инвалидната количка в контролната зала, като сипеха несекващи ругатни срещу горещината. Малко след като пристигнаха, Курц получи пристъп — закашля се, задави се и започна да подскача в количката. Робард се изплаши от най-лошото, но после се появи доктор Херц и му направи инжекция с адреналин. Адмиралът се успокои, задиша тежко като куче, отвори лявото си око и го извъртя към Робард.

— Какво има, сър? Мога ли да ви помогна с нещо?

— Чакай — изфъфли адмиралът. След това видимо се напрегна. — Горещо ми е. Но ми се проясни. — Той размърда ръце, опря ги в дръжките на количката и за ужас на Робард се изправи. — За Бога! Аз мога да вървя!

Робард бе завладян от смесени чувства — първо недоверие, после гордост. Истинско чудо бе, че старецът се надигна — след инсульта всички смятаха, че ще остане парализиран. Но Курц не само се изправи, ами и тръгна напред...

По пътя между контролната кула и замъка събитията започнаха постепенно да набират скорост. Успяха да реквизират няколко изоставени машини и продължиха с тях по разнебитените улици. Половината от къщите бяха изгорени до основи, останалите се радваха на необичаен и странен растеж. Замъкът се оказа изоставен. Настаниха адмирала в спалнята на херцога. Слязоха в кухнята, но в нея не бе останало почти нищо за ядене. После някой развя знамето. Поставиха часовои при вратите. Две кротки женици изпълзяха от убежищата си под земята като изплашени мишки и се заеха да им прислужват. Натрошените мебели отидоха за камината в балната зала. На прозорците окачиха маскировъчни завеси от фина стоманена мрежа, изрисувани в тъмни цветове. Часовоите естествено бяха въоръжени. Някой отиде да провери състоянието на водопровода. По двора непрестанно сновяха униформени. Цареше истинска суматоха.

Робард успя да се измъкне за няколко минути, за да навести канцеларията на тукашния прокуратор — Фон Бек. Никой от революционерите не бе стигал до нея — или не бе успял да преодолее защитните съоръжения. Канцеларията бе оборудвана с всичко необходимо за работата на един прокуратор. Робард дори си направи труда да провери аварийния релативистичен канал, но ентропията му беше радикално максимализирана, въпреки че диапазоният монитор показваше резерв от над петдесет процента. След като се потвърдиха най-лошите му очаквания, той си позволи да прибегне до услугите на екзотичните инсектициди, които Фон Бек бе събрал прилежно — напръска обилно цялото си тяло, докато въздухът наоколо не посиня, а той едва не се задуши. Накрая прибра един миниатюрен предмет, ужасно нелегален за всеки, който нямаше нещо общо с Канцеларията по надзора, излезе от стаята, заключи я и се върна да поеме службата при адмирала.

Безцелните групички пред двореца постепенно се бяха оформили в тълпа. Изплашени бледи лица се извъръщаха към него — лица на хора, които не знаеха кои са, нито какво е мястото им в онова, което ставаше. Изгубени хора, отчаяно търсеци успокоение. Без съмнение мнозина от тях щяха да се присъединят към дисидентите, още повече щяха с течение на времето да се възползват от ексцентричните възможности, които им бе донесъл Фестивалът, за да подобрят окаяното си положение. През следващите години, дори ако Фестивалът изчезнеше още утре, околностите на града щяха да бъдат заселени от духове и призраци, говорещи животни и прозорливи магьосници. Но имаше и такива, които не желаеха да се трансцендентират и щяха да продължат с живота си на обикновени хора, ако Фестивалът не бе им го отнел с такава небрежна лекота. Не беше ли това, което се мяркаше отзад в тълпата, армейски шинел? Мъж с прежълтяло лице, измършавял, с вид на разбойник по пътищата, който обаче бе готов да защитава със сетни сили имперския режим. Да, прибързаните решения можеха да се окажат погрешни.

Той вдигна очи. В далечината, на около половин миля отвъд стените на замъка, се виждаше огромен пращен облак. Хъм.

От портата на замъка започваше просторен коридор, който водеше право в балната зала, но имаше много странични разклонения. Като човек от прислугата, Робард трябваше да използва някой от

сервизните входове. Но днес той прекрачи голямата врата, предназначена за аудиенции на посланици и почетни велможи. Никой не го пресрещна по прашния коридор, нито при разбития на пода полилей. Робард стигна Звездната палата безпрепятствено.

— ... другото бутче. Проклет да си, човече, не можеш ли да почукаш?

Робард застина на прага. Адмиралът седеше на губернаторския трон и си похапваше от плато с консервирано месо, което някой бе открил в зимника. Компания му правеха капитан трети ранг Леонов и още двама офицери от щаба.

— Сър. Революционната гвардия се приближава. Разполагаме с не повече от пет минути, за да решим дали ще преговаряме, или ще се бием. Ще бъдете ли така добър да отложите вечерята си за по-късно и да се заемете с този въпрос?

Леонов се изпречи на пътя му.

— Невъзпитан простак, как смееш да безпокоиш адмирала! Марш навън!

Робард вдигна лявата си ръка и му показва удостоверението, което държеше.

— Това познато ли ви е?

Леонов пребледня.

— Аз... аз...

— Нямаме време за празни приказки — обяви навъсено Робард и се обърна към адмирала. — Милорд?

Курц го разглеждаше с присвити очи.

— Откога?

Робард повдигна рамене.

— През цялото време, откакто съм с вас, милорд. Заради собствената ви безопасност. Както вече казах, насам, по стария мост, откъм южния бряг на реката, приближава тълпа. Имаме не повече от пет минути да решим какво да правим, но се съмнявам, че ще можем да се сприятелим с тях, ако открием огън.

Курц кимна и каза:

— Тогава ще ида да разговарям с тях.

Беше ред на Робард да го погледне учудено.

— Сър, мисля, че мястото ви е в инвалидната количка, а не да преговаряте с революционери. Сигурен ли сте...

— От много години не съм се чувствал така добре, млади момко. Тукашните пчели имат много странно жилище.

— Така е, сър, има нещо вярно. Опасявам се обаче да не се злоупотребява. Очевидно Фестивалът разполага с достъп до широка гама от молекулярни технологии освен тази, която е извършила чудеса с кръвно-мозъчната ви система. Ако сега поискат...

Курц вдигна ръка.

— Зная. Но при тези обстоятелства сме изложени изцяло на тяхната милост. Ще слеза долу да разговарям с хората. Има ли старци в тълпата?

— Не. — Робард помисли за миг. — Не видях, сър. Да не искате да кажете, че...

— Всеки би си пожелал да бъде млад — подсмихна се Курц. — По-добре застрелян от ревнив съпруг, отколкото халосан от сестра, на която ѝ е писнало да ти носи подлогата. Ако този Фестивал наистина изпълнява желания, както твърди нашето разузнаване... — Той млъкна. — Роб, донеси ми униформата. Не, почакай, Косов ще свърши тази работа. Сега той ще ми е прислужник. Робард има по-старши чин от всички ви. И медалите!

Леонов, бял като платно, все още не бе овладял треперенето си.

— Успокойте се — каза му Робард. — По принцип не разстрелвам хора само защото са били груби с мен.

— Сър! Ако позволите да попитам...

— Питай де.

— Откога един надзорник от Канцеларията има право да се дегизира като прислужник?

— Откога ли? — Робард извади от джоба си часовник. — От седем години и шест месеца, по искане на ерцхерцога. Какво чудно? Никой не забелязва прислугата. А и Негово превъзходителство... — Косов се върна с дрехите и Робард кимна на Леонов да го последва на терасата. — Негово превъзходителство не е пряк наследник на трона. Ако разбирате за какво говоря. — Леонов го разбра, ако се съдеше по червенината, заляла лицето му. — Негово превъзходителство не се подозира в организирането на преврат, лоялността му нито за миг не е била поставяна под съмнение. От друга страна, той е харизматична личност, прославен герой на Републиката, радва се на широка

популярност и следователно собствената му безопасност е от особена важност. Ще можем да го използваме тук.

— О! — Леонов потъна в замислено мълчание. — Революционерите?

— Притиснем ли ги, те ще се огънат — заяви с решителен тон Робард. — Всички техни поддръжници отдавна са се разбягали — такива са последствията на сингуларността. А ако не са — той се потупа по джоба, — упълномощен съм да предприема крайни мерки за защита на Републиката, включително употребата на забранени технологии.

Леонов попиваше челото си с кърпа.

— В такъв случай въпросът е решен. Вие ще пречупите революционерите със сила или чрез политика, ще поставите Негово превъзходителство на поста губернатор и след половин година всичко ще е приключило.

— Не съм толкова сигурен. Дори жената от Земята да се окаже права — а съм склонен да мисля, че тя казваше истината, твърдейки, че Фестивалът не се интересува от завладяване на планетата в смисъла, в който го разбираме ние, което пък би означавало, че цялата тази експедиция е една чудовищно скъпа грешка — ние пак ще изгубим две трети от населението. Не можем да се отървем от зловредния вирус на свръхинформираността, с който са заразили планетата, което означава, че или трябва да я изоставим, или да се опитаме да ѝ наложим най-строга карантина. Тук революционерите са победили, джинът е изпуснат от бутилката. Всичко, за което са се сражавали предците ни, е унищожено, разпиляно на вятъра. Пчелите жият с вируса на вечната младост, улиците са павирани с безмерно богати индивиди. Вярата ни е подкопана! — Той спря да си поеме дъх, поизплашен от собствената си възбуда. — Разбира се, ако съумеем да потиснем революционното движение тук, в Нови Петроград, ще поставим под наш контрол цялата околия...

Вратата на Звездната палата се отвори и на прага застана адмиралът в целия си блясък — с ален шарф и с обсипан с медали мундир. Изглеждаше поне с десет години по-млад — белокоп патриций, истинско олицетворение на джентълмена-диктатор, окуражаващ и властен.

— И така, господа! Да се заемем с тълпата. — Все още не можеше да върви уверено — мускулите му не бяха възстановени напълно, — но поне крачеше без чужда помощ.

— Чудесна идея, сър — кимна Робард.

— Съгласен — присъедини се към него Леонов и двамата последваха адмирала към стълбището.

— Господа, иде залезът на анархията и безредието. Дари ме, Господи Боже, с красноречие и утрото ще бъде наше!

Заедно излязоха на двора, за да се обърнат към заблудените овце, които вече се бяха върнали в стадото.

Кехлибарена капка с размери на екскурзионен автобус стърчеше на билото на хълма, обрасъл с мумифицирани стебла на дървета. Покрити със сажди телеграфни стълбове стърчаха към небето. Боря Рубенщайн крачеше след огромния заек и под ботушите му хрущяха изтънели скелети.

— Господарят е там, вътре — обясни господин Заек и посочи кехлибарената буца.

Рубенщайн я приближи предпазливо. Да, това наистина беше кехлибар — или нещо, което го наподобяваше. Под повърхностния му слой се виждаха мехурчета и мухички, но сърцевината му тънеше в мрак.

— Прилича ми на втвърден дървесен сок. Господарят ти е мъртъв, заеко. Защо ме доведе тук?

Заекът изглеждаше объркан.

— Господарят е там, вътре! — Той пристъпваше от крак на крак. — Когато Мимовете ни нападнаха, той помоли за помощ.

Боря реши да му се присмее.

— Брей, така ли? — Той се наведе към кехлибарената грамада и замръзна. Там наистина имаше нещо, черно и размазано. И като стана дума за това, всички дървета наоколо бяха обгорели, като изпепелени от вътрешна енергия. Революционерите, изплашени от лисенкоидната гора, категорично бяха отказали да навлязат в мъртвата зона. Останаха в подножието на хълма да обсъждат идеологическата необходимост от вдъхването на разум в животните — един от тях напълно отричаше ролята на срещуположните пръсти като двигател на еволюцията, а друг

— възможностите на говорния апарат при котките. Освен това непрестанно си сравнявах имплантантите. Боря отново втренчи поглед в кехлибара и този път зрението му се размъти, когато комуникационните червеи в нервната му система насложиха своя образ върху неговия. Сега вече почти различаваше някакво тяло в сърцевината на кехлибара и дори долавяше някакви сиви и объркани мисли, които теглеха клетъчната комуникационна мрежа на Фестивала както разплакано дете дърпа полите на майка си.

Той въздъхна и докосна канарата.

„Кой си ти?“ — попита беззвучно; усещаше топлата повърхност под дланите си. Вградената в кожата му антена излъчваше информация право в околното пространство.

Аз идентичност: Феликс. Твоя идентичност?

„Излез с ръце на тила и се пригответи да повериш съдбата си на авангарда на революционното правосъдие!“ — Боря премигна. Всъщност искаше да каже нещо много по-естествено, като например: „Можеш ли да излезеш, за да поговорим?“, но революционните му имплантанти включваха фаза за семиотично перифразиране, която превеждаше всяка негова дума — през тази нова киберпространствена среда — на революционно-пропагандния език на Централния комитет.

Лошо ранен. Няма връзка с предишно превъплъщение. Искане/ трябва метаморфоза.

Боря се изправи и опря гръб на кехлибарената камара.

— Ти! Заекът! Чу ли нещо?

Заекът подскочи уплашено и преглътна тревата, която висеше от устата му.

— Какво да чуя?

— Ами, дето разговарях с твоя господар. Не ни ли чуваш?

— Не. — Заекът мръдна едното си ухо.

— Добре. — Боря затвори очи, превключи отново на двойното виждане и опита да потърси връзка. Но беше забравил за имплантантите. „Как се озова там? Какво се опитваш да направиш? Струва ми се, че си загазил“ излезе като:

„Признай пред трибунала контрареволюционните си престъпления! Какво се опитваш да постигнеш в несекващата борба срещу реакционната посредственост и буржоазния инкрементализъм? Струва ми се, че си виновен в зловредно хулиганство!“

— По дяволите! — изруга той. — Трябва да има някакъв обхождащ филтър. Аха... ето го. — „Извинявай за това, интерфейсът ми е с идеологическа наклонност. Как се озова там? Какво се опитваш да направиш? Струва ми се, че си загазил“.

В отговор този път Боря започна да приема картинно изображение и скоро бе погълнат от напрегнатия разказ за ужасяващото бягство на младежа от Ресните.

„Аха. Значи така било? Фестивалът те е мумифицирал, за да те скрие от тях. А сега искаш да отидеш... къде? Какво е това?“

Нова картина. Звезди, безкрайни разстояния, мънички, плътни и много горещи тела, които спят, докато прекосяват светлинни години. А после разцъфват в пустинна буря от зеленина на някой нов свят, разгръщат се, умират и пак заспиват до следващия път.

„Чакай малко да се разберем. Ти си бил губернатор. След това си станал осемгодишно хлапе с приятели говорещи животни, което поискало да води «интересен живот» и да преживее много приключения. А сега ти се е прищяло да станеш звездолет? И искаш от мен, като делегат на Централния комитет, да ти помогна?“

„Не точно“. Ново видение, този път продължително и сложно, обременено от дразнещите опити на неговите имплантанти да го префасонират в пропаганден филм за изпълнението на петгодишен план за ускорено селскостопанско развитие.

„Искаш от мен да направя *това*? — Боря потрепери. — Ти за какъв ме вземаш, за рекламен агент? Първо — онези от Канцеларията по надзора ще ме разстрелят още щом ме видят, камо ли да слушат нещо, което биха определили като държавна измяна. Второ, ти вече не си губернатор, а и да беше, опитах ли се да предложиш нещо подобно, ще ти видят сметката за нула време. Защото, ако случайно не си се досетил, фойерверките в небето от вчера бяха от престрелката между Имперския флот — това, което е останало от него — и Фестивала. Трето, за подобно предложение в Революционния комитет ще се редят на опашка да ми теглят куршума. Никога не подценявай свойствения, в противовес на идеологическия, консерватизъм на революцията, когато тя започне да набира скорост. Не, това е крайно непрактично. Наистина не разбирам защо си губя времето с подобни предложения. Не мога...“

Той спря. Откъм подножието на хълма долиташе странен шум. Някой си пробиваше път през зоната на смъртта, оставена от залпа на рентгеновите лазерни батареи.

— Кой е там? — извика той. Господин Заек се бе свил панически в топка от бяла козина.

Един от обгорелите телефонни стълбове бавно се прекатури върху пепелищата и от мъглата изплува причудлива къща на кокоши крака. Сестра Седма бе провесила крака от вратата и го гледаше ухилено.

— Боря Рубенщайн! — извика тя. — Идва тук! Решението постигнато! Товарът доставен! Ти има гости!

Докато очакваше важната среща, Рейчъл бе разхвърляла шпионските си очи в небето — те се рееха над тях и оглеждаха склоновете на хълма.

Дърветата наоколо бяха мъртви и почернели, овъглени от някаква ужасяваща сила. Мартин я наблюдаваше обезпокоено, докато тя ровичкаше в куфара.

— Какво е това? — попита той.

— Семе от Рог на изобилието — отвърна Рейчъл и му подхвърли един предмет с размери и форма на гъше яйце. Той го зараглежда с любопитство.

— Колко е малко, а е пълно с чудеса! — Подсвирна възхитено. — Няколко милиарда неуморни молекулни монтажници, киловат тънкослойни слънчеви колектори, за да ги захранват, мембрани за термодинамично филтриране, за да всмукват суровини от околната среда, и компютърна мощ, по-голяма от общопланетния интернет преди Сингуларността. — Той прибра семето в джоба си и я погледна. — Има ли някаква причина?...

— Да. Скоро ще трябва да се разделим с оригинала. Не позволявай на хлапето да го види, може да се сети какво е и пак да вдигне капака. — Тя тръгна нагоре по хълма. На самия връх имаше канара и на нея се подпираше непознат човек. Къщата на Критичната крачеше с шум и трясък малко пред тях.

Скоро склонът стана малко по-стръмен. Мартин се спъна в един заоблен камък, изрита го и изруга — после спря и втренчи поглед в

него: беше човешки череп с метални нишки.

— Нещо ужасно се е случило тук.

— Сериозно? Не бях забелязала. Помогни ми, не мога да се справя с това. — Куфарът, който сега се захранваше от акумулаторите си, се оказа тромав и труден за управление, особено на затревения склон. Непрестанно трябваше да го изтеглят през различни препятствия. — Да нямаш задръжки?

— Приличам ли ти на войник?

Тя го погледна за миг, с присвити очи.

— Имаш много скрити таланти, миличък. Добре, ако положението се влоши, аз поемам нещата.

— Кой всъщност е този, с когото трябва да се срещнеш?

— Боря Рубенщайн. Радикален нелегален журналист, голямо име сред революционерите. Преди години, по време на стачните движения, ръководил съвет. Заловили го и го осъдили на изгнание — извадил е късмет, че не са го разстреляли.

— И ти възнамеряваш да му предадеш... — Мартин спря. — Аха, ясно какви са ви планове. Така значи смятахте да започнете революцията, преди Фестивалът да я превърне в миналогодишна новина. — Той погледна през рамо, но от Василий нямаше и следа.

— Не точно. Възнамерявахме само да им осигурим средствата за нея. — Тя избърса чело с опакото на ръката си. — Този план не е от вчера, просто досега никой не му бе давал зелена светлина. Сега обаче играта се промени из основи. Все пак предполагам, че Рубенщайн и хората му са единствените, които биха могли да преживеят тези промени и да запазят контрол над положението. Стига, разбира се, да не се набиват излишно в очите на Фестивала. А когато накрая той си тръгне, шансовете им да оцелеят без възпроизвеждащи машини са почти минимални. — Куфарът внезапно дръпна напред, тя млъкна и се съсредоточи върху управлението му нагоре по склона.

— И какъв е твоят план за евакуация?

— Не ни е нужен никакъв шибан план за евакуация! Само да доставим това нещо. След това се сливаме с хаоса. Откриваме подходящо местенце и се заселваме. Изчакваме, докато се възобновят търговските пътища. Хващаме първия кораб и изчезваме. Ти какво мислиш?

— Почти същото. Рано или късно Херман ще ме открие. Имаш ли предвид някое конкретно място?

— Мислех за едно малко градче, казва се Плоцк. — Тя поклати глава. — Но първо да свършим по-важната работа. Трябва да доставя пратката. След това ще се отървем от онова хлапе и ще го зарежем някъде, откъдето да не може да ни проследи. Е, понякога си мислех и за нас... двамата.

Мартин протегна ръка и я улови за лакътя.

— Чудеше се дали да се отървеш от мен, нали?

Тя втренчи поглед в него.

— А защо трябва?

— *Искаш ли да се отървеш от мен?*

Тя поклати глава.

Мартин я придърпа нежно и тя се облегна на гърдите му.

— Аз също — прошепна той.

— Както и да е, двамата заедно имаме по-добри шансове за оцеляване. Ще си пазим гърбовете, ако положението стане напечено. И без това не се знае още колко време ще прекараме тук. Може да са години.

— Рейчъл. Престани да търсиш оправдания.

— Толкова ли съм прозрачна? — въздъхна тя.

— Имаш по-силно чувство за дълг, отколкото... — Тя го ощипа и той млъкна, забелязал предупреждението в погледа ѝ. След това се разсмя тихо и след малко и той се присъедини към нея.

— Има и по-неприятни кандидатури, с които бих могла да се озова на някоя затънтена колония между назряваща революция и затихваща сингуларност, Мартин, повярвай ми...

— Добре де, вярвам ти! — Тя го целуна в устата, после се освободи от прегръдката му.

Куфарът топуркаше монотонно — склонът се бе изравнил. Канарата над тях излъчваше жълтеникаво сияние на светлината на следобедното слънце. Човекът, който се подпираше на нея, жестикулираше оживено, докато разговаряше с Критичната. Когато се приближиха, той извърна лице към тях — беше дребничък и жилав, с бухнала коса, козя брадичка и старомодно пенсне. Ако се съдеше по състоянието на дрехите му, беше на път от доста време.

— Кои сте вие? — попита той враждебно.

— Боря Рубенщайн? — отвърна с въпрос Рейчъл.

— Да. — Той я разглеждаше подозрително. — Виждам, че сте снабдена с предохранителни системи!

— Пратка за Боря Рубенщайн, Демократична революционна партия, Рошардов свят. Няма да повярвате колко отдалеч идвам и къде съм била, преди да ви намеря.

— Аха... — Той погледна куфара, после отново Рейчъл. — Та кои казахте, че сте вие?

— Приятели от Земята — обади се Мартин. — Освен това сме гладни, мръсни и отчаяни корабокрушенци.

— Е, тук няма кой да ви предложи гостоприемство. — Рубенщайн махна с ръка към околностите. — Земята, казвате? Да, доста път за един обикновен колет. Какво всъщност представлява?

— Това е Рог на изобилието. Самокопираща се възпроизвеждаща машина, снабдена с всички необходими програми — ваша е. Дар от Земята. Всички средства за производство в един компактен самоходен куфар. Надявахме се, че ще се съгласите да започнете индустриална революция. Или поне се надявахме, преди появата на Фестивала. — Рейчъл се ококори, когато Рубенщайн внезапно отметна глава и избухна в смях.

— О, госпожо, моля, приемете искрените ми извинения. Изглежда, ще ви разочаровам. Ако бяхте доставили това нещо преди четири седмици, щяхте да промените хода на историята — не се съмнявам в това! Но виждате ли — той се изправи и лицето му стана сериозно, — разполагаме с подобни устройства от първия ден на пристигането на Фестивала. И като гледам колко „добрини“ ни сториха, бих желал никога да не бях виждал нито едно от тях.

— Какво пък, не съм изненадана. Нещо против да ми разкажете какво се е случило тук, докато аз обикалях из покрайнините на времето, за да изпълня една предварително обречена задача?

— Ами, преди три седмици тук имаше революция. — Боря заобиколи куфара, за да го разгледа. — Но нещата не тръгнаха според плана и съм сигурен, че нашата приятелка, Критичката, знае защо. — Той седна върху куфара. — Чудя се въобще какво правят тук тези Критици, да не говорим за Фестивала. Никой от нас не беше готов за това, което се случи. Имате ли представа, че сега участвам насън в съвещанията на комитета? Революцията приключи преди две седмици

— толкова ни беше необходимо, за да осъзнаем, че никой не се нуждае от нас. Край на комедията. Сестра Седма — той кимна към Критичната — ме запозна с някои възможни последствия — лоши последствия. — Той поклати глава. — Казаха ми, че оцелелите от Имперския флот се приземили в столицата. Хората се събират около тях. Искат сигурност и кой може да ги вини за това?

— Чакайте сега да се разберем. — Рейчъл се облегна на кехлибарената канара. — Значи не искате вече да промените системата?

— О, не, напротив! — Боря се надигна развълнувано. — Въпросът е в това, че системата вече не съществува. И не беше съборена от комитетите и съветите, или от въстаналия пролетариат, а от превърналите се в реалност желания на хората. Но стига сме дърдорили. Изглеждате, сякаш сте преживели битка! Всъщност сега бегълци има навсякъде. Веднага щом си уредя нещата тук, смятам да се върна в Плоцк и да се погрижа за възцаряването на стабилността. Искате ли да дойдете с мен?

— Стабилност — повтори като ехо Мартин. — Какво имате да уреждате тук? Изглежда, сме доста далеч от цивилизацията.

Рейчъл не го слушаше. Гледаше към гората, внезапно споходена от мрачни мисли. Да дойде чак дотук само за да открие, че е закъсняла с три седмици за промяната на историята към по-добро и че Фестивалът е напъхал населението на цялата тази планета в информационен миксер, а сетне е натиснал копчето за максимални обороти — това вече ѝ се струваше прекалено. На всичко отгоре беше уморена до смърт. И тя, като Мартин, бе стигнала предела на способностите си. Три седмици!

— Има някой в кехлибара — каза Рубенщайн.

— Какво? — Върху ретината ѝ се изрисува триизмерен образ на хълма, наблюдаван от кръжащите отгоре шпионски работи. Ето го Василий, крачи нагоре по склона. Ето го Мартин. Канарата...

— И той е още жив — продължаваше да обяснява Боря. — Каза ми, че искал да се присъедини към Фестивала — като пътник. Но се опасявам, че извънредният комитет може да се възпротиви — те предпочитат да го убият. Столичните реакционни сили също няма да са съгласни, но по друга причина — сигурно си го искат обратно. Виждате ли, това всъщност е бившият ни губернатор — преди да му

бъдат изпълнени цяла поредица от съкровени желания. Бягство от служебните задължения. — Рубенщайн поклати замислено глава. — Нямах да го повярвам, ако ми го бе казал някой друг.

— Ясно. И какво му пречи да се присъедини към Фестивала?

— Няма как да им привлече вниманието. Фестивалът търгува информация срещу услуги. Казал им е всичко, което знае. Също и аз. Какво да правим сега?

— Това е нелепо — намеси се Мартин. — Искате да кажете, че Фестивалът приема само пътници, които са си платили за пътешествието?

— Може да ви се стори странно, но по такъв начин са се качили на борда Критиците и Ресните. Първите все още заплащат пребиваването си с коментари и анализи на онова, което намират.

— Ей! Критичната! — провикна се Мартин.

Сестра Седма подаде глава иззад хълма и избоботи:

— Въпрос?

— Как ще се прибереш у дома? — попита я Мартин.

— Приключача критика. Взема лифт.

— А можеш ли да вземеш с теб един пътник?

— Хо! — Сестра Седма се затъркала към тях. — Личност коя?

— Същата, дето е във витрифицираната клетка. Казват, че навремето бил губернатор на тази планета.

Критичната се изправи пред тях. Рейчъл едва се сдържа да не се отдръпне, когато ги облъхна миризмата на зейналата ѝ паст.

— Мога взема товар — обяви Сестра Седма. — Дай причина.

— Ами... — Мартин погледна Рейчъл. — Фестивалът поглъща информация, нали така? Аз пък имам за вас някои интересни истории.

Сестра Седма кимна.

— Информация. Полезна, да, ниска ентропия. Дали пътник...

— Той е витрифициран — прекъсна ги Боря. — От Фестивала, както изглежда. Моля ви, бъдете дискретни. Някои от колегите могат да не одобрят подобна постъпка, а реакционерите...

Някакво шесто чувство накара Рейчъл да се обърне. Беше Василий — по необяснима причина бе заобиколил хълма и стоеше от другата страна, стиснал нещо, наподобяващо дръжка на оръжие, но без острие. Изглеждаше като подивял.

— Боря Рубенщайн? — задъха се той.

— Аз съм де. Ти кой си? — Рубенщайн се обърна към новопристигналия.

Василий се олюля и пристъпи две крачки напред, като контролирана от пияница марионетка.

— Аз ли? Аз съм синът ти, копелдако! Или вече забрави майка ми? — Той вдигна енергийния нож.

— Ах, мътните го взели! — Рейчъл изведнъж забеляза мержелеенето на статичното поле, което щипеше имплантантите ѝ, опитвайки се да им внуши, че всичко това не се случва и че там няма никой. Образите придобиха яснота, далеч по-голяма от досегашната. Изглежда, тя не беше единствената тук с усъвършенствани имплантанти.

— *Моят* син ли? — Рубенщайн изглеждаше озадачен, после изражението му се промени. — Значи са позволили на Мила да те задържи, след като ме пратиха в изгнание? — Той се изправи. — И ти си мой син...

Василий замахна към Рубенщайн, несръчно, но с цялата сила, на която бе способен. Но Боря вече не беше там — Мартин го бе дръпнал назад и го бе повалил на земята.

С пронизително пищене енергийният нож разряза капака на възпроизвеждащата машина и прекъсна милионите фини електронни вериги. Докато прокураторът се опитваше да освободи острието, блесна причудлива светлина и изведнъж се размириса на прясна мая. Изработен от свръхпроводими моноvlakънца, удържани заедно с помощта на ужасно мощно магнитно поле, ножът можеше да пререже практически почти всичко. Мартин се претърколи по гръб и погледна нагоре към Василий — младежът се извисяваше над него, вдигнал ножа. Чу се тихо и кратко бръмчене и Василий рухна.

Рейчъл се намръщи от острото парене в ръцете и гърдите и бавно свали шокския пистолет, след това се върна към реалновременна скорост. Дишаше тежко, сърцето ѝ лумкаше като полудяло. „Ако го правиш твърде често, ще умреш“.

— Дявол го взел, има ли някой от този проклет флот, който да не е бил с тайна мисия? — оплака се тя.

— Изглежда, не — отвърна Мартин, докато се надигаше.

— Какво стана? — Боря се оглеждаше замаяно.

— Мисля, че... — Рейчъл погледна куфара. През отвора излизаше под налягане газ — енергийният нож беше прерязал безброй синтезиращи клетки и изглежда, горивните резервоари изпусаха побързо, отколкото успяваха да ги поправят ремонтните програми. — Май не е добре да чакаме тук. Какво ще кажете, ако поговорим за това по пътя за Плоцк?

— Добре. — Боря смъкна отпуснатото тяло на Василий от куфара и го завлече настрана. — Той наистина ли е мой син?

— Вероятно. — Рейчъл едва сдържаше уморената си прозявка. — В началото бях малко озадачена. Защо са го пратили? Едва ли е станало по погрешка. А след това... тръгна право към вас. Като че беше програмиран. В Канцеларията по надзора са се досетили, че ако има революция, вие ще сте в центъра на събитията. Изоставено дете, опозорена майка, жажда за мъст. Лесен за манипулиране, нали?

Сестра Седма вече бе при тях и разглеждаше витрифицираната клетка, окупирана от почти покойния херцог Феликс Политовски.

— Предупредих Фестивал, скоро-близо прехвърляне — изръмжа тя. — Ти разказва история? Почетен кредит?

— По-късно — отвърна Мартин.

— Добре. — Сестра Седма скръцна със зъби. — Разполагаш с открита сметка в Митологична банка. Аз създада. Сега към Плоцк, тръгва вече?

— Преди куфарът да гръмне — съгласи се Мартин, изправи се и потръпна от болката в коляното. — Рейчъл?

— Идвам. — Черните петна пред очите ѝ почти бяха изчезнали. — Вижте, предлагам да го вържем и да го натоварим в къщата на кокоши крака. А после ще порботим върху програмирането му. Ще проверим дали няма заложена и някоя друга задача.

— Съгласен съм. — Боря се поспря. — Не го очаквах, честно казано.

— Ние също — каза тя. — Хайде, размърдайте се. Да изчезваме отгук, преди това чудо да тресне.

Те започнаха да се спускат по хълма, където минаваше пътят за Плоцк, отдалечаваха се припряно от цвърчащата революционна бомба и последната неизменна реликва на стария режим.

[1] Група от ключови нуклеотидни последователности за изграждане на съобщителна РНК. — Б.пр. ↑

[2] Процес, при който генетичната информация се преобразува в структура и функция на клетката. — Б.пр. ↑

[3] Съединение на много клетки в едно общо многоядрено образувание. — Б.пр. ↑

[4] Алкохолна тинктура на опиума. — Б.пр. ↑

ЕПИЛОГ

Веднага щом из града се разпространи слухът за чудодейната поява на адмирал Курц в двореца на херцога, животът като че ли започна да се връща в нормалното си русло. Революционните комитети, поместени в сградите на Житната борса, наблюдаваха този процес с нарастващо безпокойство, но обикновените хора не хранеха особени надежди. Повечето от тях бяха объркани и дълбоко смутени от странните неща, които бяха преживели. Онези, които все още не бяха напуснали града, се гушеха из руините му, хранеха се с манната, която им пращаше Фестивалът, и огласяха околностите с молитвите си.

Мистериозното подобряване на здравето на адмирала продължаваше — както Робард вече бе забелязал, болестите на третата възраст бяха изключително редки сред оцелелите от нашествието на Фестивала, и по съвсем разбираема причина. По съвет на прокуратора адмиралът великодушно обяви амнистия за всички прогресивни елементи и началото на период на възстановяване и колективно самонаблюдение. Мнозина от оцелелите революционери използваха тази възможност, за да се смесят с тълпата в бежанските лагери или да напуснат града, като в някои случаи вземаха със себе си семена от възпроизвеждащи машини. Рошардов свят бе слабо заселен и на не повече от триста километра от града започваше непокорена пустош. Тези, които не желяеха да останат и да участват във възстановяването на стария режим, имаха право да хванат пътя накъдето им видят очите.

Пак по искане на Канцеларията по надзора на населението адмиралът не предприе никакви действия по тяхното преследване. Щеше да има време за това по-късно, смяташе Робард. След като преживееха гладната зима, която приближаваше.

Още няколко спасителни лодки успяха да достигнат повърхността — скупчиха се на изоставеното летище край града. Сетне небето започна да се озарява от трепкащи светлини, оповестяващи отпътуването на Фестивала. Излезлите на улицата бабички вдигаха глави нагоре и се кръстеха, за да прогонят злите

духове, а после си плюеха в пазвата; надяваха се, че лошите времена са отминали. Някои от щъкащите из въздуха пчели бяха снабдени със същата подмладяваща есенция, която бе използвал старият херцог, но малцина от обитателите на града се вълнуваха от този факт. Постепенно орбиталните заводи на Фестивала достигнаха края на своя конструктивен живот и започнаха да се изключват един по един — а телефоните престанаха да звънят. Сега вече хората ги използваха, за да се свързват помежду си. Беше чудесна възможност, особено за разделените семейства и приятели, които успяваха да се издирят с помощта на невидимата среда на телефонната мрежа. В началото прокураторът се гневеше, но бързо си даде сметка, че не може да направи нищо по въпроса. Не и докато не бъдеше възстановен контактът с метрополията.

В Плоцк събитията приеха друг обрат. Градът бе отрязан от столицата от масивни свлачища, пътищата бяха непроходими. Тук революционният комитет продължи да държи властта, превръщайки се в местен съвет, а сетне и в градска управа. Селяните отново започнаха да се заселват в изоставените чифлици около града — откриха, че почвата е станала необичайно плодородна. Появиха се бежанци, избягали от хаоса на малките селища, и имаше предостатъчно място за всички. Другарят Рубенщайн, член на Централния комитет, обяви намерението си да се засели в Плоцк, но след една разгорещена разпра с управляващите заряза идеологическата работа и се зае да издава вестник. Настани се в апартамента на собственика на заложната къща Хавличек, разположен непосредствено над един месарски магазин в центъра. Живееше заедно с някакъв непознат и вечно навъсен, който почти не говореше и през първите седмици не излизаше сред хората, което осигуряваше предостатъчно материал за клюкарските езици. Странни съоръжения бълбукаха и изпускаха пара в малкия двор зад магазина и из града плъзна слух, че Рубенщайн се бил отдал на мистериозното изкуство на технологично чудопроизводство, което съвсем наскоро бе предизвикало безредици в държавата — но никой не го безпокоеше, тъй като местната полиция бе на заплата към градската управа, която бе достатъчно разумна, за да си създава неприятности с опасен магьосник и идеолог на революцията.

Още една странна двойка се засели в града, като този път избра жилището над старата железария на Маркус Волф. Те също не бяха от приказливите, но брадатият мъж показваше забележителни технически умения. Дватама заедно възстановиха железарията и след това я отвориха. Започнаха с продажбата на катинари и часовници, поправени телефони и други механизми, струпани в потъмнелите от времето дъбови скринове на магазина. В замяна искаха храна, дрехи и въглища и злите езици отново се намесиха: обсъждаха възможните източници на тези чудесни играчки, които се предлагаха толкова евтино — и които щяха да струват цяло състояние в столицата, а какво оставаше за едно затънтено колониално градче. Запасите им изглеждаха неизчерпаеми, а надписът, който окачиха над магазина, беше колкото предизвикателен, толкова и подозрителен: „ДОСТЪП ДО ИНСТРУМЕНТИ И ИДЕИ“. Но не фирмата бе източник за сплетни, колкото поведението на жената — висока и слаба, с тъмна късо подрязана коса, тя дръзваше да се появява пред хората незабрадена и сама и често работеше в магазина, когато съпругът ѝ отсъстваше, като дори сама обслужваше клиентите.

Във времената преди Фестивала поведението на тези двамата щеше да предизвика не само коментари, но вероятно и някое среднощно посещение на полицията, с разходка до Канцеларията по надзора. Но в тези странни дни, изглежда, никой не се интересуваше от подобни неща. Освен това чест посетител в магазина бе радикално настроеният Боря Рубенщайн — вероятно оттам се снабдяваше с части за печатарската си машина. Без никакво съмнение тези хора имаха опасни приятели, което бе напълно достатъчно, за да откаже съседите да упорстват в любопитството си — с изключение на вдовицата Лоренц, която, изглежда, бе решила, че е неин дълг да намери повод да се скара с жената (защото я подозираше, че е еврейка, неомъжена или нещо още по-лошо).

За деветте месеца след напускането на Фестивала лятото премина постепенно в хладна и дъждовна есен, слънцето скри лицето си и скоро след това зимата вкопчи земята в ледените си обятия. Мартин прекарваше много вечери в тършуване из железарските материали, които бе събирал през лятото — подхранваше с тях миниатюрния фабрикатор в зимнина и експериментираше с примитивните инструменти, с които разполагаше. Диамантени

отливки, електрически фурни, мелачни машини — това бяха нещата, които успяваше да изстиска от фабриката и които бяха полезни на неговите съграждани.

Докато Мартин се занимаваше с тези неща, Рейчъл се грижеше за къщата и магазина, събираше храна и дрехи и нерядко използваше за реклама първата страница на вестника на Боря Рубенщайн. Освен това се слушваше за най-малките признаци на неприятности. Двата живееха заедно, като мъж и жена, и посрещаха любопитните погледи и въпроси на съседите си с безразлично повдигане на рамене, което можеше да означава само „гледайте си вашата работа“. Животът бе примитивен, ограничен както от недостига на някои най-обикновени неща, така и от необходимостта да не правят впечатление с това, което имаха, макар че в началото на зимата Мартин прибегна до изолираща пяна за фугите в прозорците и монтира отоплителна инсталация, която предизвика всеобща завист и нежелателна тенденция сред купувачите да се задържат по-дълго в магазина.

Една студена сутрин Мартин се събуди с главобол и сухота в устата. В началото дори не можеше да си спомни къде е — когато отвори очи, виждаше само размътена пелена. Някой промърмори насън и се претърколи към него.

„Как попаднах тук? Това не е моят магазин. Това не е моят живот...“

Усещането за отчуждение бе непреодолимо. След това в съзнанието му нахлуха спомени, които му подействаха като потоп върху прашни равнини. Той се обърна и протегна ръка; усещаше голите й рамене на гърдите си. В душата му прозвуча тиха музика — всичко най-важно на света сега бе при него. Рейчъл промърмори, размърда се и се прозя.

— Събуди ли се? — попита я той.

— Аха. Уф. Колко е часът? — Тя премигна на утринната светлина и го погледна изпод подпухналите си клепачи. Изведнъж душата му се изпълни с любов към нея.

— Зазорява се вече. Ужасно е студено тук. Прощавай... — Той я прегърна още веднъж, скочи бос на пода и мина през замръзналата спалня. Прозорците бяха изрисувани с причудливи фигури от скреж. Като подскачаше върху вледенените дъски, той си нахлузи панталона, след това измъкна изпод леглото порцеланово гърне и приклегна.

Когато приключи, се омота в халата и слезе в мазето, за да нагледа пещта — тя излъчваше червеникаво сияние, но топлината ѝ бе отслабнала значително. След като разрови жарта, той сложи дърва и наля вода в кафеника. От съвсем скоро имаха и кафе — истинско малко чудо и невероятен лукс, на който никой на тази планета все още не можеше да се радва, нищо че беше синтезирано от възпроизвеждащата машина. Може би след още няколко седмици геотермалният източник, който бяха каптирали дълбоко под магазина, щеше да им осигури достатъчно топлина и вряла вода, но засега всяка температура дори малко над нулата бе огромна победа пред лицето на свирепата степна зима.

Рейчъл също бе станала, ако се съдеше по скърцащия под, и сигурно се прозяваше, докато навличаше фустата и пуловера. Той потърка зиморничаво ръце и отиде в магазина да запали печката и там.

„Какво ме чака днес? — помисли си сънено. — Клиенти в магазина, дано търговията потръгне. — След това едва не си зашлеви плесница. — В какво се превръщам?“

Докато вадеше сандъчето с пепелта и сгурията, зад гърба му се чу шум. Мартин се обърна. Рейчъл се бе облякла за излизане — кафявата ѝ рокля стигаше до земята, главата ѝ бе усукана във вълнен шал, завързан под брадичката, както беше местният обичай. Само лицето ѝ се виждаше.

— Излизаш ли? — попита той.

— Отивам на пазар. Ще купя хляб и едно-две пилета. Скоро и тези неща ще започнат да изчезват. — Тя се огледа. — Бърр. Студено, нали?

— Докато се върнеш, ще е затоплено. — Той сложи дърва и въглища и прибягна до услугите на една малка вълшебна джунджурийка — пламъците се разгоряха жизнерадостно върху антрацитната повърхност. Мартин застана с гръб към печката.

— Мисля, че и днес ще е добър ден за търговия. Парите...

— Да, знам, ще взема от чекмеджето. — Тя се приближи и той я прегърна. Уверен и солиден мъж, стълб за малкото им семейство. Тя опря нежно брадичка на рамото му.

— Изглеждаш наистина чудесно тази сутрин.

Рейчъл се засмя, после потрепери.

— Ласкател. Питам се още колко ли ще можем да останем тук?

— Ще можем? Или ще трябва?

— Хъм. — Тя помисли за миг. — И теб ли те хваща вече?

— Да. По малко. — Той се засмя. — Одеве, докато чистех печката, се улових, че мисля като магазинер. Някак се оставихме на този монотонен живот да ни повлече. Колко минаха — шест месеца? Тих и спокоен живот. Вече почти си представям как прекарваме тук и остатъка, отглеждаме наследници, забравяме миналото.

— Няма да стане. — Тя се напрегна в прегръдката му и той я погали. — Няма опасност да остареем тук. Сигурно още следващата година ще възобновят полетите. И преди съм си мислела, че ще съм само домакиня и нищо повече. Не се получи, повярвай ми. Трябва да се радваш, че си си направил реверсивна вазектомия. Иначе представяш ли си какво щеше да е на този студ с малко дете?

— И още как. — Той я разтриваше лекичко по гърба. — Давам си сметка, че ще трябва да се махнем оттук. При първа възможност. Но е толкова... тихо. Спокойно.

— Така е и в гробищата. — Тя отмести ръката му и го погледна. Дъхът му секна — винаги когато правеше така, му изглеждаше невероятно красива. — Не забравяй, Мартин, това място изглежда така само временно. Все още сме в Новата република. Няма да е същото още дълго. В града цари бъркотия, хората са отвикнали да им се отказва. Цели три месеца всички техни желания се изпълняваха безпрекословно! Когато се пробудят, отново ще посегнат към завивките. А междуременно планетата ще гъмжи от шпиони на Канцеларията по надзора и този път няма да можеш да се скриеш зад договора с Адмиралтейството, нито аз — зад дипломатическия паспорт. Ще трябва да се преместим.

— Ами твоите работодатели... — Той млъкна.

— Откъдето дошло, там и отишло. — Тя сви рамене. — И преди съм вземала отпуск. Е, вярно, това не е отпуск, а живот под прикритие, докато чакаш да те евакуират от горещата зона. Да можехме само да се върнем на Земята, има толкова много неща, които бих искала да ти разкажа. Планове, които ще кроим заедно. Защото останем ли тук, тези планове ще ги кроят други за нас.

— Права си. — Той се извърна към печката, за да види дали вече не е време да сложи още въглища. — Да изкараме и днешния ден, а довечера ще го обсъдим.

На вратата се потропа.

— Кой е? — провикна се Мартин, след това изостави топлината на печката, мина през тъмния студен магазин и надзърна през процепа за писма. — Кой тропаше?

— Телеграма! — отвърна му писклив гласец. — Телеграма за господин Спрингфийлд!

Мартин дръпна резето и отвори. Отвън нахлу ситен снежец. На прага стоеше пощаджията, малко момче с червена униформа.

— Телеграма. За ковача на инструменти.

— Това ще съм аз — отвърна Мартин. Момчето пристъпваше от крак на крак. Мартин порови в джоба си за бакшиш, намери няколко копейки, пусна ги в протегнатата шепка и затвори вратата зад пощаджията с разтуптяно сърце. „Телеграма!“

— Отвори я де! — Рейчъл дотича при него, с блеснал от любопитство и нетърпение поглед. — От кого е?

— От Херман... — Той отвори плика и започна да чете, с пресъхнала уста:

ЗА: МАРТИН СПРИНГФИЙД И РЕЙЧЪЛ МАНСУР.
ПОЗДРАВЛЕНИЯ ЗА ВАШЕТО БЕБЧЕ. НАУЧИХ, ЧЕ
ДЕТЕТО СЕ Е РОДИЛО В ОРБИТА ОКОЛО РОШАРДОВ
СВЯТ И МАЛКО СЛЕД ТОВА Е ОТПЪТУВАЛО В
РАЗЛИЧНИ НАПРАВЛЕНИЯ. РАЗБИРАМ, ЧЕ И
ДВАМАТА СТЕ ИЗМОРЕНИ, НО СИГУРНО ЩЕ ВИ Е
ИНТЕРЕСНО ДА УЗНАЕТЕ, ЧЕ У ДОМА ИМАМ ЗА ВАС
ИНТЕРЕСНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. АКО ИСКАТЕ ДА
УЧАСТВАТЕ, ЩЕ ВИ ОСТАВЯ ДВА БИЛЕТА В
ЦЕНТРАЛНАТА ПОЩА НА НОВИ ПЕТРОГРАД.

ПОСЛЕПИС: КАЗВАТ, ЧЕ ПРОЛЕТТА НЕ Е ОТ
НАЙ-ПРИЯТНИТЕ СЕЗОНИ В ПЛОЦК, НЕ СЕ
КОЛЕБАЙТЕ.

По-късно същия ден старата железария на Волф бе обхваната от пламъци и изгоря до основи — жертва, според местните слухове, на небрежно отношение от страна на притежателите ѝ. Ала по същото

време мъжът и жената вече напускаха града, натоварили оскъдната си покъщнина на наета шейна. Никога вече не се завърнаха в Плоцк, столицата ги погълна както океанът мастилена капка — изгубиха се в суматохата около пристигането на първия граждански звездолет след отпътуването на Фестивала — малък търговски кораб от Старо Кале.

Не бяха изчезнали безследно, но това, както се казва, вече е друга история. И преди да приключим, имам някои желания, които бих искал да ми изпълните...

Издание:

Чарлз Строс. Сингуларно небе

Американска. Първо издание

Превод: Юлиан Стойнов

Редактор: Иван Тотоманов

Художествено оформление на корица: „Megachrom“

Компютърна обработка: ИК „БАРД“ ООД, Иванка Нешева

ИК „БАРД“ ООД, София 2006

Charles Stross

Singularity Sky

© 2003 by Charles Stross

© Юлиан Стойнов, превод, 2006

© „Megachrom“, оформление на корица, 2006

©ИК „БАРД“ ООД, 2006

ISBN 954-585-684-X

Избрана световна фантастика

Издателска къща „БАРД“

Формат 84/108/32

Печатни коли 25

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.